

ČJ.:ZSPRA426/2024

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM **pro základní vzdělávání**

9. verze
(od 1. 9. 2024)

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA,
ZNOJMO, PRAŽSKÁ 98**

ZŠ a MŠ Pražská
 Znojmo

„ŠKOLA NOVÉ GENERACE“

Základní škola a Mateřská škola, Znojmo, Pražská 98

1. Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola nové generace“

Adresa školy:

Pražská 2808/98, 669 02 Znojmo

Ředitelka školy:

Mgr. Simona Škaroupková

Zástupci ředitelky:

Mgr. Dagmar Savková

Mgr. Radek Tomaščík

Koordinátorka ŠVP:

Mgr. Petra Lacinová

Kontakty:

telefon: +420 515 241 227

mobil: +420 739 391 775

web: www.zsprazska.cz

e-mail: zsprazska@zsprazska.cz

e-mail: simona.skaroupkova@zsprazska.cz

Zřizovatel školy:

Město Znojmo

Obroková 10/12

669 22 Znojmo

IČO: 00293881

telefon: 515 216 111

www.znojmocity.cz

IČO: 45669716

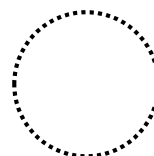
IZO: 102855901

REDIZO: 600127729

Platnost dokumentu:

od 1. 9. 2024

.....
Mgr. Simona Škaroupková
ředitelka školy

razítko školy

Úvod

Náš školní vzdělávací program vychází ze změn životního stylu 21. století, které s sebou přináší nové požadavky a potřeby. Chceme, aby naši žáci byli schopni prosadit se v životě, který se před nimi otevírá. Chceme, aby uměli přijímat zodpovědnost, aby uměli tvořivě reagovat na měnící se podmínky, aby uměli komunikovat, pracovat v týmu, řešit problémy a rozhodovat se. A naším největším přáním je vychovat z nich slušné lidi.

„Vzdělávání není přípravou na život, je to život sám“
(John Dewey)

Naše priority:

- Tvořivá škola pro všechny
- Náročnost skloubená s osobním přístupem ke každému žákovi
- Škola komunikující a spolupracující
- Rozvíjení jazykové vybavenosti žáků
- Posilování ICT gramotnosti
- Efektivní využívání vnějších a vnitřních podmínek školy
- Primární prevence
- Výchova ke zdraví a etická výchova
- Klima školy

2. Charakteristika školy

2.1 Základní informace o škole

Základní škola a Mateřská škola, Znojmo, Pražská 98 je úplná základní škola s právní subjektivitou. Zřizovatelem je Město Znojmo. Vzdělávání probíhá podle školního vzdělávacího programu ŠKOLA NOVÉ GENERACE v 1. až 9. ročníku.

Škola se nachází v horní části města v sídlišti Pražská, do provozu byla uvedena v roce 1967. Od roku 2004 k ní byla připojena ZŠ TGM na Slovenské ulici. Celková kapacita školy je do 820 žáků.

Součástí školy je školní kuchyně se školní jídelnou, školní družina pro žáky I. stupně, rozlehlý školní pozemek se skleníkem, školní hřiště a školní dvůr. Od školního roku 2010/2011 je součástí naší školy i Mateřská škola Pramínek se sídlem na Slovenské ulici 33. Kapacita mateřské školy je maximálně 84 dětí. Školní družina může mít maximálně 9 oddělení.

2.2 Vybavení školy

V roce 2011 prošla škola rozsáhlou úpravou, došlo k zateplení budovy a změně venkovní fasády. Následovala celková rekonstrukce osvětlení v učebnách v roce 2012.

Kromě kmenových tříd a řady odborných učeben nabízí škola k využití v době přestávek také stoly na stolní tenis.

Přehled učeben:

- učebna výtvarné výchovy
- učebna hudební výchovy
- učebna přírodopisu
- učebna chemie a fyziky
- dvě počítačové učebny
- cvičná kuchyně
- učebna pěstitelských prací + skleník
- učebna technických prací
- tělocvična
- učebna cizích jazyků

Ostatní prostory:

- čítárna
- herna ŠD

Všechny kmenové třídy jsou vybaveny interaktivní tabulí.

Pro potřeby učitelů slouží v budově školy sborovna, kabinety – na každém patře I. i II. stupně, konzultační místnost.

Školní jídelna:

ZŠ + MŠ

Maximální počet strážníků je 1050. Školní jídelna nabízí svačinky pro žáky školy, výběr ze dvou obědů a stravování pro cizí strážníky s vyhrazeným časem.

Školní družina:

Součástí školy je školní družina, která má kapacitu maximálně 300 žáků v maximálně 9 odděleních.

Školní družina na pracovišti Pražská se nachází v samostatné budově v areálu Základní školy a Mateřské školy, Znojmo, Pražská 98, má vlastní vchod. Poplatek navrhuje zřizovatel a rozhoduje o něm ředitelka školy. Provoz je od 5.45 h do 17.00 hodin. Družina zajišťuje dětem odpočinek a relaxaci po vyučování, pomáhá jim při plnění školních povinností.

V rámci družiny mají děti možnost navštěvovat kroužky, jejichž nabídka je zveřejněna na webových stránkách školy.

2.2.1 Hygienické vybavení

U tělocvičny je pro žáky k dispozici umývárna se sprchami. WC pro chlapce a dívky jsou na každém patře.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogičtí pracovníci splňují podmínky kvalifikovanosti podle zákona o pedagogických pracovnících v platném znění.

Aktuální počty pedagogických pracovníků na jednotlivých pozicích jsou aktualizovány ve výroční zprávě za každý rok.

2.4 Charakteristika žáků

Převážná většina žáků je z blízkého okolí školy, ale vzhledem k třídám s rozšířenou výukou matematiky a rozšířenou výukou tělesné výchovy navštěvují školu žáci i z okolních znojemských obcí. Vzděláváme i děti cizí státní příslušnosti (vietnamské, ukrajinské, mongolské).

Každý rok s úspěchem pořádáme pro žáky motivační zahraniční studijní zájezdy do Anglie nebo Rakouska a lyžařský kurz do Itálie. Dále také školy v přírodě a vodácký kurz.

2.5 Projekty

Škola se pravidelně zapojuje do projektových výzev pro zajištění dalšího financování školy, dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a dalšího vybavení školy.

2.6 Spolupráce s rodiči

Zákonní zástupci našich žáků jsou pravidelně informováni o výsledcích svých dětí prostřednictvím elektronických žákovských knížek, na třídních schůzkách, popř. osobně či telefonicky. Školu mohou kdykoli navštívit a konzultovat problémy s jednotlivými vyučujícími. Během celého školního roku informujeme širokou rodičovskou veřejnost prostřednictvím našich webových stránek o chystaných akcích, ale také o výsledcích těchto akcí. Na stránkách máme též kontakty na jednotlivé vyučující.

2.6.1 Sdružení rodičů

Sdružení rodičů školy je zastoupeno výborem, který tvoří zástupci jednotlivých tříd (třídní důvěrníci) v čele s předsedou. Výbor SR je vedením školy informován o činnosti školy, o výsledcích vzdělávání, záměrech a dalším rozvoji. Rodiče se též vyjadřují k aktuálním problémům vzdělávání a výchovy dětí. Třídní důvěrníci se schází 2x ročně.

2.6.2 Školská rada

Školskou radu tvoří volení zástupci Města Znojma, zástupci rodičů a pedagogických pracovníků školy. Radu tvoří 9 členů, kteří se schází 2x za školní rok, popř. podle potřeby. Vedení školy informuje radu o činnosti školy, o výsledcích vzdělávání, záměrech a dalším rozvoji školy.

2.7 Spolupráce s jinými subjekty

Škola úzce spolupracuje s těmito subjekty a organizacemi:

- Zřizovatel školy – Město Znojmo, Obroková 10/12, 669 02 Znojmo,
- Pedagogicko-psychologická poradna Znojmo, Rudoleckého 858/23, 669 02 Znojmo,
- Policie ČR a městská policie, Hasičský záchranný sbor,
- Úřad práce – nám. Svobody 2889/8, 669 02 Znojmo,
- Městská knihovna – Zámečnická 288/9 či Gagarinova 2523/13 , 669 02 Znojmo,
- Středisko volného času – Sokolská 1277/8, 669 02 Znojmo,
- Mediační a probační služba – Rudoleckého 906/14, 669 02 Znojmo.

2.8 Školní parlament

Žáci 5. – 9. tříd se podílí na chodu školy prostřednictvím školního parlamentu, kde dávají podněty a připomínky k životu a organizaci školy. Cílem práce školního parlamentu je poznat názory žáků, podpořit jejich vlastní iniciativy, podporovat zodpovědnost a poskytnout žákům možnost podílet se na chodu školy. Podněty z parlamentu zpětnou vazbou předávají žáci ze školního parlamentu svým spolužákům ze třídy.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Škola je místem, které žáky motivuje a podporuje k aktivnímu učení se. A to nejen encyklopedickým vědomostem, ale pro život důležitým kompetencím - učit se, řešit problémy, reagovat na stav současné společnosti. Charakter práce pak má v žácích mimo jiné podporovat pocit bezpečí, možnost pozitivního prožívání, získání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnost sebehodnocení.

Kvalita výchovně vzdělávacího procesu je dána především kvalitní prací učitele a využitím všech dostupných pomůcek a moderních vyučovacích metod.

Naším cílem vzdělávacího procesu je:

- vytvoření podmínek pro kvalitní práci učitelů,
- efektivní využívání času ve vyučovacích hodinách,
- pozitivní a motivující vztah vyučujících k žákům ve vyučování i mimo něj,
- využívání učebních pomůcek, interaktivních tabulí, didaktické techniky, počítačů,
- naplňování klíčových kompetencí ve vyučovacích hodinách,
- zaměřování se na efektivní využití práce, na skupinové a projektové vyučování, které vede žáky ke vzájemné spolupráci a respektování práce druhých,
- hledání souvislostí, využívání mezipředmětových vztahů,
- naučit žáky chápat slovo demokracie – nejen uplatňovat svá práva, ale také plnit si své povinnosti,
- podporování činnosti školního parlamentu, který spojuje žáky různých věkových skupin a vede je k účinné a otevřené komunikaci,
- vedení žáků ke zdravému životnímu stylu, podporování jejich všestranných sportovních aktivit,
- ochrana vlastního zdraví i zdraví ostatních, dodržování dohodnutých pravidla, rozhodování se správně s ohledem na své zdraví i zdraví ostatních,
- učení smysluplného trávení volného času,
- vedení žáků k toleranci a ohleduplnosti vůči jiným kulturám a jejich duchovním hodnotám.

Samozřejmostí zůstává aktivní účast žáků na olympiádách a soutěžích.

Dalším zaměřením školy je technické a pracovní vyučování. Zaměřujeme se na práci se žáky, abychom posílili jejich orientaci na učňovská povolání. Plně využíváme školní dílny, pozemek, skleník a cvičnou kuchyňku.

Sport chápeme jako významný prvek v boji proti nežádoucím společenským jevům (kriminalita, drogy, násilí, alkohol) a žáky - sportovce budeme všestranně podporovat.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Cílem našich pedagogů je, aby žáci vedle teoretických znalostí uměli v životě řešit i reálné problémy ve všech oblastech lidské činnosti.

Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání.

KOMPETENCE K UČENÍ

Žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

3.3 Začleňování průřezových témat

Průřezová témata představují v ŠVP okruhy aktuálních problémů současného světa, stávají se nedílnou součástí základního vzdělávání a tvoří jeho povinnou část.

Tematické okruhy, do kterých jsou průřezová témata rozpracována, procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Všechna průřezová témata a jejich okruhy probíhají tak, aby je žáci absolvovali v průběhu prvního až devátého postupného ročníku.

V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

3.4 Profil absolventa

Znalosti

- uplatnitelné v životě, zaměřené na činnostní učení a praxi
- základní znalosti z oblasti informatiky
- vědomosti, které umožňují komunikovat v českém i cizím jazyce
- znalosti o historii, tradicích, vlasti

Schopnosti

- schopnost spolupracovat s ostatními
- schopnost osvojit si zásady slušného chování
- umět se vyjadřovat a porozumět
- schopnost naslouchat a komunikovat

Dovednosti

- komunikační
- uplatňovat získané vědomosti při profesní orientaci
- orientace v dnešním světě, zvládnutí mimořádných situací
- využívat komunikační a informační technologie

Postoje

- mezilidské vztahy – dobrý postoj ke spolužákům, kamarádům, k rodině
- respektovat rozdíly mezi lidmi a tolerovat názor
- zastávat princip zdravého životního stylu a odmítat negativní jevy
- zastávat principy ochrany životního prostředí

3.5 Práce s dětmi se specifickými poruchami učení

Práce s dětmi se specifickými poruchami učení probíhá v rámci předmětu speciálně pedagogické péče, který je zaměřený na podpoření dětí se specifickými poruchami učení. Probíhá individuální nebo skupinovou formou. Obsah vzdělávání žáků se upravuje v závislosti na struktuře a charakteru speciálních vzdělávacích potřeb žáků a na základě doporučení podpůrných opatření školských poradenských zařízení. Hodiny jsou poskytovány z disponibilní časové dotace předmětů český jazyk a matematika. Cílem předmětu speciálně pedagogické péče je vytvoření kompenzačních mechanismů potřebných k překonání obtíží výše zmíněných. Předmět speciálně pedagogické péče je zajištěn na 1. i 2. stupni speciálním pedagogem, který získal kvalifikaci § 18 zákona č. 563/2004 Sb.

3.6 Práce s nadanými žáky

Práce s dětmi nadanými probíhá podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků. Zjišťování nadání provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou. Škola vytváří podmínky pro rozvoj nadaných dětí prostřednictvím vhodně zvolených postupů a metod pro konkrétního

žáka, na jejichž tvorbě se podílí speciální pedagog a pedagog žáka. Úpravy obsahu vzdělávání vychází z principu individualizace s ohledem na vzdělávací potřeby konkrétního žáka.

3.7 Primární prevence sociálně patologických jevů

Prevence je na naší škole součástí výuky a výchovy dětí. Školní metodik prevence vytváří pro daný školní rok ve spolupráci s pedagogickým týmem „Minimální preventivní program“. Součástí programu je vstřícný vztah učitele a žáka, intenzivní komunikace s rodiči, vzájemná komunikace mezi žáky. Prevence probíhá v rámci výuky jednotlivých vzdělávacích oblastí a při realizaci průřezových témat. Do oblasti prevence jsou zapojováni žáci i formou žákovského parlamentu. Škola monitoruje rizika sociálně patologických jevů a při varovných signálech školní metodik prevence řídí postup, kontaktuje zákonné zástupce, nabízí jim podporu a poradenství. Škola několikrát do roka využívá nabídek organizací, popř. je sama kontaktuje, které nabízejí programy z oblasti prevence nežádoucích jevů.

3.8 Volnočasové aktivity

Naše škola nabízí rozmanité zájmové útvary, v nichž se děti zabývají činnostmi, které jim přináší realizaci, odpočinek, uvolnění a aktivní využití času po vyučování. Mohou si vybrat z kroužků, které jsou uvedeny na webových stránkách školy a každým rokem jsou aktualizovány podle zájmu dětí.

3.9 Poskytování poradenských služeb ve škole

Poradenské služby na naší škole zajišťují: výchovný poradce, školní metodik prevence, pedagog pověřený prací s nadanými žáky, speciální pedagog pověřený prací s žáky s podpůrnými opatřeními, pedagog pracující s žáky se sociálním znevýhodněním, vedení školy, třídní učitelé, popř. další pedagogičtí pracovníci.

Zaměření poradenských služeb:

- při školní neúspěšnosti, podpora žáků ke zlepšení
- v oblasti učebních postupů, poradenství ve výchově žáka a ve vzdělávání
- při řešení a prevenci sociálně patologických jevů
- při obtížných životních situacích
- při integraci a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- při vzdělávání mimořádně nadaných žáků
- při poskytování nabídek služeb poradenských zařízení a spolupráci s dalšími odbornými institucemi

3.10 Kariérové poradenství

Výchovný poradce poskytuje kariérové poradenství žákům a zákonným zástupcům žáků ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy. Ve vzdělávací oblasti Svět práce probíhá rozvoj žáků vzhledem k jejich profesnímu zaměření a orientaci ve světě práce. Žákům jsou

k dispozici materiály o středním školství a trhu práce. Výchovný poradce realizuje pravidelně konzultační hodiny pro zákonné zástupce a jejich děti. Pro zákonné zástupce žáků 9. tříd připravuje každoročně výchovný poradce besedy se zástupci středních škol.

4. Učební plán

Platný od 1. 9. 2024 pro Základní školu a Mateřskou školu, Znojmo, Pražská 98								
1. stupeň								
Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Ročník					Minimální časová dotace	Disponibilní hodiny
		1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	7+2	7+1	7+1	6+1	6+1	33	6
	Cizí jazyk	0+1	0+1	3	3	3	9	2
	Další cizí jazyk	0	0	0	0	0	0	-
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+2	20	5
Informační a komunikační technologie	Informatika	0	0	0	1	1	2	-
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2+1	0	0	11	1
	Přírodověda	0	0	0	1	1+1		1
	Vlastivěda	0	0	0	1+1	2		1
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12	-
	Výtvarná výchova	1	1	2	2	1		-
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	-
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	-
Týdenní hodinová dotace a		18	18	22	22	22	102	102
disponibilní hodiny		3	3	3	3	4	16	16
Celkový týdenní počet hodin		21	21	25	25	26	118	118

Na I. stupni nabízíme předmět Německý jazyk jako nepovinný předmět.

Učební plán Základní školy a Mateřské školy, Znojmo, Pražská 98							
Škola nové generace							
Platný od 1. 9. 2024 pro Základní školu a Mateřskou školu, Znojmo, Pražská 98							
2. stupeň							
Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Ročník				Minimální časová dotace	Disponibilní hodiny
		6.	7.	8.	9.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	4+1	4+1	4+1	3+2	15	5
	Cizí jazyk	3+1	3	3	3	12	1
	Další cizí jazyk	0	2	2	2	6	-
Matematika a její aplikace	Matematika	4+1	4+1	4+1	3+2	15	5
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	1	1	1	4	-
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	1	2	10	-
	Výchova k občanství	1	0	1	1		-
Člověk a příroda	Fyzika	1	1+1	1+1	2	20	2
	Chemie	0	0	2	2		-
	Přírodopis	2	2	1+1	1		1
	Zeměpis	1+1	1	2	1+1		2
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	0	9	-
	Výtvarná výchova	2	2	1	1		-
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	0	1	0	1	10	-
	Tělesná výchova	2+1	2	2	2		1
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	0+1	1	3	1
Týdenní hodinová dotace a		25	27	27	25	104	104
disponibilní hodiny		5	3	4	6	18	18
Celkový týdenní počet hodin		30	30	31	31	122	122

Od 1. 9. 2018 se vyučuje předmět Německý jazyk v 9. třídě jako nepovinný předmět.
Od školního roku 2024/2025 se mění časová dotace učebního plánu německého jazyka, který se bude vyučovat v 7., 8. a 9. ročníku.

5. Učební osnovy

I. stupeň

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Učební osnovu vypracovala: Mgr. Ilona Březinová, Mgr. Martina Mahdalová

Platnost: od 1. 9. 2024

Počet hodin v učebním plánu

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
Počet hodin	9	8	8	7	7	39

I. Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět **Český jazyk a literatura** má komplexní charakter a pro přehlednost je rozdělen do tří okruhů: Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých okruhů vzájemně prolíná.

V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, kultivovaně psát, mluvit, porozumět čtenému textu, analyzovat jej, kriticky posoudit jeho obsah.

V Jazykové výchově získávají žáci vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je předpokladem k jasnému, přehlednému a srozumitelnému vyjadřování. Dochází k rozvoji jejich znalostí, dovedností, schopností porovnávat různé jevy, třídít je, dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V Literární výchově poznávají žáci prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky. Dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, obohatit jejich duchovní život.

Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy městské knihovny a místního divadla.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu **Český jazyk a literatura** vede žáka k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání

- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu individuálnímu prožívání uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i dalším druhům umění

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce s využitím Pravidel, pracovních listů, slovníků
- návštěvy knihovny, divadelních představení
- krátkodobé projekty, ročníkové projekty,
- využití interaktivní tabule k procvičování, získávání informací
- výuka je podporována moderními technologickými prvky, mediálními výukovými programy a propojována s reálnými situacemi

Předmět Český jazyk a literatura úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Jazyk jazyková komunikace:

- Anglický jazyk (tematické celky s anglickou gramatikou, používání slovníků, zvyky a tradice anglicky mluvících národů, písničky, básničky, hry)

Mezipředmětové vztahy jsou dále naplňovány v předmětech:

- Matematika (psaní číslíc, sestavování slovních úloh, vytváření souborů)
- Prvouka (zadávání úkolů v pracovních sešitech, vztahy v kolektivu)
- Vlastivěda (čtení textů, zeměpisná orientace v atlasech, historie ČR)
- Přírodověda (orientace v encyklopediích, doplňovací cvičení, kvízy)
- Výtvarná výchova (ilustrace textu, kresba dle návodu, práce k významným událostem, soutěžím, tvoření pozvánky, návštěvy výstav, galerií, muzeí, regionálních památek)
- Pracovní činnosti (popis postupu činnosti na základě vlastní práce, výroba podle návodu, v pěstitelských pracích záznamy pozorování)
- Tělesná výchova (základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely a signály, pravidla her a soutěží, sportovní utkání)
- Hudební výchova (zvuky, dlouhé a krátké tóny, rytmizace říkadel, hudební doprovod dramatického díla, texty písní, notový zápis)
- Informatika (práce s textem, psaní emailu, hledání informací na internetu)

Předmětem prolínají průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova
- environmentální výchova
- mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- plánuje a organizuje si své učení, vytváří si optimální podmínky pro učení, používá neefektivnější způsoby, metody a strategie, přistupuje zodpovědně k domácí přípravě
- čte texty s porozuměním, vyhledává informace, rozhoduje, které jsou důležité, z textu vybírá klíčová slova a myšlenky, dělá výpisky
- získané poznatky využívá při řešení úkolů
- dokáže vysvětlit, co se naučil, shrne učivo vlastními slovy
- hodnotí svou práci i práci spolužáků
- pracuje se slovníky, pravidly, atlasy, klíči i s jinými informačními zdroji

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- rozpozná problémové situace, uvědomí si, co k jejich řešení zná, co musí zjistit, nastudovat
- shromáždí vhodnou literaturu, nastuduje potřebné, spojí nové poznatky s minulými, hledá různá řešení, snaží se objevit a použít neefektivnější a nejrychlejší způsob při řešení problému
- vyhodnotí zvládnutí úkolu, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí
- nové znalosti a dovednosti využije při řešení dalších problémů, při účasti na školních soutěžích, na půdě třídy či školního parlamentu

Kompetence komunikativní

Žák:

- souvisle, srozumitelně a nahlas vyjádří jakékoliv sdělení
- diskutuje na určité téma, drží se tématu, nenechá sebou při diskusi manipulovat
- vhodně využívá jazykové prostředky – hlas, melodii, artikulaci, frázování, gesta, mimiku
- dodržuje základní pravidla slušné komunikace
- vyjádří a obhájí vlastní názor, dá najevo souhlas, nesouhlas, citlivě vyjádří nepříjemné sdělení
- ptá se, odpovídá na otázky, přemýšlí nad odpovědí

Kompetence sociální a personální

Žák:

- ve skupině vrstevníků se uplatňuje jako rovnocenný partner
- spoluvytváří a respektuje dohodnutá pravidla skupiny
- projevuje dostatek sebevědomí, nepodléhá nežádoucím vlivům skupiny
- spolupracuje s druhými na společném úkolu
- objektivně zhodnotí výsledky práce jednotlivců i skupiny
- komunikuje uvnitř skupiny, argumentuje, prosazuje názory, přijme kritiku, ustoupí, přizná chybu

Kompetence občanské

Žák:

- projevuje hrdost osobní, národní, přičemž respektuje odlišnosti lidí, zemí a kultur
- zná svá práva a respektuje práva ostatních, plní si své povinnosti také nejen při dodržování školního řádu
- chrání své zdraví i zdraví ostatních
- chrání životní prostředí, ví, jak se chovat v krizových situacích
- dokáže se rozhodnout, je za své rozhodnutí zodpovědný

Kompetence pracovní

Žák:

- dodržuje stanovená pravidla či postup práce
- umí se postarat sám o sebe
- při práci používá vhodné oblečení a pomůcky, udržuje pořádek ve svém okolí a na pracovním místě
- bezpečně pracuje s jednoduchými nástroji a materiály, dbá na bezpečnost, neohrožuje sebe ani ostatní
- rozvíjí svoje zájmy a schopnosti pro budoucí povolání

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

II. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura

Ročník: 1.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **ČJL-3-1-04** pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- **ČJL-3-2-01** rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- **ČJL-3-1-05** v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- **ČJL-3-3-01** čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- **ČJL-3-3-02** vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- **ČJL-3-1-07** na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev

- **ČJL-3-1-09** píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
čte s porozuměním samohlásky a souhlásky	četba hlásek	komunikativní	osobnostní a sociální výchova
porozumí mluveným pokynům a dokáže je aplikovat	komunikační situace: omluva, žádost, vzkaz, zpráva, prosba, pozdrav, oslovení	komunikativní pracovní	environmentální výchova mediální výchova
dokáže správně pozdravit a rozloučit se rozdělává mezi tykáním a vykáním, vyřídí jednoduchý vzkaz	výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů zdvořilostní obraty	komunikativní sociální personální	osobnostní a sociální výchova - kooperace
rozdělává délku samohlásek	správné využití slovního přízvuku a vhodné intonace	k učení k řešení problémů	výchova k myšlení
vyslovuje slova a předložkové vazby se správným dýcháním pracuje s přízvukem	rozvíjení znělého hlasu nácvik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání	k učení	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana
tvoří věty podle zadání, odpovídá na otázky, čte krátké věty	členění jazykového projevu	k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova
reprodukuje obsah známých pohádek a příběhů volí správný slovosled ve vyprávění	jednoduché jazykové projevy vyprávění	komunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova
seznamuje se se základními hygienickými návyky spojenými se psaním	dodržování hygienických návyků při psaní	k učení	osobnostní a sociální výchova - kreativita
učí se psát správné tvary písmen a číslic, spojujeme písmena i slabiky, učí se kontrolovat vlastní písemný projev	upevňování správného psacího pohybu, odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu	k řešení problému digitální	multikulturní výchova environmentální výchova
píše správně slova a jednoduché věty	plynulý a úhledný písemný projev	k řešení problému digitální	multikulturní výchova
je schopen vyprávět jednoduchý děj	vyprávění pohádky nebo povídky, spojování obsahu textu s ilustrací	pracovní občanské komunikativní	výchova demokratického občana mediální výchova
učí se spočítat slova ve větě, rozdělit slovo na slabiky a hláskovat je	hláska, slabika, slovo, věta	k učení pracovní	osobnostní a sociální výchova
doplňuje do věty správné slovo podle významu	krátké mluvené projevy	komunikativní sociální a personální digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
nahrazuje obrázky slovy ve správném tvaru, uvědomuje si některá nespisovná slova, která používá	vlastní mluvený projev	sociální a personální pracovní	multikulturní výchova výchova k myšlení
spočítá věty v textu, píše velká písmena na začátku věty	psaní a spojování písmen, slabik a slov, interpunkce, znaménka	k řešení problémů pracovní	osobnostní a sociální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
píše všechna písmena, dodržuje správné pořadí písmen	znalost správného tvaru písmen dodržování správného pořadí písmen a úplnosti slova	pracovní k učení	environmentální výchova
reprodukuje text podle obrázkové osnovy ovládá kratší básně a říkadla	reprodukce textu přednes básně nebo úryvku článku	kommunikativní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
po přečtení textu k němu namaluje vhodnou ilustraci	vyličení atmosféry příběhu výtvarnou formou	občanské pracovní sociální a personální digitální	osobnostní a sociální výchova - kreativita
najde jednoduché rýmy	práce s kratšími básnickými texty	k učení pracovní	mediální výchova výchova k myšlení
v pohádce najde představitele dobra a zla	volná reprodukce textu, dramatizace pohádky, povídky nebo básně, základní literární pojmy: rozpočítadlo, říkanka, hádanka, báseň, pohádka, kniha, časopis	sociální a personální kommunikativní	mediální výchova osobnostní a sociální výchova

Ročník: 2.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **ČJL-3-2-02** porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná
- **ČJL-3-2-03** porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
- **ČJL-3-2-04** rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- **ČJL-3-2-06** spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojky a jinými spojovacími výrazy
- **ČJL-3-2-07** rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
- **ČJL-3-2-08** odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování
- **ČJL-3-2-08** odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování
- **ČJL-3-3-01** čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- **ČLJ-3-3-02** vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- **ČJL-3-3-03** rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění

- **ČJL-3-3-04** pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností
- **ČJL-3-1-01** plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- **ČJL-3-1-02** porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- **ČJL-3-1-03** respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- **ČJL-3-1-06** volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
- **ČJL-3-1-09** píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
- **ČJL-3-1-10** píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
- **ČJL-3-1-11** seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
čte s porozuměním větné celky a krátké texty uplatňuje přirozenou intonaci	četba uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků uplatnění přirozené intonace	k řešení problémů sociální a personální digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
porozumí mluveným a jednoduchým písemným pokynům vede dialog, rozlišuje postoj mluvčího a posluchače	komunikační situace: pozdrav, oslovení, omluva, žádost, vzkaz, zpráva dialog, mluvčí a posluchač	komunikativní pracovní	environmentální výchova mediální výchova
nepřerušuje hovořícího, vyjadřuje svá přání, učí se porozumět jednoduchým gestům	výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů zdvořilostní obraty	komunikativní občanské	osobnostní a sociální výchova
opravuje svoji nedbalou nebo nesprávnou výslovnost, je-li na ni upozorněn	správné použití slovního přízvuku a vhodné intonace	k učení k řešení problémů	výchova demokratického občana
vyslovuje věty se správným dýcháním a přízvukem hovoří ve správném tempu	rozvíjení znělého hlasu návčik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání	pracovní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova
učí se tvořit otázky a odpovídat slovy a gesty	členění jazykového projevu	k řešení problémů k učení	osobnostní a sociální výchova
reprodukuje obsah jednoduchého vícekrát přečteného textu sestavuje jednoduchou osnovu	souvislé jazykové projevy využívání osnovy	komunikativní pracovní digitální	environmentální výchova mediální výchova
dodržuje základní hygienické návyky spojené se psaním	dodržování hygienických návyků správného psaní	pracovní občanské	výchova k myšlení výchova demokratického občana
píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky kontroluje vlastní písemný projev	automatizace psacího pohybu odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu	k učení k řešení problémů	environmentální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
piše správně krátké diktované texty a tvoří své vlastní stručné texty	plynulý a úhledný písemný projev	pracovní k učení digitální	výchova demokratického občana
přiřazuje text k obrázkům a děj správně seřadit	vyprávění pohádky nebo povídky, spojování obsahu textu s ilustrací	kommunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova
rozlišuje samohlásky a souhlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky, dvojhlásky, píše správně párové souhlásky	hláskosloví, stavba slov, nauka o slově	k učení k řešení problémů	výchova k myšlení
rozlišuje a vytváří slova nadřazená, podřazená a souřadná	slova nadřazená, podřazená a souřadná	pracovní k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopnosti poznávání, paměti a soustředění
rozlišuje podstatná jména a konkrétní slovesa, podstatná jména rozlišuje na obecná a vlastní	ohebné a neohebné slovní druhy	k učení občanské	výchova demokratického občana
nahrazuje obrázky slovy ve správném tvaru, po upozornění učitele opraví svoji nespisovnou výslovnost chápe význam různých slov	souvislý mluvený projev význam slov	k řešení problémů k učení digitální	výchova k myšlení
učí se spojovat věty do jednodušších souvětí dokáže využívat vhodné spojky a spojovací výrazy	věta a souvětí spojky a jejich funkce, spojovací výrazy	pracovní občanské	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího za větou píše správné znaménko	druhy vět podle postoje mluvčího výběr vhodných jazykových prostředků	sociální a personální	osobnostní a sociální výchova
odůvodňuje a píše správně: i, í/y, ý po tvrdých a měkkých souhláskách, slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, slova s ú/ů, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	znalost správného pravopisu dle očekávaného výstupu	k učení pracovní	výchova k myšlení výchova demokratického občana
učí se vyprávět pohádku podle osnovy učí se z paměti báseň přiměřenou věku	reprodukce textu přednes básně nebo úryvku prózy	sociální a personální digitální	mediální výchova
všimá si spojitosti textu s ilustrací, rozlišuje dobro a zlo, kladné a záporné postavy, pozná reálné postavy	líčení atmosféry příběhu	občanské sociální a personální	multikulturní výchova
rozlišuje prózu a verše	základy literatury, pojmy: báseň, rým, sloka, pohádka, povídka, postava, děj, prostředí	kommunikativní pracovní občanské	multikulturní výchova mediální výchova
hledá v textu najít hlavní a vedlejší postavy, rozlišuje reálné postavy od pohádkových bytostí	volná reprodukce textu, dramatisace pohádky, povídky nebo básně, základní literární	k učení pracovní komunikativní	osobnostní a sociální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
	pojmy: básník, spisovatel, čtenář, divadelní představení, herec, rým		

Ročník: 3.

Výstupy z RVP:

Žák:

- ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- ČJL-3-1-03 respektuje základní a komunikační pravidla v rozhovoru
- ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
- ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, okolnost, vlastnost
- ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojky a jinými spojovacími
- ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách
- ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností
- ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
- ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh
- ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správně gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření pro 1. období I. stupně:

Žák:

- ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty
- ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti
- ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
- ČJL-3-1-08p zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- ČJL-3-1-08p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
- ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky
- ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby
- ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
- ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty

- ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy
- ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
- ČJL-3-2-01p tvoří slabiky
- ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
- ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech
- ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
- ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti využívá melodii a barvu řeči	četba uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevnování čtenářských dovedností a návyků uplatnění přirozené intonace	k řešení problémů k učení komunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova
respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru vede dialog a rozlišuje postoj mluvčího a posluchače-	komunikační situace: omluva, žádost, vzkaz, zpráva dialog, mluvčí a posluchač	komunikativní pracovní	environmentální výchova mediální výchova
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	správné použití slovního přízvuku a vhodné intonace	k řešení problémů k učení	výchova demokratického občana
v krátkých mluvených projevech správně dýchá volí vhodné tempo řeči	rozvíjení znělého hlasu návčik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání	pracovní komunikativní	osobnostní a sociální výchova
volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	členění jazykového projevu	komunikativní sociální a personální	mediální výchova
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev vytváří jednoduchou osnovu	souvislé jazykové projevy využívání jednoduché osnovy	komunikativní k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
osvojuje si základní hygienické návyky spojené se psaním	dodržování hygienických návyků správného psaní	k učení k řešení problémů	výchova demokratického občana
píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky kontroluje vlastní písemný projev	automatizace psacího pohybu odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu	pracovní k učení digitální	osobnostní a sociální výchova
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	plynulý a úhledný písemný projev	pracovní k řešení problémů digitální	mediální výchova
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	vyprávění pohádky nebo povídky, spojování obsahu textu s ilustrací	pracovní digitální	výchova demokratického občana
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na	hláskosloví, stavba slov, nauka o slově	k učení k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky			
porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená vyhledává v textu slova příbuzná	slova nadřazená a podřazená, souřadná a slova opačného významu vyjmenovaná slova a slova k nim příbuzná	pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita
porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost poznává ostatní slovní druhy	třídění slov seznamování se s některými slovními druhy	k učení k řešení problémů	mediální výchova
rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	ohebné a neohebné slovní druhy	pracovní	multikulturní výchova
užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves chápe význam slov	souvislý mluvený projev význam slov	komunikativní	environmentální výchova
spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami využívá k tvoření vět další spojky a spojovací výrazy	věta a souvětí spojky a jejich funkce, spojovací výrazy	k učení pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	druhy vět podle postoje mluvčího výběr vhodných jazykových prostředků	k řešení problémů k učení	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
odůvodňuje a píše správně: i, í/y, ý po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech, slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, slova s ú/ů, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	znalost správného pravopisu dle očekávaného výstupu	pracovní k učení digitální	výchova demokratického občana
na základě dramatizace dokáže přednést své pocity ze čteného textu čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	reprodukce textu přednes básně nebo úryvku prózy	komunikativní	osobnostní a sociální výchova
vyjadřuje své pocity z přečteného textu	líčení atmosféry příběhu	komunikativní pracovní	mediální výchova
rozlišuje vyjadřování v próze a poezii, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	základy literatury – pojmy: báseň, rým, sloka, přednes, pohádka, povídka, postava, děj, prostředí	komunikativní k učení	multikulturní výchova
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	volná reprodukce textu dramatizace pohádky, povídky nebo básně, základní literární	k řešení problémů pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: využívá dramaturgii k zpeřnění výuky	pojmy: bajka, přirovnání, režisér, verš		

Ročník: 4.

Výstupy z RVP:

Žák:

- ČJL-5 -1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
- ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
- ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
- ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
- ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
- ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
- ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
- ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
- ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- ČJL-5-3-03 rozlišuje typy uměleckých a neuměleckých textů

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: čte plynule s porozuměním přiměřeně náročné texty	uvědomělé plynulé čtení	k učení digitální	osobnostní a sociální výchova
čte potichu i nahlas	tiché čtení s porozuměním		
dobře se orientuje v písemném zadání úkolu	vyhledávání klíčových slov	komunikativní pracovní	výchova demokratického občana
dokáže rozpoznat nedostatek informací a doplnit je	orientace v textu	k řešení problémů digitální	výchova demokratického občana mediální výchova
dokáže formulovat svá přání, potřeby a stížnosti, seznamuje se s komunikací na internetu	pravidla dialogu	komunikativní sociální a personální digitální	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana multikulturní výchova mediální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
vzhledem k svému věku posoudí pravdivost reklamních nabídek	manipulativní komunikace v reklamě	komunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
mění intonaci a melodii vět, uvědomuje si jejich měnící se význam	základní techniky mluveného projevu	pracovní	osobnostní a sociální výchova
rozlišuje spisovnou, nespisovnou a hovorovou mluvu	spisovná, nespisovná a hovorová mluva	komunikativní	výchova demokratického občana multikulturní výchova
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	orientace ve stavbě textu, členění na odstavce adresa, blahopřání, dopis, pozdrav z prázdnin, pozvánka, vzkaz, popis	k učení komunikativní sociální a personální	mediální výchova
seřadí body osnovy známého příběhu podle časové posloupnosti samostatně vypráví příběh	pravidla sestavování osnovy členění příběhu	k učení k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
rozlišuje slova podle významu	význam slov, slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma	pracovní	osobnostní a sociální výchova
rozlišuje ve slově kořen, část předponovou a příponovou	stavba slova	pracovní	osobnostní a sociální výchova
píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	psaní i, y po obojetných souhláskách uvnitř slov	pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
určuje ve větě slovní druhy rozlišuje slovní druhy v různých tvarech určuje osobu, číslo, čas a způsob u sloves určuje pád, číslo, rod a vzor u podstatných jmen	slovní druhy a jejich třídění tvary slov mluvnické kategorie sloves a podstatných jmen koncovky podstatných jmen	pracovní k učení digitální	osobnostní a sociální výchova
rozlišuje větu jednoduchou a souvětí určuje počet vět v souvětí podle počtu sloves znázorní stavbu souvětí podle větného vzorce vyhledává základní skladebnou dvojici a graficky ji vyznačuje	stavba věty věta jednoduchá a souvětí základní větné členy	k učení pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	shoda přísudku s podmětem	k učení pracovní	osobnostní a sociální výchova
vyjadřuje své dojmy z četby	zážitkové čtení a naslouchání	komunikativní občanské	multikulturní výchova
volně reprodukuje text podle svých schopností, dokáže zdramatizovat přečtený text	tvořivé činnosti s literárním textem, volná reprodukce, dramatizace textu, ilustrace k přečtenému	komunikativní sociální a personální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
seznamuje se s různými žánry lidové slovesnosti	lidová slovesnost literatura umělecká a věcná	komunikativní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova
při jednoduchém rozboru literárních textů rozumí a používá elementární a literární pojmy	základní literární pojmy: povídka, pověst, bajka, rozpočítadlo, hádanka, říkanka, pohádka, přirovnání, básnické výrazy, přenesené výrazy, zastaralé výrazy	komunikativní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova

Ročník: 5.

Výstupy z RVP:

Žák:

- ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
- ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
- ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
- ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
- ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti
- ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova mnohovýznamová
- ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část předponovou, příponovou a koncovku
- ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
- ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu
- ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text, tvoří vlastní literární text na dané téma
- ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření pro 2. období I. stupně:

Žák:

- ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
- ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
- ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
- ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
- ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty
- ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení
- ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy
- ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo
- tvoří otázky a odpovídá na ně
- ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa
- ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
- ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
- ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramaturgizuje jednoduchý příběh
- ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
- ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
- ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
- ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: ovládá čtení potichu i nahlas	tiché čtení s porozuměním	k učení digitální	osobnostní a sociální výchova
rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává do sešitu, doplňuje záznamy o své ilustrace	vyhledávání klíčových slov, pozorné vnímání podrobností a hledání jejich významu v celku	komunikativní pracovní	výchova demokratického občana
posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení umí napsat zprávu, oznámení a správně formulovat věty ve vyprávění	orientace v textu zpráva, oznámení, vypravování	k řešení problémů digitální	výchova demokratického občana
reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení, zapamatuje si z něho podstatná fakta, vyhledává důležité údaje v naučném textu a dále s nimi pracuje	vystižení jádra sdělení orientace v naučných textech	komunikativní digitální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	základní komunikační pravidla mimojazykové prostředky řeči	komunikativní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
v komunikaci s okolím umí využívat i mimoverbální prostředky, využívá metody pantomimy, hraje scénky			výchova demokratického občana multikulturní výchova mediální výchova
volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	základní techniky mluveného projevu	pracovní	osobnostní a sociální výchova
vyplní jednoduché tiskopisy, formuluje myšlenky do jednoduchých a výstižných vět snaží se napsat dopis, inzerát, oznámení, rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě	členění na odstavce inzerát, dopis, popis, tiskopisy, oznámení	k učení komunikativní sociální a personální digitální	mediální výchova
sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti	pravidla sestavování osnovy členění příběhu	k učení k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná	pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
rozlišuje ve slově kořen, část předponovou a příponovou. rozezná příponu a koncovku slova	stavba slova kořen, předpona, přípona, koncovka	pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
určuje slovní druhy ve větě. dosazuje správné tvary slov do vět určí osobu, číslo, čas a způsob u sloves a pád, číslo, rod a vzor u podstatných jmen	slovní druhy a jejich třídění tvary slov mluvnické kategorie sloves a podstatných jmen	pracovní k učení	osobnostní a sociální výchova
přirazuje podstatná a přídavná jména ke správnému vzoru a využívá gramaticky správné tvary v mluveném i psaném projevu	koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých	pracovní k učení	osobnostní a sociální výchova
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	shoda přísudku s holým podmětem	k učení pracovní	osobnostní a sociální výchova
odlišuje větu jednoduchou a souvětí vyhledává základní skladební dvojici a graficky ji vyznačuje	věta jednoduchá a souvětí základní skladební dvojice	k učení pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
seznamuje ostatní spolužáky se svojí oblíbenou knihou, jejími hrdiny a příběhem beseduje o knihách v městské knihovně prohlubuje své znalosti o znojemských pověstech	zážitkové čtení a naslouchání	komunikativní občanské	multikulturní výchova
volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní text na dané téma	tvořivé činnosti s literárním textem	komunikativní sociální a personální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy zná pojmy rým, verš, sloka recituje básně	základní literární pojmy: verš, rým, režisér, divadelní představení, herec	komunikativní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova

ANGLICKÝ JAZYK

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Učební osnovu vypracovala: Mgr. Radomíra Kufová
Platnost: od 1. 9. 2024

Počet hodin v učebním plánu

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
Počet hodin	1	1	3	3	3	11

I. Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem předmětu Anglický jazyk je prohlubovat a cvičit porozumění mluvenému slovu, osvojení zvukové podoby angličtiny se zaměřením na gramatiku, poskytovat znalosti a dovednosti nezbytné pro život v multikulturní společnosti, rozvíjet schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých, rozvíjet tvořivost, kreativitu a flexibilitu při řešení problémů, využívání informačních technologií při nácvičku správné výslovnosti a procvičování gramatiky, podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů v cizím jazyce. Předmět je založen na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka. Seznamuje žáky se životem, zvyky a povinnostmi jejich vrstevníků v anglicky mluvících zemích. Vzdelávání svým činnostním a praktickým charakterem a uplatněním odpovídajících metod motivuje žáky k dalšímu učení, vede je k učební aktivitě a k poznání, že je možné hledat, objevovat, tvořit a nalézat vhodnou cestu řešení problémů.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Anglický jazyk:

- Směřuje k pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- Poskytuje žákům prostředky a metody pro pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- Podporuje rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- Klade důraz na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka
- Směřuje k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- Vede ke vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření potřeb i prožitků a ke sdělování názorů žáka
- Směřuje ke zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- Podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- Učí aplikovat poznatky z předmětu v praktickém životě

- Vede žáka k samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- práce s textem
- rozhovor
- hraní rolí
- skupinová práce
- partnerská výuka
- didaktické hry
- výuka podporovaná počítačem – multimediální výukové programy, testovací programy, informační zdroje
- krátkodobé projekty
- využití interaktivní tabule k motivaci, vyvození i procvičování učiva

Předmět Anglický jazyk úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace

- Český jazyk a literatura (tvořivé činnosti s literárním textem, volná reprodukce textu, dramatizace, porovnání české a anglické abecedy, abeceda, hláskosloví, knižní obálka, kniha, základní literární pojmy)

Mezipředmětové vztahy jsou dále naplňovány v předmětech:

- Matematika (čtení a zápis přirozených čísel, počítání prvků, přirozená čísla, pojmenování geometrických tvarů, základní geometrické tvary, rovinné útvary, výpočet jednoduchých úloh, matematické úkony, početní operace s přirozenými čísly, grafické znázornění průměrných teplot, popis závislostí z praktického života, grafy, odhad rozměru a jeho měření, délka úsečky, úsečka, čtení a zápis časových údajů, orientace v čase, čas)
- Prvouka (příbuzenské vztahy v rodině, moje rodina, u nás doma, popis zvířat, zvířata kolem nás, živočichové, chování při setkání, stolování, oslavě, zásady slušného chování, člověk ve společnosti, lidské tělo a hygiena, části těla, člověk a jeho zdraví, zdravá životospráva, zdravý životní styl, člověk a jeho zdraví, místnosti v bytě a jejich funkce, můj domov, u nás doma, počasí, pozorování změn v přírodě během roku, roční období, recyklování materiálů, životní prostředí, ekologie)
- Přírodověda (planety ve Sluneční soustavě, Sluneční soustava, vesmír)
- Vlastivěda (orientace podle náčrtů, plánů a map, plán města, práce s mapou, Evropa a svět)
- Hudební výchova (rytmizace říkanek, rytmizace jednoduchých textů, hudební rytmus, názvy hudebních nástrojů, hudební nástroje, hudba instrumentální)
- Výtvarná výchova (vizuálně obrazná vyjádření, různé výtvarné techniky, kresba)
- Tělesná výchova (popis herních a sportovních činností, herní a sportovní činnosti, základy sportovních her)

Předmětem prolínají průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- multikulturní výchova
- environmentální výchova
- mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- chápe jazyk jako důležitý nástroj celoživotního vzdělávání
- poznává smysl učení se anglickému jazyku
- vnímá a postupně si osvojuje jazyk jako prostředek k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- kriticky hodnotí výsledky učení, je schopen sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vyhledává jednoduché informace vhodné k řešení problému, nenechá se odradit případným nezdarem
- samostatně uvažuje a je podněcován ke kritickému myšlení

Kompetence komunikativní

Žák:

- zvládá pravidla mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjí pozitivní
- vztah k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- získává sebedůvěru a aktivně používá anglický jazyk v běžných situacích každodenního života
- pracuje v týmu, skupině, dvojici a komunikuje se spolužáky a učiteli

Kompetence sociální a personální

Žák:

- spolupracuje s pracovní skupinou na základě sjednaných pravidel
- snaží se upevňovat dobré mezilidské vztahy
- poskytuje vzájemnou pomoc, rovněž je schopen o pomoc požádat

Kompetence občanské

Žák:

- chápe jazyk jako prostředek historického a kulturního vývoje národa a důležitý sjednocující činitel národního společenství
- rozvíjí pozitivní vztah k mnohojazyčnosti a respektuje kulturní rozmanitost
- respektuje pravidla didaktických her
- seznamuje se s kulturními tradicemi v jiných zemích prostřednictvím her a písní

Kompetence pracovní

Žák:

- tvoří krátkodobé projekty
- dodržuje daná pravidla práce s učebnicí a pracovním sešitem
- systematicky pracuje na zadaných úkolech a plní své povinnosti

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

II. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Anglický jazyk

Ročník: 1.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **CJ-3-1-01** rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- **CJ-3-1-02** zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- **CJ-3-1-04** rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
- **CJ-5-2-03** odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
rozumí základním pokynům v učebnici s pomocí pantomimy: posadit se, vstát, jít k tabuli, nakreslit obrázek, poslouchat, opakovat, otevřít, zavřít knihu, sešit apod. rozumí otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností reaguje na ně verbálně i neverbálně	základní pokyny při výuce, hře a běžných činnostech jednoduchá konverzace k běžným činnostem každodenního života	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova
zopakuje slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal v říkankách, písničkách a hrách	říkanky, písničky, hádanky, hry členové rodiny běžné předměty ve třídě a doma barvy, čísla 1-10	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
jednoduchý popis členů rodiny, barev, běžných předmětů ve třídě a doma pojmenuje běžná zvířata	zvířata	digitální	
osvojuje si slova a slovní spojení probíraných tematických okruhů: Happy Christmas!, Happy Easter!	Vánoce, Velikonoce	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova
rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu pracuje s obrázky na základě slyšeného textu	poslech příběhu s vizuální oporou řazení obrázků v příběhu a jeho dramaturgie	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova
odpovídá na jednoduché otázky týkající se: jeho samého a členů rodiny předmětů v bezprostředním okolí, jejich barvy a počtu věku, zvířat	jednoduché otázky a odpovědi	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské digitální	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova

Ročník: 2.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **CJ-5-1-01** rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- **CJ-3-1-02** zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- **CJ-5-1-03** rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu
- **CJ-3-1-05** přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- **CJ-5-2-01** zapojí se do jednoduchých rozhovorů
- **CJ-5-2-03** odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele s pomocí pan-tomimy: posadit se, vstát, jít k tabuli, nakreslit, vybarvit obrázek, poslouchat, opakovat, otevřít, zavřít knihu, sešit apod., otázky Is it a ...? Where's this? Can you see ...? What's number (4)? Have you	porozumění pokynům a otázkám při výuce, běžných činnostech (vybarvování obrázků, vystřihování, tvoření vlastní knížky s příběhem) a při hrách, reakce na pokyny a otázky	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova mediální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
got...? Is that right? Yes or no? , a reaguje na ně verbálně i neverbálně			
zopakuje slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal v říkankách, písních a hádankách o zvířatech, barvách, jídle, oblečení, sportu apod.	zvuková podoba jazyka, základní výslovnostní návyky, říkanky, písně, hádanky	k učení komunikativní sociální a personální občanské pracovní	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova
pojmenuje: zvířata v ZOO, školní pomůcky a činnosti, barvy, jídlo, obličeje, místnosti v domě, oblečení, dětské sportovní činnosti	slovní zásoba z okruhu zvířata v ZOO, školní pomůcky a činnosti, barvy, jídlo, obličeje, místnosti v domě, oblečení, dětské sportovní činnosti	k učení k řešení problémů sociální a personální pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
popíše: běžné předměty kolem sebe svůj vzhled v základních rysech charakterizuje stručně aktuální stav počasí uvede, jakou sportovní činnost právě dělá používá fráze spojené s Vánoce a Velikonocemi	jednoduchý popis: školních pomůcek obličeje jednoduchá charakteristika aktuálního stavu počasí dětské sportovní činnosti Vánoce, Velikonocce	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova
rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu o běžných každodenních situacích postav z učebnice v prostředí domova a školy, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	poslech příběhu s vizuální oporou, řazení obrázků v příběhu, doplňování obrázkového příběhu vlastním textem do řečových bublin a jeho dramatizace	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní	
zapojí se do jednoduchých rozhovorů na téma: jídlo, pití, věci, osoby a jejich umístění oblečení	jednoduchá konverzace Do you like...? Is it ...? Where is...? What are you wearing?	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
odpovídá na jednoduché otázky týkající se: jeho jídla, dovedností, umístění věcí, osob, původu produktů, počtu a množství počítatelných podstatných jmen	odpovědi na otázky: představování se (ne)oblíbené jídlo užití slovesa „can“ předložky in, on předložka from počítání do 10	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova

Ročník: 3.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **CJ-3-1-01** rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- **CJ-3-1-02** zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- **CJ-3-1-03** rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
- **CJ-3-1-04** rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
- **CJ-3-1-05** přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- **CJ-3-1-06** píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy
- **CJ-5-2-01** zapojí se do jednoduchých rozhovorů
- **CJ-5-2-02** sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- **CJ-5-2-03** odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka*

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele při výuce s pomocí gest a mimiky: posadit se, vstát, jít k tabuli, otočit se, nakreslit, vybarvit obrázek, poslouchat, opakovat, otevřít, zavřít knihu, sešit apod., Wh-otázky, How do you spell? rozumí pokynům s pomocí gest a mimiky	pokyny při výuce, běžných činnostech hrách rozkazovací způsob v běžných pokynech při hrách a sportu	k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
používá jednoduché zdvořilostní fráze při pozdravu a představování, při žádosti o zboží v obchodě	základní zdvořilostní fráze, uvítání a rozloučení zdvořilostní fráze v obchodě - žádost o ovoce a pamlsky	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní	multikulturní výchova
ukazuje a pojmenuje běžné předměty ve škole, hračky, ovoce, sportovní potřeby, nábytek, oblečení, části lidského těla, sporty používá číslovky do 20, názvy barev	slovní zásoba na témata: školní pomůcky, hračky, ovoce, sportovní potřeby, nábytek, oblečení, základní části lidského těla, běžné sporty	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
	užití zájmen to a toto při označování věcí, číslovky 1 - 20 barvy		
mluví o: oblíbenosti ovoce, předmětech, které vlastní, svém oblečení	komunikace na téma: jídlo, sportovní potřeby, oblečení, vlastnosti věcí jednoduché použití přítomného času průběhového přídavná jména popisující velikost, rozměr a stáří	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské	osobnostní a sociální výchova
zapojí se do jednoduchých rozhovorů na téma: oblíbenost ovoce vlastnění předmětů umístění běžných předmětů v místnosti majitele oblečení dovedností ve sportu	jednoduché otázky a odpovědi na téma: jídlo, sportovní potřeby, nábytek, oblečení, sport použití sloves být, moci, umět, mít, pomocného slovesa "do", vazba there is předložky v a na	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské	osobnostní a sociální výchova
přihradí mluvenou a psanou podobu téhož slova	ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	k učení k řešení problémů sociální a personální pracovní	osobnostní a sociální výchova
popíše v základních rysech blízké osoby	popis a charakteristika osob	k učení k řešení problémů komunikativní občanské	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu s obrazovou oporou o každodenních situacích dětí v prostředí domova, školy, v obchodě, na hřišti, na ulici, o životě a kultuře ve Velké Británii	porozumění krátkému čtenému textu (s obrazovou oporou) o každodenních situacích postav z učebnice, reálie - krátké texty o: škole v Anglii, známých místech v Londýně	k učení k řešení problémů sociální a personální občanské digitální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
pojmenuje svátky a chápe kulturní rozdíly ve zvycích Trick or treat ! hra Happy Christmas, Happy Easter přání	Halloween, Vánoce, Velikonoce	k učení k řešení problémů sociální a personální občanské pracovní	multikulturní výchova

Ročník: 4.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **CJ-5-1-01** rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- **CJ-5-1-02** rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- **CJ-5-1-03** rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu
- **CJ-5-2-01** zapojí se do jednoduchých rozhovorů
- **CJ-5-2-02** sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- **CJ-5-2-03** odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá
- **CJ-5-3-01** vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
- **CJ-5-3-02** rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- **CJ-5-4-01** napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
- **CJ-5-4-02** vyplní osobní údaje do formuláře

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
rozumí běžným pokynům učitele při výuce: posadit se, vstát, jít k tabuli, poslouchat, opakovat, číst, napsat, otevřít, zavřít knihu, sešit, ptát se a odpovídat apod. používá běžné zdvořilostní fráze: představí se, pozdraví a rozloučí se, poděkuje	pokyny při výuce, při běžných činnostech a hrách; zdvořilostní fráze: představení se, pozdravy, poděkování	kommunikativní sociální a personální občanská	multikulturní výchova
pojmenuje běžné předměty a lidi kolem sebe zeptá se na běžné předměty a lidi kolem sebe hláskuje v anglické abecedě slova, která zná požádá o hláskování názvů běžných předmětů písemně doplňuje jednoduchý text o dětském časopisu	slovní zásoba z tematického okruhu rodina, domov hledání něčeho nebo někoho anglická abeceda dotazy na pojmenování předmětů v angličtině psaní slov na základě předlohy	k učení k řešení problémů kommunikativní sociální a personální občanské pracovní digitální	mediální výchova
pojmenuje příbuzenské vztahy k členům rodiny mluví o počtu sourozenců rozumí krátkému čtenému rozhovoru o rodinných oslavách, o členech rodiny počítá do 100 v slyšeném textu rozliší číslovky 1 - 100	slovní zásoba z okruhu rodina sloveso mít ve 3.os. jednotného čísla blahopřání a předávání dárků, přivlastňovací zájmena jeho, její číslovky 20 - 100	k učení k řešení problémů kommunikativní sociální a personální občanské pracovní	osobnostní a sociální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
porovná věk lidí písemně doplní čtený popis příbuzenských vztahů	použití číslovek při porovnávání věku krátký psaný text o členech rodiny		
pojmenuje běžné potraviny zeptá se na čas a odpoví zdvořile požádá o jídlo rozumí jednoduchému popisu přípravy jídla rozumí čtenému textu o tradičních jídlech v Británii rozliší názvy běžných potravin v slyšeném textu písemně (s textovou oporou) uvede, co obvykle snídá	slovní zásoba na téma potraviny uvedení času (hodiny) Can I have...? porozumění poslechovému textu s vizuální oporou na téma jídlo otázka a zápor sloves ve 3.os.č.j. v přítomném čase doplnění psaného textu o jídle (s textovou oporou)	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní digitální	multikulturní výchova
pojmenuje běžná zvířata v ZOO zeptá se na vzhled zvířat a jednoduše odpoví porovná lidi podle velikosti a věku rozumí čtenému popisu umístění předmětů a objektů, popisu vlastností zvířat zeptá se na umístění předmětů a objektů písemně popíše zvíře	běžná zvířata v ZOO a jejich vlastnosti jednoduchý popis vzhledu zvířat stupňování přídavných jmen stažené tvary slovesa být dotaz a odpověď na umístění jednoduchý psaný popis zvířete se slovní nápovědou	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní digitální	environmentální výchova
pojmenuje obchody a důležité budovy ve městě zeptá se na počet předmětů vyjádří použití dopravního prostředku popíše cestu k dotazovanému místu požádá o jízdenku uvede cenu v britských pencích rozumí čtenému textu o nějakém místě (městě) a životě v něm písemně popíše jednoduchým způsobem místo svého bydliště	slovní zásoba na téma budovy a obchody ve městě, dopravní prostředky vazba there is/are popis cesty k určitému místu ve městě používá osvojenou slovní zásobu při komunikaci - způsoby dopravy, jízdenky a vstupné porozumění čtenému textu o dopravě v Londýně písemný popis místa bydliště se slovní nápovědou	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
pojmenuje běžné volnočasové aktivity sdělí, zda má určitou aktivitu v oblíbě nebo ne zeptá se kamaráda na oblíbenost volnočasové aktivity a na totéž odpoví	slovní zásoba na téma volnočasové aktivity, dny v týdnu sdělení, rozhovor o oblíbenosti aktivit, TV programů	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní digitální	multikulturní výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
sdělí, jaké volnočasové aktivity dělá v jednotlivých dnech v týdnu porozumí slyšenému pojmenování TV programů zeptá se kamaráda na oblíbenost TV programů rozumí čteným informacím v TV programu napíše, kdy a jaké TV programy sleduje	rozvržení volnočasových aktivit během týdne porozumění poslechovému i čtenému textu - TV program otázka a kladná/záporná odpověď se slovesem "like" písemné sdělení o oblíbenosti TV programů předložka + den v týdnu		
pojmenuje běžná povolání a nástroje s nimi spojené mluví o něčí obvyklé a oblíbené činnosti ve spojení s časem rozumí čtenému jednoduchému popisu práce běžných profesí, rozumí slyšenému popisu povolání (s čtenou oporou) vyhledá specifické informace v jednoduchém čteném popisu povolání se slovní nápovědou písemně popíše svůj nebo něčí denní režim	slovní zásoba na téma povolání a nástroje vyjádření času porozumění čtenému popisu práce běžných profesí, porozumění slyšenému popisu povolání porozumění čtenému textu - vyhledávání informací písemný popis denního režimu	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní digitální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
pojmenuje aktuální počasí běžného typu zeptá se na počasí rozumí jednoduchému popisu lidí podle oblečení zeptá se kamaráda na jeho aktuální činnost a odpoví porovná počasí v různých městech porozumí čtenému popisu města podle počasí čte plynule s porozuměním jednoduchý text - příběh o přírodě a počasí	slovní zásoba na téma počasí, oblékání dotazy na počasí přítomný čas průběhový porovnávání počasí v různých městech porozumění čtenému popisu města podle počasí plynulé čtení příběhu o počasí s porozuměním	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
používá abecední slovník v pracovním sešitě, hledá slova osvojuje si zvukovou a grafickou podobu slov hodnotí vlastní práci	psaní tematické slovní zásoby fonetické znaky (pasivně) sebehodnocení	k učení k řešení problémů pracovní	osobnostní a sociální výchova

Ročník: 5.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **CJ-5-1-01** rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- **CJ-5-1-02** rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- **CJ-5-1-03** rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu
- **CJ-5-2-01** zapojí se do jednoduchých rozhovorů
- **CJ-5-2-02** sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- **CJ-5-2-03** odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá
- **CJ-5-3-01** vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
- **CJ-5-3-02** rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- **CJ-5-4-01** napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
- **CJ-5-4-02** vyplní osobní údaje do formuláře

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření pro 2. období (4. a 5. ročník):

Žák:

- *CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností*
- *CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)*
- *rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování*
- *CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje*
- *CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk*
- *CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)*
- *CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)*
- *je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka*

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
rozumí běžným pokynům při výuce: posadit se, vstát, jít k tabuli, poslouchat, opakovat, číst, otevřít, zavřít knihu, sešit apod. používá běžné zdvořilostní fráze: představí se, pozdraví, rozloučí se, poděkuje	pokyny při výuce, běžných činnostech a hrách zdvořilostní fráze: představení se, pozdravy, poděkování	komunikativní sociální a personální občanské	multikulturní výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
pojmenuje známé předměty ve škole počítá do 100 provádí jednoduché výpočty rozumí běžným číselným údajům ptá se na počet předmětů hláskuje jména a slova udílí pokyny ústně popíše podle obrázku umístění předmětu v místnosti napíše krátkou úvahu o sobě s použitím jednoduchých vět a slovních spojení zhotoví individuální projekt	slovní zásoba: školní pomůcky, čísla od 1 do 100 abeceda neurčitý člen dotazy na čísla, číselné údaje, počet množné číslo podstatných jmen hláskování slov rozkazovací způsob popis obrázku, vazba there is/are úvaha na téma "Jména a tituly" písemné sdělení na téma "Něco o mně"	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní digitální	multikulturní výchova osobnostní a sociální výchova mediální výchova
pojmenuje nejznámější evropské a světové státy pojmenuje dny v týdnu představí své kamarády a svou rodinu přivlastní osobám předměty rozumí krátkému čtenému textu s obrazovou oporou porozumí hlavním informacím ze slyšeného rozhovoru zeptá se na základní osobní údaje napíše svou adresu napíše krátkou úvahu o své rodině	slovní zásoba: názvy zemí, rodina, dny v týdnu otázky s tázacími zájmeny přivlastňovací zájmena dotazy při seznamování sloveso být v kladné a záporné větě, ve stažené formě adresa zhotovení rodokmenu s dalšími informacemi o rodině	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní digitální	multikulturní výchova osobnostní a sociální výchova mediální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
zeptá se na čas a odpoví rozliší časové údaje v slyšeném rozhovoru o volnočasových aktivitách zeptá se kamaráda na čas konání určité činnosti rozumí čtenému popisu volného času třetí osoby sdělí informace o každodenní činnosti sdělí, zda má určitou aktivitu v oblibě nebo ne porozumí obsahu krátkého příběhu o činnostech ve volném čase porovná své zájmy se zájmy kamaráda napíše krátkou úvahu o sportu zhotoví individuální projekt	slovní zásoba na téma: čas a časové údaje, každodenní činnosti, volný čas předložky s časovými údaji přítomný čas prostý dotazy a odpovědi na čas, na začátek a konec aktivity, na oblibu určité aktivity typický den školáka porovnávání zájmů svých a kamaráda krátká úvaha na téma "Sport na naší škole" průzkum na téma volný čas	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní digitální	multikulturní výchova osobnostní a sociální výchova mediální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
<p>popíše svůj pokoj a umístění nábytku a věcí v něm rozumí slyšenému popisu místnosti na základě slyšených informací popíše umístění místností v domě ve čteném popisu domu vyhledá konkrétní údaje pojmenuje významné budovy, obchody a místa ve městě rozumí slyšenému popisu umístění budov ve městě zeptá se a odpoví na dotazy lokalizace důležitých míst a obchodů ve městě rozumí běžným osobním informacím na turistickém výletě zeptá se kamaráda, co umí a neumí a na podobné otázky odpoví napíše krátký text o dovednostech kamaráda</p>	<p>slovní zásoba na téma: nábytek, části domu, místa a budovy ve městě popis pokoje, popis rozmístění místností v domě, budov ve městě dotazy a odpovědi na lokalizaci významných budov, obchodů a míst ve městě předložky vazba there is/are dotazy a odpovědi na dovednosti sloveso "can" krátká esej o dovednostech kamaráda obrázková mapa města s popisem nejzajímavějších míst a budov ve městě</p>	<p>k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní digitální</p>	<p>multikulturní výchova osobnostní a sociální výchova mediální výchova</p>
<p>rozumí čtenému popisu osob popíše ústně i písemně vzhled osob na základě slyšeného textu zobrazí postavu pojmenuje aktuální činnost osob rozumí obsahu čtené scénky z každodenního života rozliší opakovaný děj od aktuálního popíše svůj běžný den a to, co právě dělá pojmenuje běžné kusy oděvu popíše, co má na sobě rozumí obsahu krátké bajky a zahraje ji</p>	<p>slovní zásoba na téma: vzhled člověka, oblečení porovnání vzhledu osob popis osoby, oblečení dotaz na cenu sloveso být a mít při popisu osob přítomný čas průběhový a prostý</p>	<p>k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní digitální</p>	<p>multikulturní výchova osobnostní a sociální výchova mediální výchova</p>

MATEMATIKA

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Učební osnovu vypracovala: Mgr. Drahomíra Tunková

Platnost: od 1. 9. 2024

Počet hodin v učebním plánu

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
Počet hodin	4	5	5	5	6	25

I. Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem předmětu Matematika je poskytovat znalosti a dovednosti nezbytné pro život, rozvíjet osobní a pracovní dovednosti, podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů, umožnit žákům osvojit si strategie učení a uplatněním odpovídajících metod je motivovat pro celoživotní vzdělávání a využívání informačních technologií, rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých. Žákům musí být dána možnost zažívat úspěch, nebát se chyby a pracovat s ní.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Matematika

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o matematiku
- poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě
- umožňuje získávat matematickou gramotnost
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat poznatky z předmětu v praktickém životě
- klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům
- seznamuje žáka s pojmy, algoritmy, terminologií a způsoby jejich užití

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce s využitím tabulek, grafů a diagramů
- činnostní učení, manipulace s modely, předměty běžné potřeby
- práce na PC s využitím vhodného počítačového software
- práce s kalkulátory a dalšími pomůckami, které umožňují přístup k matematice
- využití interaktivní tabule k práci s matematickými objekty a využití matematiky v reálných situacích
- didaktické hry a soutěže
- pozorování a zpracovávání získaných údajů při práci v terénu

Předmět Matematika na 1. stupni ZŠ úzce souvisí se všemi vzdělávacími oblastmi.

Mezipředmětové vztahy jsou naplňovány v předmětech:

- Český jazyk a literatura (znalost správného tvaru číslic; psaní číslic 0 – 9; číslice, dramatizace pohádky; pohádka; základní literární pojmy, hláska, slabika, slovo, věta; stavba slova; hláskosloví, určování slovních druhů; slovní druhy; tvarosloví, řazení slov dle abecedy; abeceda; hláskosloví, VS a slova příbuzná; pravopis i, y po obojetných souhláskách; pravopis, skloňování jmen; pády a pádové otázky; tvarosloví)
- Prvouka (orientace v čase; čas; náš svět, pozorování a porovnávání vlastností přírodnin; měření a vážení; hmotnost, objem)
- Přírodověda (látky a jejich vlastnosti; měření vlastností látek; hmotnost, objem, čas, teplota, gravitační síla Země; gravitace; vesmír)
- Vlastivěda (orientace podle náčrtů, plánů a map; práce s mapou; ČR a Evropa, časová osa; orientace na časové ose; naše dějiny)
- Anglický jazyk (počítání do 100; čísla; číslovky, názvy geometrických tvarů; tvary; geometrické tvary, časové údaje; orientace v čase; čas)
- Hudební výchova (takt 2/4, 3/4, 4/4; nota celá, půlová, čtvrt'ová, osminová; noty; notový záznam)
- Výtvarná výchova (linie, tvary, objemy; prvky vizuálně obrazného vyjádření; praktická etika, kombinace tvarů v plošném i prostorovém uspořádání; výtvarný rytmus; tvary)
- Praktické činnosti (využití návodu při postupech práce; práce s návodem; jednoduché pracovní postupy, jednoduchá montáž a demontáž; vytváření vlastních plošných a prostorových kompozic; kompozice)
- Tělesná výchova (měření a posuzování pohybových dovedností; běh, hod, skok; atletika, rytmická cvičení; 2/4 a 3/4 krok; základy tance)
- Informatika (práce s internetovým prohlížečem; práce s daty; vyhledávání informací)

Předmětem prolínají průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova
- environmentální výchova
- mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- využívá matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech - odhady, měření a pozorování velikosti a vzdálenosti, orientace
- rozvíjí paměť prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjí kombinatorické a logické myšlení, kritické usuzování, je schopen srozumitelné a věcné argumentace prostřednictvím řešení matematických problémů
- vytváří si zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- rozvíjí kombinatorické a logické myšlení, kritické usuzování, je schopen srozumitelné a věcné argumentace prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjí abstraktní a exaktní myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vnímá složitosti reálného světa a rozumí mu, rozvíjí zkušenosti s matematickým modelováním - matematizace reálných situací
- provádí rozbor problému a plánuje řešení, odhaduje výsledky, volí správný postup k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému

Kompetence komunikativní

Žák:

- přesně a stručně se vyjadřuje užíváním matematického jazyka včetně symboliky
- rozumí různým typům textů a záznamů, běžně užívaných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich a reaguje na ně
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Žák:

- rozvíjí spolupráci při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně využívá získaného řešení v praxi, poznává možnosti matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjí důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, soustavnou sebekontrolu při každém kroku postupu řešení, rozvíjí systematickosti, vytrvalost a přesnost, vytváří dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a ověřuje je nebo vyvrací pomocí protipříkladů

Kompetence občanské

Žák:

- projevuje snahu se zodpovědně rozhodovat podle dané situace
- je veden ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů, ke kolegiální radě a pomoci, učí se pracovat v týmu

Kompetence pracovní

Žák:

- využívá matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech, pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

II. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika

Ročník: 1.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **M-3-1-01** používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
- **M-3-1-02** čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
- **M-3-1-03** užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
- **M-3-1-04** provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
- **M-3-1-05** řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace
- **M-3-2-02** popisuje jednoduché závislosti z praktického života
- **M-3-2-03** doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel
- **M-3-3-01** rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci
- **M-3-3-02** porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
- **M-3-3-03** rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
používá přirozená čísla v oboru do 20 k modelování reálných situací počítá předměty v daném souboru vytváří soubory s daným počtem prvků	manipulace s předměty počítání prvků vytváření souborů s daným počtem prvků	k učení k řešení problémů pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
čte a zapisuje přirozená čísla v oboru do 20 porovnává přirozená čísla v oboru do 20 užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	čtení a zápis čísel vztahy větší, menší, rovno znaménka $>$, $<$, $=$	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální digitální	osobnostní a sociální výchova
užívá lineární uspořádání zobrazí číslo na číselné ose	orientace na číselné ose pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi,	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské	osobnostní a sociální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
	vpravo, vlevo, pod, nad	pracovní digitální	
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v oboru 0 – 20 čte a zapisuje početní operace v oboru 0 - 20 provádí rozklady čísel	sčítání a odčítání v oboru 0 – 10, v oboru 10 – 20 bez přechodu přes desítku znaménka +, – rozklady čísel	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova
řeší jednoduché slovní úlohy	slovní úlohy ze života děti s použitím osvojených početních operací	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní	environmentální výchova
nachází jednoduché závislosti z praktického života - ceny zboží, nákupy, sběr papíru, ujeté kilometry, sedadla v divadle zapisuje a čte jednoduché závislosti z praktického života - kolik zaplatí, utratí za určitý počet kusů zboží, kolik zbude, vrátí, o kolik se čísla liší	seznámení se symboly, matematickými značkami a zápisy - ceny v Kč, sběr v kg, trasa v km, znázornění, výpočet orientace a čtení matematických zápisů - celkem, zbylo, o kolik více, méně	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální digitální	osobnostní a sociální výchova
rozpozná a nachází v realitě reprezentaci základních rovinných útvarů třídí základní rovinné útvary pojmenuje základní rovinné útvary	vyhledávání určitých tvarů v okolí třídění předmětů podle tvaru, velikosti, barev rovinné útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník a kruh	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální pracovní	osobnostní a sociální výchova

Ročník: 2.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **M-3-1-01** používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
- **M-3-1-02** čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
- **M-3-1-03** užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
- **M-3-1-04** provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
- **M-3-1-05** řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace
- **M-3-2-01** orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
- **M-3-2-02** popisuje jednoduché závislosti z praktického života
- **M-3-2-03** doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel
- **M-3-3-01** rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci

- **M-3-3-02** porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky, měří a odhaduje délku úsečky
- **M-3-3-03** rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
používá přirozená čísla v oboru do 100 k modelování reálných situací počítá předměty v daném souboru vytváří soubory s daným počtem prvků.	manipulace s předměty počítání prvků vytváření souborů s daným počtem prvků (na počítadle, penězi, ve čtvercové síti apod.)	k učení k řešení problémů pracovní	osobnostní a sociální výchova
čte a zapisuje přirozená čísla v oboru do 100 porovnává přirozená čísla v oboru do 100 užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	čtení a zápis čísel vztahy větší, menší, rovno zápis vztahu mezi čísly pomocí symbolů	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální digitální	osobnostní a sociální výchova
zobrazí číslo na číselné ose. užívá lineární uspořádání určuje desítky a jednotky	orientace na číselné ose řazení čísel vzestupně i sestupně určování desítek a jednotek	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v oboru 0 – 20 provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v oboru 0 – 100 bez přechodu přes základ provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v oboru 0 – 100 provádí zpaměti jednoduché početní operace v oboru násobitek 1 – 5 čte a zapisuje početní operace	sčítání a odčítání v oboru 0 -20, s přechodem přes 10, rozklady čísel sčítání a odčítání v oboru 0 -100 bez přechodu přes základ sčítání a odčítání v oboru 0 -100 s přechodem desítky násobení a dělení v oboru malé násobilky (násobilka 1, 2, 3, 4, 5) znaménka . a :	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova
řeší a vytváří úlohy, ve kterých aplikuje a znázorňuje osvojené početní operace	slovní úlohy ze života dětí s použitím osvojených početních operací	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní	osobnostní a sociální výchova
čte časové údaje na různých typech hodin seznamuje se se základními jednotkami času	čtení časových údajů na hodinách včetně digitálních, sledování jednoduchých závislostí na čase jednotky času: hodina, minuta, sekunda	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální digitální	osobnostní a sociální výchova
objasní jednoduché závislosti z praktického života - nákupy,	seznámení se symboly, matematickými značkami a zápisy:	k učení k řešení problémů komunikativní	osobnostní a sociální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
ceny zboží, ujeté kilometry, sběr papíru, věk zapisuje a čte jednoduché závislosti z praktického života: kolik zaplatí, utratí za určitý počet kusů zboží, kolik zbude, vrátí, o kolik (kolikrát) se čísla liší	cena zboží v Kč, trasa v km, sběr v kg, znázornění, výpočet orientace a čtení matematických zápisů celkem, zbylo, o kolik (kolikrát) méně, více	sociální a personální digitální	
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel pracuje s údaji	pohyb ve čtvercové síti, na číselné ose práce s údaji (ceník)	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova
rozliší, pojmenuje, znázorní a charakterizuje základní rovinné útvary, nachází v realitě jejich reprezentaci rozliší, pojmenuje, znázorní a charakterizuje jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	rovinné útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník a kruh tělesa - krychle, kvádr, koule, válec	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova
porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky, měří a odhaduje délku úsečky seznamuje se se základními jednotkami délky	bod, přímka, polopřímka a úsečka – měření v cm jednotky délky: cm	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální digitální	osobnostní a sociální výchova
najde a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	modelování geometrických útvarů podle zadání	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální digitální	osobnostní a sociální výchova

Ročník: 3.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **M-3-1-01** používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
- **M-3-1-02** čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
- **M-3-1-03** užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
- **M-3-1-04** provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
- **M-3-1-05** řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace
- **M-3-2-01** orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času, provádí jednoduché převody jednotek času
- **M-3-2-02** popisuje jednoduché závislosti z praktického života
- **M-3-2-03** doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel
- **M-3-3-01** rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci

- **M-3-3-02** porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky, měří a odhaduje délku úsečky
- **M-3-3-03** rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20*
- *M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100*
- *M-3-1-02p zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat*
- *M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20*
- *M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20, umí rozklad čísel v oboru do 20*
- *M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek*
- *M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20*
- *M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit*
- *M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narysuje je a ví, jak se označují*
- *M-3-3-02p používá pravítko*

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
používá přirozená čísla v oboru do 1000 k modelování reálných situací počítá předměty v daném souboru vytváří soubory s daným počtem prvků	manipulace s předměty počítání prvků vytváření konkrétních souborů (peníze, milimetrový papír) s daným počtem prvků do 1000	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
čte a zapisuje přirozená čísla v oboru do 1000 porovnává přirozená čísla v oboru do 1000 užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	čtení a zápis čísel vztahy větší, menší, rovno zápis vztahu mezi čísly pomocí symbolů	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní	osobnostní a sociální výchova
zobrazí číslo na číselné ose užívá lineární uspořádání určuje stovky, desítky a jednotky	orientace na číselné ose řazení čísel vzestupně i sestupně určování stovek, desítek a jednotek	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v oboru 0 – 1000 provádí z paměti jednoduché početní operace v oboru násobílek 6 - 10	sčítání a odčítání v oboru 0 -1000, rozklady čísel násobení a dělení v oboru malé násobilky (násobilka 6, 7, 8, 9, 10)	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní	osobnostní a sociální výchova
řeší a sestaví úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	slovní úlohy ze života dětí s užitím osvojených početních operací	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské	osobnostní a sociální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
		pracovní	
orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času, provádí jednoduché převody jednotek času	určování času, převádění jednotek času	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní digitální	
popisuje jednoduché závislosti z praktického života: nákupy, poplatky v domácnosti, délka trasy, návštěvnost kina, divadla, sklizeň ovoce apod. zapisuje a čte jednoduché závislosti z praktického života: kolik zaplatí, utratí, vrátí, zbude, o kolik (kolikrát) se čísla liší	symboly, matematické značky a zápisy: cena zboží v Kč, trasa v km, hmotnost v kg, znázornění, výpočet orientace a čtení matematických zápisů: celkem, zbylo, o kolik (kolikrát) méně, více	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní digitální	
čte a sestavuje tabulky navrhne schémata doplň posoupností čísel	pohyb ve čtvercové síti, na číselné ose čtení a sestavení tabulky násobků práce s údaji (jízdní řád, ceník, tabulka vzdáleností)	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní	osobnostní sociální výchova
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	tělesa - krychle, kvádr, koule, jehlan, kužel, válec	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky odhaduje délku úsečky měří délku úsečky narýsuje úsečku dané délky	bod, přímka, polopřímka a úsečka – měření v cm a mm odhady délky, vzdálenosti, jednotky délky: mm, cm, dm, m konstrukce úsečky dané délky	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	modelování geometrických útvarů podle zadání	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní	osobnostní a sociální výchova

Ročník: 4.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **M-5-1-01** využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
- **M-5-3-02** sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- **M-5-2-01** narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce
- **M-5-1-02** provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
- **M-5-1-03** zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
- **M-5-1-04** řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
- **M-5-1-05** modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
- **M-5-2-01** vyhledává, sbírá a třídí data
- **M-5-3-03** sestrojí rovnoběžky a kolmice
- **M-5-3-04** určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
- **M-5-3-05** rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru
- **M-5-2-02** čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
čte a zapisuje přirozená čísla v oboru do 100 000 porovnává přirozená čísla v oboru do 100 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti počítá po desetitisících, tisících	čtení a zápis čísel porovnávání čísel a řešení příslušných nerovnic počítá po desetitisících, tisících	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální digitální	osobnostní a sociální výchova
užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose zapíše číslo v desítkové soustavě	orientace a zobrazení čísla na číselné ose rozklad a zápis čísla v desítkové soustavě	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální digitální	osobnostní a sociální výchova
využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	principy asociativnosti a komutativnosti	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova
provádí písemné početní operace s přirozenými čísly v oboru do 100 000 provádí násobení v oboru velké násobilky písemně násobí jedno a dvojciferným činitelem písemně dělí jednociferným dělitelem dělí se zbytkem v oboru přirozených čísel	písemné sčítání a odčítání čísel do 100 000 velká násobilka písemné násobení jedno a dvojciferným činitelem písemné dělení jednociferným dělitelem dělení se zbytkem v oboru přirozených čísel	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
zaokrouhluje přirozená čísla v oboru do 100 000 provádí odhady početních operací v oboru do 100 000 kontroluje početní operace v oboru do 100 000 pracuje s kapesním kalkulátorem	zaokrouhlování na 1000, 100, 10 odhady výsledků kontroly výpočtů práce s kapesním kalkulátorem	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální pracovní	osobnostní a sociální výchova
řeší a sestavuje úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v oboru do 100 000	slovní úlohy s jednou a se dvěma početními operacemi	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální digitální	osobnostní a sociální výchova environmentální výchova
modeluje část celku určuje část celku používá zápis ve formě zlomku	celek, část, zlomek polovina, třetina, čtvrtina, pětina, desetina čitatel, jmenovatel, zlomková čára	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova environmentální výchova
vyhledává, sbírá a třídí data	práce s daty	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální pracovní digitální	mediální výchova
čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova environmentální výchova
znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici) narýsuje základní rovinné útvary (čtverec, obdélník) ve čtvercové síti narýsuje základní rovinné útvary (kružnici) užívá jednoduché konstrukce	práce s geometrickými útvary rýsování rovinných obrazců ve čtvercové síti (čtverec, obdélník) rýsování kružnic s daným středem a daným poloměrem rýsování trojúhelníku	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální pracovní	
určuje délku lomené čáry sčítá a odčítá graficky úsečky převádí jednotky délky vypočítá obvod čtyřúhelníku, mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	lomená čára délka úsečky jednotky délky a jejich převody obvod čtyřúhelníku, mnohoúhelníku	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální pracovní	
určí vzájemnou polohu dvou přímek sestrojí rovnoběžky a kolmice kreslí a rýsuje rovnoběžky a různoběžky rýsování kolmice pomocí trojúhelníku s ryskou	vzájemná poloha dvou přímek v rovině rovnoběžky, různoběžky, kolmice kreslení a rýsování rovnoběžek a různoběžek rýsování kolmice pomocí trojúhelníku	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
	s rýskou		
rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru modeluje souměrné útvary konstruuje souměrné útvary ve čtvercové síti	osová souměrnost osa souměrnosti modelování souměrných útvarů konstrukce souměrného útvaru ve čtvercové síti	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální pracovní digitální	
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky orientuje se v číselných a obrázkových řadách	slovní úlohy s netradičními postupy číselné a obrázkové řady	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní	osobnostní a sociální výchova

Ročník: 5.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **M-5-1-01** využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
- **M-5-1-02** provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
- **M-5-1-03** zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
- **M-5-1-04** řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
- **M-5-1-05** modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
- **M-5-1-06** porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel
- **M-5-1-07** přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
- **M-5-1-08** porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose
- **M-5-2-01** vyhledává, sbírá a třídí data
- **M-5-2-02** čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy
- **M-5-3-01** narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce
- **M-5-3-02** sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- **M-5-3-03** sestrojí rovnoběžky a kolmice
- **M-5-3-04** určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
- **M-5-3-05** rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru
- **M-5-4-01** řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000*
- *M-5-1-02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla*
- *M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100*
- *M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách*
- *M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100*
- *M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy*
- *M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla*
- *M-5-2-01p vyhledá a roztrídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu*
- *M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce*
- *M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary*
- *M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky*
- *M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran*
- *M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice*
- *M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru*
- *M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech*

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
čte, zapisuje čísla v oboru přirozených čísel porovnává čísla v oboru přirozených čísel, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti počítá po statisících, desetitisících, tisících	čtení a zápis čísel porovnávání čísel a řešení příslušných nerovnic počítá po statisících, desetitisících, tisících	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova environmentální výchova
užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose zapíše a rozkládá číslo v desítkové soustavě	orientace a zobrazení čísla na číselné ose rozklad a zápis čísla v desítkové soustavě	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální digitální	osobnostní a sociální výchova environmentální výchova
využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	vlastnosti početních operací s čísly: principy asociativnosti a komutativnosti	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova environmentální výchova
provádí pamětné početní operace v oboru přirozených čísel do milionu užívá písemné algoritmy pamětně násobí a dělí přirozená čísla písemně násobí jednociferným až čtyřciferným činitelem písemně dělí jedno a dvojciferným dělitelem	pamětné sčítání a odčítání čísel do milionu užití písemných algoritmů pamětné násobení a dělení přirozených čísel písemné násobení jednociferným až čtyřciferným činitelem písemné dělení jedno a dvojciferným dělitelem	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova environmentální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
zaokrouhluje přirozená čísla kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel používá kapesní kalkulátor	zaokrouhlování na 1 000 000, 100 000, 10 000 kontroly výpočtů použití kapesního kalkulátoru	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální digitální	osobnostní a sociální výchova environmentální výchova
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	slovní úlohy s jednou a se dvěma početními operacemi	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova
porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	porovnávání, sčítání a odčítání zlomků se stejným základem	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova
přečte zápis desetinného čísla vznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	desetinné číslo, psaní a čtení desetinných čísel zobrazování desetinného čísla na číselné ose	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální	
porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla vznačí celé záporné číslo na číselné ose	celá čísla, zápis záporného čísla, význam znaku „-“, zobrazování celého záporného čísla na číselné ose, teploměru	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální	
vyhledává, sbírá a třídí data	práce s daty	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
čte a sestaví jednoduché grafy, tabulky a diagramy	diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
narýsuje, znázorní a popíše základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce rýsuje čtverec a obdélník	rýsování rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku rýsování čtverce a obdélníku	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální pracovní	
určí souřadnice bodů ve čtvercové síti určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě užívá základní jednotky obsahu	souřadnice bodu ve čtvercové síti obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku jednotky obsahu	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální pracovní digitální	
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky řeší problémové úlohy	slovní úlohy s netradičními postupy magické čtverce prostorová představivost	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní	osobnostní a sociální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
využívá prostorové představivosti pro řešení problémových úloh			

INFORMATIKA

Vzdělávací oblast: Informatika

Učební osnovu vypracovala: Mgr. Michaela Mouchová

Platnost: od 1. 9. 2024

Počet hodin v učebním plánu

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
Počet hodin	0	0	0	1	1	2

I. Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem předmětu Informatika je rozvoj informatického myšlení a porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Informatika z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Informatika vede k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech

- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládnání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- samostatná práce
- krátkodobé projekty
- výuka je podporována moderními technologickými prvky, Internetem a je propojována s reálnými situacemi
- práce s multifunkčními zařízeními a novými technologiemi (robotické stavebnice, programovatelná zařízení)

Předmět Informatika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti:

- Matematika a její aplikace (tabulkový procesor – porovnávání cen zboží)
- Český jazyk a literatura (textový editor)
- Výtvarná výchova (grafické editory – vytváření obrázků, pozvánek)
- Zeměpis (místo, kde žijeme: regiony ČR, Evropa a svět – zpracování referátů)

Mezipředmětové vztahy jsou dále naplňovány v předmětech:

Jazyk a jazyková komunikace

- Český jazyk a literatura: Textový editor

Umění a kultura

- Výtvarná výchova: Prezentační software – vytváření prezentací

Předmětem prolínají průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova
- mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- je veden k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívá zkušeností s jiným software, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu u jednotlivých programů, elektronické učebnice apod.
- je motivován k využití svých poznámek při praktických úkolech, učí se pořizovat si takové poznámky, které mu pak pomohou při praktické práci s technikou
- je seznámen s možnostmi nalezení informace, jejímu zpracování, ověření a k její prezentaci

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- je veden zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které mají více řešení, z nichž některá jsou efektivnější
- je veden nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému využití

Kompetence komunikativní

Žák:

- je motivován ke komunikaci na dálku a k využití vhodné technologie – některé práce odevzdává prostřednictvím elektronické pošty
- je veden k dodržování vžitých konvencí a pravidel pro komunikaci prostřednictvím elektronických médií
- je poučen jak správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory v souvislosti s realitou a užitou výpočetní technikou

Kompetence sociální a personální

Žák:

- je usměrňován ke kolegiální radě či pomoci
- je přizván k hodnocení prací, učí se hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci je veden k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

Žák:

- je seznamován s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (softwarové pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla...), je nucen k jejich dodržování (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální software...)
- je veden při zpracovávání informací ke kritickému myšlení nad obsahem sdělení, ke kterým se může dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

Žák:

- je seznámen s nutností dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou
- může využívat ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

II. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Informatika

Ročník: 4.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **I-5-4-01** najde a spustí aplikace, pracuje s daty různého typu
- **I-5-4-02** propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
- **I-5-4-03** dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi
- **I-5-2-01** sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
- **I-5-2-02** popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
- **I-5-2-03** v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy
- **I-5-2-04** ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu*
- *I-5-4-01p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi*
- *I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů*
- *I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení*
- *I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů*

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí	digitální zařízení, počítač a síť, ovládání aplikací, používání ovladačů, zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace	k učení pracovní občanské sociální a personální digitální	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana
přehraje zvuk či video uloží svoji práci do souboru otevře soubor používá krok zpět, zoom a řeší úkol použitím schránky	ovládání myši, psaní slov na klávesnici, editace textu, ukládání práce do souboru, otevírání souborů, přehrávání zvuku	komunikativní pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
propojí digitální zařízení pamatuje si a chrání svá hesla	propojení technologií, (bez)drátové připojení, internet, práce ve	komunikativní pracovní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
přihlásí se ke svým účtům a odhlásí se z nich spouští online aplikace a dokáže se připojit ke sdílenému souboru chrání své osobní údaje v online prostředí rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	sdíleném prostředí, sdílení dat	digitální občanská	výchova demokratického občana mediální výchova
přečte a rozumí postupu rozumí nebo sám navrhne zápis postupu pomocí značek, symbolů, obrázků nebo textu využívání opakování v postupu dokáže najít chybu v postupu a opraví ji sestaví postup	postup a jeho kroky, různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu, opakovaně použitelný postup, porozumění a úprava kroku v postupu, sestavení funkčního postupu	pracovní	osobnostní a sociální výchova
sestaví robota podle návodu sestaví program pro robota oživí robota, otestuje jeho chování upraví program pro příbuznou úlohu ovládá jednotlivé části robota používá opakování, události a sekvence ke spuštění programu	sestavení programu a oživení robota, ovládání jednotlivých částí robota, opakování příkazů	komunikativní pracovní sociální a personální digitální	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana

Ročník: 5.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **I-5-1-01** uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat
- **I-5-1-02** popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji
- **I-5-1-03** vyčte informace z daného modelu
- **I-5-3-01** v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi
- **I-5-3-02** pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná a nečíselná data

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *I-5-1-01p* uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat
- *I-5-1-02p* popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví
- *I-5-3-01p* v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky

- I-5-3-02p pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
rozlišuje jednotlivé formáty souborů zná rozdíl mezi systémovým souborem a souborem obsahujícím data vyjmenuje přípony nejrozšířenějších datových souborů	seznámení s formáty souborů (doc, gif)	pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
využívá textový editor ke zpracovávání textů, tabulek a obrázků a jejich prostřednictvím vytváří mediální sdělení dokáže v bitmapovém a grafickém editoru vytvořit a upravit obrázek dokáže napsat krátký text, libovolně ho upravovat, měnit styl písma, velikost písma, zarovnávat na střed, vkládat obrázky, kopírovat text vytváří tabulky	základní funkce textového a grafického editoru	pracovní k řešení problémů sociální a personální digitální	mediální výchova multikulturní výchova
zpracuje a prezentuje textové a grafické informace při uplatnění základních typografických a estetických pravidel vytváří jednoduché prezentace v programu PowerPoint, OO Impress nebo v Google Slides	prezentace informací – prezentační programy	komunikativní občanská digitální	mediální výchova
sdělí informaci obrázkem předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text, obrázek	kódování, využití značek, piktogramů, symbolů a kódů	digitální pracovní k řešení problému	osobnostní a sociální výchova
pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech doplní posloupnost prvků umístí data správně do tabulky doplní prvky v tabulce v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	data, druhy dat, doplňování tabulky a datových řad, řazení dat v tabulce	k učení pracovní občanské sociální a personální digitální	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana
nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky určí, jak spolu prvky souvisí	systém, struktura, prvky, vztahy	komunikativní pracovní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova

PRVOUKA

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Učební osnovu vypracovala: Mgr. Petra Veselá

Platnost: od 1. 9. 2024

Počet hodin v učebním plánu

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
Počet hodin	2	2	3	0	0	7

I. Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem předmětu Prvouka je rozvíjení nových poznatků, dovedností a zkušeností žáků získaných v předškolním vzdělávání a výchovou v rodině. Vytváří základní představy o nejběžnějších skutečnostech a zákonitostech v přírodě i společnosti, a tím porozumět světu kolem sebe, jeho vzájemným vazbám a principům. Učí žáky všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování potřebných dovedností a poznatků se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Vzdělávací obsah předmětu je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme

Žáci si osvojují potřebné základní vědomosti o sobě, učí se chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Praktické poznávání místních a regionálních skutečností by mělo probudit v žácích kladný vztah k místu bydliště a postupně rozvíjet vztah k vlasti. Důraz je kladen na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově).

Lidé kolem nás

Žáci si postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi. Seznamují se s důležitostí tolerance, solidarity a úcty mezi lidmi, také se základními právy, povinnostmi a problémy, které soužití lidí provázejí. Seznamují se se světem financí.

Lidé a čas

Žáci se učí orientovat se v dějích a v čase. Vychází se od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu. Je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů.

Rozmanitost přírody

Žáci poznávají rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody. Na základě praktického poznávání sledují život rostlin a živočichů. Učí se přispět k ochraně přírody a ke zlepšení životního prostředí.

Člověk a jeho zdraví

Žáci se seznamují se základní stavbou lidského těla, učí se dbát o své zdraví i zdraví druhých. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života.

V modelových situacích nacvičují správné chování při setkání s neznámými lidmi, učí se odmítat návykové látky.

Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti. Získávají poučení o zdraví a nemocech a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích. Chápu význam denního režimu, správné výživy. Uvědomují si, jakou zodpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Prvouka:

- Směřuje k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti.
- Vede k rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních názorech a výtvorech.
- Umožňuje poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi. Vede k tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů.
- Podporuje utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně.
- Učí žáka přirozenému vyjadřování pozitivních pocitů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí.
- Vede k objevování a poznávání všeho, co žáka zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět.
- Seznamuje žáka s poznáváním podstaty zdraví a příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení.
- Směřuje k poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.
- Umožňuje žákům orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu.
- Vede žáky k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- Frontální výuka s demonstračními pomůckami
- Skupinová práce s využitím pracovních listů, encyklopedií, manipulačních atlasů
- Práce ve dvojicích
- Vycházky na Kraví horu, NP Podyjí - pozorování rostlin a živočichů, krátkodobé projekty
- Využití interaktivní tabule k procvičování, upevňování učiva
- Výuka je podporována moderními technologickými prvky, mediálními výukovými programy a propojována s reálnými situacemi

Předmět Prvouka úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět

- Přírodověda:
 - Okolní krajina - Místo, kde žijeme
 - Základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, principy demokracie – Lidé kolem nás
 - Země jako planeta sluneční soustavy - Rozmanitost přírody - rostliny, houby,
 - živočichové, znaky života, životní potřeby a podmínky
 - Lidské tělo, biologické a fyziologické funkce a potřeby člověka, vývoj jedince
 - Člověk a jeho zdraví, Základy lidské reprodukce, Péče o zdraví, první pomoc
 - Odpovědnost člověka za své zdraví, Situace hromadného ohrožení
- Vlastivěda:
 - Chápání organizace života v obci, ve společnosti - Místo, kde žijeme,
 - Upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi - Lidé kolem nás
 - Orientace v čase, postup událostí a utváření historie věcí a dějů

Mezipředmětové vztahy jsou dále naplňovány v předmětech:

- Český jazyk a literatura:
 - Literární výchova - Báje a pověsti
 - Komunikační a slohová výchova - Popis, vyprávění
- Matematika a její aplikace:
 - Práce s daty - Závislosti, vztahy a práce s daty
- Hudební výchova:
 - Lidová píseň
- Pracovní činnosti:
 - Konstrukční činnosti, Příprava pokrmu
- Výtvarná výchova:
 - Portrét, postava, ilustrace

Předmětem prolínají průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- vyhledává informace z různých zdrojů (encyklopedie, časopisy, učebnice, internet), třídí je a využívá v praktickém životě
- používá správně terminologii
- je veden k samostatnosti a tvořivosti (prezentace, referáty)
- pracuje s mapou, plánem obce
- získává informace o přírodě, učí se pozorovat přírodu

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vnímá problémové situace ve škole i mimo ni (vztahy mezi spolužáky, šikana)
- učí se rozpoznat problém a snaží se ho řešit s pomocí jiných nebo samostatně
- je veden k odpovědnosti za své jednání
- využívá vlastních zkušeností při řešení problémů

Kompetence komunikativní

Žák:

- učí se vzájemně si radit a pomáhat si s ostatními spolužáky
- snaží se o kultivovaný slovní a písemný projev
- aktivně se zapojuje do diskuze
- dokáže obhájit svůj názor

Kompetence sociální a personální

Žák:

- učí se pracovat ve dvojicích, menších skupinkách
- podílí se na utváření příjemné atmosféry ve škole
- spolupodílí se na utváření pravidel ve skupině, ve třídě

Kompetence občanské

Žák:

- usiluje o respektování názorů druhých lidí
- utváří si ohleduplný vztah k přírodě i kulturním tradicím
- je seznámen se základními povinnostmi a právy (doma, pravidla třídy, školní řád)
- dodržuje pravidla slušného chování

Kompetence pracovní

Žák:

- osvojuje si pracovní návyky při jednoduché samostatné či týmové činnosti
- dodržuje vymezená a bezpečnostní pravidla
- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci s mikroskopickými preparát

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

II. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Prvouka

Ročník: 1.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **ČJS-3-2-01** rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě
- **ČJS-3-4-01** pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- **ČJS-3-5-01** uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
- **ČJS-3-5-04** reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech
- **ČJS-3-3-02** pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu
- **ČJS-3-5-03** chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- **ČJS-3-5-02** rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
orientuje se ve členění domu a bytu ví, kde bydlí popíše cestu do školy a zpět umí vysvětlit základní příbuzenské vztahy v rodině	domov – prostředí domova rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny	komunikativní pracovní	multikulturní výchova – lidské vztahy
upevňuje si základní režimové návyky řekne název školy rozlišuje čas k práci a odpočinku	škola – činnosti ve škole	k učení	osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání
projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků uvede na příkladech pravidla slušného chování	vztahy mezi lidmi osvojování vhodného chování k ostatním spolužákům	k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské	osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
dokáže pojmenovat názvy dnů, měsíců rozlišuje části dne	základní orientace v čase (den, týden, měsíc, rok)	k učení digitální	osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
pojmenuje roční období porovná počasí v jednotlivých ročních obdobích	charakteristika ročních období pozorování změn počasí	k učení k řešení problémů	environmentální výchova – základní podmínky života
popíše jednotlivé části těla osvojí si základní hygienické návyky	lidské tělo péče o zdraví – denní režim	k učení komunikativní	osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - psychohygienu
chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná	osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru	k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské	osobnostní a sociální výchova – sebepoznání a sebepojetí
diskutuje o roli chodce v silničním provozu (bezpečné přecházení silnice) objasní funkci semaforu	bezpečné chování v silničním provozu	k řešení problémů komunikativní digitální	morální rozvoj – řešení problémů, rozhodovací dovednosti
dokáže reagovat na pokyny dospělých účastní se požárního poplachu	mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená	k řešení problémů komunikativní	osobnostní a sociální výchova

Dopravní výchova

Výstupy z RVP: Prvouka 1. ročník

Žák:

- uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy, charakterizuje nebezpečná místa
- v běžných činnostech školy uplatňuje pravidla chůze po chodníku a po silnici
- bezpečně překoná silnici
- rozlišuje bezpečná a nebezpečná místa pro hru
- v modelových situacích prokáže znalost správného cestování autem
- rozezná a používá bezpečnou cestu do školy

Ročník: 2.

Výstupy z RVP:

Žák:

- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště
- začlení svou obec (město) do příslušného kraje, pozoruje změny v nejbližším okolí, obci (městě)
- rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině
- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí
- ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- pojmenuje kulturní či historické památky, významné události regionu
- ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost

- pozoruje a popíše viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků
- provádí jednoduché pokusy u skupin známých látek
- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle
- využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
popíše okolí svého bydliště v jednoduchém plánu vyznačí místo bydliště pamatuje si adresu bydliště	domov – orientace v místě bydliště	k řešení problémů	multikulturní výchova – lidské vztahy
pojmenuje obec, kde bydlí orientuje se v obci	obec (město) její části, poloha v krajině	k učení	multikulturní výchova – kulturní diferenciacce
orientuje se v prostorách školy řídí se stanoveným rozvrhem, vnitřním řádem školy	škola – prostředí školy, okolí školy	k učení	multikulturní výchova – lidské vztahy
popíše vztahy v rodině – příbuzní (sestřenice, bratranec, apod.)	rodina – příbuzenské a mezigenerační vztahy	k řešení problémů komunikativní	multikulturní výchova – lidské vztahy
chová se vhodně ke starším lidem dodržuje pravidla slušného chování poukazuje na nevhodné chování	vztahy mezi lidmi – pravidla slušného chování	k řešení problémů komunikativní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
popíše svůj denní režim	orientace v čase – denní režim	k učení k řešení problémů digitální	osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání
diskutuje o historii obce	kultura a historie naší obce (města) – historické památky	občanské digitální	
orientuje se v pojmech minulost, přítomnost	proměny způsobu života v minulosti a přítomnosti – bydlení, předměty denní potřeby	k učení k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – mezilidské vztahy
uvědomuje si rozdíly mezi rostlinami a živočichy popíše některé rostliny a živočichy, přiřadí k nim názvy porovná počasí v ročních obdobích na jednoduchých pokusech si ověří význam vody a světla pro život	podmínky života na Zemi reakce rostlin a živočichů na roční období	pracovní k učení k řešení problémů	environmentální výchova – vztah člověka k prostředí - základní podmínky života
dokáže rozřídít živé a neživé přírodniny	rozlišení živé a neživé přírody	k učení k řešení problémů	environmentální výchova – vztah člověka k prostředí
na základě jednoduchých pokusů popíše význam vody a vzduchu	voda a vzduch – význam pro život	pracovní k učení	práce v realizačním týmu, produktivní činnost

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: popíše stavbu těla uplatňuje základní hygienické a režimové návyky	lidské tělo – stavba těla péče o zdraví	k učení komunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj, psychohygiena
dokáže odhadnout nebezpečné situace odmítne komunikaci s neznámými lidmi ví, na koho se má obrátit v případě pomoci	osobní bezpečí, krizové situace	k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské	osobnostní a sociální výchova – sebepoznání a sebepečení
řídí se pravidly účastníka silničního provozu pojmenuje některé dopravní značky	bezpečné chování v silničním provozu	k řešení problémů komunikativní digitální	morální rozvoj – řešení problémů, rozhodovací dovednosti
řídí se pokyny dospělých účastní se požárního poplachu	mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená	k řešení problémů komunikativní	osobnostní a sociální výchova – vztahy mezi lidmi

Dopravní výchova

Výstupy z RVP: Prvouka 2. ročník

Žák:

- uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy, charakterizuje nebezpečná místa
- správně používá pravidla chování na stezkách pro chodce (při akcích školy)
- rozeznává vybrané značky pro chodce
- bezpečně překoná silnici se světelnými signály
- rozlišuje a používá bezpečná místa pro hru
- v modelových situacích a při akcích školy uplatňuje pravidla správného cestování dopravními prostředky
- rozezná a používá bezpečnou cestu do školy, zvládá modelové situace “sám domů”

Ročník: 3.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **ČJS-3-1-01** vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
- **ČJS-3-1-02** začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)
- rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitosti
- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi; projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti s budoucností

- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost
- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
- ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupin známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů
- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
- ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu; jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- ČJS-3-1-01p *orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy*
- ČJS-3-1-01p *popíše a zvládne cestu do školy*
- ČJS-3-2-01p *rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy*
- ČJS-3-2-01p *dodržuje základní pravidla společenského chování*
- ČJS-3-2-01p *při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně*
- ČJS-3-2-01p *projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům*
- ČJS-3-2-02p *pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti*
- ČJS-3-3-01p *pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase*
- ČJS-3-3-01p *zná rozvržení svých denních činností*
- ČJS-3-3-02p, ČJS-3-3-03p *rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti*
- ČJS-3-3-03p *poznává různé lidské činnosti*
- ČJS-3-4-01p *pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích*
- ČJS-3-4-02p *pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat*
- ČJS-3-4-02p *pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami*
- ČJS-3-4-03p *provede jednoduchý pokus podle návodu*
- ČJS-3-5-01p *uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění*
- ČJS-3-5-01p *pojmenuje hlavní části lidského těla*
- ČJS-3-5-02p *rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných*

- ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
- ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová téma
dozrívá základní pravidla pro chodce popíše svoji cestu do školy ví, jak se má chovat v dopravních prostředcích	škola – bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace	k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
vyhledává informace o obci, diskutuje se spolužáky začlení obec do příslušného kraje zná jednotlivé části obce	obec – minulost a současnost obce (města)	k učení digitální	multikulturní výchova – kulturní diferenciacie
chápe rodinu jako základ naší společnosti dokáže rozlišit práci fyzickou a duševní	rodina – život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání	k řešení problémů komunikativní	multikulturní výchova – lidské vztahy
dokáže posoudit projev nevhodného chování	vztahy mezi lidmi – vlastnosti lidí	k řešení problémů komunikativní sociální a personální	multikulturní výchova – lidské vztahy
správně určí čas	orientace v čase – určování času	k učení k řešení problémů digitální	osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání
pojmenuje a v jednoduchém plánu vyznačí historické památky obce zná některé lidové a místní zvyky a tradice	kultura a historie naší obce (města) – památky, báje a pověsti	občanské	
orientuje se v pojmech minulost a přítomnost - vysvětlí na příkladech (př. práce lidí dnes a v minulosti)	proměny způsobu života v minulosti a přítomnosti – státní svátky, památné dny	k učení k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – mezilidské vztahy
na příkladech uvede rozdíly mezi živými a neživými přírodninami pojmenuje a popíše vybrané druhy rostlin, živočichů a hub chápe smysl ochrany přírody zajímá se o způsob likvidace odpadů	životní podmínky – podmínek života na Zemi; význam vody, vzduchu a půdy rozlišení živé a neživé přírody ochrana přírody	pracovní k učení k řešení problémů digitální	environmentální výchova - základní podmínky života – vztah člověka k prostředí
vysvětlí základní význam vody a vzduchu, oběh vody v přírodě, proudění vzduchu na základě jednoduchých pokusů dokáže vysvětlit význam vody a vzduchu pro život	voda a vzduch – výskyt, oběh vody v přírodě, složení a proudění vzduchu	pracovní k učení	práce v realizačním týmu, produktivní činnost
popíše podle modelu sluneční soustavu vyjmenuje planety sluneční soustavy	Vesmír a Země – sluneční soustava	k učení k řešení problémů	

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová téma
vysvětlí na základě vlastních zkušeností životní potřeby popíše podle modelu stavbu lidského těla vysvětlí princip zdravého životního stylu	lidské tělo – stavba těla, životní potřeby péče o zdraví – zdravý životní styl, pitný režim	k učení komunikativní	osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj, psychohygiena
popíše základní části těla rostlin a živočichů pojmenuje různé živočišné druhy, podle charakteristických znaků zařadí živočichy do skupin popíše stavbu těla hub	rostliny, houby, živočichové – znaky života, význam v přírodě pro člověka	k učení k řešení problémů	environmentální výchova – vztah člověka k prostředí
dovede předvídat nebezpečí dokáže přivolat pomoc pro sebe i pro druhé zná důležitá telefonní čísla (155,150,158,156,112) odmítne komunikaci s cizími lidmi rozlišuje krizové situace (šikana, týrání), diskutuje o nich, učí se dbát o svoje bezpečí	osobní bezpečí, krizové situace	k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské	osobnostní a sociální výchova – sebepoznání a sebezpečí
řídí se pravidly účastníka silničního provozu pozná některé dopravní značky řídí se pokyny dospělých účastní se požárního poplachu	bezpečné chování v silničním provozu mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená	k řešení problémů komunikativní digitální	morální rozvoj – řešení problémů, rozhodovací dovednosti

Dopravní výchova

Výstupy z RVP: Prvouka 3. ročník

Žák:

- prokazuje v situaci dopravního hřiště bezpečné způsoby chování a jednání v roli cyklisty
- reaguje v roli chodce na ostatní účastníky SP
- používá reflexní doplňky a zná jejich dopad
- v modelových situacích využívá osvojená pravidla chování na stezkách pro chodce, v obytné zóně
- rozeznává vybrané značky
- bezpečně překonává silnici se světelnými signály, přejde mezi zaparkovanými vozy a silnici s více jízdními pruhy
- ovládá pravidla jízdy na bruslích a koloběžce a využívá je
- v modelových situacích a při akcích školy uplatňuje bezpečné chování v dopravních prostředcích a na zastávkách

PŘÍRODOVĚDA

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Učební osnovu vypracovala: Mgr. Sylva Česneková

Platnost: od 1. 9. 2024

Počet hodin v učebním plánu

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
Počet hodin	0	0	0	1	2	3

I. Charakteristika vyučovacího předmětu

Přírodověda navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět Prvouka, který je vyučován v 1. až 3. ročníku. Výuka probíhá v kmenových učebnách, v přírodě, v okolí školy. Předmět rozvíjí poznatky, dovednosti a zkušenosti žáků získané v předmětu Prvouka.

Při osvojování poznatků a dovedností se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, názory a podněty jiných. Důležité je propojení s reálným životem a praktickými zkušenostmi žáků.

Přírodověda je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, který je členěn do těchto tematických okruhů:

Místo, kde žijeme - okolní krajina, místní oblast, region – zemský povrch, rozšíření půd, rostlinstva živočichů, působení lidí na krajinu a životní prostředí

Lidé kolem nás – základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, základní globální problémy životního prostředí, problémy konzumní společnosti

Lidé a čas – orientace v čase – kalendáře, letopočet, režim dne, současnost a minulost v našem životě

Rozmanitost přírody – Země jako planeta sluneční soustavy, rozmanitost a proměnlivost živé i neživé přírody, rostliny, houby, živočichové, znaky života, životní potřeby a podmínky, rovnováha v přírodě, vliv lidské činnosti na přírodu, ochrana přírody a životního prostředí, likvidace odpadů, živelné pohromy, ekologické katastrofy

Člověk a jeho zdraví – lidské tělo, biologické a fyziologické funkce a potřeby člověka, vývoj jedince, základy lidské reprodukce, partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy, péče o zdraví, první pomoc, odpovědnost člověka za své zdraví, situace hromadného ohrožení

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Přírodověda

- Směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o místo, kde žijeme, společnosti, životní prostředí, živou a neživou přírodu a člověka a jeho zdraví
- Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění zákonitostem života na planetě Zemi
- Podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- Učí aplikovat poznatky z předmětu v praktickém životě
- Umožňuje žákům samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí.

- Poskytuje žákům možnost společně navštěvovat, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu, planetária, zoologické a botanické zahrady, národní parky atd.
- Podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- Frontální výuka s demonstračními pomůckami
- Skupinová práce s využitím pracovních listů, odborné literatury – atlasy a klíče, PC
- Využití interaktivní tabule k názorné demonstraci
- Rozhovor
- Partnerská výuka
- Demonstrační pokusy
- Myšlenkové mapy
- Besedy, exkurze, návštěva planetária
- Vycházky s pozorováním, výlety
- Krátkodobé projekty
- Výuka je podporována moderními technologickými prvky, mediálními výukovými programy a propojována s reálnými situacemi

Předmět Přírodověda úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět

- Vlastivěda:
 - Mezilidské vztahy, Soužití lidí, Lidé kolem nás
 - Vliv krajiny na život lidí, Okolní krajina, Region
 - Chráněné přírodní oblasti naší vlasti, Globální problémy životního prostředí,
 - Pohyb Země (otáčení Země kolem osy, střídání dne a noci, pohyb Země kolem Slunce, střídání ročních období)

Mezipředmětové vztahy jsou dále naplňovány v předmětech:

- Český jazyk a literatura:
 - Cestopis; literatura umělecká; literární žánry
 - Čtení s porozuměním; Čtení jako zdroj informací; Věcné čtení, Čtení vyhledávací;
- Anglický jazyk:
 - Země UK; Rozmanitost přírody v různých částech světa; Evropa
 - Zdravá výživa; Denní režim; Zdravý životní styl
 - Porovnávání lidí a zvířat; Zvířata ve VB a ČR; Živočichové
- Výtvarná výchova:
 - Uspořádání objektů do celků; Kompoziční zákonitosti; Architektura, kreativita
 - Typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – fotografie
 - Vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových,
 - chuťových, vztah člověka k prostředí
- Informatika:
 - Práce s internetovým prohlížečem; Práce s daty; Vyhledávání informací

- Pracovní činnosti:
 - Zásady hygieny a bezpečnosti práce; Vhodné pomůcky, nástroje a náčiní k založení
 - pokusu; Základní podmínky pro pěstování rostlin, Ošetřování a pěstování rostlin;

Předmětem prolínají průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- vyhledává a třídí informace na základě jejich pochopení
- pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, pokouší se vyvozovat závěry
- získává pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok (za pomoci pedagoga a spolužáků)
- pracuje samostatně i v týmu
- využívá dostupnou literaturu, vhodné učební pomůcky a encyklopedie
- klade otázky, formuluje správné odpovědi
- poznává smysl a cíl učení

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni
- rozpozná a pochopí jednoduchý problém a naplánuje jednoduché řešení
- vyhledává jednoduché informace vhodné k řešení problému, nenechá se odradit případným nezdarem
- samostatně řeší jednoduché problémy (např. formou projektu)
- získané poznatky zobecňuje a aplikuje v životě
- rozezná specifické přírodní jevy, vyhodnotí rizika a dokáže se před nimi účinně bránit

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky, vyjadřuje se souvisle v jednoduchém ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých, vhodně na ně reaguje, zapojuje se do diskuse, dává prostor k diskuzi, vyjádření vlastních myšlenek, učí žáky reagovat na odlišné názory druhých lidí a obhajovat názory své
- využívá informační a komunikační prostředky (encyklopedie, internet, CD –R)
- rozumí jednoduchým typům textů a záznamů, obrazových materiálů z osvojovaného okruhu
- používá správnou terminologii, rozšiřuje svou slovní zásobu
- pojmenovává pozorované skutečnosti

- sebevědomě vystupuje a bezkonfliktně komunikuje
- aktivně naslouchá

Kompetence sociální a personální

Žák:

- spolupracuje s pracovní skupinou na základě sjednaných pravidel
- podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, pomůže spolužákovi
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy
- snaží se efektivně spolupracovat s druhými při řešení úkolu

Kompetence občanské

Žák:

- rozhoduje se podle dané situace, poskytne podle svých možností pomoc
- oceňuje naše kulturní i historické dědictví
- je si vědom svých práv a povinností ve škole (školní řád)
- částečně chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- utváří si ohleduplný vztah k přírodě, hledá možnosti ochrany přírody
- dodržuje pravidla slušného chování
- podílí se na výběru aktivit ve vyučování
- rozhoduje se a jedná v situaci ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i v ohrožení zdraví bezpečnosti druhých lidí

Kompetence pracovní

Žák:

- adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky (vycházka do přírody, exkurze)
- bezpečně manipuluje s pomůckami a materiály při jejich využívání v učebně, v terénu
- dodržuje stanovená pravidla pracovních činností

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

II. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přírodověda

Ročník: 4.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **ČJS-5-4-01** objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
- **ČJS-5-4-04** porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
- **ČJS-5-1-05** porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
- **ČJS-5-4-05** zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
- **ČJS-5-4-06** založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka jmenuje základní plyny tvořící vzduch, uvědomí si význam Slunce pro život na Zemi, zná typy půd, jejich složení rozlišuje horniny, vysvětlí jejich vznik, uvede konkrétní příklady hornin, zná jejich využití, vysvětlí rozdíl mezi horninou a nerostem, uvede konkrétní příklad některých nerostů a hornin jmenuje jako energetické zdroje uhlí a ropu, vysvětlí význam pro člověka	živá a neživá příroda, vztahy látky a jejich vlastnosti voda a vzduch, Slunce nerosty a horniny, půda	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní digitální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech environmentální výchova mediální výchova
jmenuje konkrétní příklady kulturních a planých rostlin třídí hospodářské rostliny na obilniny, okopaniny, luskoviny, jmenuje známé polní plevele vypráví o některých polních živočiších, jmenuje známé vodní rostliny vypráví o některých vodních živočiších, popíše tělo ryby a vývojová stádia ryb dělí lesy na listnaté a smíšené, popíše jednotlivá patra lesa vyjmenuje a popíše jehličnaté stromy	stavba rostlinného těla živočichové, stavba těla, způsob života houby, stavba těla, houby jedlé, nejedlé, jedovaté přírodní společenstva, les, háj na jaře, rostliny a živočichové vod a bažin, rostliny a živočichové v zahradě, rostliny suchých stanovišť	k učení k řešení problémů pracovní digitální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech environmentální výchova mediální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
<p>jmenuje lesní plody, třídí je na jedlé a jedovaté uvede rozdíl mezi rostlinami a houbami, popíše houbu, houby třídí na jedlé, nejedlé a jedovaté jmenuje některé typické živočichy našich lesů popíše přípravu rostlin a živočichů na zimu jmenuje živočichy, které může pozorovat v zimní přírodě vyjmenuje možnosti jak pomoci živočichům v zimě popíše jednotlivé etapy růstu bylin a dřevin na jaře, vysvětlí význam jednotlivých částí kvetoucích rostlin pro člověka, popíše jednotlivé části květu popíše život živočichů na jaře, vysvětlí rozdíl mezi domácími a hospodářskými živočichy, popíše péči o některé domácí mazlíčky jmenuje a třídí do známých skupin plody, které dozrávají v létě popíše život živočichů v létě</p>			
<p>porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin</p>	<p>životní podmínky rovnováha v přírodě ohleduplné chování k přírodě a ochrana dělení organismů</p>	<p>k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské digitální</p>	<p>výchova k myšlení environmentální výchova mediální výchova</p>
<p>založí jednoduchý pokus – ověřování základních podmínek růstu rostlin, světlo, teplo, vzduch, voda, výživa, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu</p>	<p>pokusy - postup práce, výstupy</p>	<p>k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské digitální</p>	<p>osobnostní a sociální výchova environmentální výchova mediální výchova</p>

Ročník: 5.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **ČJS-5-4-02** vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislosti s rozdělením času a střídáním ročních období
- **ČJS-5-5-01** využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života
- **ČJS-5-5-02** rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
- **ČJS-5-5-03** účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob

- **ČJS-5-5-04** uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista
- **ČJS-5-5-05** předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- **ČJS-5-5-06** uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
- **ČJS-5-5-07** rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc
- **ČJS-5-4-03** zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy
- **ČJS-5-4-01** objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
- **ČJS-5-4-04** porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody*
- *ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období*
- *ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí*
- *ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny*
- *ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí*
- *ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují*
- *ČJS-5-4-06p provádí jednoduché pokusy se známými látkami*
- *ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu*
- *ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života*
- *ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události*
- *ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti*
- *ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky*
- *ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc*

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
vysvětlí, co je Slunce, jaký má význam pro život na Zemi, vysvětlí pojem souhvězdí a jmenuje některá z nich vysvětlí pojem galaxie vysvětlí pojem sluneční soustava	Země, význam Slunce pro život na Zemi, sluneční soustava, planety naší sluneční soustavy, galaxie, vesmír	k učení k řešení problémů digitální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech environmentální výchova mediální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
charakterizuje planetu Zemi, vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období charakterizuje náš Měsíc a jeho fáze	rozdělení času, den noc, střídání ročních období, fáze Měsíce		
vyjmenuje a vysvětlí základní podmínky nezbytné pro život na Zemi	základní podmínky života	k učení k řešení problémů	
rozliší, pojmenuje a porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech	základní projevy života dělení organismů, rostliny, houby, živočichové	k učení k řešení problémů komunikativní pracovní	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech environmentální výchova mediální výchova
uvědomuje si rozmanitost podmínek života na Zemi jmenuje podnebné pásy jmenuje některé zajímavosti o přizpůsobení rostlin a živočichů životním podmínkám vysvětlí význam botanických a zoologických zahrad charakterizuje polohu České republiky jako oblast mírného podnebného pásu a v závislosti na tom uvádí společenstva živých organismů na našem území	rozmanitost podmínek života na Zemi podnebné pásy, přizpůsobivost organismů význam botanických a zoologických zahrad charakteristika polohy České republiky jako oblasti mírného podnebného pásu	k učení k řešení problémů komunikativní digitální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech environmentální výchova mediální výchova
uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana multikulturní výchova environmentální výchova mediální výchova
předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek využívá poznatků o lidském těle rozezná riziko osobního ohrožení, rozezná situaci hromadného ohrožení	drogy - prevence, návykové, označování nebezpečných látek osobní bezpečí situace hromadného ohrožení, mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské digitální	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana environmentální výchova mediální výchova
rozpozná život ohrožující zranění, rozezná a ošetří drobná poranění	přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, čísla tísňového volání, poskytnutí první pomoci, prevence úrazů	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské digitální	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci	rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana multikulturní výchova environmentální výchova mediální výchova
rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	rozlišování etap lidského života, základy lidské reprodukce, vývoj jedince stavba lidského těla	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské	osobnostní a sociální výchova
účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	denní režim plánování času	k učení k řešení problémů komunikativní	osobnostní a sociální výchova
uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou plánuje svůj denní režim sestavuje zdravý jídelníček uplatňuje zásady prevence ochrany před infekčními onemocněními	zdravý životní styl, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba potravy, pitný režim, nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví	k učení k řešení problémů komunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova

VLASTIVĚDA

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Učební osnovu vypracovala: Mgr. Sylva Česneková

Platnost: od 1. 9. 2024

Počet hodin v učebním plánu

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
Počet hodin	0	0	0	2	2	4

I. Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Vlastivěda se vyučuje ve 4. a 5. ročníku. Navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět Prvouka, který je vyučován v 1. - 3. ročníku. Výuka probíhá v kmenových učebnách, v přírodě, v okolí školy.

Cílem předmětu Vlastivěda je rozvíjet poznatky, dovednosti a zkušenosti žáků získané v předmětu Prvouka. Při osvojování poznatků a dovedností se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných. Důležité je propojení s reálným životem a praktickými zkušenostmi žáků. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všítat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Obsah je členěn do 3 tematických okruhů:

Místo, kde žijeme

Žáci se učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

Lidé kolem nás

Žáci si postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí a celé společnosti (globální problémy).

Lidé a čas

Žáci se učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Vlastivěda:

- Rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání
- Směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o minulost a kulturní bohatství regionu i celé země
- Uplatňuje pohled do historie i současnosti
- Učí žáky pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utvářet tak jejich prvotní ucelený obraz světa
- Umožňuje žákům poznávat sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamovat s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději
- Vede žáky k orientaci v dějích a v čase, k poznání, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů
- Učí žáky vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je
- Umožňuje žákům na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti
- Při osvojování poznatků a dovedností vede žáka ke schopnosti vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných
- Poskytuje žákům možnost společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.
- Umožňuje žákům samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí
- Podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- Učí aplikovat poznatky z předmětu v praktickém životě
- Seznamuje žáka s globálními problémy lidstva

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- Frontální výuka s demonstračními pomůckami – náčrtý, plány, mapy, kompas, atlasy, fotografie
- Skupinová práce s využitím pracovních listů, odborné literatury, náčrtů, plánů, map, kompasů, atlasů, fotografií
- Činnostní učení, práce s mapou, kompasem, atlasem, náčrtem, plánem, globem
- Práce na PC
- Didaktické hry a soutěže
- Vycházky s pozorováním a orientací v terénu
- Krátkodobé projekty
- Exkurze, vlastivědná putování, výlety

Předmět Vlastivěda úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět

- Přírodověda:
Nerosty a horniny, Půda; Podmínky života na Zemi, Okolní krajina, Region, Základní

globální problémy, Třídění organismů, Podmínky života na Zemi, Počasí a podnebí

Mezipředmětové vztahy jsou dále naplňovány v předmětech:

- Český jazyk a literatura: Literatura umělecká, Naučné texty, Literatura věcná, naučná
- Anglický jazyk: Názvy míst ve městě, Orientace na plánu města, Plán města, Země UK, Orientace na mapě Evropy
- Matematika: Orientace na číselné ose, Lineární uspořádání, Zápis a čtení římských čísel, Přirozená čísla
- Hudební výchova: Hudební skladatelé, Významné osobnosti českých dějin
- Výtvarná výchova: Uspořádání objektů do celků, Architektura
- Informatika: Druhy informací, Práce s daty, Vyhledávání informací

Předmětem prolínají průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- vyhledává informace z různých zdrojů, zpracovává je a třídí
- uvádí věci do souvislostí, kriticky je posuzuje a vyvozuje z nich závěry
- učí se vyznačit v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy, cestu na určené místo
- učí se začlenit obec (město) do příslušného kraje
- užívá správné terminologie a symboliky
- manipuluje s plány, mapami, atlasy apod.
- poznává smysl a cíl učení

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vnímá problémové situace a přemýšlí o nesrovnalostech, při řešení problému
- využívá vlastního úsudku
- učí se rozlišovat přírodní a umělé prvky v okolní krajině
- vyhledává jednoduché informace vhodné k řešení problému, nenechá se odradit případným nezdarem
- samostatně řeší jednoduché problémy (např. formou projektu)
- využívá časové údaje při řešení různých situací, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- získané poznatky zobecňuje a aplikuje v životě

Kompetence komunikativní

Žák:

- prezentuje své myšlenky a názory, klade otázky k věci, naslouchá druhým a zdůvodňuje své závěry

- pojmenovává pozorované skutečnosti a zachycuje je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- je veden k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci
- využívá informační a komunikační prostředky (encyklopedie, internet, CD, DVD-R)
- rozumí jednoduchým typům textů a záznamů, obrazových materiálů z osvojeného okruhu
- učí se vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost krajiny

Kompetence sociální a personální

Žák:

- spolupracuje s pracovní skupinou na základě sjednaných pravidel
- podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, pomůže spolužákovi
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy
- snaží se efektivně spolupracovat s druhými při řešení úkolu
- uvědomuje si význam a potřebu různých povolání a pracovních činností, vytváří si vztah k práci své a druhých lidí
- rozlišuje vztahy mezi lidmi, národy

Kompetence občanské

Žák:

- rozhoduje se podle dané situace, poskytne podle svých možností pomoc
- seznamuje se s některými rodáky, kulturními či historickými památkami, významnými událostmi v oblastech ČR (případně ve státech Evropy)
- projevuje toleranci přirozeným odlišnostem lidské společnosti
- oceňuje naše kulturní i historické dědictví
- je si vědom svých práv a povinností ve škole (školní řád, úmluva třídy)
- částečně chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy

Kompetence pracovní

Žák:

- adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky (vycházka do přírody, exkurze)
- bezpečně manipuluje s pomůckami a materiály při jejich využívání v učebně, v terénu
- dodržuje stanovená pravidla pracovních činností

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

II. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Vlastivěda

Ročník: 4.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **ČJS-5-1-01** určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
- **ČJS-5-1-02** určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- **ČJS-5-1-03** rozlišuje mezi náčrtů, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy
- **ČJS-5-1-04** vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam
- **ČJS-5-1-06** rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam
- **ČJS-5-3-01** pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
- **ČJS-5-3-02** využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti;
- **ČJS-5-3-03** srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu zná okolí svého bydliště a školy popíše cestu do školy, řídí se zásadami bezpečného pohybu popíše činnosti ve škole umí vyhodnotit riziková místa v okolí domova, školy vyjmenuje a popíše možné rizikové situace	naše vlast – domov, krajina, národ orientace v místě bydliště bezpečná cesta do školy okolí školy činnosti ve škole riziková místa a situace	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech environmentální výchova
zná a určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě rozlišuje mezi náčrtů, plány a základními typy map vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a	určování světových stran mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova environmentální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy			
vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam porovná krajinu v okolí domova s ostatními regiony vyhledá základní informace o přírodních podmínkách pro rostliny a živočichy posoudí vliv člověka na krajinu a vliv krajiny na člověka zná a určí světové strany porovná kraje a vybrané oblasti ČR	obec, místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce, význačné budovy, dopravní síť okolní krajina zemský povrch a jeho tvary, vodstvo rozšíření půd, rostlinstva a živočichů vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí orientační body a linie, světové strany regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR naše vlast - Česká republika	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova environmentální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích prezentuje důležitá a zajímavá místa Evropy	Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU cestování	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova
rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam vysvětlí, co je národ jednoduše popíše státní zřízení zná oficiální název České republiky vyjmenuje státní symboly	naše vlast – domov, krajina, národ základy státního zřízení a politického systému ČR státní správa a samospráva státní symboly	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova environmentální výchova mediální výchova
pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy chápe časovou posloupnost vysvětlí pojem století, tisíciletí vysvětlí pojem generace porovná denní režim s ostatními orientuje se v kalendáři a údajích v něm	orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina dějiny jako časový sled událostí kalendáře, letopočet, roční období generace, denní režim	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní	osobnostní a sociální výchova mediální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
využívá knihovny, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroje pro pochopení minulosti porovná předměty denní potřeby dříve a dnes vyjmenuje státní svátky	současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby průběh lidského života státní svátky a významné dny	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana mediální výchova
srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik pojmenuje základní profese a obory zabývající se minulostí popíše jednoduše život v etapách lidstva prezentuje významné české panovníky	regionální památky – péče o památky lidé a obory zkoumající minulost české země v pravěku, starověku, středověku, novověku nejvýznamnější české panovnické rody	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní	osobnostní a sociální výchova environmentální výchova
zná rozdíl mezi historickými událostmi a legendami Vysvětlí pojmy rodný kraj, vlast prezentuje zajímavosti z rodného kraje, domova	báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků domov, vlast, rodný kraj	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova

Ročník: 5.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **ČJS-5-1-03** rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy
- **ČJS-5-2-01** vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci, (městě)
- **ČJS-5-2-03** orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy
- **ČJS-5-2-02** rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat
- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
- využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje
- ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
- ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
- ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí
- ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
- ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky
- ČJS-5-3-03p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách
- ČJS-5-3-03p uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji
- ČJS-5-3-03p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště
- ČJS-5-2-01p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
- ČJS-5-2-02p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
- ČJS-5-2-02p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
- ČJS-5-2-03p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
- ČJS-5-2-03p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
- ČJS-5-2-03p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
orientuje se podle mapy rozlišuje mezi náčrtu, plány a základními typy map vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlitích lidí na mapách naší republiky, Evropy charakterizuje Evropu jako světadíl uvádí základní informace o Evropě vysvětlí pojem Evropská unie	práce s mapou mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky Evropa a svět – kontinenty, evropské státy sousední státy ČR principy demokracie	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech environmentální výchova výchova demokratického občana
vyjádří na základě vlastních zkušeností vztahy mezi lidmi vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci prezentuje na příkladech příbuzenské a mezigenerační vztahy vysvětlí širší příbuzenské vztahy vysvětlí pojem generace chápe rozdíl mezi duševní a fyzickou prací definuje pojem stres	soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny fyzická a duševní práce, zaměstnání chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládnutí vlastní emocionality	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova environmentální výchova mediální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
vysvětlí, co je rizikové a konfliktní chování	rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům		
rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat chápe povinnosti vyplývající z určité životní a sociální role	právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte práva a povinnosti žáků školy	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana multikulturní výchova environmentální výchova mediální výchova
orientuje se v základních formách vlastnictví používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy uvede příklady hmotného a nehmotného majetku vysvětlí pojmy úspora a půjčka	vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné hmotný a nehmotný majetek rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti hotovostní a bezhotovostní forma peněz způsoby placení banka jako správce peněz úspory, půjčky	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské digitální	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech mediální výchova
pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy chronologicky seřadí známé události jednoduše srovná život našich předků se současným	orientace v čase a časový řád – určování času dějiny jako časový sled událostí současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské pracovní	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
srovnává a jednoduše hodnotí způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik uvede základní informace o 1. světové válce zná jméno prvního prezidenta ČSR uvede základní informace o 2. světové válce popíše život lidí za války vysvětlí význam státního svátku 17.11. vyjmenuje státní svátky	1. světová válka vznik Československa a období první republiky 2. světová válka sametová revoluce 1989 vznik ČR státní svátky a významné dny	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova výchova demokratického občana
využívá knihoven, sbírek, muzeí a galerií jako	regionální památky – péče o památky	k učení k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
informačních zdrojů pro pochopení minulosti zdůvodní základní význam péče o památky	lidé a obory zkoumající minulost	komunikativní sociální a personální občanské pracovní digitální	výchova demokratického občana mediální výchova

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Učební osnovu vypracovala: Mgr. Veronika Vrbová

Platnost: od 1. 9. 2024

Počet hodin v učebním plánu

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
Počet hodin	1	1	1	1	1	5

I. Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem předmětu Hudební výchova je umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického cítění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, gesta, mimiky atp.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Hudební výchova

- Směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o umělecké dílo a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu
- Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění hudebnímu umění a hudbě
- Umožňuje poznat vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových aktivit
- Podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- Učí aplikovat poznatky z předmětu v praktickém životě
- Vede k chápání podstatných souvislostí kultur různých národů
- Seznamuje žáka s nonverbálním vyjadřováním prostřednictvím tónu, zvuku, gesta, mimiky

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- Frontální výuka s hudebními nástroji
- Skupinová práce s využitím
- Kulturní vystoupení
- Hudební referáty
- Využití interaktivní tabule k poslechu různých hudebních žánrů
- Výuka je podporována moderními technologickými prvky, mediálními výukovými programy a propojována s reálnými situacemi

Předmět Hudební výchova úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Umění a kultura

- Výtvarná výchova – seznamuje se s vybranými uměleckými díly, pracuje s jazykem hudebního a výtvarného umění, chápe, rozpoznává a interpretuje výpovědi sdělované uměleckým dílem

Mezipředmětové vztahy jsou dále naplňovány v předmětech:

- Český jazyk – chápání doby přízvučné a nepřízvučné – propojení s důrazem, frázování, výslovnost
- Tělesná výchova – správné držení těla, dechová cvičení, pohyb v daném rytmu

Předmětem prolínají průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly k aktivnímu vnímání hudby
- posuzuje získané poznatky, porovnává je na základě zpětné vazby v hudbě
- si osvojí zásobu písní jako základ pro pochopení hudebně teoretických poznatků a hudebních zákonitostí
- vyhledává a třídí informace
- zvládá reprodukci rytmických útvarů, orientuje se v metru

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- je schopen rozlišit a pojmenovat hudební výrazové prostředky
- se orientuje v hudebním časoprostoru
- nenechá se odradit nezdarem, hledá řešení
- na základě poznatků rozlišuje typy hudby

Kompetence komunikativní

Žák:

- snaží se o kultivovaný pěvecký a pohybový projev
- učí se naslouchat poznatkům od druhých a snaží se svým způsobem na ně vhodně reagovat
- formuluje ve vyjadřování své myšlenky a názory

Kompetence sociální a personální

Žák:

- je veden ke kritickému posuzování žánrů, stylů a typů hudby
- prožívá možnost úspěchu
- se učí spolupráci v dané skupině

Kompetence občanské

Žák:

- usiluje o respektování názorů druhých
- projevuje snahu se zodpovědně rozhodovat podle dané situace nad obsahy hudebních děl
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice, kulturní i historické dědictví

Kompetence pracovní

Žák:

- je veden k efektivitě učení, používá bezpečně materiály, nástroje a vybavení
- vytváří si pozitivní vztah k hudebním činnostem
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality, společenského významu i ochrany kulturních hodnot

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

II. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova

Ročník: 1.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **HV-3-1-01** zpívá v jednohlase
- **HV-3-1-02** rytmizuje a melodizuje jednoduché texty
- **HV-3-1-03** využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- **HV-3-1-04** reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie

- **HV-3-1-05** rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- **HV-3-1-06** rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
dbá na správné dýchání a držení těla provádí hlasová a dechová cvičení zpívá v jednohlase	pokouší se o tvoření hlavového tónu rozšíření hlasového rozsahu c1 – a1 výslovnost, dýchání	k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
rytmizuje na základě svých předpokladů	hudební hry s rytmickou a melodickou ozvěnou, rytmizace a melodizace slov a krátkých textů	komunikativní pracovní	environmentální výchova mediální výchova
zvládá elementární hru na Orffův instrumentář	hra nejjednodušších doprovodů na Orffovy nástroje – rytmické (ve 2/4 a 3/4 taktu)	pracovní	osobnostní a sociální výchova
reaguje pohybem na hudbu rytmizuje slova, věty rozlišuje délku, tempo	pohybový doprovod znějící hudby na místě, vpřed i vzad (ve 2/4 taktu) hra na tělo (tleskání, pleskání) hudebně pohybové hry	digitální	mediální výchova
chápe teoretické pojmy. pozná kontrasty v hudbě. rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje odliší hudbu vokální a instrumentální rozlišuje jednotlivé kvality tónů	výrazové prostředky v hudbě (zvuk – tón) hudební kontrasty – (hluboko – vysoko, silně – slabě, pomalu – rychle, vesele – smutně) hudba vokální a instrumentální rozlišování hry na zobcovou flétnu, klavír a housle hlas mužský, ženský a dětský ukolébavka, pochod	k učení	multikulturní výchova

Ročník: 2.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **HV-3-1-01** zpívá v jednohlase
- **HV-3-1-02** rytmizuje a melodizuje jednoduché texty
- **HV-3-1-03** využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- **HV-3-1-04** reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie

- **HV-3-1-05** rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- **HV-3-1-06** rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
pokouší se o tvoření hlavového tónu prohlubuje dovednosti a návyky cítí kladení důrazu rozšiřuje hlasový rozsah	rozvoj hlavového tónu výslovnost samohlásek na konci správné dýchání rozšíření hlasového rozsahu c1 – h1	k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
rytmizuje krátké, jednoduché texty, skladby reprodukuje rytmus	rytmizace a melodizace krátkých textů ve 2/4 a 3/4 taktu hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání)	komunikativní pracovní digitální	environmentální výchova mediální výchova
orientuje se v hudebním instrumentáři	hra jednodušších doprovodů na Orffovy nástroje – hra rytmických doprovodů, hra melodických doprovodů s využitím 1. a 5. stupně	k učení	
improvizuje pohybový doprovod reaguje na změnu v hudbě	pohybový doprovod znějící hudby – poskočný krok, kvapík hudebně pohybové hry	digitální	osobnostní a sociální výchova
orientačně chápe hodnoty not a pomlk rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby rozezná v proudu hudby některé hudební nástroje odlišuje lidovou a umělou píseň	takt 2/4 a 3/4 nota: čtvrtě, osminová a půlová, pomlka čtvrtě a osminová p – mf – f zesilování – zeslabování, zrychlování – zpomalování poslech hry na trubku, klarinet, pozoun, kontrabas, baskytaru, velký a malý buben lidová píseň	k řešení problémů digitální	multikulturní výchova

Ročník: 3.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **HV-3-1-01** zpívá v jednohlase
- **HV-3-1-02** rytmizuje a melodizuje jednoduché texty
- **HV-3-1-03** využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- **HV-3-1-04** reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- **HV-3-1-05** rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby

- **HV-3-1-06** rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty*
- *HV-3-1-02p hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu*
- *HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny*
- *HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku*
 - *pozorně vnímá jednoduché skladby*

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
frázuje jednoduché písně rozšiřuje a upevňuje hlasový rozsah	pěvecké dělení slov sjednocování hlasového rozsahu c1 – c2	k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
rytmizuje melodie na základě grafického znázornění zpívá jednohlasně a pokusně dvojhlasně	rytmizace a melodizace textů ve 2/4 a 3/4 taktu jednoduchý kánon	komunikativní pracovní digitální	environmentální výchova mediální výchova
improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem trénuje hudební doprovod zpěvu	hra doprovodů na Orffovy nástroje – hra s použitím souzvuků dvou tónů hra dvoutaktových mezer při zpěvu		
pohybuje se ve 3/4 taktu rozlišuje tóny, melodii, tempo, rytmus a dynamiku pokouší se o tanečně ucelený projev	pohyb podle hudby na místě, vpřed i vzad (ve 3/4 taktu) pohybové vyjádření melodie, jejího charakteru, tempa, dynamiky	sociální a personální digitální	výchova demokratického občana
ovládá teoretické poznatky (osnova, klíč, taktová čára) operuje s hudebními pojmy rozlišuje hudební nástroje chápe hodnoty not a pomlky rozlišuje druhy tanců	notová osnova, houslový klíč, taktová čára takt 4/4 nota celá, pomlka, půlová charakter melodie rozlišování různé hudební nástroje	k učení digitální	environmentální výchova

Ročník: 4.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **HV-5-1-01** zpívá v jednohlase či dvojhlasě v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
- **HV-5-1-02** realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not

- **HV-5-1-03** využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
- **HV-5-1-04** rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
- **HV-5-1-05** vytváří jednoduché přehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace
- **HV-5-1-06** rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků
- **HV-5-1-07** ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
rozšiřuje hlasový a dechový rozsah sluchem přenáší tóny do hlasové polohy zpívá jednohlasně i dvojhlasně	hlasová hygiena rozšiřování hlasového rozsahu (c1 – d2) příprava dvojhlasu	k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova
rozumí hudebním výrazům zpívá v durových i mollových tóninách realizuje rytmickou partituru rozlišuje dobu přízvučnou a nepřízvučnou ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	kvality tónů - délka, síla, barva, výška hudební výrazové prostředky odlišování durového a mollového tónu hra lidových písní na orffovské hudební nástroje kroky se zhoupnutím ve ¾ taktu vyjádření charakteru poslouchané hudby a emocionálního zážitku pohybem	komunikativní pracovní digitální	environmentální výchova mediální výchova
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby chápe rozdíl mezi hudebními žánry rozlišuje hudbu k různým příležitostem	rozlišování melodie od doprovodu	k učení digitální	multikulturní výchova
vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přehry, mezihry a dohry	hra čtyřtaktové přehry, mezihry a dohry tvořivé hudební hry		
orientuje se v notovém zápisu rozšiřuje vědomosti z hudební nauky	jednoduché melodie	k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova

Ročník: 5.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **HV-5-1-01** zpívá v jednohlase či dvojhlasu v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
- **HV-5-1-02** realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not

- **HV-5-1-03** využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní.
- **HV-5-1-04** rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
- **HV-5-1-05** vytváří jednoduché přehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace
- **HV-5-1-06** rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků
- **HV-5-1-07** ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem*
- *HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou*
- *HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje*
- *HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy*
 - *pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb*
 - *správně hospodaří s dechem při interpretaci písní - frázování*

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: zpívá v jednobřevě v durových i mollových tóninách při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti pracuje s dechem i hlasem zpívá na základě svých schopností dvojhlasně	upevňování vokálních dovedností střídavý dech počátky dvojhlasu	k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not orientuje se v notovém zápisu	orientace v notovém záznamu jednoduché melodie,	komunikativní pracovní digitální	environmentální výchova mediální výchova
využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	hra jednoduchých lidových písní na orffovské nástroje melodické a rytmické	pracovní	multikulturní výchova
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby rozlišuje hudbu orchestrální, komorní, populární rozlišuje hudební nástroje	rozlišování hudby polyfonní a homofonní	k řešení problémů digitální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	tvořivé hudební hry v dur, v moll hudební výraz skupinové pohybové vyjádření polyfonní hudby pohybové projevy	pracovní komunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova environmentální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
pozná písňovou formu chápe rozdíl mezi žánry seznámí se s vybranými hudebními skladateli dle poslechových skladeb ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností	lidového tance pohybový doprovod jednoduché lidové tance		

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Učební osnovu vypracovala: Mgr. Sylva Česneková

Platnost: od 1. 9. 2024

Počet hodin v učebním plánu

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
Počet hodin	1	1	2	2	1	7

I. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Výtvarná výchova** vede žáky k tvořivému vnímání a chápání skutečnosti, dále k užívání výrazových prostředků a jazyka výtvarného umění. Zdůrazněním tvořivého přístupu v tomto předmětu umožňuje žákům uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky, fantazii, intuici, představivost, myšlení, cítění i invenci. Práce žáků vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka. Cílem výuky tohoto předmětu je vybavit žáka různorodými prostředky pro vyjadřování vlastních prožitků, myšlenek, představ, vjemů a pocitů tak, aby mohl při zacházení s nimi prožívat radost z objevování a vlastní tvorby.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Výtvarná výchova vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání
- užívání jazyka umění jako prostředku komunikace
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších souvislostech
- tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince, k tvořivému přístupu ke světu
- možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- manipulace s pomůckami, metody názorně demonstrační
- skupinová výuka
- vycházky s pozorováním zajímavých staveb, např. rotundy, hradu a místních kostelů
- krátkodobé projekty, ročníkové projekty
- využití interaktivní tabule
- praktické metody
- kooperativní vyučování
- aktivizační metody
- pokusy
- hry a soutěže

- názorné metody – exkurze, umělecké dílo

Předmět Výtvarná výchova úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, Jazyk a jazyková komunikace, Cizí jazyk, Matematika a její aplikace, Umění a kultura

• Člověk a jeho svět	kalendář, herbář, plakát - lidské tělo
• Český jazyk	modelování písmen, slov z různých výtvarných materiálů
ilustrace k přečtenému textu, tvorba časopisu
• Anglický jazyk	výroba masky na Halloween
• Matematika	malované slovní úlohy, stříhání, lepení, modelování
• Hudební výchova	abstraktní i konkrétní vyjádření hudebního díla

Mezipředmětové vztahy jsou dále naplňovány v předmětech:

• Hudební výchova	grafický záznam zvuku
• Český jazyk	doplnění výtvarné práce textem
• Matematika	skládání obrázků z geometrických tvarů, výtvarné práce prováděné rýsováním, kreslení do čtvercové sítě, rýsované výtvarné práce – magické kruhy, skládky – Kolumbovo vejce, Kouzelný kruh

Předmětem prolínají průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova
- environmentální výchova
- mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- se učí plánovat a organizovat svoji práci
- vyhledává potřebné informace
- třídí potřebné informace na základě jejich pochopení
- snaží se postřehnout podstatu informací

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- si uvědomuje zodpovědnost za své jednání
- promýšlí a plánuje způsob řešení zadané práce
- využívá svůj úsudek a zkušenosti

Kompetence komunikativní

Žák:

- se snaží kriticky zhodnotit výsledky své práce a je připraven o nich diskutovat
- kreativně formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory
- zvládá naslouchat spolužákům a vhodně reaguje a zapojuje se do diskuze

Kompetence sociální a personální

Žák:

- spolupracuje ve skupině a podílí se na výsledku týmové práce
- snaží se upevňovat dobré mezilidské vztahy
- svým přístupem se podílí na vytváření příjemné atmosféry ve třídě
- v případě potřeby sám poskytne pomoc nebo o ni požádá

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje druhé a váží si jejich hodnot
- je připraven podílet se dle svých možností na reprezentaci školy
- má povědomí o tradicích, svátcích, významných dnech

Kompetence pracovní

Žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, pracuje s nimi šetrně
- pracuje bezpečně z hlediska svého zdraví i zdraví druhých

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

II. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova

Ročník: 1.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **VV-3-1-01** rozpoznává linie, tvary, barvy, objekty porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ
- při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření
- žák uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky a dovednost

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
zvládne techniku malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami dovede používat různé druhy štětců podle potřeby rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření – barvy, objekty, tvary	malba rozvíjení smyslové citlivosti teorie barvy- barvy základní a doplňkové teplé a studené barvy výrazové vlastnosti barev, kombinace barev barva hustá, řídká	pracovní k učení	osobnostní a sociální výchova
využívá vlastních zkušeností, které se projevují ve vizuálně obrazném vyjádření	opakované využívání vlastních zkušeností žáka, rozvíjení kreativity a fantazie	komunikativní pracovní	environmentální výchova mediální výchova
využívá základní klasifikaci barev, chápe výrazové vlastnosti barvy	kresba – uhel, rudka, tužka, dřívko, tuš, křída malba – temperové barvy, krycí vodové barvy, pastel, voskový pastel	pracovní	sociální výchova
řeší přiměřené úkoly v plošných i prostorových pracích chápe vzájemné souvislosti zobrazovaných předmětů a uplatňuje při práci představivost a fantazii	přírodní materiály – kamínky, kůra, tráva, plody, papír, dřevěné odřezky, dřevěné špejle, krabičky	komunikativní	environmentální

Ročník: 2.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **VV-3-1-02** v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
- užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku, v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a sochařské postupy
- v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření – barvy, objekty	barvy – využití barev základních i barev vzniklých mícháním barevný kontrast, pozadí, kompozice	pracovní k učení	

třídí prvky vizuálně obrazného vyjádření na základě odlišností, vjemů, zážitků, představ	námětové kreslení na základě vlastního prožitku, rozvoj dětské představivosti a fantazie	komunikativní pracovní	environmentální výchova mediální výchova
projevuje v tvorbě vlastní zkušenosti – uplatňuje tvary, objemy v prostorovém uspořádání	pozorování přírodnin, rozlišování tvarů, barvy, struktury, jejich kombinace a výtvarné dotváření, pokusy o výtvarné ztvárnění jejich obrysové linie	pracovní digitální	environmentální výchova vztah člověka k prostředí
podle svých schopností interpretuje různá vizuálně obrazná vyjádření	hračka v životě dětí, výtvarný návrh hračky, pokus o jeho výrobu	občanské digitální	

Ročník: 3.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **VV-3-1-03** vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje
- **VV-3-1-04** interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností
- **VV-3-1-05** na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *VV-3-1-01p až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu*
- *VV-3-1-01p rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)*
- *VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům*

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, barvy, objekty, tvary, objemy	barvy – hra s barvou, studené, teplé barvy, experimentování s barvami	pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopností poznávání
třídí a porovnává prvky vizuálně obrazného vyjádření na základě odlišností vycházejících ze zkušeností, vjemů, zážitků, představ projevuje v tvorbě vlastní zkušenosti – uplatňuje další prvky a jejich kombinace	sledování různých objektů, jejich porovnávání rozvíjení fantazie a představivosti ve výtvarném vyjádření grafický záznam pohybu	komunikativní pracovní	environmentální výchova mediální výchova multikulturní výchova
volí vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření,	vyjádření rozdílů při vnímání události, využití vhodných	k řešení problémů	environmentální výchova

vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly	prostředků a výtvarných technik		
---	---------------------------------	--	--

Ročník: 4.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **VV-5-1-01** při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahu
- **VV-5-1-02** při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností
- **VV-5-1-03** nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
prohloubí si a zdokonalí techniky malby z 1. období, zvládne malbu temperovými a vodovými barvami, rozlévání barev a kombinaci různých technik, porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy	malba – hra s barvou, kombinované techniky, míchání barev, Goethův barevný kruh emocionální malba	pracovní k učení sociální digitální	multikulturní výchova
dokáže kresbou vystihnout tvar, strukturu materiálu zvládne obtížnější práce s linií zaměřuje se vědomě na projevení vlastních zkušeností v návaznosti na komunikaci	kresba – výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše, kresba různým materiálem	komunikativní pracovní	environmentální výchova mediální výchova
rozeznává grafické techniky, zobrazuje svoji fantazii a zkušenosti	grafické techniky – tisk z koláže, ze šablon, otisk, vosková technika	pracovní sociální digitální	sebepoznání a sebepojetí
k prezentaci svých emocí a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a inspiruje se jimi	výtvarné vyjádření nálad, pocitů, představ a osobních zkušeností jednoduché grafické techniky práce s velkými formáty návštěvy muzeí, výstav, poznávání výtvarných vyjádření významných malířů zejm. ilustrátorů dětských knih, regionálních umělců, práce na třídních projektech, návrhy, formy zpracování, volba techniky, dotváření prostředí, ve kterém žijeme	komunikativní sociální a personální pracovní občanské digitální	environmentální výchova mediální výchova

Ročník: 5.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **VV-5-1-04** osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky
- **VV-5-1-05** porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
- **VV-5-1-06** nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *VV-5-1-01p až VV-5-1-06p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr*
- *VV-5-1-01p rozlišuje, porovnává, třídí a linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)*
- *VV-5-1-02p, VV-5-1-03p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie*
- *VV-5-1-05p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla*

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření – barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku – barevné plochy, modelování, skulpturální postup	experimentování s barvou zpřesňování vyjádření proporcí lidské postavy a hlavy konfrontací představy se skutečností psaní, kreslení, stříhání, vytrhávání, řazení písma v jednoduchých krátkých textech	pracovní k učení digitální	osobnostní výchova
prostorově uspořádává prvky	výtvarné vyjádření pocitů, nálad, manipulace s objekty, pohyb těla	komunikativní pracovní	environmentální výchova mediální výchova
orientuje se na vyjádření a projevení vlastních zkušeností	tvorba na základě vlastního prožitku – kresba, malba, jejich vztahy, kombinace a proměny v ploše, v prostoru, v objemu	komunikativní digitální	environmentální výchova
porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	vizuálně obrazné vyjádření – fotografie, film, televize, reklama	sociální a personální digitální	mediální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
	současná oděvní kultura, mládež a odívání		
pozná ilustrace známých českých ilustrátorů do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral a upravil	ilustrátoři dětské knihy individuální a skupinová práce s různými technikami s velkými formáty dotváření prostředí, ve kterém se nacházíme svými výtvarnými pracemi obrazné vyjádření na volné téma, animovaný film, comics, fotografie, reklama	sociální pracovní společenské digitální	sebepojetí sebepoznání mediální výchova

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Učební osnovu vypracovala: Mgr. Kateřina Navrátilová

Platnost: od 1. 9. 2024

Počet hodin v učebním plánu

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
Počet hodin	2	2	2	2	2	10

I. Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem předmětu Tělesná výchova je poskytovat poznatky pro zdravotní, rekreační a sportovní využití pohybu ve škole i mimo ni. Umožnit žákům poznat vlastní pohybové možnosti i zdravotní omezení a cíleně je ovlivňovat. Vést žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti a pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo jiné pohybové aktivitě. Přispívat k regeneraci sil a kompenzaci jednostranného zatížení. Předpokladem je žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu. Neméně důležité je propojování činností a jednání související se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji. Cílem tohoto předmětu je také vést žáky k ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho zdraví z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Tělesná výchova

- Směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o pohyb jako takový, směřuje k poznávání zdraví jako důležitou hodnotu v kontextu dalších životních hodnot
- Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a být za toto zdraví zodpovědný
- Umožňuje poznat člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- Podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- Učí aplikovat poznatky z předmětu v praktickém životě
- Seznamuje žáka s názvoslovím osvojovaných činností, s pravidly pohybových činností, se zásadami jednání a chování

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- Týmová práce
- Příprava a organizace sportovních akcí
- Cvičení v přírodě, na školním pozemku, v Gránickém údolí (motivovaný vytrvalostní běh, chůze, překonávání překážek, ošetření drobných poranění, základní zásady bezpečnosti a hygieny)

- Cyklistika na školním pozemku, v Gránickém údolí (technika jízdy na kole, dopravní výchova)
- Nácvik poplachu na školním pozemku
- Nácvik první pomoci na školním pozemku
- Hry na sněhu, v přírodě, na školním pozemku
- Beseda zaměřená na poskytnutí první pomoci
- Zimní škola v přírodě zaměřená na výuku lyžování pro žáky 1. stupně
- Adaptační pobyt v přírodě zaměřený na turistiku a pobyt v přírodě, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla
- Poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví včetně chování při mimořádných událostech (výstupy vypůjčeny ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět)

Předmět Tělesná výchova úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a jeho zdraví (Člověk a jeho svět)

Mezipředmětové vztahy jsou dále naplňovány v předmětech:

- Informační a komunikační technologie: tabulkový editor, vytváření tabulek – zpracování výsledků, statistika
- Prvouka: zdraví a nemoci, poskytování první pomoci, bezpečné chování a vzájemná pomoc
- Přírodověda: ochrana přírody
- Hudební výchova: rytmická cvičení, správné dýchání, vyjádření hudby pohybem

Předmětem prolínají průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- poznává smysl a cíl svých aktivit
- plánuje, organizuje a řídí vlastní činnost
- užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu
- různým způsobem zpracovává informace o pohybových aktivitách ve škole

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- je schopen pochopit problém, přemýšlí o jejich příčinách
- se pokouší diskutovat o možnostech řešení, využívá vlastních zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení

- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, která je schopen obhájit
- si uvědomuje zodpovědnost svých rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Žák:

- odborně formuluje ve vyjadřování své myšlenky, vyjadřuje se výstižně a souvisle
- snaží se o kultivovaný slovní a písemný projev
- učí se naslouchat poznatkům od druhých a snaží se svým způsobem na ně vhodně reagovat
- rozumí různým typům záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků

Kompetence sociální a personální

Žák:

- spolupracuje s pracovní skupinou na základě sjednaných pravidel
- snaží se upevňovat dobré mezilidské vztahy
- poskytuje vzájemnou pomoc, rovněž je schopen o pomoc požádat
- učí se vzájemnému naslouchání, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Žák:

- usiluje o respektování názorů druhých
- projevuje snahu se zodpovědně rozhodovat podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc
- se aktivně zapojuje do sportovních aktivit
- se rozhoduje v zájmu podpory a ochrany zdraví
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák)

Kompetence pracovní

Žák:

- je veden k efektivitě učení
- osvojuje si a dodržuje vymezená pravidla
- spoluorganizuje svůj pohybový den
- využívají znalostí a dovedností v běžné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

II. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Tělesná výchova

Ročník: 1.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **TV-3-1-01** spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
- **TV-3-1-02** zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení
- **TV-3-1-03** spolupracuje při jednotlivých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- **TV-3-1-04** uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
- **TV-3-1-05** reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
uvědomuje si, že pohyb je vhodný pro zdraví dbá na správné držení těla při různých činnostech i při provádění cviků, správnému dýchání poznává, že cvičením lze odstranit i únavu při vyučování	význam pohybu pro zdraví (pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu) tělovýchovné chvílky v průběhu vyučování, pohybové a sportovní hry, hry a cvičení v přírodě rozvoj pohybových schopností a dovedností rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti i koordinace pohybu	občanské pracovní	osobnostní a sociální
předvede jednoduché pohybové činnosti, snaží se o jejich zlepšování zvládne kotoul vpřed, stoj na lopatkách, jednoduchá cvičení na žebřinách, skáče přes švihadlo, provádí cvičení na lavičkách dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků zvládne přihrávkou jednoruč, obouruč, přihrávkou nohou pohybuje se v terénu, dbá na pravidla bezpečnosti	základy atletiky - atletická abeceda, základy gymnastiky rytmické a kondiční formy cvičení základy sportovních her turistika a pobyt v přírodě	učení sociální a personální digitální	osobnostní a sociální

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
spolupracuje při pohybových aktivitách projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti užívá základní pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní, zná pojmy z pravidel sportů a soutěží	pohybové hry s různým zaměřením základy sportovních her (zjednodušená pravidla her, závodů, soutěží) zásady jednání a chování v duchu fair - play	sociální a personální učení občanské komunikativní	osobnostní a sociální
osvojuje si základní pravidla chování při TV a sportu a řídí se jimi (za pomoci učitele) uvědomuje si možná nebezpečí při TV a sportu a učí se jim předcházet používá vhodné sportovní oblečení a oděv, dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru a umýt se	hygiena při TV (hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity, pitný režim) bezpečnost při pohybových činnostech (organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání nářadí a náčiní)	řešení problému učení pracovní	osobnostní a sociální
zvládá kompenzační a relaxační cviky, cviky protahovací, předvede cviky související s vlastním oslabením	zdravotní TV, kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení	učení řešení problému	

Ročník: 2.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **TV-9-1-01** spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
- **TV-3-1-02** zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení
- **TV-3-1-03** spolupracuje při jednotlivých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- **TV-3-1-04** uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
- **TV-3-1-05** reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
dodrží zásady správného držení těla při různých činnostech i při provádění cviků, zásady správného dýchání	význam pohybu pro zdravotně zaměřené činnosti	občanské pracovní	osobnostní a sociální

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
nacvičí vytrvalostní běh 5 min a rychlý běh 20 – 50m, nacvičí skok do dálky – spojení rozběhu a odrazu) zdokonaluje se v jednoduchých pohybových činnostech, snaží se o jejich zlepšení šplhá na tyči, zvládne cvičení na žíněnce, kotoul vpřed, jednoduchá cvičení na žebřinách, skáče přes švihadlo, předvede odraz z můstku používá vhodné sportovní oblečení a obuv, zná smluvené povely učí se respektovat zdravotní handicap předvede protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění používá názvy pohybových činností a tělocvičného nářadí zná základní zásady bezpečnosti a hygieny, zvládne ošetření drobných poranění	pohybové hry s různým zaměřením základy atletiky - atletická abeceda, rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti i koordinace pohybu) základy gymnastiky rytmické a kondiční formy cvičení základy sportovních her turistika a pohyb v přírodě	učení sociální a personální komunikativní	osobnostní a sociální
spolupracuje při jednoduchých týmových činnostech a soutěžích jedná v duchu fair – play dodržuje základní pravidla her je schopen soutěžit v družstvu	pohybové a soutěživé hry zásady jednání a chování v duchu fair-play, olympijské ideály a symboly	sociální a personální učení občanské komunikativní	osobnostní a sociální
dodržuje hlavní zásady hygieny v Tv a při sportu	hygiena v Tv	řešení problému učení pracovní	osobnostní a sociální
zvládá za pomoci učitele přípravu organismu na pohybovou aktivitu i zklidnění organismu po zátěži orientuje se v základních tělovýchovných pojmech, reaguje na smluvené pokyny, gesta, signály pro organizaci činnosti	bezpečnost při pohybových činnostech komunikace v Tv	učení komunikativní sociální a personální	osobnostní a sociální

Ročník: 3.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **TV-3-1-05** spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
- **TV-3-1-02** zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení
- **TV-3-1-03** spolupracuje při jednotlivých týmových pohybových činnostech a soutěžích

- **TV-3-1-04** uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
- **TV-3-1-05** reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci
- **TV-5-1-11** adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti
- **TV-5-1-12** zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost*
- *TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách*
- *TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti*
 - *projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám*
 - *zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů*

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
dodržuje zásady správného držení těla při různých činnostech i při provádění cviků, zásady správného dýchání chápe význam aktivního odpočinku, psychickou zátěž kompenzuje pravidelnou pohybovou činností	význam pohybu pro zdraví zdravotně zaměřené činnosti průpravná, kompenzační a relaxační cvičení, tělovýchovné chvílky v průběhu vyučování	občanské pracovní	osobnostní a sociální
spolupracuje při týmových činnostech rozlišuje míč na volejbal a basketbal učí se ovládat hru s basketbalovým míčem nacvičuje střelbu na koš předvede techniku hodů kriketovým míčkem – hod z místa a z rozběhu uběhne 60 m skáče do dálky – spojení odrazu a rozběhu, nacvičí správnou techniku skoku z místa šplhá na tyči zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly dbá na správné držení těla, na správné dýchání, zná kompenzační a relaxační cvičení pohybuje se v terénu – chůze, běh, překonává terénní	pohybové hry s různým zaměřením základy atletiky základy gymnastiky rytmické a kondiční formy cvičení základy sportovních her turistika a pohyb v přírodě plavecký výcvik	učení sociální a personální	osobnostní a sociální

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
překážky, řídí se základními zásadami bezpečnosti a hygieny, zvládne ošetření drobných poranění projevuje radost z pohybu, seznámí se s dětským aerobikem a s kondičním cvičením s hudbou			
spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích dohodne se na spolupráci je si vědom porušení pravidel, pozná přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje	pohybové a soutěživé hry různého zaměření s pomůckami i bez pomůcek základy sportovních her zjednodušená pravidla osvojovaných pohybových činností vztah ke sportu, zásady jednání a chování v duchu fair – play, olympijské ideály a symboly	sociální a personální učení občanské komunikativní digitální	osobnostní a sociální
používá názvy pohybových činností a tělocvičného náradí, pojmy z pravidel sportů a soutěží dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě zná zjednodušená pravidla her a dokáže se jimi řídit reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti	příprava organizmu před pohybovou činností, strečink, uklidnění po zátěži bezpečnost při pohybových činnostech organizace a bezpečnost cvičebního prostoru bezpečná příprava a ukládání náradí a náčiní	učení komunikativní sociální a personální	osobnostní a sociální
dodržuje hlavní zásady hygieny Tv a sportu	hygiena v Tv (pitný režim)	k řešení problému učení pracovní	osobnostní a sociální

Ročník: 4.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **TV-5-1-01** se podílí na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti
- **TV-5-1-02** zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
- **TV-5-1-03** zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her
- **TV-5-1-04** uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
- **TV-5-1-05** jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti

- **TV-5-1-06** jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
- **TV-5-1-07** užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
- **TV-5-1-08** zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy
- **TV-5-1-09** změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
- **TV-5-1-10** orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace
- **TV-5-1-11** adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti
- **TV-5-1-12** zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
uvědomuje si potřebu pravidelného pohybového režimu provádí cvičení zaměřená na rozvoj kondice, projevuje samostatnou aktivitu a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	význam pohybu pro zdraví rozvoj pohybových schopností a dovedností	učení pracovní	osobnostní a sociální
zařazuje do svého pohybového režimu korektivní cvičení s ohledem na jednostrannou zátěž a na vlastní svalovou dysbalanci	zdravotně zaměřené činnosti správné držení těla, správné zvedání zátěže, průpravná, kompenzační a relaxační cvičení	komunikativní pracovní	environmentální výchova mediální výchova
zvládá podle svých možností osvojované pohybové dovednosti projevuje tvořivost při pohybových hrách spolupracuje při týmových a pohybových činnostech předvede přihrávky, driblink učí se ovládat hru s basketbalovým míčem nacvičuje střelbu na koš a přehazovanou používá pravidla přehazované, malé kopané, florbalu zařazuje cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti pozná a označí přestupky proti pravidlům a je si vědom následků pro sebe i družstvo popíše techniku hodů kriketovým míčkem, uběhne 300 m, zná taktiku při běhu – k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem s překážkami, skáče do dálky, nacvičí správnou techniku	pohybové hry s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity, pohybová tvořivost základy atletiky základy gymnastiky rytmické a kondiční formy cvičení kondiční cvičení s lavičkami, přeskoky přes švihadlo, šplh na tyči a na laně, cvičení na žebřinách základy sportovních her jednotlivé hry se zjednodušenými pravidly turistika a pobyt v přírodě plavecký výcvik	občanské učení k řešení problému pracovní	osobnostní a sociální

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
<p>skoku z místa, uvědomuje si princip štafetového běhu šplhá na tyči, cvičí na žíněnce – napojované kotouly, stoj na hlavě, provádí přitahování do výše čela na hrazdě, zvládá správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze – roznožka, výskok do dřepu, kleku, cvičí na švédské bedně seznámí se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hudbou, dbá na správné držení těla zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou pohybuje se v terénu – chůze, běh, překonává terénní překážky řídí se základními zásadami bezpečnosti a hygieny, zvládne ošetření drobných poranění</p>			
<p>oddržuje pravidla hygieny a bezpečného chování při TV a sportu umí vhodně reagovat v případě úrazu spolužáka reaguje na pokyny zaměřené ke zkvalitnění pohybové činnosti soustředí se na správné a přesné provedení pohybu užívá při pohybové činnosti základní tělocvičné názvosloví cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení, ukázky jedná čestně v duchu fair – play změří sportovní výkony a dovede je porovnávat</p>	<p>hygiena při technika provádění jednotlivých cviků a kontrola cvičení komunikace v TV zásady jednání a chování měření a posuzování sportovních výsledků zdroje informací o pohybových činnostech (plakáty, výsledkové listiny, místní tisk)</p>	<p>k řešení problému komunikativní učení pracovní sociální a personální digitální</p>	<p>osobnostní a sociální</p>

Ročník: 5.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **TV-5-1-01** se podílí na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti
- **TV-5-1-02** zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
- **TV-5-1-03** zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her

- **TV-5-1-04** uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
- **TV-5-1-05** jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
- **TV-5-1-06** jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
- **TV-5-1-07** užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
- **TV-5-1-08** zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěž na úrovni třídy
- **TV-5-1-09** změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
- **TV-5-1-10** orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu*
- *TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením*
- *TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností*
- *TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti*
- *TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti*
- *TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play*
 - *zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla*
 - *zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy*

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: uvědomuje si potřebu pravidelného pohybového režimu provádí cvičení zaměřená na rozvoj kondice, projevuje samostatnou aktivitu a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	význam pohybu pro zdraví rozvoj pohybových schopností a dovedností	učení pracovní	osobnostní a sociální
zařazuje do svého pohybového režimu korektivní cvičení s ohledem na jednostrannou zátěž a na vlastní svalovou dysbalanci v optimálním počtu opakování ví, že vhodný pohyb pomáhá zdravému růstu, rozvoji srdce, svalů, plic	zdravotně zaměřené činnosti správné držení těla, správné zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační cvičení	komunikativní pracovní	

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
<p>zvládá podle svých možností osvojované pohybové dovednosti, projevuje tvořivost při pohybových hrách, vytváří varianty osvojených pohybových her spolupracuje při týmových a pohybových činnostech předvede přihrávky, driblink, učí se ovládat hru s basketbalovým míčem, nacvičuje střelbu na koš a přehazovanou používá pravidla přehazované, malé kopané, florbalu a řídí se jimi, zařazuje cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti pozná a označí přestupky proti pravidlům a je si vědom následků pro sebe i družstvo zorganizuje nenáročnou pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy hází kriketovým míčkem, uběhne 400 m a 800 m, zná taktiku při běhu – k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem s překážkami, skáče do dálky s rozběhem, z místa, uvědomuje si princip štafetového běhu šplhá na tyči, cvičí na žíněnce – napojované kotouly, stoj na hlavě, provádí přitahování do výše čela na hrazdě, výmyk, zvládá správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze – roznožka, skrčka, zdokonaluje se ve cvičení na ostatním nářadí – kruhy, žebřiny, lavičky, provádí kondiční cvičení s plnými míči cvičí s hudbou, dbá na správné držení těla, předvede valčíkový a polkový krok zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou pohybuje se v terénu – chůze, běh, překonává terénní překážky, řídí se základními zásadami bezpečnosti a hygieny, zvládne ošetření drobných poranění</p>	<p>pohybové hry s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity, pohybová tvořivost základy atletiky základy gymnastiky rytmické a kondiční formy cvičení základy sportovních her jednotlivé hry se zjednodušenými pravidly turistika a pobyt v přírodě</p>	<p>občanské učení k řešení problému pracovní</p>	<p>osobnostní a sociální</p>

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
<p>uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti umí vhodně reagovat v případě úrazu spolužáka soustředí se na správné a přesné provedení pohybu užívá při pohybové činnosti základní tělocvičné názvosloví cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení, ukázky jedná v duchu fair – play změří sportovní výkony a dovede je porovnat</p>	<p>hygiena při TV technika provádění jednotlivých cviků a kontrola cvičení (učitel, spolužáci, vlastní pocity) zásady jednání a chování měření a posuzování sportovních výsledků zdroje informací o pohybových činnostech plakáty, výsledkové listiny, místní tisk a jiné sdělovací prostředky měření a posuzování sportovních výsledků</p>	<p>k řešení problému komunikativní učení pracovní sociální a personální digitální</p>	<p>osobnostní a sociální</p>

PRACOVNÍ ČINNOSTI

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Učební osnovu vypracovala: Mgr. Dagmar Savková

Platnost: od 1. 9. 2024

Počet hodin v učebním plánu

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem
Počet hodin	1	1	1	1	1	5

I. Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem předmětu Pracovní činnosti je poskytovat znalosti a dovednosti nezbytné pro život v multikulturní společnosti. Vede žáky k získání základních uživatelských dovedností a návyků v různých oblastech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientaci žáků. Předmět vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou. Je důležitou složkou pro uplatnění člověka ve společnosti. Je založen na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. Žáci se učí plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Žáci jsou vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Předmět je založen na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka. Vzdelávání svým činnostním a praktickým charakterem a uplatněním odpovídajících metod motivuje žáky k další činnosti.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce z RVP pro základní vzdělávání.

Na 1. stupni je tato oblast rozdělena do čtyř tematických okruhů:

- práce s drobným materiálem
- konstrukční činnosti
- pěstitelské práce
- příprava pokrmů

Vzdělávání v předmětu Pracovní činnosti:

- směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků
- poskytuje žákům prostředky a metody pro objektivní poznání okolního světa
- podporuje vytrvalost a soustavnost při plnění zadaných úkolů
- učí aplikovat poznatky z předmětu v praktickém životě, chápat práci a pracovní činnost jako příležitost k seberealizaci
- vede k vytváření pozitivního vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- seznamuje žáka s názvy pracovních nástrojů, náradí a pomůcek používaných při práci i v běžném životě

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce

- metody analytické a syntetické
- praktické činnosti
- slovní metody k popisu činnosti, k bezpečnosti práce
- manipulace s předměty
- napodobování
- názorné metody – exkurze, umělecké dílo
- řešení problému
- krátkodobé projekty
- výuka je podporována moderními technologickými prvky, mediálními výukovými programy a propojována s reálnými situacemi
- při výuce vaření je využívána k praktickým úkolům školní cvičná kuchyně

Předmět Pracovní činnosti patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce.

Mezipředmětové vztahy jsou naplňovány v předmětech:

- Prvouka - Roční období, Domov, Vánoce, Život v přírodě, Živočichové, Zdraví
- Přírodověda - Živá příroda, Neživá příroda, Nerosty a užitečná krása, Třídění živých organismů, Třídění živočichů, Dobře si pochutnat
- Český jazyk - Zamýšlíme se nad textem, Čteme pozorně návod, Pracujeme podle přečteného pracovního postupu, Využíváme názvosloví, Přísluví, Den matek
- Matematika - Geometrické útvary, Tělesa, Jednotky délky, Vlastnosti těles, užití v praxi

Předmětem prolínají průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- osvojuje si základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí
- učí se používat vhodné nástroje a pomůcky při práci i v běžném životě
- efektivně využívá informace v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- kriticky posuzuje výsledky a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- je schopen pochopit problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, k řešení využívá vlastní úsudek a zkušenost
- promýšlí pracovní postupy, využívá k tomu získané vědomosti a dovednosti
- prakticky ověřuje správnost řešení problémů, sleduje vlastní pokrok při řešení problémů
- činí uvážlivá rozhodnutí, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Žák:

- odborně formuluje ve vyjadřování své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně
- rozšiřuje si slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, náradí a pomůcek, učí se popsat pracovní postup
- komunikativní dovednosti využívá k dobrému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- je veden k prezentaci a hodnocení výsledků své práce i práce ostatních v kolektivu

Kompetence sociální a personální

Žák:

- spolupracuje s pracovní skupinou na základě sjednaných pravidel
- snaží se upevňovat dobré mezilidské vztahy, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- učí se vzájemnému naslouchání
- věří si, řídí svoje chování tak, aby měl pocit sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje názory druhých, snaží se vcítit do situace druhých lidí
- projevuje snahu se zodpovědně rozhodovat podle dané situace
- je si vědou svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- poskytne dle svých možností pomoc v situacích ohrožujících zdraví člověka
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, má smysl pro tvořivost

Kompetence pracovní

Žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení a dodržuje vymezená pravidla práce s nimi
- dbá ochrany svého zdraví i zdraví druhých při práci s nástroji a materiály
- dbá ochrany životního prostředí, kulturních a společenských hodnot

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

II. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Pracovní činnosti

Ročník: 1.

Výstupy z RVP:

Žák:

- ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy
- ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
- ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny
- ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování
- ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování
- ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
správným způsobem užívá materiál vytváří jednoduchými postupy různé předměty z papíru a modelovací hmoty správným způsobem zachází s nůžkami	práce s papírem a modelovací hmotou práce s nůžkami	pracovní k učení	osobnostní a sociální výchova
provádí jednoduchou montáž a demontáž při práci se stavebnicemi	jednoduchá montáž a demontáž	pracovní řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova
pečuje o nenáročné pokojové rostliny provádí pozorování přírody zhodnotí výsledky pozorování učí se pěstovat rostliny ze semen	zalévání květin, otírání listů klíčení obilí, hrachu	pracovní	environmentální výchova
ví, jak umístit příbor na stole správně se chová při stolování	pravidla stolování vhodné a nevhodné chování při jídle	sociální a personální digitální	osobnostní a sociální výchova

Ročník: 2.

Výstupy z RVP:

Žák:

- ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy
- ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
- ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny
- ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování
- ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování
- ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
skládá, vystřihává papír dovede pracovat s jednoduchými pracovními pomůckami a nástroji	práce s různými materiály vlastnosti některých materiálů	pracovní k učení	osobnostní a sociální výchova
dodržuje zvolený pracovní postup pracuje podle slovního návodu a jednoduché předlohy	jednoduché pracovní postupy vytváření návyku organizace práce	pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
sestaví jednoduchý model provede jednoduchou montáž a demontáž	sestavování jednoduchých modelů jednoduchá montáž a demontáž	řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova
provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování dokáže pracovat s daty v tabulce	práce s tabulkou	k učení digitální	osobnostní a sociální výchova
pečuje o nenáročné rostliny poznává základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo	péče o nenáročné rostliny setí obilí	pracovní	environmentální výchova mediální výchova
rozezná vhodné chování při stolování dokáže vyjmenovat základní vybavení kuchyně	pravidla stolování, vhodné a nevhodné chování při jídle	sociální a personální	osobnostní a sociální výchova

Ročník: 3.

Výstupy z RVP:

Žák:

- ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
- ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny
- ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
- ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování
- ČSP-3-4-01 upraví stůl pro jednoduché stolování

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy
- ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

- ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky, pečuje o nenáročné rostliny
- ČSP-3-4-01 upraví stůl pro jednoduché stolování
- ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
vystřihává z papíru, hněte z moduritu a hlíny, tvoří z plastového odpadu poznává vlastnosti materiálů a využívá jich při práci	práce s různými materiály vlastnosti materiálů, jejich využití v praxi	k učení pracovní	osobnostní a sociální výchova
pracuje podle slovního návodu a předlohy promýšlí a používá vhodné jednoduché pracovní postupy	jednoduché pracovní postupy organizace práce	pracovní k učení digitální	osobnostní a sociální výchova
sestaví jednoduchý model ze stavebnice /plošné, prostorové, konstrukční/ provede montáž a demontáž modelu	sestavování modelů montáž a demontáž	pracovní řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova
provádí pozorování klíčení, růstu a sklizně některého druhu zeleniny, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování dokáže vytvořit jednoduchou tabulku a číst data	práce s tabulkou	k učení	osobnostní a sociální výchova
pečuje o nenáročné rostliny, zná jejich základní nároky učí se aranžovat suché i živé květiny	péče o nenáročné rostliny aranžování květin	pracovní	environmentální výchova
připraví tabuli pro jednoduché stolování dokáže připravit ovocný nápoj	příprava jednoduché tabule	pracovní	osobnostní a sociální výchova
hodnotí vhodné nebo nevhodné chování při stolování	pravidla stolování, vhodné a nevhodné chování při jídle	sociální a personální	osobnostní a sociální výchova

Ročník: 4.

Výstupy z RVP:

Žák:

- ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
- ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
- ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu
- ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování

- ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
- ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu
- ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně
- ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm
- ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
- ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
stříhá, lepí, skládá papír, tvaruje modelovací hmotu, provádí jednoduché stehy na textilu	práce s daným materiálem, vlastnosti materiálu	k učení pracovní	osobnostní a sociální výchova
zná lidové tradice, zvyky a řemesla	seznámení s lidovými tradicemi, zvyky, řemesly	k učení digitální	multikulturní výchova
osvojí si názvy pomůcek a nástrojů volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k používanému materiálu	druhy pomůcek, nástrojů, náčiní ke zpracování různých materiálů	k učení komunikativní pracovní	osobnostní a sociální výchova
udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady a bezpečnosti práce	bezpečnost a uspořádání práce	k učení pracovní	osobnostní a sociální rozvoj
pracuje se stavebnicí tvoří podle návodu model ze stavebnice tvoří podle předlohy model ze stavebnice poskytne první pomoc při úrazu	práce se stavebnicí práce s návodem práce s předlohou	k učení pracovní digitální	osobnostní a sociální rozvoj
promyslí pracovní postup s pomocí návodu	využití návodu při postupech práce	k učení k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální rozvoj
dodržuje pravidla pracovní hygieny	pracovní hygiena	občanské	osobnostní a sociální rozvoj
ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny ověřuje podmínky života rostlin seznamuje se s jedovatými rostlinami, alergeny a rostlinami, které slouží jako droga	práce s rostlinami – pokusy, ověřování podmínek života rostlin, pozorování	k učení pracovní	environmentální výchova
ošetřuje a pěstuje pokojové rostliny zná jejich životní nároky seznámí se s jednoduchými rostlinami na školním pozemku	péče o rostliny	pracovní	environmentální výchova
ví, jak se má chovat v restauraci objedná si z jídelního lístku pokrm připraví jednoduchý pokrm	základy společenského chování, pravidla stolování příprava pokrmu	občanské sociální a personální	osobnostní a sociální výchova

Ročník: 5.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **ČSP-5-1-01** vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
- **ČSP-5-1-02** využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
- **ČSP-5-1-03** volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- **ČSP-5-1-04** udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu
- **ČSP-5-2-01** provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- **ČSP-5-2-02** pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- **ČSP-5-2-03** dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu
- **ČSP-5-3-01** provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
- **ČSP-5-3-02** ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
- **ČSP-5-3-03** volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- **ČSP-5-3-04** dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu
- **ČSP-5-4-03** dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
- **ČSP-5-4-01** orientuje se v základním vybavení kuchyně
- **ČSP-5-4-02** připraví samostatně jednoduchý pokrm
- **ČSP-5-4-04** dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
- **ČSP-5-4-04** udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu*
- *ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii*
- *ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu*
- *ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění*
- *ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž*
- *ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu*
- *ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu - užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky*
- *ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin*
- *ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování*
- *ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní*

- ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě
- ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně
- ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm
- ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
- ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni - uplatňuje zásady správné výživy

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
využívá různé materiály k vytváření výrobků vymýšlí další možnosti využití tříděného odpadu	práce s daným materiálem, vlastnosti materiálu výrobky z tříděného odpadu	k učení pracovní	osobnostní a sociální výchova
seznamuje se s lidovými tradicemi a zvyky osvojuje si různé techniky malování kraslic	seznámení s lidovými tradicemi, zvyky, řemesly	k učení digitální	multikulturní výchova
vybere vhodnou pomůcku, nástroj a náčiní pro práci s daným materiálem	druhy pomůcek, nástrojů, náčiní- jejich funkce a využití	komunikativní k učení	osobnostní a sociální výchova
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce a poskytne první pomoc při úrazu	bezpečnost a uspořádání práce	pracovní sociální a personální občanské	osobnostní a sociální výchova
sestaví ze stavebnice složitější model sestaví model podle návodu, předlohy a podle jednoduchého náčrtu	práce se stavebnicí /plošné, konstrukční, prostorové/ práce s návodem, předlohou a jednoduchým náčrtem	pracovní řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova
zvolí správný postup práce	využití návodu při postupech práce	pracovní řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
udržuje pracovní hygienu poskytne první pomoc při úrazu udržuje pořádek na svém místě při práci	pracovní hygiena, první pomoc při zranění	sociální a personální občanské	osobnostní a sociální výchova
provádí jednoduché pěstitelské činnosti seje, zalévá, přihnojuje rostliny	práce s rostlinami – pěstování rostlin ze semen v místnosti, osivo základní podmínky pro pěstování rostlin, výživa rostlin, půda a její zpracování	k učení pracovní	osobnostní a sociální výchova
ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny sází, zalévá, kypří, jednotlivé rostliny ukládá výpěstky	péče o pokojové rostliny	pracovní	environmentální výchova
volí podle druhů pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	využití nářadí při práci s rostlinami	pracovní	osobnostní a sociální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
orientuje se v základním vybavení kuchyně bezpečně manipuluje s kuchyňským nářadím seznamuje se s historií kuchyně	základní vybavení kuchyně technika v kuchyni – historie a význam	k učení pracovní	osobnostní a sociální výchova
připraví jednoduchý pokrm vybere a nakoupí potraviny a vhodně je uskladní	příprava jednoduchého pokrmu, výběr, nákup a skladování potravin	k učení pracovní	osobnostní a sociální výchova
dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	k učení pracovní	osobnostní a sociální výchova
dbá na čistotu pracovních ploch v prostorách kuchyně, dodržuje bezpečnost při práci poskytne první pomoc při úrazu	pracovní hygiena v prostorách kuchyně, bezpečnost práce, první pomoc při úrazu	občanské sociální a personální	osobnostní a sociální výchova

II. stupeň

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Učební osnovu vypracovala: Mgr. Simona Škaroupková

Platnost: od 1. 9. 2024

Počet hodin v učebním plánu

Ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
Počet hodin	5	5	5	5	20

I. Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem předmětu Český jazyk a literatura je získat dovednosti potřebné pro kvalitní jazykové vzdělání a také pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožní žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Je třeba vytvářet předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích. Český jazyk a literatura má komplexní charakter a je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek prolíná. V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu. V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídít je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje a obohatit jejich duchovní život.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Český jazyk a literatura:

- směřuje k pochopení českého jazyka jako nositele historického a kulturního vývoje národa
- poskytuje žákům prostředky a metody pro rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku
- umožňuje poznat a postupně si osvojit jazyk jako prostředek k získávání a předávání informací, k vyjádření potřeb i prožitků
- podporuje zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny
- učí aplikovat poznatky z předmětu v praktickém životě
- seznamuje žáky s tím, jak získat sebedůvěru na veřejnosti a jak kultivovaně vystupovat

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce s využitím učebnic, pracovních sešitů, pracovních listů, odborné literatury
- krátkodobé projekty, referáty, ročníkové projekty
- využití interaktivní tabule a internetu
- výuka je podporována moderními technologickými prvky, mediálními výukovými programy

Předmět Český jazyk a literatura úzce souvisí se vzdělávacími oblastmi Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a společnost.

- Jazyk a jazyková komunikace – Cizí jazyk, Další cizí jazyk – obohacení slovní zásoby
- Člověk a společnost – Dějepis – období Velké Moravy, misijní činnost Konstantina a Metoděje, husitství, národní obrození, nositelé Nobelovy ceny
- Člověk a společnost – Výchova k občanství – národ, národní jazyky

Mezipředmětové vztahy jsou dále naplňovány v předmětech:

- Informační a komunikační technologie – komunikace elektronickou poštou, práce na interaktivní tabuli, vyhledávání informací
- Umění a kultura – Hudební výchova – lidová slovesnost, písničkáři
- Umění a kultura – Výtvarná výchova – ilustrátoři knih
- Člověk a příroda – Zeměpis – dobrodruzi, cestovatelé

Předmětem prolínají průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Kompetence k učení

Žák:

- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posuzuje vlastní pokrok, umí si práci naplánovat
- vybírá a využívá efektivní učení, vhodné způsoby, organizuje a řídí vlastní učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení a systematizace je využívá v procesu učení
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky, symboly
- buduje si pozitivní vztah k učení

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- je schopen pochopit problém, volit vhodné způsoby řešení, užívat při řešení problémů logické postupy
- pokouší se diskutovat o možnostech řešení, kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí
- seznamuje se s netradičními úlohami z testů a se zadáním úkolů z olympiád v jazyce českém

Kompetence komunikativní

Žák:

- odborně formuluje ve vyjadřování své myšlenky
- učí se naslouchat poznatkům druhých a snaží se svým způsobem na ně vhodně reagovat
- snaží se vyjadřovat výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- je podněcován k tvorbě článků z dění školy – web, školní časopis
- pravidelně prezentuje své práce

Kompetence sociální a personální

Žák:

- spolupracuje s pracovní skupinou na základě sjednaných pravidel
- snaží se upevňovat dobré mezilidské vztahy
- poskytuje vzájemnou pomoc, rovněž je schopen o pomoc požádat
- učí se vzájemnému naslouchání

Kompetence občanské

Žák:

- usiluje o respektování názorů druhých
- projevuje snahu se zodpovědně rozhodovat podle dané situace
- respektuje, chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům
- účastní se kulturních a společenských akcí
- si uvědomuje sounáležitost s rodnou zemí a národem prostřednictvím zážitků z četby uměleckých děl a sledování filmových a divadelních představení

Kompetence pracovní

Žák:

- je veden k efektivitě učení
- osvojuje si znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech
- pracuje s knihami, encyklopediemi a internetovými prameny, učí se je kriticky hodnotit a vybírat potřebné údaje

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

II. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura

Ročník: 6.

Komunikační a slohová výchova

Výstupy z RVP:

Žák:

- **ČJL-9-1-05** odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- **ČJL-9-1-06** v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních; prostředků řeči
- **ČJL-9-1-08** využívá základů studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
- **ČJL-9-1-04** dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text*
- *ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk*
- *ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma*

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	reprodukce textu	k učení	osobnostní a sociální výchova
v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních prostředků řeči	vypravování, sestavení osnovy vyjádření pohybem, dramatizace	komunikativní	
v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních prostředků řeči	popis předmětu, osoby, pracovního postupu	pracovní	výchova demokratického občana
využívá základů studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu	zpráva a oznámení tiskopisy výpisky, výtah čtení s porozuměním	sociální a personální digitální	mediální výchova
dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	dopis – osobní, úřední	komunikativní digitální	sociální a osobnostní výchova

Jazyková výchova

Výstupy z RVP:

Žák:

- ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití
- ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká i běžně užívaná cizí slova
- ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
- ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa
- ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
- ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí
- ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami
- ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov
- ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	větná stavba věta jednoduchá shoda přísudku s podmětem rozvíjející větné členy souvětí	k řešení problémů digitální	mediální výchova
rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	útvary národního jazyka jazykověda práce s jazykovými příručkami	komunikativní pracovní	environmentální výchova mediální výchova
spisovně vyslovuje česká i běžně užívaná cizí slova	zvuková stránka jazyka výslovnost přízvuk	k učení digitální	osobnostní a sociální výchova
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	stavba slova a pravopis slova příbuzná	komunikativní	osobnostní a sociální výchova
samostatně pracuje s Pravidly, se SSČ a s dalšími slovníky a příručkami	skupiny hlásek zdvojené souhlásky, předpony s, z, vz obojetné souhlásky	k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	tvorosloví, určování slovních druhů mluvnické významy a tvary slov pravopis a skloňování vlastních jmen druhy podstatných jmen, odchylky od skloňování pravopis, stupňování přídavných jmen druhy zájmen, jejich skloňování, druhy číslovek, skloňování, pravopis, slovesné tvary, slovesný způsob	pracovní	osobnostní a sociální výchova

Literární výchova

Výstupy z RVP:

Žák:

- **ČJL-9-3-06** rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- **ČJL-9-3-02** rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- **ČJL-9-3-03** formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadla nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- **ČJL-9-3-01** uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
- ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
- ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry
- ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury, má pozitivní vztah k literatuře

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	historická literatura – mýtus, báje, pověsti (reprodukce)	sociální a personální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	z české literatury 19. století – lidová slovesnost, povídka a román	občanské digitální	osobnostní a sociální výchova
rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	česká poezie – lyrika, epika, próza a poezie, rým, sloka, zosobnění, přirovnání	komunikativní	osobnostní a sociální výchova
formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadla nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	příběhy odvahy a dobrodružství českých i světových autorů	občanské	osobnostní a sociální výchova
uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	svět lidí a svět zvířat, humor v literatuře	sociální a personální	osobnostní a sociální výchova

Ročník: 7.

Komunikační a slohová výchova

Výstupy z RVP:

Žák:

- ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
- ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
- ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
- ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	vypravování, regionální náměty popis, popis uměleckých děl, využití bohatosti slovní zásoby	komunikativní	osobnostní a sociální výchova
odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	líčení, popis pracovního postupu charakteristika životopis, žádost, pozvánka výpisky, výtah	občanské digitální	environmentální výchova
zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	pravidla komunikace, vedení diskuse a dialogu	komunikativní	osobnostní a sociální výchova

Jazyková výchova

Výstupy z RVP:

Žák:

- ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu

- ČJL-9-2-04p *pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa*
- ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p *rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk*
- ČJL-9-2-06p *rozezná větu jednoduchou od souvětí*
- ČJL-9-2-07p *správně píše slova s předponami a předložkami*
- ČJL-9-2-07p *ovládá pravopis vyjmenovaných slov*
- ČJL-9-2-07p *zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem*

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	druhy podstatných jmen, kategorie druhů přídavných jmen, skloňování zájmena, číslovky, skloňování, využívání v ústním i písemném projevu slovesné tvary, slovesný rod, využívání pravidel příslovce, spřežky, pravopis, stupňování předložky, spojky souřadící a podřadící, částice, citoslovce	k učení digitální	osobnostní a sociální výchova
v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	velká písmena, pravopis i/í, y/ý	k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova
využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	slovo a sousloví, slova jednoznačná a mnohoznačná synonyma, antonyma, homonyma odborné názvy	komunikativní	osobnostní a sociální výchova
využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	druhy vět věty dvojčlenné a jednočlenné	komunikativní	osobnostní a sociální výchova
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	větné členy základní a rozvíjející druhy vedlejších vět	k učení digitální	osobnostní a sociální výchova
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frázéměch	obohacování slovní zásoby	komunikativní	osobnostní a sociální výchova

Literární výchova

Výstupy z RVP:

Žák:

- **ČJL-9-3-03** formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- **ČJL-9-3-09** vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích
- **ČJL-9-3-07** uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- **ČJL-9-3-05** rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku*
- *ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení*
- *ČJL-9-3-06p rozzná základní literární druhy a žánry*
- *ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury, má pozitivní vztah k literatuře*

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	nejstarší starověká literatura nejstarší česká literatura – legendy, kroniky, lidová slovesnost, židovské pověsti	občanské	multikulturní výchova
vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	starší světová literatura drama, monolog, dialog, tragédie, komedie poezie	komunikativní digitální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	autoři 19. století	sociální a personální digitální	výchova demokratického občana
rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	novější česká literatura dobrodružná literatura	občanské	osobnostní a sociální výchova

Ročník: 8.

Komunikační a slohová výchova

Výstupy z RVP:

Žák:

- **ČJL-9-1-02** rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
- **ČJL-9-1-01** odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek
- **ČJL-9-1-09** uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
- **ČJL-9-1-03** rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text*
- *ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk*
- *ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma*

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	charakteristika literárních a historických postav	občanské	mediální výchova
odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek	líčení přírodních jevů a historických událostí	pracovní	environmentální výchova
uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	výtah a výklad	k učení digitální	mediální výchova
rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	úvaha na dané téma, uplatnění vlastních zkušeností, názorů a postojů	sociální a personální	mediální výchova

Jazyková výchova

Výstupy z RVP:

Žák:

- ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk a nářečí, obecnou češtinu, zdůvodní jejich užití
- ČJL-9-2-06 rozlišuje gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh
- ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká i běžně užívaná cizí slova
- ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá v komunikační situaci
- ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- ČJL-9-2-05 využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- ČJL-9-2-03p *orientuje se v Pravidlech českého pravopisu*
- ČJL-9-2-04p *pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa*
- ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p *rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk*
- ČJL-9-2-06p *rozezná větu jednoduchou od souvětí*
- ČJL-9-2-07p *správně píše slova s předponami a předložkami*
- ČJL-9-2-07p *ovládá pravopis vyjmenovaných slov*
- ČJL-9-2-07p *zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem*

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
rozlišuje spisovný jazyk a nářečí, obecnou češtinu, zdůvodní jejich užití	útvary českého jazyka vývoj jazyka skupiny jazyků	k učení	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
rozlišuje významové vztahy v souvětí	souvětí podřadné a souřadné významové poměry	k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova
rozlišuje a dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby	slovní zásoba, tvoření slov	komunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova
spisovně vyslovuje česká i běžně užívaná cizí slova	slova přejatá, výslovnost a pravopis	k učení digitální	multikulturní výchova
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	skloňování obecných a vlastních jmen přejatých	k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
	pravopis i/y, předpony s, z, vz, skupiny pě, bě/bje, vě/vje, mě/mně		
třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá v komunikační situaci	tvarosloví, procvičování učiva jazykové rozборы, projev mluvený a psaný	sociální a personální	osobnostní a sociální výchova
v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	nepravidelnosti při skloňování skloňování zájmen	k učení	osobnostní a sociální výchova
tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	slovesný vid pravopis koncovek sloves	k učení	osobnostní a sociální výchova
využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	základní a rozvíjející větné členy komplexní jazykové rozборы	k řešení problémů	mediální výchova
samostatně pracuje s Pravidly, se SSČ a s dalšími slovníky a příručkami	tvoření vět, práce s jazykovými příručkami rozvoj slovní zásoby	pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova

Literární výchova

Výstupy z RVP:

Žák:

- **ČJL-9-3-03** formuluje ústně i písemně dojmy z četby, návštěvy divadla nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- **ČJL-9-3-07** uvádí základní literární směry a jejich představitele v české a světové literatuře
- **ČJL-9-3-02** rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- **ČJL-9-3-01** uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla
- **ČJL-9-3-07** tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
- **ČJL-9-3-05** rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku*
- *ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení*
- *ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry*
- *ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury, má pozitivní vztah k literatuře*

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
formuluje ústně i písemně dojmy z četby, návštěvy divadla nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	besedy o četbě, návštěvě divadelního nebo filmového představení	občanské digitální	multikulturní výchova
uvádí základní literární směry a jejich představitele v české a světové literatuře	nejstarší starověká literatura, bible, starší česká lyrika	sociální a personální	multikulturní výchova
rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	národní obrození, představitelé, dílo	sociální a personální digitální	multikulturní výchova
uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla	fantastická literatura	občanské digitální	osobnostní a sociální výchova
tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	literární žánr sci-fi, fantasy	pracovní personální k řešení problému	osobnostní a sociální výchova
rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	poetizmus, kaligrafy, humor v literatuře	pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova

Ročník: 9.

Komunikační a slohová výchova

Výstupy z RVP:

Žák:

- **ČJL-9-1-03** rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
- **ČJL-9-1-10** využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů
- **ČJL-9-1-02** rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
- **ČJL-9-1-07** zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- **ČJL-9-1-05** odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text*
- *ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk*
- *ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle*

předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj vyjádří svůj názor, za jakým účelem byl manipulativní text napsán vhodně užívá verbální i nonverbální prostředky řeči pojmenuje běžné rozdíly mezi tím, jak se vyjadřuje soukromě a jak na veřejnosti	jazyková kultura	komunikativní	osobnostní a sociální výchova
dorozumívá se kultivovaně, vybírá vhodné jazykové prostředky pro daný slohový útvar uspořádá text podle logické či dějové návaznosti pracuje s příručkami, s předtištěnými formuláři	vypravování – vlastní umělecké zpracování příběhu popis předmětu, děje, pracovního postupu, charakteristika strukturovaný životopis, vyplňování tiskopisů, složenek	k učení digitální	osobnostní a sociální výchova
vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu samostatně připraví a s oporou o text přednese výklad, referát	výklad a výtah úvaha	k řešení problému digitální	mediální výchova
zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu dbá na vhodnost použití spisovných či nespisovných slov, obrátů všímá si častého využívání nonverbálních prostředků jazyka	nácvik diskuse	komunikativní	mediální výchova
odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	proslov publicistický styl – fejeton, reportáž	občanské	mediální výchova

Jazyková výchova

Výstupy z RVP:

Žák:

- **ČJL-9-2-06** rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí
- **ČJL-9-2-03** rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití
- **ČJL-9-2-01** spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- **ČJL-9-2-03** samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami

- **ČJL-9-2-02** rozlišuje a příklady v textu dokládá způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh
- **ČJL-9-2-04** správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- **ČJL-9-2-07** v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syn-taktický ve větě jednoduché a v souvětí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu*
- *ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa*
- *ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk*
- *ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí*
- *ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami*
- *ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov*
- *ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem*

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
ovládá pravopisná pravidla samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se slovníky a dalšími jazykovými příručkami rozlišuje významové vztahy ve větě jednoduché i v souvětí	opakování pravopisu pravopis vlastních jmen opakování jazykových rozborů	k řešení problému digitální	osobnostní a sociální výchova
rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití pozná základní rozdíly mezi jednotlivými útvary národního jazyka	jazyky slovanské obecné výklady o českém jazyce	sociální a personální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova dodržuje přízvuk slovní a větný člení souvislou řeč (pauzy, frázování)	hláskosloví, spisovná výslovnost zvuková stránka věty	komunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova
samostatně pracuje s Pravidly, se SSČ a s dalšími slovníky a příručkami zvládá tvoření českých slov, naznačí stavbu slova	stavba slova, pravopis související se stavbou a s tvořením slov	k učení digitální	osobnostní a sociální výchova
rozlišuje a příklady v textu dokládá způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	slova jednoznačná a mnohoznačná synonyma, antonyma, homonyma, odborné názvy	k řešení problému digitální	multikulturní výchova
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě	slovní druhy	komunikativní	výchova k myšlení v evropských a

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
jich používá ve vhodné komunikační situaci	skloňování obecných jmen přejatých, cizích vlastních jmen skloňování a mluvnické významy dalších ohebných slovních druhů, slovesa, slovesné třídy a vzory, přechodníky (orientačně) velká písmena neohebné slovní druhy		globálních souvislostech
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí rozlišuje větu jednočlennou, dvojčlennou a větný ekvivalent	stavba větná – větný zápor, větné členy, přístavek, větný ekvivalent, samostatný větný člen, elipsa, vsuvka	občanské	výchova demokratického občana
v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché a v souvětí rozlišuje spojky podřadící a souřadící vytváří složitá souvětí podřadná i souřadná	interpunkce souvětí podřadné souvětí souřadné	k řešení problému digitální	osobnostní a sociální výchova

Literární výchova

Výstupy z RVP:

Žák:

- **ČJL-9-3-06** rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- **ČJL-9-3-08** porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
- **ČJL-9-3-04** tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
- **ČJL-9-3-05** rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, názor doloží argumenty
- **ČJL-9-3-02** rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- **ČJL-9-3-07** uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české i světové literatuře
- **ČJL-9-3-03** formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení
- **ČJL-9-3-09** vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- ČJL-9-3-01p *orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku*
- ČJL-9-3-03p *ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení*
- ČJL-9-3-06p *rozezná základní literární druhy a žánry*
- ČJL-9-3-09p *dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury, má pozitivní vztah k literatuře*

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele sdělí své dojmy ústně i písemně ze své četby vyjádří s dopomocí učitele hlavní myšlenku díla	literatura první poloviny 20. století – Hašek, Čapek, Hrabal	občanské digitální	osobnostní a sociální výchova
vyhledává pojmy na webových vyhledávacích, v odborných publikacích posoudí, zda je text realistický, romantický, starobylý či moderní navrhne, ke kterému literárnímu druhu daný text patří porovná psaný text s filmovou podobou	povídka, román, drama, moderní pohádka, situační komika, humor	komunikativní digitální	mediální výchova
rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, názor doloží argumenty	fejton – Křesťan aspekty umělecké literatury	sociální a personální	mediální výchova
rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora tvoří vlastní literární text podle svých schopností	meziválečná poezie práce s literárním textem, obrazná pojmenování autorův život jako inspirace	občanské	osobnostní a sociální výchova
uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české i světové literatuře	ohlas druhé světové války – Aškenazy, Pavel, Hemingway	sociální a personální digitální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení jednoduše popíše jazyk literárního díla, vlastními slovy interpretuje smysl	moderní literatura – Viewegh, Fulghum	komunikativní	mediální výchova
objasní pojem samizdat, vyhledává informace posoudí a zdůvodní, co považuje za hodnotné, čeho si na díle cení	literatura faktu – Orwell samizdatová literatura	občanské digitální	osobnostní a sociální výchova

zdůvodní, zda preferuje literární zpracování či filmovou podobu			
seznámí spolužáky s výběrem svého literárního textu, jednoduše popisuje jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	čtenářský zážitek	k řešení problému	osobnostní a sociální výchova

ANGLICKÝ JAZYK

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Učební osnovu vypracoval: Mgr. Veronika Kelčová, Mgr. Markéta Lengálová

Platnost: od 1. 9. 2024

Počet hodin v učebním plánu

Ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
Počet hodin	4	3	3	3	13

I. Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem předmětu Anglický jazyk je poskytovat znalosti a dovednosti nezbytné pro život v multikulturní společnosti, rozvíjet osobní a pracovní dovednosti, aby žáci byli tvořiví, kreativní a flexibilní při řešení problémů, učili se po celý život, využívali informačních technologií pro účast k přímé i nepřímé komunikaci. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Náplň vyučovacího předmětu vede k uvážlivému a kultivovanému chování, k zodpovědnému rozhodování a respektování práv a povinností občana našeho státu i Evropské unie. Pojetí základního vzdělávání na 2. stupni je budováno na širokém rozvoji zájmů žáků, na vyšších učebních možnostech žáků a na provázanosti vzdělávání a života školy se životem mimo školu. To umožňuje využít náročnější metody práce i nové zdroje a způsoby poznávání, zadávat komplexnější a dlouhodobější úkoly či projekty a přenášet na žáky větší odpovědnost ve vzdělávání i v organizaci života školy.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Anglický jazyk:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění kulturní rozmanitosti a rozvíjí pozitivní vztah k mnohojazyčnosti
- umožňuje poznat pravidla mezilidské komunikace daného prostředí
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat poznatky z předmětu v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí vedoucích k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny a s texty různého zaměření
- vede žáka k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku k prosazení sebe sama
- vede k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce s využitím překladových slovníků, cizojazyčné literatury, periodik
- použití interaktivních pomůcek a poslechových materiálů k upevnění učiva
- krátkodobé projekty, ročníkové projekty, projekty upevňující a prohlubující učivo
- využití interaktivní tabule k zvýšení motivace, opakování formou her a upevnění učiva
- výuka je podporována moderními technologickými prvky, mediálními výukovými programy a propojována s reálnými situacemi
- zapojení žáků do konverzačních soutěží
- poznávací zájezd s výukou do Velké Británie

Předmět Anglický jazyk úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a příroda, Matematika a její aplikace, Člověk a společnost

- Český jazyk: skladba, skladba věty jednoduché
- Zeměpis: zeměpisné pojmy
- Přírodopis: části těla, u lékaře
- Matematika: číslovky, základní a řadové číslovky
- Dějepis: fragmenty z historie anglicky mluvících zemí

Mezipředmětové vztahy jsou dále naplňovány v předmětech:

- Český jazyk: slovní zásoba a tvoření slov, podstatná jména
- Německý jazyk: zvuková stránka jazyka, pravidla výslovnosti
- Informatika: psaní textu, vyhledávání pojmů

Předmětem prolínají průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova
- environmentální výchova
- mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- vyhledává, třídí, propojuje informace – používá je v praktickém životě
- poznává smysl a cíl učení
- má pozitivní vztah k učení
- umí posoudit vlastní pokrok
- hodnotí výsledek
- vyvození závěrů

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- nenechá se ovlivnit neúspěchem
- kriticky hodnotí svoji práci
- sleduje zlepšení a ověřuje správnost řešených problémů
- vyhledá informace vhodné k řešení problémů
- samostatně řeší problémy
- nenechá se ovlivnit případným nezdarem

Kompetence komunikativní

Žák:

- vyjadřuje své myšlenky a názory, naslouchá jiným, rozumí jim
- využívá komunikační a informační prostředky ke komunikaci se světem
- respektuje názory ostatních
- zapojuje se do diskuse, obhajuje svůj názor, argumentuje
- rozumí různým typům textů, záznamům, ilustracím, prakticky je využívá
- využívá komunikační a informační prostředky

Kompetence sociální a personální

Žák:

- pracuje ve skupině
- spolu s pedagogem se podílí na utváření pravidel práce
- podílí se na příjemné pracovní atmosféře
- vytváří vztahy, nabízí pomoc nebo o ni požádá, respektuje odlišná hlediska

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých, tradice
- je si vědom svých práv a povinností
- získává informace o komunitách a jejich aktivitách

Kompetence pracovní

Žák:

- používá PC
- využívá znalostí a zkušeností z různých oborů pro svůj rozvoj
- respektuje daná pravidla

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

II. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Anglický jazyk

Ročník: 6.

Výstupy z RVP:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák:

- **CJ-9-1-01** rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
- **CJ-9-1-02** rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů*
- *CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby*

MLUVENÍ

Žák:

- **CJ-9-2-02** mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby*

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák:

- **CJ-9-3-02** rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)*

PSANÍ

Žák:

- **CJ-9-4-02** napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- **CJ-9-4-03** reaguje na jednoduché písemné sdělení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby*

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: používá pozdravy v různých situacích během dne představí nejen sebe, ale i ostatní členy rodiny dokáže vyjádřit svůj nesouhlas a souhlas	oslovení, reakce na oslovení, pozdrav, přivítání, představování vyjádření souhlasu, nesouhlasu, setkání	k řešení problémů k učení sociální	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
reaguje na jednoduchou promluvu zapojí se do jednoduché konverzace vyjmenuje dny, měsíce a roční období reaguje v běžných situacích např. v obchodě	omluva, žádost o pomoc, přání, nákup potřebných věcí, časové údaje, dny, měsíce, roční období přítomný čas prostý	pracovní k řešení problémů digitální	mediální výchova
zjistí potřebnou informaci dovede popsat, co se děje právě teď a popíše obrázek naučí se psát a číst data	žádost o informaci přítomný čas průběhový psaní a čtení dat	k učení sociální digitální	osobnostní a sociální výchova
seznáme se s přídavnými jmény, příslovci a předložkami	slovní zásoba pro vyjádření běžných životních situací	k řešení problému občanské	mediální výchova
v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovídi na otázky dokáže se vyjádřit k danému tématu tvoří věty v minulém čase	četba autentického materiálu minulý čas sloves	pracovní sociální digitální	výchova demokratického občana
vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku je schopný reagovat v běžných situacích, dokáže si objednat jídlo, pítí	tematické okruhy: stravování, návštěva restaurace	sociální k řešení problémů digitální	výchova demokratického občana

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu v jednoduché konverzaci se dokáže vyjádřit o svých koníčcích žák opakuje a procvičuje probrané učivo	četba autentického textu tematické okruhy: volný čas, zájmová činnost opakování gramatických struktur	k učení komunikativní	osobnostní a sociální výchova
čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu vyhledá slovní zásobu v překladovém slovníku	četba textu s historickou nebo přírodovědnou tematikou	komunikativní k učení digitální	osobnostní a sociální výchova
rozumí obsahu jednoduchých textů vystihne význam obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory dokáže vyjádřit prostorové vztahy orientuje v používání frekvenčních příslovcí	gramatické struktury- typy vět, frekvenční příslovce	k řešení problémů komunikativní digitální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů tvoří a obměňuje jednoduché texty je schopen vyjádřit se k situacím každodenního života	lexikální princip pravopisu slov opakování přídavných jmen počítatelná a nepočítatelná podstatná jména	komunikativní personální	osobnostní a sociální výchova

Ročník: 7.

Výstupy z RVP:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák:

- **CJ-9-1-01** rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
- **CJ-9-1-02** rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů*
- *CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby*

MLUVENÍ

Žák:

- CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák:

- CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

Žák:

- CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
jednoduchým způsobem se vyjádří v běžné situaci dokáže aplikovat gramatické struktury orientuje se v čase tvoří věty s minulým časem vhodně využívá přídavných jmen a jejich stupňovaných tvarů	běžná konverzace seznámení se s lidmi minulý čas, pravidelná, nepravidelná slovesa stupňování přídavných jmen	komunikativní personální	multikulturní výchova mediální výchova
rozliší přídavné jméno a příslovce	dvojice přídavné jméno a příslovce	komunikativní pracovní	osobnostní a sociální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
vytvoří věty s blízkou budoucností	vazba going to	komunikativní k učení	osobnostní a sociální výchova environmentální výchova
čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu	čtení textu se zeměpisnou tematikou počasí	komunikativní k učení	environmentální výchova
používá slovní zásobu k daným tématům ve větách pomocí slovníčku vyhledává nové výrazy	tematické okruhy UK, zábava (TV programy, film, četba) charakteristika hlavních postav, vypracování žákovského projektu	komunikativní pracovní digitální	environmentální výchova mediální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
zaměřuje na poslechové aktivity zeptá se na rozvrh hodin vede dialog v přítomném čase popíše obrázek, fotografii povypráví, co dělá právě teď	školní předměty, gramatické struktury-oznam. věty, otázky, přítomný čas průběhový	komunikativní personální	multikulturní výchova
popíše detailněji rodinu a vztahy porovná rodinu v ČR a Británii	rodina, záliby, bydlení, domov momenty lidského života záliby a mezilidské vztahy	komunikativní personální	multikulturní výchova
porozumí autentické ústní promluvě zapíše důležité body promluvy zahraje dialog	práce s autentickým textem slovní zásoba a slovtvorba will pro budoucí čas will pro náhlá rozhodnutí	komunikativní k učení digitální	mediální výchova
čte autentický text používá překladový slovník pracuje s neznámým textem	čtení textů s přírodovědnou tematikou	k učení pracovní	environmentální výchova
rozlišuje v textu podstatné informace v uvedených tématech, vyjadřuje se k daným tématům stručně pohovoří o svých představách o budoucnosti	práce s textem s porozuměním – doprava, věda, vesmír, budoucnost	komunikativní pracovní	environmentální výchova mediální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Ročník: 8.

Výstupy z RVP:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák:

- **CJ-9-1-01** rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně

- **CJ-9-1-02** rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů*
- *CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby*

MLUVENÍ

Žák:

- **CJ-9-2-02** mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
- **CJ-9-2-03** vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby*

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák:

- **CJ-9-3-01** vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
- **CJ-9-3-02** rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)*

PSANÍ

Žák:

- **CJ-9-4-01** vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- **CJ-9-4-02** napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- **CJ-9-4-03** reaguje na jednoduché písemné sdělení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby*

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu vyjádří se k daným tematickým okruhům – děje v daném okamžiku používá minulé časy	minulý čas průběhový rozlišení minulého času prostého a průběhového popis situace	komunikativní personální a sociální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
vhodně volí slovní zásobu k daným tématům užívá ve větách zájmena	dům, byt, volný čas – rozšíření slovní zásoby some-, any-, every-	personální a sociální	multikulturní výchova
vyjádří se ve skupině k daným tematickým okruhům pracuje s textem, porozumí textu, spolupracuje se slovníkem	sociokulturní prostředí anglicky mluvících oblastí - Britain	personální a sociální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
pracuje s textem, porozumí textu, spolupracuje s internetovým slovníkem	práce s autentickým textem – zeměpisná tematika	komunikativní k učení digitální	environmentální výchova
stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace vyhledá informace, fakta o Londýně vytvoří prezentaci k památkám města pracuje s mapou, orientuje se v ní	tematické okruhy: Londýn práce s mapou	komunikativní k učení k řešení problémů digitální	environmentální výchova
vyžádá jednoduchou informaci požádá o popis cesty je schopen cestu popsat orientuje se na mapě a používá ji při popisu aplikuje probrané gramatické struktury	žádost o radu směr a popis cesty přítomný čas prostý	komunikativní k učení k řešení problému digitální	osobnostní a sociální výchova
čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu	sociokulturní prostředí anglicky mluvících oblastí – New York historická témata z anglicky mluvících zemí	komunikativní k učení	mediální výchova osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova
rozpozná rozdíly použití předpřítomného času porovná s češtinou umí vyjádřit, co se právě stalo, co trvá, co se ještě nestalo používá vhodná příslovce	předpřítomný čas vč. záporu a otázky využití výrazů ever, never, already, just ve větách v předpřítomném čase	komunikativní k učení k řešení problému	výchova k myšlení
napíše jednoduchý text	psaní jednoduchého sdělení	komunikativní digitální	výchova demokratického občana

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů používá překladový slovník	historická témata z anglicky mluvících zemí	komunikativní k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
používá dvojjazyčný slovník aplikuje gramatické struktury ve větách rozpozná rozdíly použití v jednotlivých časech orientuje se v časových rovinách	slovní zásoba gramatické struktury-časy	komunikativní k učení	výchova demokratického občana
vyjádří modalitu, čeho je schopen, co může, musí, nesmí je schopný použít modální slovesa v oznamovací větě, v záporu a v otázce	sociokulturní prostředí anglicky mluvících oblastí tematické okruhy: pravidla, problémy a rady modální slovesa	komunikativní k řešení problému digitální pracovní	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
k danému problému zformuluje vhodnou radu konstruuje oba základní typy otázek	problémy a rady, školní pravidla rozšíření učiva yes / no questions, wh-questions	komunikativní k řešení problému	osobnostní a sociální výchova
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	sociokulturní prostředí anglicky mluvících oblastí	komunikativní k řešení problému digitální pracovní	osobnostní a sociální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Ročník: 9.

Výstupy z RVP:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák:

- **CJ-9-1-01** rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
- **CJ-9-1-02** rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů*
- *CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby*

MLUVENÍ

Žák:

- **CJ-9-2-01** zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
- **CJ-9-2-02** mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
- **CJ-9-2-03** vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby*

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák:

- **CJ-9-3-01** vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
- **CJ-9-3-02** rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)*

PSANÍ

Žák:

- **CJ-9-4-01** vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- **CJ-9-4-02** napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- **CJ-9-4-03** reaguje na jednoduché písemné sdělení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby*

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: používá správně slovesné časy pro vyjádření přítomnosti a budoucnosti	volný čas, škola, školní praxe, povídání o budoucnosti	komunikativní personální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
čte nahlas plynule foneticky správně texty přiměřeného rozsahu používá minulý čas prostý a průběhový, pracuje s tvarem used to	tematické okruhy: historické události, vynálezy, zajímavé a neobvyklé věci	komunikativní personální	osobnostní a sociální výchova
formuluje reakce na vyslovenou zprávu či informaci	zpráva a příslušná reakce	komunikativní personální	osobnostní a sociální výchova
vyjádří se k probíraným tématům jako je průřez anglickou historií, vývoj používaných materiálů v historii lidstva používá vhodnou slovní zásobu používá překladový slovník zapojí se do dialogu, diskuze	tematické okruhy: fragmenty z britské historie materiály v lidské historii oblečení, v obchodě	komunikativní pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu používá překladový slovník používá ve větách správně výrazy for/since a enough/too	slovní zásoba- pracovní den, povolání, záliby gramatické struktury – since/ for, too/enough	komunikativní	mediální výchova
rozlišuje a vhodně používá frázová slovesa	frázová slovesa	k učení	osobnostní a sociální výchova
tvoří písemně gramaticky správně sdělení reaguje na otázky reprodukuje svůj názor, či názor druhého vyjádří co má rád, nerad	konverzace v daných tematických celcích četba, volný čas, likes/dislikes, práce s počítačem	k učení komunikativní digitální	výchova demokratického občana mediální výchova
rozlišuje při použití podstatná jména a odvozená přídavná jména	rozšíření slovní zásoby – dvojice podstatné jméno, přídavné jméno	k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
tvoří věty v předpřítomném čase včetně otázek a záporu používá v konverzaci běžná slovní spojení, která doprovází předpřítomný čas	předpřítomný čas – kladná a záporná věta, otázka, krátká odpověď	k učení	osobnostní a sociální výchova
vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku popíše části lidského těla popíše a porovná lidské bytosti	péče o zdraví, správná výživa části lidského těla popis člověka, porovnání lidských charakteristik	komunikativní personální a sociální digitální	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
rozumí základní konverzaci vyjádří se k probíraným tématům vyjádří svůj názor	konverzační situace u lékaře zdravotní problém a navržená náprava	komunikativní personální a sociální	výchova demokratického občana environmentální výchova

s porozuměním tvoří vztažné věty při komunikaci vhodně používá tázací dovětky a krátké odpovědi	vztažné věty krátké odpovědi kladné a záporné, tázací dovětky	komunikativní	osobnostní a sociální výchova
čte s porozuměním věnuje se poslechovým aktivitám vyhledá v textu podstatné informace, se kterými poté pracuje	kultura – sport v Británii rozšíření tématu lidské zdraví – vitamíny, minerály	k učení komunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova environmentální výchova multikulturní výchova
rozlišuje základní způsoby spojení sloves ve větě pracuje v textu i ve výpovědi s přídavnými jmény	spojení dvou sloves ve větě přídavná jména s koncovkami -ed a -ing	k učení komunikativní	osobnostní a sociální výchova
využívá slovní zásoby pro popis situace	popis místa děje, popis scény, popis děje v restauraci	komunikativní	osobnostní a sociální výchova
interpretuje přečtený, slyšený text aplikuje gramatické struktury ve větách sestaví jednoduché sdělení týkající se daného tématu používá překladový slovník	tematické okruhy- historické fragmenty, historické postavy, charakteristika člověka	k řešení problémů komunikativní	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova
pracuje s autentickými materiály použije frázová slovesa ve větě	četba autentického materiálu časopisů	komunikativní pracovní digitální	mediální výchova
užívá tvary pro trpný rod ve větách	trpný rod – základní použití trpný rod v různých slovesných časech	k učení komunikativní	osobnostní a sociální výchova
čte s porozuměním věnuje se poslechovým aktivitám vyhledá v textu podstatné informace, se kterými poté pracuje	texty s environmentální tematikou využití trpného rodu v populárně vědeckých textech	komunikativní pracovní	osobnostní a sociální výchova environmentální výchova
používá slovní zásobu k vyjádření lidských pocitů	vyjádření lidských pocitů, jak se kdo cítí	komunikativní	osobnostní a sociální výchova
čte nahlas plynule foneticky správně texty přiměřeného rozsahu porovná život a realitu života v Austrálii a své zemi	Austrálie – pohled do reálií státu	k řešení problémů komunikativní	výchova demokratického občana environmentální výchova
užívá vhodné spojky pro podmínkové věty tvoří podmínkové věty	podmínkové věty mezilidské vztahy, přátelství, generační problémy	k řešení problémů k učení	výchova demokratického občana osobnostní a sociální výchova
orientuje se v textu, vyhledá podstatné informace na základě textu a vlastní zkušenosti porovná způsoby	volný čas, trávení volného času v Británii a v Česku	k řešení problémů komunikativní	výchova demokratického občana multikulturní výchova

trávení volného času v Británii a u nás			
osvojí si několik poznatků o EU v angličtině	Evropská unie	pracovní k učení	výchova demokratického občana
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	zdvořilostní fráze, žádost o pomoc, žádost o radu, každodenní hovorový jazyk	k řešení problémů komunikativní	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	dotazník, sociokulturní prostředí anglicky mluvících oblastí	komunikativní k řešení problému digitální pracovní	osobnostní a sociální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
- rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby
- odpoví na jednoduché otázky týkající se jeho osoby
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

čte s porozuměním věnuje se poslechovým aktivitám vyhledá v textu podstatné informace, se kterými poté pracuje	kultura – sport v Británii rozšíření tématu lidské zdraví – vitamíny, minerály	k učení komunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova environmentální výchova multikulturní výchova
rozlišuje základní způsoby spojení sloves ve větě pracuje v textu i ve výpovědi s přídatnými jmény	spojení dvou sloves ve větě přídatná jména s koncovkami -ed a -ing	k učení komunikativní	osobnostní a sociální výchova
využívá slovní zásoby pro popis situace	popis místa děje, popis scény, popis děje v restauraci	komunikativní	osobnostní a sociální výchova
interpretuje přečtený, slyšený text aplikuje gramatické struktury ve větách sestaví jednoduché sdělení týkající se daného tématu používá překladový slovník	tematické okruhy- historické fragmenty, historické postavy, charakteristika člověka	k řešení problémů komunikativní	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova
pracuje s autentickými materiály použije frázová slovesa ve větě	četba autentického materiálu časopisů	komunikativní pracovní digitální	mediální výchova

užívá tvary pro trpný rod ve větách	trpný rod – základní použití trpný rod v různých slovesných časech	k učení komunikativní	osobnostní a sociální výchova
čte s porozuměním věnuje se poslechovým aktivitám vyhledá v textu podstatné informace, se kterými poté pracuje	texty s environmentální tematikou využití trpného rodu v populárně vědeckých textech	komunikativní pracovní	osobnostní a sociální výchova environmentální výchova
používá slovní zásobu k vyjádření lidských pocitů	vyjádření lidských pocitů, jak se kdo cítí	komunikativní	osobnostní a sociální výchova
čte nahlas plynule foneticky správně texty přiměřeného rozsahu porovná život a realitu života v Austrálii a své zemi	Austrálie – pohled do reálií státu	k řešení problémů komunikativní	výchova demokratického občana environmentální výchova
užívá vhodné spojky pro podmínkové věty tvoří podmínkové věty	podmínkové věty mezilidské vztahy, přátelství, generační problémy	k řešení problémů k učení	výchova demokratického občana osobnostní a sociální výchova
orientuje se v textu, vyhledá podstatné informace Na základě textu a vlastní zkušenosti porovná způsoby trávení volného času v Británii a u nás	volný čas, trávení volného času v Británii a v Česku	k řešení problémů komunikativní	výchova demokratického občana multikulturní výchova
osvojí si několik poznatků o EU v angličtině	Evropská unie	pracovní k učení	výchova demokratického občana

NĚMECKÝ JAZYK

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Učební osnovu vypracovala: Mgr. Barbora Krejčí
Platnost: od 1. 9. 2024

Počet hodin v učebním plánu

Ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
Počet hodin	0	2	2	2	6

I. Charakteristika vyučovacího předmětu Německý jazyk

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Cizí jazyk a Další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. Vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2, vzdělávání v Další cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Cílem předmětu Německý jazyk je poskytovat znalosti a dovednosti nezbytné pro život v multikulturní společnosti, rozvíjet osobní a pracovní dovednosti, aby žáci byli tvořiví, kreativní a flexibilní při řešení problémů, učili se po celý život, využívali informačních technologií pro účast k přímé i nepřímé komunikaci. Náplň vyučovacího předmětu pomáhá žákům získat vědomosti, dovednosti a návyky, které jim umožní samostatné učení a utváření takových hodnot a postojů, které vedou k uvážlivému a kultivovanému chování, k zodpovědnému rozhodování a respektování práv a povinností občana našeho státu i Evropské unie.

Základní vzdělávání na 2. stupni pomáhá žákům získat vědomosti, dovednosti a návyky, které jim umožní samostatné učení a utváření takových hodnot a postojů, které vedou k uvážlivému a kultivovanému chování, k zodpovědnému rozhodování a respektování práv a povinností občana našeho státu i Evropské unie. Pojetí základního vzdělávání na 2. stupni je budováno na širokém rozvoji zájmů žáků, na vyšších učebních možnostech žáků a na provázanosti vzdělávání a života školy se životem mimo školu. To umožňuje využít náročnější metody práce i nové zdroje a způsoby poznávání, zadávat komplexnější a dlouhodobější úkoly či projekty a přenášet na žáky větší odpovědnost ve vzdělávání i v organizaci života školy.

Základní vzdělávání vyžaduje na 1. i na 2. stupni podnětné a tvůrčí školní prostředí, které stimuluje nejschopnější žáky, povzbuzuje méně nadané, chrání i podporuje žáky nejslabší a zajišťuje, aby se každé dítě prostřednictvím výuky přizpůsobené individuálním potřebám optimálně vyvíjelo v souladu s vlastními předpoklady pro vzdělávání. K tomu se vytvářejí i odpovídající podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Přátelská a vstřícná atmosféra vybízí žáky ke studiu, práci i činnostem podle jejich zájmu a poskytuje jim prostor a čas k aktivnímu učení a k plnému rozvinutí jejich osobnosti. Hodnocení výkonů a pracovních výsledků žáků musí být postaveno na plnění konkrétních a splnitelných úkolů, na posuzování individuálních změn žáka a pozitivně laděných hodnotících soudech. Žákům musí být dána možnost zažívat úspěch, nebát se chyby a pracovat s ní.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Německý jazyk vede k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění pravidel mezilidské komunikace
- umožňuje žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování, k tvořivému myšlení a k řešení problémů
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti národů
- vnímání a postupné osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací k vyjádření potřeb, prožitků, názorů
- učí aplikovat poznatky z předmětu v praktickém životě, při každodenních situacích a učí zvládnout pravidla mezilidské komunikace, a rozvíjí vztah k jazyku
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- učí k samostatnému získání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými, literárními prameny a texty.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce s využitím slovníků, pracovních listů, odborné cizojazyčné literatury, médií

- exkurze, výlety zaměřené na upevnění znalostí formou přímé komunikace v sousedním Rakousku
- jazykové soutěže a olympiády
- krátkodobé projekty, ročníkové projekty a projekty s tematikou probírané látky
- využití interaktivní tabule k upevnění a zopakování učiva
- výuka je podporována moderními technologickými prvky, mediálními výukovými programy a propojována s reálnými situacemi

Předmět Německý jazyk úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace

- český jazyk: skladba věty, věta jednoduchá
- anglický jazyk: výslovnost, jazykolamy

Mezipředmětové vztahy jsou dále naplňovány v předmětech:

- zeměpis: předložky, cestování
- matematika: číslovky, nakupování
- hudební výchova: hudební skladatelé a poslechové texty namluvené/nazpívané rodilými mluvčími
- přírodopis: části těla
- informatika: psaní e-mailu, tvoření projektů, prezentací

Předmětem prolínají průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova
- environmentální výchova
- mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- vyhledává, třídí, propojuje informace – používá je v praktickém životě
- poznává smysl a cíl učení
- má pozitivní vztah k učení
- umí posoudit vlastní pokrok
- hodnotí výsledek
- vyvození závěrů

Kompetence k řešení problému

Žák:

- nenechá se ovlivnit neúspěchem
- kriticky hodnotí svojí práci
- sleduje zlepšení a ověřuje správnost řešených problémů
- vyhledá informace vhodné k řešení problémů
- samostatně řeší problémy
- nenechá se ovlivnit případným nezdarem

Kompetence komunikativní

Žák:

- vyjadřuje své myšlenky a názory, naslouchá jiným, rozumí jim
- využívá komunikační a informační prostředky ke komunikaci se světem
- respektuje názory ostatních
- zapojuje se do diskuse, obhájí svůj názor, argumentuje
- rozumí různým typům textů, záznamům, ilustracím, prakticky je využívá
- využívá komunikační a informační prostředky

Kompetence sociální a personální

Žák:

- pracuje ve skupině
- spolu s pedagogem se podílí na utváření pravidel práce
- podílí se na příjemné pracovní atmosféře
- vytváří vztahy, nabízí pomoc nebo o ni požádá, respektuje odlišná hlediska

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých, tradice
- je si vědom svých práv a povinností
- získává informace o komunitách a jejich aktivitách

Kompetence pracovní

Žák:

- používá PC
- využívá znalostí a zkušeností z různých oborů pro svůj rozvoj
- respektuje daná pravidla

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

II. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Německý jazyk

Ročník: 7.

Výstupy z RVP

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák:

- **DCJ-9-1-01** rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně
- **DCJ-9-1-02** rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- **DCJ-9-1-03** rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka*
- *DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování*
- *DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů*
 - *opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)*
 - *rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)*
 - *rozumí jednoduchým pokynům učitele*

MLUVENÍ

Žák:

- **DCJ-9-2-01** se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- **DCJ-9-2-02** sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- **DCJ-9-2-03** odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas*
- *DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk*

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák:

- **DCJ-9-3-01** rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- **DCJ-9-3-02** rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- **DCJ-9-3-03** rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovíčkům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)*

PSANÍ

Žák:

- **DCJ-9-4-01** vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- **DCJ-9-4-02** napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- **DCJ-9-4-03** stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby*

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Poslech s porozuměním: seznámí se s pravidly výslovnosti a pravopisu rozpozná rozdíly v zápisu českých a německých slov pracuje se slovníkem, vyhledává slovní zásobu reaguje na jednoduché pokyny a otázky učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností	Zvuková a grafická podoba jazyka: pravidla výslovnosti a pravopisu podstatná jména a jejich členy hledání internacionalismů	k učení sociální a personální komunikativní občanské digitální	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova
Mluvení: osloví učitele, spolužáky pozdraví mluví o své rodině, kamarádech, volném čase, škole a dalších osvojovaných tématech odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného a jeho rodiny zapojí se do jednoduchých rozhovorů vyjmenuje dny v týdnu, měsíce, roční období popíše program dne a týdne popíše činnosti v jednotlivých ročních obdobích pozná a pojmenuje barvy počítá do 100 pracuje s časovými údaji používá telefonní čísla rozumí cenám v obchodě	Slovní zásoba: pozdravy oslovení rodina dny v týdnu roční období měsíce časové údaje barvy číslovky do 100 volný čas škola	k učení komunikativní pracovní k řešení problému	mediální výchova komunikace výchova demokratického občana

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Čtení s porozuměním: rozumí základním osobním informacím rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům orientuje se v jednoduchém textu v textu vyhledá potřebnou informaci vyhledává ve slovníku slovíčka potřebná pro práci s textem orientuje se v základních informacích o německy mluvících zemích	Tematické okruhy: já a moje rodina volný čas sport kamarádi narozeniny škola reálie německy mluvících zemí	k učení komunikativní pracovní personální digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Psaný projev: vyjadřuje, co chce, musí, může tvoří jednoduché věty kladné i záporné dovede napsat jednoduchou pozvánku k narozeninám vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, volného času a dalších témat	Gramatické struktury: časování sloves v přítomném čase slovesa být a mít modální slovesa přídavná jména skladba věty zápor ve větě 4. pád podstatných jmen 2. pád osobních jmen	k učení komunikativní pracovní personální digitální	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana

Ročník: 8.

Výstupy z RVP

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák:

- **DCJ-9-1-01** rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně
- **DCJ-9-1-02** rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- **DCJ-9-1-03** rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka*
- *DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování*
- *DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)*
 - *rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)*

- *rozumí jednoduchým pokynům učitele*

MLUVENÍ

Žák:

- **DCJ-9-2-01** se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- **DCJ-9-2-02** sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- **DCJ-9-2-03** odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas*
- *DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk*

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák:

- **DCJ-9-3-01** rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- **DCJ-9-3-02** rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- **DCJ-9-3-03** rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovíčkům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)*

PSANÍ

Žák:

- **DCJ-9-4-01** vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- **DCJ-9-4-02** napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- **DCJ-9-4-03** stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby*

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: Poslech s porozuměním: procvičuje výslovnost, pravopis rozpozná rozdíly v pravopise českém a německém reaguje na slova a jednoduché věty, které jsou pronášeny	Zvuková a grafická podoba jazyka: základní výslovnostní návyky	k učení sociální a personální občanské digitální	osobnostní a sociální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
pomalou a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu reaguje na slyšené informace	vztah mezi zvukovou a grafickou podobou jazyka		
Mluvení: Určí čas, sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, jeho rodiny sdělí základní informace týkající se cestování sdělí základní informace týkající se volného času a průběhu dne poskytne požadované informace popíše město, ve kterém žije, popíše svůj denní plán, zapojí se do jednoduchých rozhovorů odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	Slovní zásoba: Cestování, časové údaje, denní plán, město, orientace ve městě, oblečení, rodina	k učení k řešení problému sociální a personální komunikativní	osobnostní a sociální výchova komunikace výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Čtení s porozuměním reaguje na jednoduché informační nápisy a orientační pokyny rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům orientuje se v krátkém jednoduchém textu, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu vyhledá v textu požadované informace orientuje se v německy mluvících zemích	Tematické okruhy: průběh dne nákupy a móda zájmy a záliby péče o zdraví reálie německy mluvících zemí	k učení k řešení problému občanské digitální	multikulturní výchova osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana
Psaný projev: napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času správně používá slovesa pravidelná i nepravidelná používá jednoduché gramatické konstrukce reaguje na otázky v přítomném i minulém čase zformuluje rozkaz používá ve větách přivlastňovací zájmena vytváří záporné věty pracuje s časovými údaji porovná předměty, osoby a místa	Gramatické struktury: časování pravidelných i nepravidelných sloves v přítomném čase slovesa s odlučitelnými předponami preteritum sloves „sein“ a „haben“ rozkazovací způsob osobní a přivlastňovací zájmena zápor kein předložky v časových údajích stupňování adjektiv a adverbíí	k učení k řešení problému sociální a personální pracovní digitální	mediální výchova osobnostní a sociální výchova

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: začíná větu jinak než podmětem používá číslovky 1-100	nepřímý pořádek slov ve větě oznamovací číslovky do 100		

Ročník: 9.

Výstupy z RVP

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák:

- **DCJ-9-1-01** rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně
- **DCJ-9-1-02** rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- **DCJ-9-1-03** rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka*
- *DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování*
- *DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)*
 - *rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)*
 - *rozumí jednoduchým pokynům učitele*

MLUVENÍ

Žák:

- **DCJ-9-2-01** se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- **DCJ-9-2-02** sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- **DCJ-9-2-03** odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas*
- *DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk*

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák:

- **DCJ-9-3-01** rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- **DCJ-9-3-02** rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům

- **DCJ-9-3-03** rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)*

PSANÍ

Žák:

- **DCJ-9-4-01** vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- **DCJ-9-4-02** napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- **DCJ-9-4-03** stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby*

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Poslech s porozuměním: vyslovuje foneticky správně a čte nahlas a plynule reaguje na základní informace v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat	Zvuková a grafická podoba jazyka: základní výslovnostní návyky vztah mezi zvukovou a grafickou podobou složitější jazykolamy intonace	k učení k řešení problému sociální a personální digitální	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana
Mluvení: dokáže jednoduše hovořit o svém programu, o prázdninách popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života konverzuje na téma povolání zapojí se do jednoduchých rozhovorů odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá vypráví jednoduchý příběh či událost zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Slovní zásoba: Škola, jídlo a pití, rodina, volnočasové aktivity, povolání, bydlení, školní potřeby	k učení komunikativní občanské	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
<p>Čtení s porozuměním: rozumí krátkým a jednoduchým textům vyhledá v textu požadované informace vyhledá informace a evropských zemích a EU vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických textech reaguje na slova a jednoduché věty, které se vztahují k běžným tématům</p>	<p>Tematické okruhy: volný čas cestování evropské země, EU naše město bydlení</p>	<p>k učení sociální a personální komunikativní občanské digitální</p>	<p>výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova environmentální výchova</p>
<p>Psaný projev: napíše jednoduché texty týkající se osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení napíše pozdrav z prázdnin ve větách používá minulý čas pravidelných i nepravidelných sloves popisuje obrázek za použití vazby „es gibt“ tvorí věty s neosobním podmětem „man“ používá předložky k popisu prostoru používá přivlastňovací zájmena v nominativu, dativu a akuzativu umí tvořit množné číslo od podstatných jmen</p>	<p>Gramatické struktury: perfektum pravidelných a nepravidelných sloves vazba „es gibt“ neosobní podmět „man“ předložky s dativem a akuzativem přivlastňovací zájmena v dativu a akuzativu množné číslo podstatných jmen</p>	<p>k učení pracovní k řešení problému sociální a personální výchova digitální</p>	<p>osobnostní a sociální výchova mediální výchova výchova demokratického občana</p>

MATEMATIKA

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Učební osnovu vypracovala: Mgr. Petra Lacinová
Platnost: od 1. 9. 2024

Počet hodin v učebním plánu

Ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
Počet hodin	5	5	5	5	20

I. Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem předmětu Matematika je poskytovat znalosti a dovednosti potřebné pro praktický život, rozvíjet osobní a pracovní dovednosti, aby žáci byli tvořiví, kreativní a flexibilní při řešení problémů, učili se po celý život, využívali informačních technologií, přivést žáky k porozumění základním myšlenkovým postupům, matematickým pojmům a jejich vzájemným vztahům.

Žáci si postupně osvojují pojmy, algoritmy, terminologii a symboliku a způsoby jejich využití při řešení praktických úloh. Při řešení nestandardních aplikačních úloh a problémů uplatňují logické myšlení a řešení nezávislé na znalostech školské matematiky.

Výuka probíhá ve kmenových třídách nebo v učebně informatiky, kde žáci mohou využívat výukové programy nebo internet apod.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti **Matematika a její aplikace** z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Matematika vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti prostřednictvím numerických výpočtů a osvojování si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu

- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- Frontální výuka s demonstračními pomůckami
- Skupinová práce s využitím pomůcek, pracovních listů, odborné literatury, tabulových rýsovacích pomůcek, pracovních sešitů apod.
- Krátkodobé projekty, ročníkové projekty
- Využití interaktivní tabule k procvičení a osvojení některých poznatků
- Výuka je podporována moderními technologickými prvky, mediálními výukovými programy a propojována s reálnými situacemi

Mezipředmětové vztahy jsou dále naplňovány v předmětech:

- Anglický jazyk, Německý jazyk: číslovky, v obchodě
- Přírodopis: osová souměrnost, středová souměrnost v přírodě
- Dějepis: stavby, architektura – podoba tělesům
- Výchova k občanství: procenta, přímá, nepřímá úměrnost, trojčlenka, úrokování
- Fyzika: jednotky a jejich převody, užití vzorců pro výpočet dráhy, času a rychlosti
- Zeměpis: měřítko plánu a mapy
- Český jazyk: porozumění čteného textu (slovní úlohy)
- Dějepis: řecká abeceda
- Chemie: slovní úlohy – směsi, roztoky
- Zeměpis: závislosti a data (diagramy, grafy, tabulky)

Předmětem prolínají průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- používá matematickou terminologii a symboliku při zápisech a výpočtech
- samostatně vyhledává a třídí informace potřebné pro matematické řešení úloh a problémů
- se učí uplatňovat získané dovednosti při zpracování výsledků v jiných předmětech
- se učí získané výsledky porovnat, posoudit jejich správnost a vyvodit z nich praktické důsledky
- se snaží o posouzení vlastního pokroku při řešení matematických problémů, poznává smysl a cíl učení, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- se snaží pochopit matematické problémy, promýšlí nesrovnalosti a plánuje řešení problémů pomocí osvojených dovedností
- je veden při řešení matematických úloh k nacházení jejich shodných, podobných a odlišných znaků, které napomáhají k vyřešení úlohy
- hledá více možností řešení a vybírá nejvhodnější
- používá logické postupy nezávislé na znalosti školské matematiky
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů

Kompetence komunikativní

Žák:

- správně a v logickém sledu, formuluje a vyjadřuje své myšlenky a postupy, které ho vedly k řešení
- se učí orientovat v různých typech grafů, tabulek a obrázků, a získávat z nich údaje pro další výpočty
- se při řešení úloh ve skupině i při vysvětlování postupů řešení výstižně a kultivovaně vyjadřuje, a to v projevu slovním i písemném
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje

Kompetence sociální a personální

Žák:

- zažívá pocit sebeuspokojení při samostatném řešení přiměřeně náročných úloh
- při řešení složitějších matematických zadání pracuje ve dvojicích či ve skupině na základě sjednaných pravidel, snaží se upevňovat dobré mezilidské vztahy, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými, oceňuje zkušenosti druhých

Kompetence občanské

Žák:

- je veden k uvědomování si nutnosti pravidelného plnění školních povinností
- si uvědomuje nutnost kladného přístupu k domácí přípravě

Kompetence pracovní

Žák:

- se učí používat bezpečně školní pomůcky, rýsovací potřeby, pracuje s nimi tak, aby byla zachována jejich funkčnost, při práci s rýsovacími pomůckami dbá na přesnost provedení
- je veden k samostatnému zhodnocení kvality své práce a přesnosti dosažených výsledků
- je seznámen se základními pojmy finanční matematiky, které pak využívá při posouzení svého podnikatelského záměru

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

II. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika

Ročník: 6.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **M-9-1-01** provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel
- **M-9-1-02** zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
- **M-9-1-03** modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
- **M-9-3-01** zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
- **M-9-3-02** charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
- **M-9-3-03** určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
- **M-9-3-04** odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- **M-9-3-05** využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
- **M-9-3-06** načrtne a sestrojí rovinné útvary
- **M-9-3-08** načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osově souměrný útvar
- **M-9-3-09** určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
- **M-9-3-10** odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
- **M-9-3-11** načrtne a sestrojí síť základních těles
- **M-9-3-12** načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
- **M-9-3-13** analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu
- **M-9-4-01** užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- M-9-1-01p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla
- M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace
- M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla
- M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000
- M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce
- M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu
- M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce
- M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary
- M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti
- M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce
- M-9-3-11p sestrojí síť základních těles
- M-9-3-12p načrtne základní tělesa
- M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa
 - odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky
 - umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami
 - používá technické písmo
 - čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům
- M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy
- M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
čte, zapisuje, zaokrouhluje a porovnává přirozená čísla zobrazí přirozená čísla na číselné ose provádí s přirozenými čísly početní operace, odhaduje a kontroluje výsledky	zaokrouhlování a porovnávání přirozených čísel zápis přirozených čísel na číselnou osu přirozená čísla a početní operace s nimi	k učení digitální	
čte a zapisuje desetinná čísla zobrazí desetinná čísla na číselné ose porovnává desetinná čísla a zaokrouhluje je provádí s desetinnými čísly početní operace, provádí odhady s danou přesností	znázornění desetinných čísel na číselné ose porovnávání a zaokrouhlování desetinných čísel desetinná čísla a početní operace s nimi	k učení	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
převádí jednotky délky, obsahu, objemu, času, hmotnosti	převádění jednotek	k učení digitální	

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
určí násobek určí dělitel používá znaky dělitelnosti rozliší prvočíslo a číslo složené rozloží číslo na součin prvočísel určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel řeší jednoduché úlohy s využitím dělitelnosti v N	dělitelnost přirozených čísel - násobek, dělitel znaky dělitelnosti – 2, 5, 10, 3, 6, 4, 9 prvočíslo, číslo složené nejmenší společný násobek, největší společný dělitel	k učení k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
čte a zapisuje desetinné zlomky převádí desetinné zlomky na desetinná čísla a naopak	vztah mezi desetinnými číslly a desetinnými zlomky	k učení	
užívá a rozlišuje pojmy přímka, polopřímka, úsečka rýsuje lineární geometrické útvary charakterizuje a třídí základní rovinné útvary a zapiše je pomocí geometrických symbolů	rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka vzájemná poloha přímek v rovině kružnice, kruh	k učení pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
narýsuje a změří daný úhel graficky přenesení úhel a sestrojí jeho osu graficky sčítá a odčítá úhly provádí početní operace s velikostmi úhlů (ve stupních a minutách) rozliší a pojmenuje druhy úhlů, úhly vedlejší a vrcholové rozezná mnohoúhelníky	úhel a druhy úhlů přenášení úhlů grafické sčítání a odčítání úhlů početní operace s úhly	k učení pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
načrtne různé typy trojúhelníků a popíše jejich vlastnosti pojmenuje, znázorní a správně užívá základní pojmy (strana, výška, vnitřní a vnější úhly) rozhodne, zda lze ze zadaných stran sestrojít trojúhelník sestrojí těžnice a výšky trojúhelníku sestrojí kružnici trojúhelníku opsanou a vepsanou	trojúhelník – druhy trojúhelníků konstrukce trojúhelníků výšky, těžnice trojúhelníků kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku	k učení pracovní	osobnostní a sociální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
charakterizuje kvádr a krychli načrtne a narýsuje síť a z ní těleso vymodeluje načrtne obraz kvádru a krychle ve volném rovnoběžném promítání vypočítává objem a povrch krychle a kvádru užívá a převádí jednotky objemu	objem a povrch kvádru objem a povrch krychle	k učení digitální	osobnostní a sociální výchova
rozhodne, zda jsou rovinné útvary shodné načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti rozhodne, zda jsou rovinné útvary osově souměrné	osová souměrnost osově souměrné útvary	k učení pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova environmentální výchovy
užívá logickou úvahu při určování obvodu a obsahu složitějších obrazců	netradiční geometrické úlohy a početní hříčky	k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova

Ročník: 7.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **M-9-1-01** provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel
- **M-9-1-04** užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- **M-9-1-05** řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
- **M-9-1-06** řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
- **M-9-1-09** analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
- **M-9-3-01** zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
- **M-9-3-02** charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
- **M-9-3-04** odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- **M-9-3-05** využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
- **M-9-3-06** načrtne a sestrojí rovinné útvary
- **M-9-3-07** užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků
- **M-9-3-08** načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar

- **M-9-3-09** určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
- **M-9-3-10** odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
- **M-9-3-11** načrtne a sestrojí síť základních těles
- **M-9-3-12** načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
- **M-9-4-01** užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)*
- *M-9-1-05p používá měřítko mapy a plánu*
- *M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy na procenta*
- *zvládá orientaci na číselné ose*
- *M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu*
- *M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce*
- *M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary*
- *M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti*
- *M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce*
- *M-9-3-11p sestrojí síť základních těles*
- *M-9-3-12p načrtne základní tělesa*
- *M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa*
 - *odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky*
 - *umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami*
 - *používá technické písmo*
 - *čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům*
- *M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy*
- *M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací*

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
čte, zapisuje, porovnává a znázorňuje na číselné ose celá čísla provádí početní operace v oboru celých čísel odhaduje a kontroluje výsledky	celá čísla – zápis, porovnávání, znázornění na číselné ose, absolutní hodnota, opačná čísla početní operace s celými čísly	k učení digitální	
čte, zapisuje, porovnává a znázorňuje na číselné ose zlomky převádí zlomky na desetinná čísla a naopak provádí početní operace se zlomky	zlomky – znázornění na číselné ose; rozšiřování, krácení, porovnávání zlomků zápis desetinným číslem; převrácené číslo; smíšené číslo	k učení	

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
	početní operace se zlomky; složený zlomek		
provádí početní operace s racionálními čísly analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	racionální čísla – porovnávání, znázornění na číselné ose početní operace s racionálními čísly	k učení k řešení problémů digitální	
řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem poměr rozšiřuje a krátí, uvádí poměr do základního tvaru pracuje s měřítky plánů a map zapisuje úlohy na přímou a nepřímou úměrnost pomocí trojčlenky a řeší je určuje vztah přímé nebo nepřímé úměrnosti vyjádří vztah přímé nebo nepřímé úměrnosti tabulkou, grafem matematizuje pomocí přímé a nepřímé úměrnosti jednoduché reálné situace	poměr - postupný poměr měřítko plánu a mapy přímá a nepřímá úměrnost; trojčlenka	k učení k řešení problémů komunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova
řeší aplikační úlohy na procenta (i v případě, že procentová část je větší než celek) užívá různé způsoby vyjádření kvantitativního vztahu celek – část (desetinným číslem, poměrem, zlomkem, procentem)	procenta – procento, promile základ, procentová část, počet procent	k učení k řešení problémů pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
charakterizuje a třídí čtyřúhelníky charakterizuje a třídí různé druhy rovnoběžníků určuje a používá výšky a úhlopříčky čtyřúhelníku (rovnoběžníku) odhaduje a vypočítá obsah a obvod trojúhelníku odhaduje a vypočítává obsah a obvod rovnoběžníku	čtyřúhelníky a jejich rozdělení rovnoběžníky a jejich druhy obvod a obsah rovnoběžníků obvod a obsah trojúhelníků obvod a obsah lichoběžníků konstrukce čtyřúhelníků	k učení k řešení problémů pracovní	osobnostní a sociální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
odhaduje a vypočítává obsah a obvod lichoběžníku načrtne a sestrojí trojúhelník, rovnoběžník a lichoběžník zapiše pomocí vhodné symboliky užívá věty o shodnosti trojúhelníků			
načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti určí středově souměrný útvar	středová souměrnost středově souměrné útvary	pracovní	osobnostní a sociální výchova environmentální výchova
načrtne hranol charakterizuje kolmý hranol, rozlišuje druhy hranolů vypočítá objem a povrch hranolu převádí jednotky povrchu i objemu	hranol – síť hranolu objem a povrch kolmého hranolu	k učení k řešení problémů pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	řešení matematických hlavolamů a hříček	k řešení problémů sociální a personální digitální	osobnostní a sociální výchova

Ročník: 8.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **M-9-1-01** provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
- **M-9-1-07** matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
- **M-9-1-08** formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic
- **M-9-2-01** vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
- **M-9-2-02** porovnává soubory dat
- **M-9-3-01** zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
- **M-9-3-02** charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
- **M-9-3-04** odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- **M-9-3-05** využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
- **M-9-3-06** načrtne a sestrojí rovinné útvary

- **M-9-3-09** určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
- **M-9-3-10** odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
- **M-9-3-11** načrtne a sestrojí síť základních těles
- **M-9-3-12** načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *M-9-2-01p* vyhledává a třídí data
- *M-9-2-02p* porovnává data
- *M-9-3-04p* vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu
- *M-9-3-05p* provádí jednoduché konstrukce
- *M-9-3-06p* rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary
- *M-9-3-10p* vypočítá povrch a objem kvádrů, krychle a válce
- *M-9-3-11p* sestrojí síť základních těles
- *M-9-3-12p* načrtne základní tělesa
- *M-9-3-12p* zobrazuje jednoduchá tělesa
 - používá technické písmo
 - čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
žák užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu účelně využívá kalkulaátor používá pravidla pro počítání s mocninami s přirozeným mocnitelem používá Pythagorovu větu při řešení praktických úloh	mocniny a odmocniny – druhá mocnina a odmocnina; třetí mocnina; mocniny s přirozeným mocnitelem; pravidla pro počítání s mocninami Pythagorova věta	k učení pracovní k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova
odhaduje a vypočítá obvod a obsah kruhu odhaduje a vypočítá délku kružnice načrtne a sestrojí kruh a kružnici používá Thaletovu kružnici při řešení jednoduchých konstrukčních úloh sestrojí tečnu ke kružnici	kružnice a kruh vzájemná poloha přímky a kružnice vzájemná poloha dvou kružnic Thaletova věta délka kružnice, obvod a obsah kruhu	k učení pracovní	osobnostní a sociální výchova
určuje a charakterizuje rotační válec analyzuje vlastnosti rotačního válce odhaduje a vypočítá objem a povrch rotačního válce	síť rotačního válce povrch a objem rotačního válce	k učení pracovní k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
načrtne jeho síť a obraz v rovině			
matematizuje jednoduché reálné situace pomocí proměnných určí hodnotu výrazu sčítá, odčítá a násobí mnohočleny provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	výrazy – číselný výraz a jeho hodnota proměnná, výrazy s proměnnými mnohočleny; sčítání, odčítání, násobení mnohočlenů rozklad mnohočlenu na součin	k učení	
provádí jednoduché a základní konstrukce využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh načrtne a sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky	jednoduché konstrukční úlohy množiny všech bodů dané vlastnosti konstrukce trojúhelníků, čtyřúhelníků	k učení pracovní k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic řeší pomocí rovnic úlohy o pohybu řeší pomocí rovnic úlohy o společné práci řeší pomocí rovnic úlohy o směsích	lineární rovnice slovní úlohy	k učení pracovní k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data porovnávat soubory dat	četnost znaku, aritmetický průměr	Pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech mediální výchova

Ročník: 9.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **M-9-1-08** formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
- **M-9-2-01** vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
- **M-9-2-02** porovnávat soubory dat
- **M-9-2-03** určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
- **M-9-2-04** vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
- **M-9-2-05** matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů
- **M-9-3-07** užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků

- **M-9-3-09** určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
- **M-9-3-10** odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
- **M-9-3-11** načrtne a sestrojí síť základních těles
- **M-9-3-13** analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu
- **M-9-4-01** užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
- **M-9-4-02** řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu lomeného výrazu; sčítá, odčítá, násobí a dělí nejjednodušší lomené výrazy
- používá goniometrické funkce při jednoduchých výpočtech v pravoúhlém trojúhelníku a při řešení jednoduchých praktických úloh

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *M-9-2-01p vyhledává a třídí data*
- *M-9-2-02p porovnává data*
- *M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku*
 - *užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu*
 - *zvládá početní úkony s penězi*
- *M-9-3-11p sestrojí síť základních těles*
- *M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy*
- *M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací*
- *M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí*
 - *využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh*

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
žák matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných určí hodnotu lomeného výrazu sčítá, odčítá, násobí a dělí nejjednodušší lomené výrazy určuje podmínky řešitelnosti lomeného výrazu	lomený výraz – početní operace s jednoduchými lomenými výrazy vyjádření proměnné ze vzorce	k učení digitální	
zapíše a řeší reálnou situaci pomocí rovnic zapíše a řeší reálnou situaci pomocí soustav rovnic	rovnice s neznámou ve jmenovateli soustava dvou lineárních rovnic o dvou neznámých slovní úlohy	k učení k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
řeší soustavy rovnic různými metodami řeší slovní úlohy o pohybu, společné práci a směsích	úlohy o pohybu, společné práci, směsích		
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem používá pojmy definiční obor funkce, obor hodnot funkce rýsuje grafy funkcí rozlišuje základní vlastnosti funkcí – funkce rostoucí, klesající, konstantní řeší soustavy rovnic grafickou metodou používá goniometrické funkce při jednoduchých výpočtech v pravouhlém trojúhelníku a při řešení jednoduchých praktických úloh	funkce – pravouhlá soustava souřadnic přímá úměrnost funkce lineární kvadratická funkce nepřímá úměrnost goniometrické funkce	k učení k řešení problémů komunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova
užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků dělí úsečku v daném poměru určuje podobnost základních, rovinných, geometrických útvaru řeší slovní úlohy s využitím poznatků o podobnosti	podobnost trojúhelníků – věty o podobnosti trojúhelníků	k učení k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova
určuje a charakterizuje jehlan analyzuje vlastnosti jehlanu odhaduje a vypočítá objem a povrch jehlanu načrtne síť a obraz jehlanu v rovině určuje a charakterizuje rotační kužel analyzuje vlastnosti rotačního kužele odhaduje a vypočítá objem a povrch rotačního kužele načrtne síť obrazu kužele v rovině odhaduje a vypočítá objem a povrch koule	prostorové útvary – jehlan, rotační kužel, koule	k učení k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data řeší základní, praktické úlohy s využitím poznatků o jednoduchém úrokování	závislosti a data – příklady závislosti z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky základy finanční matematiky – jednoduché úrokování	komunikativní pracovní digitální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech mediální výchova
analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy pomocí osvojeného aparátu	úlohy početní geometrie	k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení problémů hledá při řešení úloh různé způsoby řešení	logické a netradiční geometrické úlohy číselné a logické řady	k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova
řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	vytváření modelů prostorových útvarů, složená tělesa, náčrtky	k učení k řešení problémů pracovní sociální a personální digitální	osobnostní a sociální výchova

INFORMATIKA

Vzdělávací oblast: Informatika

Učební osnovu vypracoval: Mgr. Michaela Moučková

Platnost: od 1. 9. 2024

Počet hodin v učebním plánu

Ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
Počet hodin	1	1	1	1	4

I. Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Informatika se zaměřuje především na rozvoj inforatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají inforatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním inforatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Informatika z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Informatika vede k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech

- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládnání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- Samostatná práce
- Krátkodobé projekty
- Výuka je podporována moderními technologickými prvky, Internetem, mediálními výukovými programy a propojována s reálnými situacemi
- Práce s robotickými stavebnicemi a miniboty

Předmět Informatika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti:

Jazyk a jazyková komunikace

- Český jazyk a literatura: Základní typografická pravidla.

Matematika a její aplikace

- Matematika a její aplikace: Tabulkový procesor – tabulky, vzorce, grafy.

Umění a kultura

- Výtvarná výchova: Grafické editory – vytváření obrázků, úprava digitálních fotografií.

Člověk a společnost

- Občanská nauka: Duševní vlastnictví, ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika, ochrana dat a soukromí, kritické myšlení, mediální sdělení, kyberbezpečnost, eGovernment.

Mezipředmětové vztahy jsou dále naplňovány v předmětech:

Jazyk a jazyková komunikace

- Český jazyk a literatura: Textový editor.

Umění a kultura

- Výtvarná výchova: Prezentační software – vytváření prezentací.

Předmětem prolínají průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- je veden k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívá zkušeností s jiným software, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu u jednotlivých programů, elektronické učebnice apod.
- je motivován k využití svých poznámek při praktických úkolech, učí se pořizovat si takové poznámky, které mu pak pomohou při praktické práci s technikou

- je seznámen s možnostmi nalezení informace, jejímu zpracování, ověření a k její prezentaci

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- je veden zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které mají více řešení, z nichž některá jsou efektivnější
- je veden nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému využití

Kompetence komunikativní

Žák:

- je motivován ke komunikaci na dálku a k využití vhodné technologie – některé práce odevzdává prostřednictvím elektronické pošty
- je veden k dodržování vžitých konvencí a pravidel pro komunikaci prostřednictvím elektronických médií
- je poučen jak správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory v souvislosti s realitou a užitou výpočetní technikou

Kompetence sociální a personální

Žák:

- je usměrňován ke kolegiální radě či pomoci
- je přizván k hodnocení prací, učí se hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci je veden k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

Žák:

- je seznamován s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (softwarové pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla...), je nucen k jejich dodržování (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální software...)
- je veden při zpracovávání informací ke kritickému myšlení nad obsahem sdělení, ke kterým se může dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

Žák:

- je seznámen s nutností dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou
- může využívat ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešení problémů použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho
- tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

II. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Informatika

Ročník: 6.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **I-9-4-01** popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě
- **I-9-4-02** ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování a přenos
- **I-9-4-03** vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky
- **I-9-4-04** poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače
- **I-9-4-05** dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *I-9-4-01p rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému*
- *I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu*
- *I-9-4-03p pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí*
- *I-9-4-04p rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu*
- *I-9-4-05p dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat*

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní	Hardware, software, počítač, operační systémy, formáty souborů, smart technologie, virtuální realita	sociální a personální digitální	výchova demokratického občana
popíše vývojové trendy informačních technologií	vývojové trendy informačních technologií	komunikativní k učení občanské	výchova k myšlení v evropských a

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
pracuje se sítí Internet – zvládá základní služby Internetu jako WWW a e-mail ovládá internetový prohlížeč, rozumí struktuře www adresy, pracuje se záložkami, využívá oblíbené, umí nastavit www prohlížeč vyhledává informace pomocí Internetu při použití vyhledávacích strojů jako např. Google, seznam... ověřuje informaci získanou z Internetu a odhaduje její hodnotu a relevanci komunikuje pomocí e-mailu – odešle text, přílohu, odpoví na přijatou zprávu, odešle zprávu na víc adres zároveň, dodržuje pravidla komunikace prostřednictvím e-mailu	internet hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování e-mail	sociální a personální	globálních souvislostech multikulturní výchova environmentální výchova mediální výchova
diskutuje, čím vším vytváří svoji digitální stopu chrání svá osobní data a jedná tak, aby zamezil jejich zneužití jmenuje různé typy zabezpečovacích zařízení rozpozná typické závady a chyby počítačů, obrátí se s žádostí o pomoc na dospělého	digitální stopa, ochrana dat, bezpečnost, antivir, firewall, hesla	komunikativní pracovní sociální a personální digitální občanské	mediální výchova osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana
diskutuje o cílech a metodách hackerů zná principy digitální hygieny, dokáže je pojmenovat a sám je realizovat	trolling, digitální hygiena	komunikativní pracovní k řešení problémů digitální občanské	mediální výchova výchova demokratického občana výchova v evropských a globálních souvislostech
popíše princip zasílání dat po počítačové a internetové síti diskutuje o záznamech o přihlašování a pohybu osob na internetu vysvětlí, co je cookies soubor jmenuje vybrané sociální sítě a média, popíše jejich princip a cíl užívání, je si vědomý stálosti a nesmazatelnosti dat na internetu	digitální identita, sociální sítě, cookies, bezpečná komunikace přes sociální sítě	digitální sociální a personální k řešení problémů	mediální výchova výchova demokratického občana

Ročník: 7.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **I-9-1-01** získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat
- **I-9-1-02** navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu
- **I-9-1-03** vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní
- **I-9-1-04** zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *I-9-1-01p získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti*
- *I-9-1-02p zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek*
- *I-9-1-03p popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění*
- *I-9-1-04p stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení*

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: seznámí se se základními typografickými pravidly, uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	základní typografická pravidla	pracovní digitální	
získá, vyhledá a uloží data interpretuje data najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat odpoví na otázky na základě dat v tabulce navrhne tabulku pro záznam dat propojí data z více tabulek či grafů	data, získání a uložení dat, interpretace dat	pracovní k řešení problémů digitální	mediální výchova
rozpozná zakódované informace kolem sebe zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady	data, informace, standardizované kódy, znakové sady, přenos dat, kódování	digitální k řešení problémů pracovní	
sestaví v tabulkovém editoru jednoduché tabulky, zpracovává čísla a texty, porovnává data, vytváří jednoduché vzorce, vytvoří spojnicový, sloupcový a koláčový graf	tabulkový editor, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce, grafy	pracovní komunikativní sociální a personální digitální občanské	mediální výchova výchova demokratického občana

z grafu dokáže přečíst zobrazená data pomocí tabulkového editoru vytváří mediální sdělení			
vytváří schéma, myšlenkové mapy, diagramy v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku pomocí ohodnocených a orientovaných grafů řeší problémy vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	modelování, řešení problémů	pracovní k učení k řešení problémů	

Ročník: 8.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **I-9-2-01** po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen
- **I-9-2-02** rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení
- **I-9-2-03** vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
- **I-9-2-05** v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
- **I-9-2-06** ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti*
- *I-9-2-02p rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení*
- *I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal*

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby	vytvoření programu, opakování, podprogramy, objekty a komunikace mezi nimi	komunikativní pracovní k řešení problémů	

používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna diskutuje různé programy pro řešení problému vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní			
spouští program myši, klávesnicí, interakcí postav používá souřadnice pro programování postav vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	program, bloky, řešení problému, opakování s podmínkou, grafický výstup, souřadnice, proměnná, podprogramy s parametry, práce ve Scratchi/Micro:bit/robotická stavebnice	pracovní digitální k řešení problémů k učení	

Ročník: 9.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **I-9-3-01** vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů
- **I-9-3-02** nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat
- **I-9-3-03** vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat
- **I-9-3-04** sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *I-9-3-01p* popíše účel informačních systémů, které používá
- *I-9-3-02p* nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce
- *I-9-3-03p* na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databáze	komunikativní pracovní občanské digitální	mediální výchova výchova demokratického občana
seznájí se s informačními systémy různých organizací a	informační systémy, ochrana dat a hesel	komunikativní občanské digitální	osobnostní a sociální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
<p>subjektů státní správy/samosprávy orientuje se v informačních systémech portálů s nabídkami zaměstnání</p> <p>posuzuje roli informačních systémů ve společnosti chrání svá data a hesla v různých informačních systémech</p>		sociální a personální	výchova demokratického občana Mediální výchova
<p>vytvoří tabulku, správně zadá data a spravuje je, vyhodnotí je a interpretuje je</p> <p>pracuje se záznamy, kontroluje jejich správnost upravuje pravidla, tabulky a požadavky</p>	návrh a tvorba evidence dat	pracovní komunikativní digitální	
<p>používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, počet, když) řeší problémy výpočtem s daty seřadí tabulku dat podle daného kritéria</p> <p>používá filtr na výběr dat z tabulky sestaví kritérium pro vyřešení úlohy</p> <p>ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat</p>	vzorce různých typů dat, funkce, řazení, filtrování, vizualizace, zpracování velkých souborů dat	pracovní k řešení problémů digitální	

DĚJEPIS

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Učební osnovu vypracoval: Mgr. Petra Lacinová

Platnost: od 1. 9. 2024

Počet hodin v učebním plánu

Ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
Počet hodin	2	2	1	2	7

I. Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem Dějepis je poskytovat znalosti a dovednosti nezbytné pro život v multikulturní společnosti, rozvíjet osobní a pracovní dovednosti, aby žáci byli tvořiví, kreativní a flexibilní při řešení problémů, učili se po celý život, využívali informačních technologií pro účast k přímé i nepřímé komunikaci. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí příslušnosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Náplň vyučovacího předmětu pomáhá žákům získat vědomosti, dovednosti a návyky, které jim umožní samostatné učení a utváření takových hodnot a postojů, které vedou k uvážlivému a kultivovanému chování, k zodpovědnému rozhodování a respektování práv a povinností občana našeho státu i Evropské unie. Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu: Dějepis

- Směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o historii
- Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění dějinných souvislostí
- Umožňuje poznat vývoj lidského jedince, rodu a celé společnosti
- Podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- Učí aplikovat poznatky z předmětu v praktickém životě
- Vede k chápání podstatných souvislostí mezi dějinnými epochami a současností
- Seznamuje žáka s obecnými znalostmi dějepisu s pochopením i regionálních dějin

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- Frontální výuka s demonstračními pomůckami
- Skupinová práce s využitím pracovních listů, odborné literatury, historických časopisů
- Exkurze k regionální tematice s osvojením probíraného učiva
- Krátkodobé projekty, ročníkové projekty
- Využití interaktivní tabule k vyhledávání pojmů, sledování dokumentů, porovnávání historické mapy se současností, národní písně
- Výuka je podporována moderními technologickými prvky, mediálními výukovými programy a propojována s reálnými situacemi
- Účast na dějepisné olympiádě
- Tvorba křížovek, vlastních soutěží, referátů
- Tematické besedy pro žáky

Předmět Dějepis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a společnost

- Občanská nauka

Mezipředmětové vztahy jsou dále naplňovány v předmětech:

- Zeměpis
- Přírodopis
- Anglický jazyk
- Výtvarná výchova

Předmětem prolínají průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Kompetence k učení

Žák:

- pochopí základní historické termíny
- aplikuje tyto termíny na současné dění

- získává informace a pracuje s nimi

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- je veden ke kritickému myšlení k hodnocení historických událostí v kontextu dneška
- při řešení problémů hledá inspiraci v historii

Kompetence komunikativní

Žák:

- vyjadřuje své názory na historické události
- souvisle, logicky formuluje své myšlenky
- je veden k formulování vlastních názorů
- směřuje k porozumění historickým materiálům
- naslouchá názorům druhých

Kompetence sociální a personální

Žák:

- podílí se na práci skupiny
- pochopí úlohu jedince ve skupině
- naučí se diskutovat
- neprosazuje jen sebe

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých
- pochopí vznik zákonů a norem
- zná kulturní a historické dědictví a váží si ho

Kompetence pracovní

Žák:

- využívá znalosti z historie vědy, techniky a kultury v zájmu dalšího vzdělávání
- naučí se organizovat svou práci

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

II. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Dějepis

Ročník: 6.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **D-9-1-01** uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků
- **D-9-1-02** uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány
- **D-9-1-03** orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu
- **D-9-2-01** charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu
- **D-9-2-02** objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou Společnost
- **D-9-3-01** rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací
- **D-9-3-02** uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví
- **D-9-3-03** demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství
- **D-9-3-04** porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *D-9-1-01p chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti*
- *D-9-2-01p rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí*
- *D-9-2-01p podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty*
- *D-9-3-01p uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států*
- *D-9-3-03p, D-9-3-04p popíše život v době nejstarších civilizací*

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány zná cestu do Jihomoravského muzea ve Znojmě	historie, archeologie, pomocné vědy historické, kroniky, pověsti, mýty, legendy, znalost okolí - muzea, knihovny	k učení digitální	environmentální výchova
orientuje se na časové ose a v historické mapě	práce s časovou osou (přímkou)	k řešení problémů digitální	mediální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	přiřazování dějů k ose		
charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců informuje třídu o pravěkých nalezištích v regionu vnímá jejich materiální a duchovní kulturu	vývoj člověka - lovec, zemědělec, řemeslník a vývoj jeho náboženských představ	k učení komunikativní	environmentální výchova
objasní význam zemědělství a dobytčářství porovnává rozdílnost současného a pravěkého zemědělství chápe zpracování kovů pro lidskou společnost	faktory, které ovlivňují vývoj společnosti doba kamenná, bronzová a železná Keltové	k řešení problémů	environmentální výchova
rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací orientuje se ve starověké mapě	starověké civilizace – Mezopotámie, Egypt, Čína, Indie	pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
uvede nejvýznamnější typy památek chápe součásti světového kulturního dědictví čte staré řecké báje a pověsti	starověká kultura a její vývoj, olympiáda mykénské Řecko homérské období	komunikativní digitální	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
vnímá zrod křesťanství orientuje se na antické mapě porovnává formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech vysvětlí podstatu antické demokracie	antické Řecko (Athény, Sparta) antický Řím (království, republika, císařství, principát)	k učení občanské digitální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech výchova demokratického občana

Ročník: 7.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **D-9-4-01** popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států
- **D-9-4-02** objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech
- **D-9-4-03** vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí
- **D-9-4-04** ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury
- **D-9-5-01** vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve
- **D-9-5-02** vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život
- **D-9-5-03** popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky

- **D-9-5-04** objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie
- **D-9-5-05** objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky
- **D-9-5-06** rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *D-9-4-02p uvede první státní útvary na našem území*
- *D-9-4-02p uvede základní informace z období počátku českého státu*
- *D-9-4-03p popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti*
- *D-9-4-03p charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí*
- *D-9-4-04p rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské*
- *D-9-4-04p uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu*
- *D-9-5-03p popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu*
- *D-9-5-04p, D-9-5-05p uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období*
- *D-9-5-04p, D-9-5-05p pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku*

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: popíše podstatnou změnu evropské situace vnímá rozvoj křesťanství, popisuje vznik států pracuje aktivně s atlasem	stěhování národů základy křesťanství, Slované Svatá říše římská	k učení digitální	multikulturní výchova osobnostní a sociální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
objasní situaci Velkomoravské říše vnímá vývoj českého státu vnímá konflikty mezi světskou a církevní mocí	první státní útvary na našem území v 9. a 10. století Velká Morava počátky českého státu Přemyslovci románský sloh proměna středověké krajiny, města a vesnice	komunikativní pracovní	environmentální výchova multikulturní výchova
ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti uvede příklady románské kultury uvede příklady gotické kultury	feudalismus rozdílnost románského a gotického slohu	k řešení problému digitální	multikulturní výchova
objasní postavení českého státu v Evropě vnímá boj uvnitř habsburské monarchie vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka reaguje na postavení církve v dané době	Přemyslovci Lucemburkové Jagellonci stoletá válka renesance a humanismus husitství zámorské objevy	sociální občanské digitální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech výchova demokratického občana

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
vymezí význam husitských tradic chápe český kulturní a politický vývoj a život			
odlíší absolutismus od konstituční monarchie	historie a státní zřízení (Anglie, Francie)	k učení	výchova demokratického občana
objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války posoudí výsledky této války	třicetiletá válka vývoj habsburské monarchie po válce, hospodářská situace	k řešení problému	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
rozpozná základní znaky baroka vidí důsledky pobělohorské doby snaží se pochopit život, dílo a myšlenky J. A. Komenského pro současnost	barokní kultura doba pobělohorská osobnost J.A. Komenského	k učení sociální digitální	multikulturní výchova výchova demokratického občana výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Ročník: 8.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **D-9-6-01** vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
- **D-9-6-02** objasní souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě
- **D-9-6-03** porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů
- **D-9-6-04** vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií
- **D-9-7-01** na příkladech demonstruje zneužití techniky v 1. světové válce a jeho důsledky

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *D-9-6-03p uvede základní historické události v naší zemi v 19. století*
- *D-9-6-03p vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století*
- *D-9-7-01p, D-9-7-03p, D-9-7-04p uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války*
- *D-9-7-01p, D-9-7-05p uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky*

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
objasní vznik osvícenství vnímá vliv a rozvoj vzdělanosti	vznik osvícenství na pozadí doby proměna habsburské monarchie Marie Terezie Josef II.	k učení sociální občanské digitální	osobnostní a sociální výchova
vysvětlí podstatné ekonomické změny ve vybraných zemích chápe sociální, politické, kulturní změny vnímá modernizaci společnosti vidí rozdílnost vývoje v jednotlivých zemích Evropy	mocenský nástup Pruska Rusko za Kateřiny vznik USA industrializace a její důsledky pro společnost	k řešení problému	multikulturní výchova
objasní souvislosti mezi událostmi francouzské revoluce zná napoleonské války	Velká francouzská revoluce nástup Napoleona Napoleonovo tažení Evropou pád Napoleona	k řešení problému	výchova demokratického občana
porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa vnímá souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	rok 1848 v Evropě výsledky a dopad revoluce v Evropě i u nás sjednocení Itálie a Německa vznik Rakousko- Uherska	k učení sociální občanské digitální	výchova demokratického občana
vysvětlí rozdílné tempo modernizace v Evropě charakterizuje soupeření mezi velmocemi vymezí význam kolonií	kolonialismus konflikty mezi velmocemi vzestup USA a situace v Rusku průmyslová revoluce	komunikativní pracovní digitální	výchova demokratického občana
chápe důvody vzniku války vysvětlí národnostní boj	příčiny a vznik i. sv. války důsledky války vznik ČSR	k řešení problému digitální	osobnostní a sociální výchova

Ročník: 9.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **D-9-7-01** na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky
- **D-9-7-02** rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů
- **D-9-7-03** charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu
- **D-9-7-04** na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv

- **D-9-7-05** zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí
- **D-9-8-01** vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků
- **D-9-8-02** vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce
- **D-9-8-03** posoudí postavení rozvojových zemí
- **D-9-8-04** prokáže základní orientaci v problémech současného světa

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *D-9-7-01p, D-9-7-03p, D-9-7-04p uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války*
- *D-9-7-01p, D-9-7-05p uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky*
- *D-9-8-01p, D-9-8-02p popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě*
- *D-9-8-04p chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti*

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
charakterizuje jednotlivé totalitní systémy hledá příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech vidí důsledky vypuknutí válek rozpozná destruktivní sílu totalitních mocí vidí příčiny vzniku II. sv. války na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus vnímá hlediska lidských práv vidí rozdílnost politické Evropy	hospodářská krize nástup nacismu totalitní systémy vypuknutí II. sv. války protektorát a heydrichiáda formy odboje Češi na frontách II. sv. války cesta ke svobodě konec II. sv. války	k učení sociální k řešení problému, komunikativní pracovní občanské digitální	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana
zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech vnímá předválečné a poválečné ČSR snaží se pochopit Evropu v geopolitických souvislostech ve svých znalostech odsuzuje totalitu	poválečné Československo postavení národnostních menšin prohra československé demokracie	k učení sociální občanské digitální	multikulturní výchova
vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa uvede příklady střetávání obou bloků	rozdělení světa, bipolarita, studená válka pokus o nápravu systému v ČSSR v roce 1968	k učení sociální komunikativní pracovní	osobnostní a sociální výchova

zhodnotí, vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické, hospodářské a vojenské spolupráce	demokracie x totalita	k učení sociální k řešení problému digitální občanské	mediální výchova výchova demokratického občana
posoudí postavení rozvojových zemí	60. a 70. léta – rozpad koloniálního systému	k učení sociální	multikulturní výchova výchova demokratického občana
prokáže základní orientaci v problémech současného světa	rok 1989, vznik ČR a jeho postavení ve světě	k řešení problému digitální	mediální výchova

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Učební osnovu vypracovala: Mgr. Markéta Lengálová

Platnost: od 1. 9. 2024

Počet hodin v učebním plánu

Ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
Počet hodin	1	0	1	1	3

I. Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem předmětu Výchova k občanství je poskytovat znalosti a dovednosti nezbytné pro život v multikulturní společnosti, rozvíjet osobní a pracovní dovednosti, aby žáci byli tvořiví, kreativní a flexibilní při řešení problémů, učili se po celý život, využívali informačních technologií pro účast k přímé i nepřímé komunikaci. Náplň vyučovacího předmětu pomáhá žákům získat vědomosti, dovednosti a návyky, které jim umožní samostatné učení a utváření takových hodnot a postojů, které vedou k uvážlivému a kultivovanému chování, k zodpovědnému rozhodování a respektování práv a povinností občana našeho státu i Evropské unie. Snaží se aktivně zapojit žáka do života demokratické společnosti a vytvářet u něj pozitivní občanské postoje.

Zaměřuje se na prevenci rasistických, xenofobiích a extrémistických postojů. Vede k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Reflektuje vývoj evropské integrace a přibližuje problematiku Evropské unie a důležitých mezinárodních organizací. Upozorňuje na globální problémy lidstva.

Žáci se učí diskutovat nad problémy každodenního života, řešit je, naslouchat názorům druhých, argumentovat, formulovat své myšlenky a třídit z médií důležité informace. Získané dovednosti se snaží aplikovat v reálném životě.

Přínosem předmětu je snaha o sebepoznání žáka a poznávání osobnosti druhých lidí. Žáci se seznámí s rodinnými vztahy, hospodářským životem, trhem, financemi, právem a s důležitými politickými institucemi a orgány. Naučí žáky správně komunikovat, respektovat a aplikovat pravidla společenského soužití, spolupracovat a být odpovědné za své činy a chování.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Výchova k občanství:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o aktivní občanský život
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění odlišnostem mezi lidmi
- umožňuje poznat sám sebe, své chování, i osobnosti druhých lidí
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat poznatky z předmětu v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi lidskými potřebami a globálními problémy
- učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky

- seznamuje žáka se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí
- přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády
- rozvíjí občanské a právní vědomí žáků
- posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost
- učí žáky komunikovat a řešit problémy
- prohlubuje a rozšiřuje znalosti žáků v oblasti obrany státu, získává základní informace o bezpečném prostředí, o právech a povinnostech vyplývajících ze členství České republiky v mezinárodních bezpečnostních a politicko-vojenských organizacích, o principech obrany státu a o úloze ozbrojených sil České republiky při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce s využitím pracovních listů, odborné literatury, slovníku
- vycházky s pozorováním okolí školy, kulturních institucí
- krátkodobé projekty
- využití interaktivní tabule
- výuka podporována moderními technologickými prvky, mediálními výukovými programy a propojována s reálnými situacemi
- samostatná práce
- diskuze
- učení v životních situacích
- brainstorming
- myšlenková mapa
- prezentace
- dokumentární ukázky a fotografie
- dramatizace
- kritické myšlení
- práce s textem a obrazem
- vysvětlování

Předmět Výchova k občanství úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti

- Dějepis (typy a formy států, naše vlast - vývoj československého státu – významné události v historii, svátky, státní symboly)

Mezipředmětové vztahy jsou dále naplňovány v předmětech:

- Člověk a jeho svět (podnikání)
- Zeměpis (měna, mezinárodní organizace, globální problémy)
- Výchova ke zdraví (rodinné vztahy, manželství)
- Svět práce (hospodářství, ekonomika, právo)

Předmětem prolínají průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova

- environmentální výchova
- mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení a praktickém životě
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- je schopen pochopit problém a diskutovat o možnostech řešení
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen se obhájit, ověřuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně a souvisle
- snaží se o kultivovaný slovní projev
- učí se naslouchat poznatkům od druhých a snaží se svým způsobem na ně vhodně reagovat
- rozumí různým typům textů, informačním a komunikačním prostředkům, přemýšlí o nich, reaguje na ně a vhodně je využívá k aktivnímu zapojení do společenského života a ke kvalitní a účinné komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti ke kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Žák:

- spolupracuje s pracovní skupinou na základě sjednaných pravidel
- pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- snaží se upevňovat dobré mezilidské vztahy
- poskytuje vzájemnou pomoc, rovněž je schopen o pomoc požádat
- diskutuje a čerpá poučení z toho, co si druzí myslí a říkají
- učí se vzájemnému naslouchání

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje názory druhých lidí
- chápe základní principy, normy a je si vědom svých práv a povinností

- projevuje snahu se zodpovědně rozhodovat podle dané situace
- chrání a ocení naše tradice a kulturní a historické dědictví
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Žák:

- využívá získané znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost
- činí rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- chápe podstatu, cíl a riziko podnikání

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešení problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho
- tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

II. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výchova k občanství

Ročník: 6.

Výstupy z RVP:

Člověk ve společnosti:

Žák:

- **VO-9-1-01** objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání
- **VO-9-1-02** rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu
- **VO-9-1-03** kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí
- **VO-9-1-04** uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích
- zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají
- zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně k němu přistupuje
- posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci
- případné neshody či konflikty s druhými lidmi řešit nenásilným způsobem

Člověk jako jedinec:

Žák:

- **VO-9-2-01** objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života
- **VO-9-2-02** posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek
- rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí
- **VO-9-2-03** kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání
- **VO-9-2-04** popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *VO-9-1-04p* *respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití*
- *VO-9-1-04p* *uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem*
- *VO-9-1-05p* *rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům*
- *VO-9-2-01p* *chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním*
- *VO-9-2-04p* *formuluje své nejbližší plány*
- *VO-9-4-10p* *rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy*
- *VO-9-4-02p* *uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání*

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
vysvětlí pojem osobnost učí se poznávat sám sebe a uvědomuje si svou jedinečnost, své klady a zápory seznáá se s fázemi vývoje osobnosti rozumí pojmům temperament a charakter charakterizuje jednotlivé typy temperamentu a vyjmenuje k nim příslušné vlastnosti zjistí svůj dominantní temperament uvědomí si rozdíl v reakcích jednotlivých typů temperamentu a jejich vliv na jednání člověka snaží se pracovat sám na sobě, omezovat negativní vlastnosti a rozvíjet kladné	osobnost znalosti, vědomosti, dovednosti postoje změny osobnosti (biologické, psychické, sociální) temperament, kladné a záporné vlastnosti sebeovládání, motivace, hodnoty projevy chování rozdíly v prožívání, myšlení a jednání vnímání	sociální a personální	osobnostní a sociální výchova
učí se přizpůsobovat své jednání uvědomuje si, že vlohy je třeba dále rozvíjet posiluje své sebevědomí rozvíjí svoji kreativitu posoudí způsoby jednání,	charakterové vlastnosti vlohy, schopnosti, dovednosti inteligence vrozené předpoklady, osobní potenciál	sociální a personální komunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
sebepronázování a zhodnotí je			
usměrňuje své charakterové vlastnosti uvědomí si své přednosti i nedostatky rozvíjí zdravou sebedůvěru	charakterové a volní vlastnosti sebedůvěra vůle	sociální a personální	osobnostní a sociální výchova
sestaví žebříček životních hodnot	žebříček hodnot	sociální a personální	osobnostní a sociální výchova
uvědomí si své přednosti, životní plány snaží se získané poznatky a dovednosti využívat v osobním životě	životní perspektivy – cíle a plány motivace, vůle a osobní kázeň při seberozvoji ideály sebedůvěra sebezměna sebehodnocení stereotypy v posuzování druhých lidí	k řešení problémů sociální a personální	osobnostní a sociální výchova
učí se rozlišovat a vyhledávat řešení konfliktních situací snaží se získané poznatky a dovednosti využívat v osobním životě seznámí se s různými technikami řešení konfliktu a vhodně je používá	konflikt, typy chování v konfliktních situacích konflikty v rodinných vztazích konflikty rolí	k řešení problémů sociální a personální komunikativní	osobnostní a sociální výchova
vysvětlí význam harmonických vztahů mezi členy rodiny zformuluje základní funkce rodiny uvede klady a zápory různých typů rodin	rodinný život funkce rodin typy rodin	sociální a personální	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana
vysvětlí pojmy osvojení, adopce, pěstounská péče, náhradní a ústavní péče diskutuje o důvodech vedoucích k umístění dítěte do náhradní péče posoudí výhody náhradní rodinné péče před ústavní uvědomuje si rozdíl mezi nemocí a postižením vnímá práva postižených lidí a respektuje jejich potřeby	náhradní výchova postižení mezi námi	sociální a personální digitální	osobnostní a sociální výchova
objasní pravidla slušného chování ve společnosti koriguje vhodně své chování a jednání rozpozná důležitost výchovy a vlivu okolí na vývoj jedince	pravidla společenského chování, morálka, mravnost chyby při výchově škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, žakovská	sociální a personální	osobnostní a sociální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
	samospráva, význam vzdělání		
rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy	záškoláctví, gambling, zneužívání drog, domácí násilí, ublížení na zdraví, agresivita, šikana	sociální a personální	osobnostní a sociální výchova
zdůvodní potřebu citové vazby k domovu vyjádří, co pro něj domov znamená vybere příklady významných českých osobností diskutuje na téma „národní hrdost“	naše vlast – dějiny českého státu vlastenectví, domov významné historické osobnosti naše obec, kraj – důležité instituce, památná místa, rodáci státní symboly	občanské digitální	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana
uvede příklady kulturních tradic během roku a vysvětlí jejich význam hledá zdroje zábavy a kultury	kulturní tradice, státní svátky, významné dny kulturní akce – kulturní život, hodnoty, instituce, masová kultura	občanské digitální	osobnostní a sociální výchova výchova demokratického občana
uvede aktuální dění v naší zemi kriticky hodnotí zprávy z médií uplatňuje znalosti při výběru médií a svou volbu obhájí	aktuality	komunikativní digitální	mediální výchova

Ročník: 8.

Výstupy z RVP:

Člověk, stát a právo:

Žák:

- **VO-9-4-01** rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky
- **VO-9-4-02** rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu
- **VO-9-4-03** objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů
- **VO-9-4-04** vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky ovlivňovat každodenní život občanů
- **VO-9-4-05** přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí
- **VO-9-4-06** objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství
- **VO-9-4-07** uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava, či pronájem věci
- **VO-9-4-08** dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování

- **VO-9-4-09** rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů
- **VO-9-4-10** rozpoznává protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady
- **VO-9-4-11** diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání
- provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *VO-9-4-02p uvede základní prvky fungování demokratické společnosti*
- *VO-9-4-02p chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy*
- *VO-9-4-04p vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů*
- *VO-9-4-05p na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu*
- *VO-9-4-05p uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele*
- *VO-9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání*
- *VO-9-4-09p uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků*
- *VO-9-4-09p vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu*

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: rozliší složky státní moci ČR uvědomí si občanské povinnosti a práva orientuje se ve státní správě	státní moc v ČR, její orgány a instituce	občanské digitální	výchova demokratického občana
uvědomí si demokratické principy zhodnotí význam demokratických principů a jejich přínos pro život občana ve státě	demokracie a ČR svoboda a rovnost	občanské	výchova demokratického občana
orientuje se v problematice právních vztahů, norem, předpisů, řádu seznámí se s právním řádem ČR rozliší právní odvětví vzná se v soustavě soudů	právní řád, norma, vztah, předpis právní řád ČR – význam a funkce právní odvětví soudy	občanské sociální a personální digitální	výchova demokratického občana
orientuje se v občanskoprávních vztazích	právní vztahy základní práva spotřebitele, styk s úřady	občanské	výchova demokratického občana
popíše úpravu důležitých vztahů orientuje se v problematice manželského svazku	vlastnictví, duševní vlastnictví, pracovní poměr manželství	občanské	výchova demokratického občana

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
učí se prosazovat svá práva a respektovat přitom práva druhých uvědomuje si zodpovědnost za své činy uvědomuje si, že za protiprávní jednání následuje trest	právní předpisy, normy, právní vztahy právní vědomí trestný čin protiprávní jednání	k učení občanské	výchova demokratického občana
uvědomuje si důležitost znalosti práv a povinností v životě člověka rozlišuje orgány právní ochrany občanů	orgány právní ochrany občanů	občanské digitální	výchova demokratického občana
pochopí, že neznalost zákona neomlouvá dokáže rozlišit mezi přestupkem a trestným činem	protiprávní jednání – přestupek, trestný čin trestní postižitelnost porušování předpisů v silničním provozu	občanské	výchova demokratického občana
uvádí příklady korupčních afér diskutuje o příčinách korupce	korupce a její postihy	občanské	výchova demokratického občana
orientuje se v oblasti soudnictví rozliší soudy podle důležitosti objasní pojmy spojené se soudem orientuje se v oblasti vězenství	soustava soudů v ČR činnost soudů, obhájce, advokát, soudce typy věznic, život ve vězení	občanské digitální	výchova demokratického občana
rozliší typy a formy státu zhodnotí klady a zápory jednotlivých forem státu objasní pojmy – občanství, Ústava, složky státní moci	právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu státní občanství ČR, Ústava ČR, složky státní moci, jejich orgány a instituce	občanské	výchova demokratického občana
založí fiktivní stát rozdělí státní moc procvičí na demokratických principech vzájemné vazby státní moci procítí občanské povinnosti a práva orientuje se ve státní správě	stát a státní moc instituce a orgány – ministerstva, obce, kraje státní správa a samospráva – orgány a instituce – úkoly	občanské komunikativní	výchova demokratického občana
rozliší, které principy jsou demokratické a které jsou v rozporu s demokracií zhodnotí jejich význam a přínos pro život občana ve státě popíše a zhodnotí význam spoluzodpovědnosti všech občanů v demokratickém státě jedná v souladu s demokratickými zásadami	principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu, politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam	občanské	výchova demokratického občana
popíše volby a objasní jejich význam jako hlavního principu demokracie rozliší volby obecní,	význam a formy voleb volební systém – poměrný, většinový	občanské digitální	výchova demokratického občana

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <p>parlamentní, prezidentské, volby do Evropského parlamentu přistoupí na význam podílu na politickém životě prostřednictvím voleb</p>	<p>aktivní a pasivní volební právo</p>		

Ročník: 9.

Výstupy z RVP:

Člověk ve společnosti:

Žák:

- **VO-9-1-05** objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám
- **VO-9-1-06** rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti
- zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu

Člověk, stát a právo:

Žák:

- **VO-9-4-05** posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu

Mezinárodní vztahy, globální svět:

Žák:

- **VO-9-5-01** popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování
- **VO-9-5-02** uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva
- **VO-9-5-03** objasní souvislosti globálních a lokálních problémů
- uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích
- uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory
- uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu
- uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru
- uvede základní úkoly vlády, prezidenta, Parlamentu České republiky v souvislosti s obranou státu
- vysvětlí základní povinnosti občana při obraně státu a pojem branná povinnost

- vysvětlí rozdíl mezi stavem nebezpečí, nouzovým stavem, stavem ohrožení státu a válečným stavem
- vysvětlí pojem kolektivní obrana, poslání a základní principy a podstatu fungování NATO a bezpečnostní politiku EU
- uvede základní úkoly ozbrojených sil České republiky
- rozliší, co jsou ozbrojené síly a Armáda České republiky
- objasní postavení Armády České republiky při zajišťování bezpečnosti státu, vnitřní a vnější bezpečnost státu
- charakterizuje druhy vojsk Armády České republiky
- uvede příklady použití Armády České republiky v krizových situacích nevojenského charakteru
- charakterizuje postavení vojáka z povolání a vojáka v záloze

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- VO-9-1-06p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie
- VO-9-5-01p uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování
- VO-9-1-05p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti
- VO-9-4-10p v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací
- VO-9-4-10p rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy
- v modelové situaci uplatní dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí
- přistupuje kriticky k projevům vandalismu

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: si upevní znalosti o lidských právech a povinnostech	lidská práva a dokumenty šikana, diskriminace práva národnostních a etnických menšin	občanské	výchova demokratického občana multikulturní výchova
uvědomuje si důležitost lidských práv a jejich dodržování toleruje různé politické, náboženské názory, rasy, odlišnosti reprodukuje základní lidská práva	Všeobecná deklarace lidských práv předsudky základní lidská práva práva dítěte, jejich ochrana poškození lidských práv	digitální sociální a personální občanské	multikulturní výchova výchova demokratického občana osobnostní a sociální výchova
respektuje rovnost všech lidí rozpozná některé projevy lidské nesnášenlivosti dokáže navrhnout účinná řešení při porušování lidských práv hájí účinně svá práva rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy vysvětlí nebezpečí šikany	rovnost x nerovnost rovné postavení mužů a žen dělba práce a činností rasismus, xenofobie, diskriminace, antisemitismus, Židé, holocaust, uprchlíci, předsudky, Romové	sociální a personální k řešení problémů občanské digitální	výchova demokratického občana multikulturní výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
	problémy lidské nesnášenlivosti		
uvědomí si rozmanitost různých kultur uvědomí si potřebu tolerance	občan státu	občanské	výchova demokratického občana multikulturní výchova
uvědomuje si rozdíl mezi zdravím a nemocí uvědomuje si důležitost pomoci nemocných nebo zraněným	pomoc lidem v nouzi, člověk v tísní, charita, charitativní organizace lidská solidarita přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi	sociální a personální	osobnostní a sociální výchova
uvede základní úkoly Armády ČR charakterizuje druhy vojsk uvede použití armády v krizových situacích nevojenského charakteru charakterizuje postavení vojáka z povolání a v záloze prokáže orientaci v historii naší armády vyhledá informace o životě uprchlíků navrhne možnosti přístupu k cizincům a menšinám v ČR podle demokratických zásad	Armáda ČR, její druhy vojsk a poslání účast armády v zahraničních misích, pomoc při živelných katastrofách policie lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana, úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech, poškozování lidských práv uprchlíci, cizinci a menšiny	občanské k řešení problémů digitální	mediální výchova výchova demokratického občana multikulturní výchova
objasní roli EU ve světě vysvětlí práva a povinnosti ČR v EU vysvětlí možnosti zapojení do projektů EU	evropská integrace – podstata, význam, výhody základní povinnosti státu stav nebezpečí, válečný stav Evropská unie a ČR, euro	občanské digitální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
rozlišuje výhody mezinárodní spolupráce orientuje se v některých mezinárodních organizacích vysvětlí zapojení ČR do EU, NATO, OSN vysvětlí pojem kolektivní obrana, podstatu fungování NATO a bezpečnostní politiku EU	mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody významné mezinárodní organizace (EU, Rada Evropy, NATO – bezpečnost, OSN aj.)	občanské digitální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
vyjmenuje globální problémy lidstva formuluje na jednotlivá rizika svůj názor ujasní si názor na třídění odpadu	chudoba, přelidnění, ničení životního prostředí, terorismus	k řešení problémů komunikativní digitální	multikulturní výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
diskutuje o problémech města, obce, státu, světa a nachází souvislosti vyjadřuje svůj osobní názor a umí argumentovat není lhostejný k okolí	udržitelný rozvoj	komunikativní sociální a personální k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
uvědomuje si hodnotu věcí uvědomí si důležitost ochrany přírody a životního prostředí respektuje majetek druhých odsuzuje vandalismus rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými	národní bohatství vztah člověka k přírodě a životnímu prostředí, odpovědnost jedince, ochrana kulturních památek majetek a vlastnictví vandalismus	občanské	environmentální výchova
zhodnotí rizika agresivních projevů jedinců či skupin diskutuje o terorismu snaží se vymyslet způsob jeho potírání	terorismus, třetí svět globalizace – projevy globální problémy - způsoby řešení	k řešení problémů	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova

Poznámka: Oblast Člověk, stát a hospodářství je přesunuta a realizována v předmětu SPVP

Výstupy z RVP

Člověk, stát a hospodářství:

Žák:

- **VO-9-3-01** rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady
- **VO-9-3-02** sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti
- **VO-9-3-03** na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení
- **VO-9-3-04** vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít
- **VO-9-3-05** uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu
- **VO-9-3-06** na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz
- **VO-9-3-07** rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *VO-9-3-02p stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků*
- *VO-9-3-02p sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti*
- *VO-9-3-03p ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet*
- *VO-9-3-04p uvede příklady služeb, které banky nabízejí*
- *VO-9-3-07p uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany*

FYZIKA

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Učební osnovu vypracovala: Mgr. Michaela Skopalová

Platnost: od 1. 9. 2024

Počet hodin v učebním plánu

Ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
Počet hodin	1	2	2	2	7

I. Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem předmětu Fyzika je poskytovat znalosti a dovednosti potřebné pro praktický život, rozvíjet osobní a pracovní dovednosti, aby žáci byli tvořiví, kreativní a flexibilní při řešení problémů, učili se po celý život, využívali informačních technologií. Poskytovat žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dávat jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhat jim lépe se orientovat v běžném životě. Dát žákům možnost poznávat přírodu jako systém. Vést děti k pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdelávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování. Vést žáky k uvědomění užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Rozvíjení dovednosti objektivně pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Žáci se učí rozlišovat příčiny fyzikálních dějů, souvislosti mezi nimi, předvídat je, popřípadě ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů. Ve vzdělávacím předmětu fyzika směřujeme výuku také k podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních fyzikálních pojmů a zákonitostí, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích a k vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat fyzikální jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Fyzika:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o fyziku a ostatní přírodovědné předměty
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodních zákonitostí
- umožňuje porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat poznatky z předmětu v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi fyzikou, chemií, přírodopisem a běžným životem
- seznamuje žáka s přírodními zákony

- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- vycházky s pozorováním, exkurze (planetárium v 9. ročníku, alternativní zdroje energie – 8. ročník)
- krátkodobé projekty, ročníkové projekty
- výuka je podporována moderními technologickými prvky, mediálními výukovými programy a propojována s reálnými situacemi
- skupinová práce s využitím pomůcek, pracovních listů, odborné literatury, pracovních sešitů apod.
- využití interaktivní tabule k procvičení a osvojení některých poznatků

Předmět Fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda

- Chemie – Stavba látek atom, molekule, iont, elektrický článek, elektrolýza, chemická vazba
- Přírodopis – stavba oka, stavba ucha, hlasivky, význam ultrazvuku v lékařství

Mezipředmětové vztahy jsou dále naplňovány v předmětech:

- Dějepis - vztahová síla, síla, Isaac Newton, jednoduché stroje (usnadnění práce dříve a dnes)
- Český jazyk – porozumění čteného textu (slovní úlohy)
- Matematika – úprava rovnic (zápis a výpočty slovních úloh), vyjádření neznámé ze vzorce
- Informatika – zobrazení číčkou (práce na PC, využití programu), záznam zvuku
- Tělesná výchova – práce (příklady konání práce v různých sportech)
- Zeměpis – planety, pohyb Země, Měsíce, slapové jevy, střídání ročního období
- Hudební výchova – tóny a akord

Předmětem prolínají průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova
- environmentální výchova
- mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Žák:

- poznává smysl a cíl učení k přírodním jevům
- učí se metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů
- třídí informace z hlediska důležitosti a objektivity
- kriticky posuzuje výsledky a vyvozuje z nich závěry

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- pokouší se diskutovat o možnostech řešení daného příkladu
- učí se přecházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, teoriích a modelech
- je schopen chápat vzájemné souvislosti a zákonitosti přírodních jevů
- pokouší se poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života

Kompetence komunikativní

Žák:

- odborně formuluje ve vyjadřování své myšlenky
- snaží se o kultivovaný slovní a písemný projev
- učí se naslouchat poznatkům od druhých a snaží se svým způsobem na ně vhodně reagovat
- učí se stručně, přehledně a objektivně sdělovat postup a výsledky svých pozorování a experimentů, ústně i písemně
- obhajuje svůj názor a vhodně argumentují nápady, svůj názor zdůvodní

Kompetence sociální a personální

Žák:

- spolupracuje s pracovní skupinou na základě sjednaných pravidel
- snaží se upevňovat dobré mezilidské vztahy
- poskytuje vzájemnou pomoc, rovněž je schopen o pomoc požádat
- učí se vzájemnému naslouchání
- učí se podílet společně s učitelem na vytváření pravidel práce v týmu

Kompetence občanské

Žák:

- usiluje o respektování názorů druhých
- projevuje snahu se zodpovědně rozhodovat podle dané situace
- poznává možnosti rozvoje i zneužití fyzikálních jevů
- učí se odpovědnosti za zachování životního prostředí

Kompetence pracovní

Žák:

- je veden k efektivitě učení
- osvojuje si pracovní postup při experimentálních úlohách
- pracuje tak, aby nepoškodili své zdraví ani nezneškodili pracovní pomůcky
- seznamuje se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho
- tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

II. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Fyzika

Ročník: 6.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **F-9-1-01** změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa
- **F-9-1-02** uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
- **F-9-1-03** předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty
- **F-9-1-04** využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *F-9-1-01p změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa – délku, hmotnost, čas*

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: začlení fyziku mezi ostatní přírodovědné obory (chemie, biologie, matematika) vyhledá z dostupných zdrojů informace o slavných fyzicích vymezí rozsah jednotlivých fyzikálních oborů	představení fyziky	komunikativní pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
rozlišuje látku a těleso uveče příklady látek a těles vysvětlí rozdíl mezi látkou tělesem rozdělí tělesa podle skupenství na pevná, kapalná a plynná chápe pojem atom a molekuly rozlišuje krystalickou a amorfni látku	stavba látek	k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
dokáže vysvětlit Brownův pohyb difúze	pohyb molekul	komunikativní pracovní digitální	environmentální výchova mediální výchova
rozpozná, zda na dané těleso působí síla pomocí prodloužené pružiny porovná podle velikosti dvě působící síly, změří sílu siloměrem	síla	k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
popíše vnitřní stavbu látek správně používá pojem atom, molekula, iont vysvětlí princip vzniku iontu	elektrické vlastnosti	komunikativní pracovní digitální	environmentální výchova
zjistí, zda na těleso působí magnetická síla dokáže popsat využití magnetické síly v praktických situacích ověří existenci magnetického pole u konkrétního magnetu dokáže pokusně určit druh pólu a graficky znázornit indukční čáry	magnetické vlastnosti látek	komunikativní pracovní k řešení problémů	environmentální výchova
objasní důvod zavedení soustavy SI ovládá značky a základní jednotky fyzikálních veličin - délka, objem, hmotnost, čas, teplota, hustota vyjádří hodnotu veličiny, přiřadí jednotku, zvládá převody mezi nimi používá předpony pro násobky a díly jednotek	fyzikální veličiny	k řešení problémů komunikativní pracovní digitální	výchova demokratického občana výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
uveče hlavní jednotku délky, její díly a násobky změří danou délku délkovým měřidlem a zapíše výsledek (s určením odchylky měření) vyjádří výsledek měření veličiny číselnou hodnotou a jednotkou určí aritmetický průměr z naměřených hodnot dané veličiny	délka	k řešení problémů sociální a personální občanské digitální	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
aplikuje převody jednotek délky v běžném životě			
uvede hlavní jednotku hmotnosti její díly a násobky zváží dané těleso na rovnoramenných vahách a hmotnost zapíše (s určením odchylky měření) vyjádří výsledek vážení číselnou hodnotou a jednotkou určí aritmetický průměr z naměřených hodnot dané veličiny aplikuje převody jednotek délky v běžném životě	hmotnost	k řešení problémů komunikativní pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova
uvede hlavní jednotku objemu, její díly a násobky změří objem (kapalného, pevného tělesa) při použití odměrného válce a zapíše výsledek (s určením odchylky měření) vyjádří výsledek měření veličiny číselnou hodnotou a jednotkou určí aritmetický průměr z naměřených hodnot dané veličiny aplikuje převody jednotek délky v běžném životě	objem	komunikativní pracovní digitální	multikulturní výchova
uvede jednotku hustoty a vyjádří hustotu při dané jednotce jinou jednotkou hustoty vyhledává hustotu v tabulkách k výpočtům používá vztah: $\rho = m / V$ a jeho úpravy	hustota	k řešení problémů komunikativní pracovní	multikulturní výchova
(k výpočtu použije vztah: $\rho = m / V$ správně provede zápis příkladu vybere vhodný vzorec pro výpočet	výpočty ve fyzice	k řešení problémů	mediální výchova
uvede hlavní jednotku času, její díly a násobky změří čas a zapíše výsledek (s určením odchylky měření) vyjádří výsledek měření veličiny číselnou hodnotou a jednotkou určí aritmetický průměr z naměřených hodnot dané veličiny vysvětlí pojmy - časová pásma, kalendář aplikuje převody jednotek času v běžném životě	čas	sociální a personální občanské digitální	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
posoudí, zda se objem tělesa při dané změně teploty zvětší či zmenší posoudí, zda se délka kovové tyče při dané změně teploty zvětší či zmenší popíše princip teploměru, uvede některé typy teploměrů uvede jednotky teploty změří teplotu i rozdíl teplot teploměrem a запиše výsledek	teplota	komunikativní pracovní	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova

Ročník: 7.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **F-9-2-01** rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu
- **F-9-2-02** využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles
- **F-9-2-03** určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici
- **F-9-3-01** využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *F-9-2-01p rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu*
- *F-9-2-02p zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů*
- *F-9-2-03p rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla*
- *F-9-3-01p využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů*

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
objasní klid a pohyb tělesa jako stálost jeho polohy vzhledem k jinému tělesu na konkrétním příkladu pozná, zda je těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu objasní pojem: trajektorie; vysvětlí rozdíl mezi trajektorií a dráhou uvede, jak značíme dráhu a v jakých jednotkách ji udáváme	pohyb těles (klid a pohyb tělesa, trajektorie a dráha druhy pohybu rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb rychlost rovnoměrného pohybu dráha při rovnoměrném pohybu	k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
<p>podle tvaru trajektorie rozezná, zda jde o pohyb přímočarý či křivočarý</p> <p>popíše pohyb posuvný a otáčivý rozezná (na základě znalosti dráhy a času), zda se jedná o pohyb rovnoměrný či nerovnoměrný</p> <p>změří uraženou dráhu tělesa a zapíše výsledek</p> <p>používá s porozuměním vztah: $v = s / t$ při výpočtu rychlosti pohybu tělesa</p> <p>experimentálně určí rychlost rovnoměrného pohybu a průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu</p> <p>vyjádří grafem závislost dráhy na čase při rovnoměrném pohybu</p> <p>vyčte z něj hodnoty času a rychlosti</p>	<p>průměrná rychlost při nerovnoměrném pohybu</p>		
<p>znázorní orientovanou úsečkou sílu o známé velikosti, směru, působišti</p> <p>určí graficky i výpočtem výslednici dvou sil stejného, opačného směru</p> <p>vysvětlí, kdy dochází k rovnováze sil a určí jakou velikost má v tomto případě výslednice,</p> <p>určí graficky výslednici dvou sil různého směru</p> <p>charakterizuje těžiště tělesa jako působiště gravitační síly působící na těleso</p> <p>experimentálně určí polohu těžiště</p> <p>při řešení praktických úloh využívá poznatek, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese</p> <p>stanoví rozdíl mezi tíhou a gravitační silou tělesa</p>	<p>síla, skládání sil</p>	<p>komunikativní pracovní digitální</p>	<p>environmentální výchova mediální výchova</p>
<p>dokáže jmenovat účinky sil rozlišovat jednotlivé účinky</p>	<p>účinky sil</p>	<p>k řešení problémů</p>	<p>osobnostní a sociální výchova</p>
<p>dokáže vyjmenovat použití kladky a ostatních jednoduchých strojů v praxi jmenuje jednoduché stroje</p>	<p>jednoduché stroje (kladka, páka, nakloněná rovina)</p>	<p>sociální a personální občanské digitální</p>	<p>výchova demokratického občana výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p>
<p>charakterizuje tlakovou sílu, používá vztah pro výpočet tlaku $p = F / S$</p>	<p>deformační účinky síly</p>	<p>sociální a personální občanské</p>	<p>environmentální výchova mediální výchova</p>

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <p>na praktických příkladech uvede, jak lze zvětšit (zmenšit) tlak uvede hlavní jednotku tlaku její dílky a násobky při výpočtech používá vztah pro výpočet síly: $F = S \cdot p$</p>			
<p>objasní podstatu Pascalova zákona charakterizuje hydrostatický tlak objasní využití Pascalova zákona v hydraulickém zařízení a popíše účinky gravitační síly na kapalinu objasní vznik vztlakové síly při ponoření tělesa do kapaliny objasní podstatu Archimédova zákona vyvodí (z porovnání vztlakové a gravitační síly), zda se těleso potopí, bude vznášet, bude plovat</p>	<p>mechanické vlastnosti kapalin (Pascalův zákon) hydraulické zařízení účinky gravitační síly Země na kapalinu hydrostatický tlak vztlaková síla působící na těleso v kapalině Archimédův zákon potápění, plování a vznášení stejnorodého tělesa v kapalině</p>	<p>k řešení problémů komunikativní pracovní</p>	<p>environmentální výchova mediální výchova</p>
<p>charakterizuje atmosférický tlak určí (porovnáním tlaku v uzavřené nádobě a tlaku atmosférického), zda bude v nádobě přetlak či podtlak uvede, jak se mění atmosférický tlak s nadmořskou výškou, určí tzv. normální tlak objasní pojem: vztlaková síla v atmosféře, uvede příklady praktického využití vztlakové síly</p>	<p>mechanické vlastnosti plynů atmosféra Země měření a změny atmosférického tlaku vztlaková síla působící na těleso a atmosféře Země tlak plynu v uzavřené nádobě, manometr</p>	<p>komunikativní pracovní digitální</p>	<p>mediální výchova</p>

Ročník: 8.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **F-9-4-01** využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem
- **F-9-4-02** zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
- **F-9-6-01** sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *F-9-4-01p uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)*
- *rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití*

- F-9-4-02p pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
- F-9-6-01p sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod
- F-9-6-02p vyjmenuje zdroje elektrického proudu

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
určí, kdy těleso z pozice práci koná a kdy nekoná chápe rozdíl mezi polohovou a pohybovou energií s porozuměním používá vztah $W = F \cdot s$, $P = W / t$, počítá jednoduché úlohy	práce a výkon	k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
z vykonané práce určí v jednoduchých případech změnu polohové a pohybové energie je schopen porovnat pohybové energie těles na základě jejich rychlostí a hmotností	polohová a pohybová energie	sociální a personální občanské digitální	osobnostní a sociální výchova
objasní pojem vnitřní energie tělesa vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty rozpozná v přírodě a v praktickém životě základní formy tepelné výměny dokáže určit množství tepla podle vzorce $Q = c \cdot m \cdot dt$, počítá jednoduché úlohy zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	vnitřní energie a teplo využití obnovitelných zdrojů	komunikativní pracovní digitální	environmentální výchova mediální výchova
rozpozná základní skupenské poměry (tání, tuhnutí, zkapalnění, vypařování, sublimace, desublimace, var) ve svém okolí i v přírodě vymezí hlavní faktory, na nichž závisí rychlost vypařování kapaliny a teplota varu kapaliny vymezí podmínky, za nichž nastává zkapalnění vodní páry ve vzduchu uveďte vlastnosti, kterými se voda liší od ostatních kapalin	změna skupenství látek	komunikativní	environmentální výchova mediální výchova
dokáže popsat princip spalovacích a zážehových motorů uvědomí si dopad na životní prostředí	spalovací motory	sociální a personální	výchova demokratického občana výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
uveďte hlavní jednotku elektrického náboje, některé její díly,	elektrický náboj elektrické pole	k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
<p>objasní podstatu Coulombova zákona rozhodne (na základě znalostí druhu náboje), zda se budou dvě tělesa elektricky přitahovat či odpuzovat rozhodne (ze znalosti počtu protonů a elektronů v částici), kdy se jedná o kladný, záporný iont a kdy o neutrální atom rozliší pokusem vodič a izolant objasní podstatu elektrostatické indukce uvede, ve kterých případech hovoříme o polarizaci izolantu popíše elektrické pole pomocí siločar charakterizuje stejnorodé elektrické pole uvede, jak se chová částice se záporným (kladným) elektrickým nábojem ve stejnosměrném elektrickém obvodu</p>			
<p>uvede hlavní jednotku napětí, některé její díly a násobky vyjádří napětí při dané jednotce jinou jednotkou napětí změří stejnosměrné napětí elektrického obvodu ověří pokusem podmínky průchodu elektrického proudu obvodem stanoví nezbytné podmínky vzniku elektrického proudu v obvodu charakterizuje vedení elektrického proudu v kovech (jako usměrněný pohyb volných elektronů) uvede hlavní jednotku elektrického proudu, některé její díly a násobky vyjádří proud při dané jednotce jinou jednotkou proudu změří elektrický proud ampérmetrem, zapíše číselnou hodnotu a jednotku uvede příklady zdrojů elektrického napětí určí směr elektrického proudu v elektrickém obvodu objasní Ohmův zákon uvede hlavní jednotku elektrického odporu, některé její násobky</p>	<p>elektrický proud měření elektrického proudu měření elektrického napětí zdroje elektrického napětí Ohmův zákon elektrický odpor závislost elektrického odporu na vlastnostech vodiče</p>	<p>k učení digitální</p>	

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <p>vyjádří odpor při dané jednotce jinou jednotkou odporu při řešení konkrétních úloh použije vztah: $R = U / I$ při řešení konkrétních problémových úloh použije poznatek, že odpor vodiče se zvětšuje se zvětšující se délkou a teplotou vodiče, zmenšuje se zvětšujícím se obsahem jeho průřezu a souvisí s druhem materiálu vodiče</p>			

Ročník: 9.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **F-9-5-01** rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku
- **F-9-5-02** posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí
- **F-9-6-02** rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí
- **F-9-6-03** rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností
- **F-9-6-04** využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní
- **F-9-6-05** využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh
- **F-9-6-06** rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami
- **F-9-7-01** objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *F-9-5-01p rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz*
- *F-9-5-02p posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka*
- *F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla*
- *F-9-6-05p zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití*
- *F-9-7-01p objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země*
- *F-9-7-01p zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci*

- *F-9-7-01p osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru*

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
spočítá celkový odpor rezistorů zapojených za sebe a vedle sebe porovná celkový odpor při paralelním, sériovém zapojení odporů objasní princip rezistoru s plynule proměnným odporem při řešení konkrétních úloh použije vztahy pro elektrickou práci a výkon: $P = U \cdot I, W = U \cdot I \cdot t$ ověří tepelné účinky elektrického proudu	výsledný odpor rezistorů spojených v elektrickém obvodu za sebou – série a vedle sebe – paralelní zapojení reostat, potenciometr elektrická práce, elektrická energie výkon elektrického proudu	komunikativní pracovní digitální	environmentální výchova mediální výchova
uvede, že kolem elektrického vodiče je magnetické pole popíše cívku, schéma cívky znázorní průběh magnetického pole v okolí cívky indukčními čarami, označí severní a jižní pól cívky určí, jaké bude magnetické pole při větším proudu uvede příklady využití elektromagnetu v praxi ověří, zda je v okolí cívky magnetické pole uvede konkrétní příklad z praxe o využití otáčivého účinku stejnorodého magnetického pole na cívku s elektrickým proudem (např. stejnosměrný elektromotor apod.)	elektromagnetické jevy	komunikativní pracovní digitální	environmentální výchova mediální výchova
popíše princip vzniku střídavého proudu (napětí) charakterizuje střídavé napětí pomocí periody a kmitočtu rozliší stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu určí periodu střídavého proudu (napětí) z jeho kmitočtu a naopak objasní činnost transformátoru používá s porozuměním transformační vztah uvede příklady použití transformátoru v praxi	střídavý proud	k řešení problémů	mediální výchova
charakterizuje vedení elektrického proudu v kapalinách v plynech a v polovodičích	vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech	komunikativní pracovní	environmentální výchova mediální výchova
objasní princip PN přechodu	vedení elektrického proudu v polovodičích	k učení	

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
popíše diodu a její využití v praxi			
dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízeními	bezpečné zacházení s elektrickým proudem	komunikativní pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
popíše elektromagnetické vlny	elektromagnetické záření	k řešení problémů	
objasní pojmy: jaderná síla, jaderná energie určí, co udává protonové číslo, nukleonové číslo uvede příklady přirozených radionuklidu a umělých radionuklidu vysvětlí pojem: řetězová reakce vysvětlí princip jaderného reaktoru	jaderná energie	k řešení problémů	výchova demokratického občana výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova
určí, co je v jeho okolí zdrojem zvuku pozná, že k šíření zvuku je nezbytnou podmínkou látkové prostředí chápe odraz zvuku jako odraz zvukového vzruchu od překážky dovede objasnit vznik ozvěny využívá s porozuměním poznatek, že rychlost zvuku závisí na prostředí, kterým se zvuk šíří porozumí pojmu hlasitost zvuku má představu, jak hlasité jsou různé zdroje zvuku v jeho okolí určí možnosti, jak omezit nepříznivý vliv nadměrně hlasitého zvuku na člověka	akustika	sociální a personální občanské digitální	osobnostní a sociální výchova
charakterizuje zdroj světla jako těleso, jež samo vysílá světlo rozliší zdroj světla od tělesa, které světlo odráží charakterizuje bodový a plošný zdroj světla na konkrétních příkladech rozliší různá optická prostředí (průhledné, průsvitné, neprůhledné) objasní vznik stínů za tělesem objasní vznik zatmění Slunce a Měsíce uvede vlastnosti rychlosti světla vysvětlí zákon odrazu světla aplikuje tento zákon při objasňování principu zobrazení předmětu rovinným zrcadlem rozpozná duté a kulové zrcadlo,	optika	k řešení problémů komunikativní pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
<p>popíše, jak se chovají paprsky význačného směru na kulovém zrcadle aplikuje tuto znalost při objasnění principu zobrazení předmětu kulovým zrcadlem určí, zda nastává lom od kolmice či ke kolmici rozpozná spojku a rozptylku, popíše, jak se chovají paprsky význačného směru na tenké spojce a rozptylce a aplikuje tuto znalost při objasnění principu zobrazení tenkou čočkou objasní princip zobrazení lupou a oční čočkou objasní krátkozrakost a dalekozrakost oka a podstatu jejich korekce objasní lom světla na optickém</p>			
<p>vymezí sluneční soustavu jako soustavu tvořenou Sluncem a jeho planetami objasní (kvalitativně) střídání dne a noci otáčením Země kolem své osy a střídání ročních období obíháním Země kolem Slunce charakterizuje sluneční soustavu objasní (kvalitativně) vznik měsíčních fází</p>	astronomie	sociální a personální občanské	<p>výchova demokratického občana výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p>

CHEMIE

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Učební osnovu vypracovala: Mgr. Jarmila Olejníková

Platnost: od 1. 9. 2024

Počet hodin v učebním plánu

Ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
Počet hodin	0	0	2	2	4

I. Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem předmětu Chemie je poskytovat znalosti a dovednosti potřebné pro praktický život, rozvíjet osobní a pracovní dovednosti, aby žáci byli tvořiví, kreativní a flexibilní při řešení problémů, učili se po celý život, využívali informačních technologií. Poskytovat žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dávat jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhat jim lépe se orientovat v běžném životě. Dát žákům možnost poznávat přírodu jako systém. Vést děti k pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování. Vést žáky k uvědomění užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Rozvíjení dovednosti objektivně pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Žáci se učí rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti mezi nimi, předvídat je, popřípadě ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů. Ve vzdělávacím předmětu chemie směřujeme výuku také k podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích a k vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat chemické jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů.

Některé hodiny probíhají v učebně informatiky, kde žáci mohou využívat výukové programy nebo internet apod.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Chemie:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o chemii a ostatní přírodovědné předměty
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodních zákonitostí
- umožňuje porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat poznatky z předmětu v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi chemií, fyzikou, přírodopisem a běžným životem

- seznamuje žáka s přírodními zákony
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- vycházky s pozorováním, exkurze
- krátkodobé projekty, ročníkové projekty
- výuka je podporována moderními technologickými prvky, mediálními výukovými programy a propojována s reálnými situacemi
- skupinová práce s využitím pomůcek, pracovních listů, odborné literatury, pracovních sešitů apod.
- využití interaktivní tabule k procvičení a osvojení některých poznatků

Předmět Chemie úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda

- Fyzika – skupenství látek, stavba atomu, molekula, iont, elektrolýza
- Přírodopis – fotosyntéza, lipidy, sacharidy, bílkoviny, nukleové kyseliny, vitamíny
- Zeměpis – těžba surovin, pojmenování prvků podle geografických lokalit

Mezipředmětové vztahy jsou dále naplňovány v předmětech:

- Dějepis – historie chemie a objevitelé jednotlivých prvků a chemických zákonů
- Český jazyk – porozumění čtenému textu (návodů na laboratorní úlohy a pokusy)
- Matematika – úprava chemických rovnic, základní chemické výpočty

Předmětem prolínají průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova
- environmentální výchova
- mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Žák:

- poznává smysl a cíl učení k přírodním jevům
- učí se metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů
- třídí informace z hlediska důležitosti a objektivit
- kriticky posuzuje výsledky a vyvozuje z nich závěry

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- pokouší se diskutovat o možnostech řešení daného příkladu
- učí se přecházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, teoriích a modelech
- je schopen chápat vzájemné souvislosti a zákonitosti přírodních jevů
- pokouší se poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života

Kompetence komunikativní

Žák:

- odborně formuluje ve vyjadřování své myšlenky
- snaží se o kultivovaný slovní a písemný projev
- učí se naslouchat poznatkům od druhých a snaží se svým způsobem na ně vhodně reagovat
- učí se stručně, přehledně a objektivně sdělovat postup a výsledky svých pozorování a experimentů, ústně i písemně
- obhájí svůj názor a vhodně argumentují nápady, svůj názor zdůvodní

Kompetence sociální a personální

Žák:

- spolupracuje s pracovní skupinou na základě sjednaných pravidel
- snaží se upevňovat dobré mezilidské vztahy
- poskytuje vzájemnou pomoc, rovněž je schopen o pomoc požádat
- učí se vzájemnému naslouchání
- učí se podílet společně s učitelem na vytváření pravidel práce v týmu

Kompetence občanské

Žák:

- usiluje o respektování názorů druhých
- projevuje snahu se zodpovědně rozhodovat podle dané situace
- poznává možnosti rozvoje i zneužití chemie
- učí se odpovědnosti za zachování životního prostředí

Kompetence pracovní

Žák:

- je veden k efektivitě učení
- osvojuje si pracovní postup při experimentálních úlohách
- pracuje tak, aby nepoškodili své zdraví ani nezneškodili pracovní pomůcky
- seznamuje se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci Výchovné a vzdělávací strategie

II. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Chemie

Ročník: 8.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **CH-9-1-01** určí společné a rozdílné vlastnosti látek
- **CH-9-1-02** pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí
- **CH-9-2-01** rozlišuje směsi a chemické látky
- **CH-9-2-02** vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení
- **CH-9-2-03** navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi
- **CH-9-2-04** rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu
- **CH-9-3-01** používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech
- **CH-9-3-02** orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti
- **CH-9-4-01** rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání
- **CH-9-4-02** aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu
- **CH-9-5-01** porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí
- **CH-9-5-02** orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *CH-9-1-01p rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek*
- *CH-9-1-02p pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami*
 - *rozpozná přeměny skupenství látek*
- *CH-9-2-01p pozná směsi a chemické látky*
- *CH-9-2-02p rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě*
- *CH-9-2-04p rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití, uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí*
- *CH-9-3-02p uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky*
- *CH-9-3-02p rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti*
- *CH-9-4-01p pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí*
- *CH-9-5-01p popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí*
- *CH-9-5-02p orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem*

- poskytnete první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
chápe zásady bezpečné práce dovede poskytnout první pomoc	bezpečnost práce	sociální a personální občanské pracovní	osobnostní a sociální výchova
chápe rozdíl mezi látkou a tělesem pozná skupenství látek a jejich přeměny rozliší fyzikální a chemický děj, uvede příklady	vlastnosti látek	k řešení problémů pracovní	environmentální výchova
rozliší a pojmenuje druhy směsí a uvede jejich příklady z praxe zná různé metody oddělování složek směsí, vysvětlí jejich princip, provede filtraci	směsi	k řešení problémů komunikativní pracovní	environmentální výchova mediální výchova
zná historii atomu zná části atomu, umístění částic v atomu a jejich náboj vysvětlí rozdíl mezi atomem, molekulou a sloučeninou zná ionty, odvodí vznik kationtů a aniontů z atomu zná podstatu a charakter chemické vazby, rozliší její základní druhy	částicové složení látek a chemická vazba	k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské	multikulturní výchova environmentální výchova
orientuje se v PSP, ovládá princip uspořádání prvků v PSP, zařadí prvek do skupiny a periody chápe znění a význam periodického zákona používá české názvy a značky vybraných prvků používá pojem elektronegativita vysvětlí rozdíl mezi prvkem a sloučeninou zná vlastnosti, význam a použití vybraných kovů, polokovů a nekovů	periodická soustava prvků, významné prvky	k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské	environmentální výchova multikulturní výchova
rozliší různé druhy vod a uvede příklady jejich výskytu a použití zná základní vlastnosti vody a její význam v přírodě zná základní složky vzduchu uvede příklady znečišťování vody a vzduchu	voda a vzduch	komunikativní k řešení problémů občanské sociální a personální	environmentální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
vysvětlí pojem halogenid, oxid a sulfid uvede příklady, vlastnosti, význam a použití vybraných halogenidů, oxidů a sulfidů	dvouprvkové sloučeniny – halogenidy, oxidy, sulfidy	k řešení problémů komunikativní	environmentální výchova mediální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
zná pravidla názvosloví, umí tvořit vzorce a názvy dvouprvkových sloučenin			
vysvětlí pojem kyselina, zásada (hydroxid) a neutrální látka, uvede příklady zná pravidla názvosloví, umí tvořit vzorce a názvy kyselin a hydroxidů zná vzorec, vlastnosti, význam a použití vybraných kyselin a hydroxidů orientuje se na stupnici pH zná pojem pH indikátor prakticky změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem	kyseliny a zásady	k řešení problémů komunikativní pracovní občanské	environmentální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
vysvětlí pojem neutralizace, uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi zná pravidla názvosloví, umí tvořit vzorce a názvy solí zná vzorec, vlastnosti, význam a použití vybraných solí	solí	k řešení problémů komunikativní pracovní	výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
definuje chemickou reakci, uvede příklady rozliší výchozí látky a produkty chápe zákon zachování hmotnosti zná faktory ovlivňování rychlosti chemických reakcí ovládá základní chemické výpočty	chemické reakce	k řešení problémů komunikativní pracovní	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech environmentální výchova

Ročník: 9.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **CH-9-1-02** pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí
- **CH-9-6-01** rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- **CH-9-6-02** zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy
- **CH-9-6-03** rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- **CH-9-6-04** uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů
- **CH-9-7-01** zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi
- **CH-9-7-03** orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka

- **CH-9-7-02** aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *CH-9-1-02p pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami*
 - *poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem*
- *CH-9-6-02p zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie*
- *CH-9-6-02p vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy*
- *CH-9-6-04p uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě*
- *CH-9-7-01p uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin*
- *CH-9-7-03p zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka*

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
zná a používá pojmy redoxní děje, oxidace, redukce uvede příklady redoxních reakcí z praxe vysvětlí pojem koroze a hoření, zná principy hašení požáru zná princip elektrolýzy a galvanického článku a uvede jejich užití v praxi	redoxní reakce	k řešení problémů komunikativní pracovní	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech environmentální výchova
umí popsat složení, těžbu, vlastnosti a zpracování ropy, zemního plynu a uhlí chápe užívání fosilní paliva jako zdroje energie	zdroje uhlovodíků, paliva	k řešení problému komunikativní občanské	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech environmentální výchova
zná čtyřvaznost uhlíku a schopnost tvořit řetězce zná pojem uhlovodíky a typy jejich vzorců rozliší nejjednodušší uhlovodíky - alkany, alkeny, alkyny a areny zná vlastnosti, vzorec, zdroje, význam a využití vybraných uhlovodíků umí zapsat vzorec a název jednoduchých uhlovodíků	uhlovodíky	k řešení problému komunikativní sociální a personální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech environmentální výchova
vysvětlí pojem derivát uhlovodíku, uhlovodíkový zbytek a charakteristická skupina rozliší jednotlivé skupiny derivátů uhlovodíků zná vlastnosti, vzorec, zdroje, význam a využití vybraných derivátů uhlovodíků	deriváty uhlovodíků	k řešení problému komunikativní sociální a personální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech environmentální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
umí zapsat vzorec a název vybraných derivátů uhlovodíků			
zná skupiny a rozdělení základních přírodních látek – lipidy, sacharidy, proteiny, nukleové kyseliny, vitamíny, alkaloidy zná vlastnosti, význam a využití vybraných přírodních látek uveče příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	přírodní látky	k řešení problémů komunikativní sociální a personální občanské	osobnostní a sociální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech mediální výchova
zná příklady vybraných plastů a syntetických vláken zná vlastnosti, vzorce, výhody a nevýhody praktického použití důležitých plastů a syntetických látek vzhledem k životnímu prostředí	plasty a syntetická vlákna	k řešení problémů občanské pracovní	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech environmentální výchova
orientuje se v přípravě a využívání různých látek chemického průmyslu v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka zná významné chemické závody v ČR zhodnotí využití prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje, uveče příklady	chemie a společnost	komunikativní sociální a personální občanské pracovní	osobnostní a sociální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

PŘÍRODOPIS

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Učební osnovu vypracoval: Mgr. Petra Moravcová

Platnost: od 1. 9. 2024

Počet hodin v učebním plánu

ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
Počet hodin	2	2	2	1	7

I. Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem předmětu Přírodopis je poskytovat znalosti v oblasti živé a neživé přírody, podněcovat zájem o její zkoumání a samostatné získávání dalších informací, rozvíjet osobní a pracovní dovednosti, aby žáci byli tvořiví, kreativní a flexibilní při řešení problémů, učili se po celý život a využívali informačních technologií. Náplň vyučovacího předmětu pomáhá žákům získat vědomosti, dovednosti a návyky, které jim umožní samostatné učení a utváření takových hodnot a postojů, které vedou k uvážlivému a kultivovanému chování, k zodpovědnému rozhodování a respektování přírodních zákonitostí a dějů. Žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří – spolu s fyzikálním, chemickým a zeměpisným vzděláváním – také vzdělávání přírodopisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života organismů, ale také rizika spojená se zásahy člověka do přirozeně plynoucích přírodních procesů, jejichž narušení potenciálně ohrožuje životní prostředí, lidský život, zdraví i majetek.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Přírodopis

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o zkoumání živé i neživé přírody
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění zákonitostem v přírodě
- umožňuje poznat přirozené i umělé složky krajiny a jejich vzájemnou interakci s důrazem na dopady na životní prostředí
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování v ekologických souvislostech
- učí aplikovat poznatky z předmětu do praktického života a naopak
- umožňuje porozumět vztahům mezi jednotlivými složkami přírody
- seznamuje žáka se systémem organismů a s neživou složkou přírody
- umožňuje víceúrovňově chápat podstatu odlišností a společných vlastností jednotlivých organismů
- předkládá základní principy fungování organismů
- sděluje základní poznatky o lidském těle

- umožňuje uceleně spojovat předkládané poznatky o lidském těle a chápat komplexnost jeho fungování
- objasňuje podstatu, symptomy a prevenci nejběžnějších lidských chorob

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce s využitím informačních zdrojů
- samostatné plnění zadaných úkolů
- práce s pracovními listy
- mnohostranné využívání ICT
- terénní výuka s pozorováním vybraných přírodnin
- komplexní terénní cvičení
- krátkodobé projekty, ročníkové projekty
- využití interaktivní tabule k efektivnímu zapojení žáků do výuky
- exkurze
- diskuze

Předmět Přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda

- Zeměpis: vznik a stavba Země, vnější a vnitřní geologické procesy, půdy, vývoj zemské kůry, geologický vývoj geografické rozšíření organismů
 - ekologie – ochrana přírody a životního prostředí
- Fyzika: působení sil v přírodě, využívání fyzikálních jevů organismy
- Chemie: chemické látky (stavební prvky, prvky výživy, metabolismus, škodlivé látky, léky)

Mezipředmětové vztahy jsou dále naplňovány v předmětech:

- Matematika: práce s daty, jednoduché výpočty
- Dějepis: přírodovědně-historické souvislosti
- Výchova ke zdraví: životní styl
- Tělesná výchova: pohybová aktivita a její účinky na organismus

Předmětem prolínají průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova
- environmentální výchova
- mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy

- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v předmětu v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho
- tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

II. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přírodopis

Ročník: 6.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **P-9-1-01** rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů
- **P-9-1-04** uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka
- **P-9-2-01** rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků
- **P-9-4-01** porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- **P-9-7-01** uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- **P-9-7-03** vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam
- **P-9-4-02** rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
- **P-9-4-03** odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- **P-9-4-04** zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy
- **P-9-8-01** aplikuje praktické metody poznávání přírody

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *P-9-1-01p orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života*
- *P-9-1-04p uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka*
 - *má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích*
 - *pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka*
- *P-9-2-01p rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků*
- *P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů*
- *P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce*
- *P-9-4-03 odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí*
- *P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy*
- *P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi*
- *P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu*
- *P-9-7-03p vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech*

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
zhodnotí teorie o vzniku života	vznik a vývoj života na Zemi	k učení komunikativní personální a sociální	environmentální výchova mediální výchova
popíše projevy života a podmínky pro něj, chápe vztahy mezi organismy, na uvedených příkladech demonstruje rozmanitost organismů	život – rozmanitost, projevy a jeho význam	k učení komunikativní personální a sociální	environmentální výchova
popíše stavbu, vlastnosti a principy rozmnožování jednobuněčných a mnohobuněčných organismů, zná virová a bakteriální onemocnění	jednobuněčné a mnohobuněčné organismy	k učení komunikativní personální a sociální digitální	environmentální výchova
zná základní cesty přenosu nákazy a jejich prevenci	ochrana před přenosnými chorobami	k učení komunikativní	environmentální výchova
popíše stavbu těla žahavců, princip specifických vlastností, chápe rozdělení na nižší taxony, pozná vybrané zástupce	žahavci	k učení	environmentální výchova
charakterizuje celý taxon ploštěnci i odlišnosti jednotlivých skupin, určí vybrané zástupce a popíše jejich vlastnosti	ploštěnci	k učení	environmentální výchova multikulturní výchova
charakterizuje skupinu hlísti, popíše vlastnosti vybraných zástupců	hlísti	k učení občanská pracovní	environmentální výchova
charakterizuje taxon měkkýši, popíše rozdíly mezi plži, mlži a hlavonožci, dokáže určit vybrané zástupce a pohovořit o nich	měkkýši	k učení	environmentální výchova multikulturní výchova
charakterizuje taxon kroužkovci, pohovoří o rozdělení taxonu a vybraných zástupcích	kroužkovci	k učení	environmentální výchova
charakterizuje skupinu členovci a její taxony, pozná vybrané zástupce a dokáže o nich pohovořit, chápe význam některých zástupců v přírodě	členovci	k učení komunikativní digitální	environmentální výchova multikulturní výchova mediální výchova
zná vlastnosti houbových organismů, dokáže určit vybrané zástupce, zhodnotí význam a užitek hub	houby – bez plodnic, s plodnicemi		
chápe vymezení pojmu nižší rostliny, zná charakteristické vlastnosti a rozdíly, pozná vybrané zástupce a zdůvodní jejich využití	nižší rostliny	k učení	environmentální výchova
charakterizuje přírodní a kulturní společenstva, vztahy mezi organismy a podmínky pro utváření, zná typické zástupce jednotlivých společenstev	přírodní a kulturní společenstva	k učení komunikativní digitální	environmentální výchova mediální výchova multikulturní výchova

Ročník: 7.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **P-9-4-01** porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- **P-9-4-02** rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
- **P-9-4-03** odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů*
- *P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce*
- *P-9-4-03 odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí*

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
charakterizuje strunatce – odliší taxon od ostatních, zná specifické znaky taxonu, charakterizuje skupiny pláštěnci a bezlebeční	strunatci	k učení	environmentální výchova
zná vývojové novinky obratlovců, charakterizuje je, vyjmenuje základní nižší taxonomické jednotky	obratlovcí	k učení digitální	environmentální výchova
charakterizuje skupinu kruhoústí – zná společné znaky a odlišnosti od ostatních tříd obratlovců, dokáže určit vybrané zástupce	kruhoústí	k učení	environmentální výchova
charakterizuje paryby, dokáže určit vybrané zástupce	paryby	k učení komunikativní	environmentální výchova, multikulturní výchova
charakterizuje třídu ryby – popíše stavbu těla a funkci orgánů, způsob života ryb, dokáže určit vybrané zástupce a pohovořit o nich	ryby	k učení komunikativní	environmentální výchova multikulturní výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
charakterizuje obojživelníky, objasní základní rozdělení taxonu, určí vybrané zástupce	obojživelníci	k učení	environmentální výchova
charakterizuje plazi, vysvětlí další rozdělení taxonu, určí vybrané zástupce a pohovoří o nich	plazi	k učení	environmentální výchova
charakterizuje třídu ptáci, uvede evoluční novinky,	ptáci	k učení digitální	environmentální výchova

charakterizuje vybrané řády, dokáže určit vybrané zástupce			
charakterizuje třídu savci – společné znaky, evoluční novinky, základní rozdělení, charakterizuje vybrané řády, dokáže určit a pohovořit o vybraných zástupcích	savci	k učení komunikativní digitální	environmentální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova mediální výchova
dokáže popsat jednotlivé druhy chování živočichů, uvádí konkrétní příklady a projevy	etologie	k učení komunikativní pracovní digitální	environmentální výchova multikulturní výchova

Ročník: 8.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **P-9-5-01** určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy
- **P-9-5-02** orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka
- **P-9-5-04** rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby
- **P-9-1-02** vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
- **P-9-1-03** uvede příklady dědičnosti v praktickém životě
- **P-9-5-03** objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří

Výstupy z RVP předmětu Výchova ke zdraví:

Žák:

- **VZ-9-1-15** projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního života; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *P-9-5-01p popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce*
- *P-9-5-02p charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka*
- *P-9-5-03p popíše vznik a vývin jedince*
- *P-9-5-04p rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření z předmětu Výchova ke zdraví:

Žák:

- *VZ-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel*

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
dokáže popsat procesy evoluce člověka	evoluce člověka	k učení digitální	environmentální výchova
uvědomuje si rovnost lidských ras, dokáže popsat rozdíly mezi jednotlivými lidskými rasami (vzhledové i fyziologické)	lidské rasy	k učení sociální a personální občanská	environmentální výchova multikulturní výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
dokáže charakterizovat tkáň lidského těla – jejich složení a vyplývající vlastnosti	tkáň	k učení digitální	environmentální výchova mediální výchova
zná vlastnosti kostí, jejich funkci, dokáže popsat jednotlivé části lidské kostry	kosterní soustava	k učení komunikativní občanská	environmentální výchova mediální výchova
charakterizuje svalovou soustavu, chápe základní rozdělení svalů, principy fungování, zná hlavní skupiny svalů, uvědomuje si význam pohybových aktivit	svalová soustava	k učení komunikativní občanská digitální	environmentální výchova mediální výchova
dokáže popsat stavbu a funkci hlavních komponent oběhové soustavy, dokáže pohovořit o vybraných onemocněních a zná prevenci proti nim	oběhová soustava	k učení komunikativní občanská	environmentální výchova mediální výchova
dokáže vysvětlit funkci mízní soustavy, popsat orgány do ní zapojené	mízní soustava	k učení občanská	environmentální výchova mediální výchova
popíše stavbu dýchacího ústrojí, charakterizuje jednotlivé části, zná principy dýchání, zná vybrané choroby a jejich prevenci	dýchací soustava	k učení komunikativní občanská	environmentální výchova mediální výchova
popíše stavbu trávicí soustavy a funkce jednotlivých částí, chápe principy fungování, rozumí metabolismu látek v těle, zná vybrané choroby trávicí soustavy, dokáže pohovořit o stravovacích návycích	trávicí soustava	k učení komunikativní občanská digitální	environmentální výchova mediální výchova
zná stavbu, funkci a principy fungování vylučovací soustavy, popíše běžné choroby spojené s vylučovací soustavou	vylučovací soustava	k učení komunikativní občanská	environmentální výchova mediální výchova
popíše stavbu kůže, chápe její význam, popíše vybrané choroby	kožní soustava	k učení komunikativní občanská	environmentální výchova mediální výchova
popíše komponenty nervové soustavy, vysvětlí jejich funkci, chápe princip šíření nervového vzruchu, zná vybraná onemocnění	nervová soustava	k učení komunikativní občanská	environmentální výchova mediální výchova
dokáže rozdělit smyslová ústrojí podle mechanismu receptce podnětů, popíše stavbu a principy fungování jednotlivých	smyslové orgány	k učení komunikativní občanská digitální	environmentální výchova mediální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
smyslových ústrojí, zná vybrané choroby – symptomy a prevenci			
chápe význam látkového řízení, dokáže vyjmenovat a lokalizovat endokrinní žlázy, u vybraných příkladů zná mechanismy jejich fungování a projevy jejich činnosti	žlázy s vnitřní sekrecí	k učení komunikativní občanská	environmentální výchova mediální výchova
dokáže popsat stavbu pohlavních ústrojí, vysvětlí funkci jednotlivých částí, popíše principy fungování, zná vybrané pohlavní choroby – symptomy a prevenci proti nim	pohlavní soustava	k učení komunikativní občanská digitální	environmentální výchova mediální výchova
dokáže popsat fáze prenatálního a postnatálního vývoje člověka, zná typické projevy jednotlivých fází	vývin jedince	k učení komunikativní občanská	environmentální výchova mediální výchova
chápe základní principy dědičnosti a proměnlivosti organismů, dokáže vysvětlit základní genetické pojmy	genetika	k učení digitální	environmentální výchova mediální výchova
zná postupy a zásady při poskytování první pomoci, chápe význam jejího poskytnutí	první pomoc	k učení občanská sociální a personální pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova

Ročník: 9.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **P-9-6-01** rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek
- **P-9-6-02** rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody
- **P-9-6-03** uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi
- **P-9-7-04** uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí
- **P-9-7-02** na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému

Výstupy z RVP předmětu Výchova ke zdraví:

Žák:

- **VZ-9-1-15** projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního života; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc
- **VZ-9-1-16** uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *P-9-6-01p* pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny
- *P-9-6-02p* rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů
- *P-9-6-03p* na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi
- *P-9-7-02p* objasní základní princip některého ekosystému
- *P-9-7-04p* popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky
- *P-9-7-04p* pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření z předmětu Výchova ke zdraví:

Žák:

- *VZ-9-1-16p* chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel
- *VZ-9-1-15p* uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
zná faktory ovlivňující lidské zdraví, chápe jeho cennost a nutnost o něj pečovat	lidské zdraví	k učení komunikativní občanská sociální a personální digitální	environmentální výchova mediální výchova
vyjadřuje vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm	celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci	sociální a personální komunikativní	
usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	složky zdraví a jejich interakce, vliv vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví, podpora zdraví a její formy – prevence a intervence	k řešení problémů	
dokáže posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví	odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví	sociální a personální komunikativní	

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
zná postupy a zásady při poskytování první pomoci a při mimořádných událostech, chápe význam jejího poskytnutí	mimořádné události, první pomoc	k učení občanská sociální a personální pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy a předchází situacím ohrožení zdraví	bezpečnost v dopravě	k učení občanská sociální a personální	osobnostní a sociální výchova
zná předmět studia dílčích geologických oborů	geologické vědy	k učení	environmentální výchova
popíše stavbu zemského tělesa, zná vlastnosti jednotlivých vrstev	vznik a stavba Země	k učení digitální	environmentální výchova
zná principy a důsledky působení endogenních geologických pochodů	endogenní geologické pochody	k učení	environmentální výchova
zná principy a důsledky působení exogenních geologických pochodů	exogenní geologické pochody	k učení	environmentální výchova
dokáže popsat vlastnosti minerálů, charakterizuje vybrané skupiny, určí vybrané minerály	minerály	k učení	environmentální výchova
dokáže popsat vznik a složení vybraných hornin	horniny	k učení	environmentální výchova
charakterizuje vlastnosti jednotlivých složek krajiny, chápe vztahy mezi nimi	složky krajiny	k učení	environmentální výchova
zná vlastnosti, možnosti využití nerostných surovin, uvědomuje si význam energetických zdrojů a význam šetrného nakládání s nimi	přírodní zdroje	k učení komunikativní digitální	environmentální výchova mediální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
dokáže popsat způsoby ochrany přírody a krajiny a vlivy znečištění na živé organismy	ochrana přírody a životního prostředí	k učení komunikativní digitální	environmentální výchova mediální výchova

Poznámka: DOPSÁNO DLE INFORMACÍ Z RVP

Vzhledem k provázanosti s výukou přírodopisu jsou následující výstupy z RVP *Biologie rostlin* odučeny v rámci hodin pěstitelských prací v 7. ročníku:

Žák:

- **P-9-3-01** odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
- **P-9-3-02** vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin
- **P-9-3-03** rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *P-9-3-02p rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití*
- *P-9-3-02p uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování*
- *P-9-3-03p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce*

Učivo:

- anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)
- fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování
- systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kaprad'orostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců
- význam rostlin a jejich ochrana

ZEMĚPIS

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Učební osnovu vypracoval: Mgr. Petr Štraus, Mgr. Petr Konečný

Platnost: od 1. 9. 2024

Počet hodin v učebním plánu

ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
Počet hodin	2	1	2	2	7

I. Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem předmětu Zeměpis je poskytovat znalosti a dovednosti nezbytné pro život v multikulturní společnosti, rozvíjet osobní a pracovní dovednosti, aby žáci byli tvořiví, kreativní a flexibilní při řešení problémů, učili se po celý život, využívali informačních technologií pro účast k přímé i nepřímé komunikaci. Náplň vyučovacího předmětu pomáhá žákům získat vědomosti, dovednosti a návyky, které jim umožní samostatné učení a utváření takových hodnot a postojů, které vedou k uvážlivému a kultivovanému chování, k zodpovědnému rozhodování a respektování práv a povinností občana našeho státu i Evropské unie. Žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří – spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním – také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Zeměpis

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o zkoumání geografického prostoru
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění zákonitostí v přírodě a společnosti
- umožňuje poznat přírodovědný i společenskovední charakter krajiny
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování v prostorových souvislostech
- učí aplikovat poznatky z předmětu v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi přírodní a společenskou složkou krajiny
- umožňuje porozumět vztahům mezi jednotlivými složkami fyzicko-geografické a socioekonomické sféry
- seznamuje žáka s regiony světa i místním regionem
- umožňuje chápat podstatu odlišností jednotlivých regionů světa

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce s využitím informačních zdrojů
- samostatné plnění zadaných úkolů
- práce s pracovními listy, mapovými zdroji, buzolou
- využití ICT jako zdroje geografických dat
- terénní výzkum s pozorováním vybraných prvků
- krátkodobé projekty, ročníkové projekty,
- využití interaktivní tabule k efektivnímu zapojení žáků do výuky
- výuka v reálném prostředí
- výuka je podporována moderními technologickými prvky, mediálními výukovými programy a propojována s reálnými situacemi

Předmět Zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda

- Přírodopis: Neživá příroda – vznik a stavba Země, nerosty a horniny, vnější a vnitřní geologické procesy, půdy, vývoj zemské kůry, geologický vývoj ČR
Základy ekologie – ochrana přírody a životního prostředí
- Fyzika: Vesmír – sluneční soustava, hvězdy a planety, Měsíc
- Chemie: Chemie a společnost – význam chemického průmyslu

Mezipředmětové vztahy jsou dále naplňovány v předmětech:

- Matematika: Práce s daty – čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy
- Dějepis: Světová náboženství – jejich význam v jednotlivých oblastech planet
Hospodářství – vývoj jednotlivých složek
Politické uspořádání – vývoj státních území

Předmětem prolínají průřezová témata:

- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova
- environmentální výchova
- mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy

- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho
- tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

II. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Zeměpis

Ročník: 6.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **Z-9-1-01** organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů
- **Z-9-1-02** používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
- **Z-9-7-01** ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- **Z-9-2-01** prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů
- **Z-9-2-02** rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu
- **Z-9-2-03** porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii*
- *Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu*
- *Z-9-7-03p uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě*
- *Z-9-2-01p objasní důsledky pohybů Země*
- *Z-9-2-03p uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost*
- *Z-9-2-03p uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu*

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
používá a vysvětluje základní pojmy astronomie – vesmír, planeta, hvězda, objasní postavení Země ve vesmíru, uvede důkaz kulatosti Země, vysvětlí význam Slunce pro život	vesmír	k řešení problémů komunikativní digitální	environmentální výchova
rozlišuje pohyby Země a zhodnotí jejich důsledky na život lidí a organismů, vysvětlí příčiny střídání dne a noci, roční období, časová pásma	pohyby Země	komunikativní sociální a personální digitální	environmentální výchova
vysvětlí, co znázorňuje mapa, jaké je její využití, získání základních dovedností práce s mapou (vysvětlivky, symboly,	mapy (základy kartografie) - plán, mapa, měřítko, legenda	komunikativní pracovní k řešení problémů digitální	environmentální výchova mediální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
měřítko mapy) a ovládá určení zeměpisné polohy a rozumí souvisejícím pojmům (poledníky, rovnoběžky, zem. šířka, délka)	typy map, práce s mapou		
čte a vyhledává informace z dostupných grafů, tabulek a dalších zdrojů a využívá je, dokáže vysvětlit pojem cyklóna a anticyklóna, ukáže na mapě oblasti pravidelných větrů	atmosféra	sociální a personální k řešení problémů digitální	mediální výchova
přiměřeně hodnotí geografické objekty, dokáže vysvětlit význam vody pro život na Zemi, ukáže na konkrétních případech znečišťování moří a oceánů	hydrosféra	k řešení problémů komunikativní	environmentální výchova
objasní proces zvětrávání, eroze	pedosféra	k učení	environmentální výchova
ovládá jednotlivé typy přírodních krajin, rozlišuje složky a prvky přírodní sféry, probíhající jevy a procesy a jejich vzájemnou souvislost	biosféra	komunikativní digitální	mediální výchova
rozlišuje a pojmenuje tvary zemského povrchu, vyjmenuje a vyhledá na mapě jednotlivé světadíly a oceány, přiměřeně řeší globální problémy Země a přírodní katastrofy	vývoj přírody	sociální a personální komunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova

Ročník: 7.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **Z-9-3-01** lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny
- **Z-9-3-02** porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států
- **Z-9-3-03** zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *Z-9-3-01p* vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány

- Z-9-3-02p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů
- Z-9-3-02p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
charakterizuje a přiměřeně hodnotí polohu, členitost, povrch, podnebí, vodstvo,	Afrika	občanské komunikativní digitální	multikulturní výchova
charakterizuje a přiměřeně hodnotí rostlinstvo, živočišstvo, obyvatelstvo, přírodní zdroje a hospodářství Afriky, vymezí na mapě jednotlivé zeměpisné oblasti Afriky	Afrika	občanské komunikativní digitální	multikulturní výchova
popíše polohu, členitost, povrch a přírodní podmínky, zdůrazní vyspělost australského hospodářství, ve skupině diskutuje o demografickém uspořádání v Austrálii a Oceánii, pracuje s různými druhy map	Austrálie	pracovní komunikativní Sociální digitální	osobnostní a sociální výchova
srovnává přírodní kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zdůrazní postavení Ameriky v současném světě, lokalizuje na mapách významné regiony, porovnává a přiměřeně hodnotí hospodářské poměry významných států (USA, Kanada, Mexiko, Brazílie, Argentina)	Amerika	komunikativní pracovní k řešení problémů sociální a personální digitální	environmentální výchova mediální výchova multikulturní výchova

Ročník: 8.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **Z-9-3-01** lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny
- **Z-9-3-02** porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států
- **Z-9-3-03** zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich
- **Z-9-6-01** vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy
- **Z-9-6-02** hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu

- **Z-9-6-03** hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *Z-9-3-01p vyhledá na mapách jednotlivé světadily a oceány*
- *Z-9-3-02p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů*
- *Z-9-3-02p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadilů, oceánů a vybraných států*
- *Z-9-6-01p vymeze a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy*
- *Z-9-6-02p charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu*
- *Z-9-6-03p určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy*
- *Z-9-6-03p rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost*

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
popíše polohu, členitost a přírodní poměry Asie, rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy, lokalizuje na mapách jednotlivé regiony, zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech nastaly, ve skupině diskutuje o světových náboženstvích zdůrazní postavení Indie, Číny, Japonska a Ruska ve světě	Asie	k řešení problémů sociální a personální komunikativní digitální	environmentální výchova osobnostní a sociální výchova mediální výchova multikulturní výchova
pracuje s různými druhy map, vytváří vlastní myšlenková schémata, dokáže určit na mapách jednotlivé zeměpisné oblasti, vyhledává informace z různých zdrojů, porovnává hospodářské poměry vybraných států, uvede na příkladech zařazení států do jednotlivých regionů, zvládá hlavní města evropských států zdůrazní význam mezinárodní spolupráce, vysvětlí princip mezinárodních organizací, ve skupině diskutuje o postavení ČR v rámci Evropy	Evropa	k řešení problémů k učení sociální a personální komunikativní digitální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech osobnostní a sociální výchova
hodnotí na přiměřené úrovni přírodní poměry ČR a místního regionu, zdůrazní polohu ČR v rámci Evropy, vysvětlí princip ochrany přírody a krajiny s důrazem na místní region,	přírodní poměry ČR	k učení komunikativní k řešení problémů občanské digitální	mediální výchova environmentální výchova

uvede na příkladech znečišťování životního prostředí, popíše strukturu a rozmístění obyvatelstva			
--	--	--	--

Ročník: 9.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **Z-9-6-04** lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit
- **Z-9-6-05** uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států
- **Z-9-4-01** posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace
- **Z-9-4-02** posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel
- **Z-9-4-03** zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje
- **Z-9-4-04** porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit
- **Z-9-4-05** porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků
- **Z-9-4-06** lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech
- **Z-9-5-01** porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny
- **Z-9-5-02** uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)
- **Z-9-5-03** uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí
- **Z-9-7-01** ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- **Z-9-7-02** aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
- **Z-9-7-03** uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

- *Z-9-6-03p uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva*
- *Z-9-6-04p vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti*
- *Z-9-4-02p uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel*
 - *vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace*

- Z-9-5-01p umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín
- Z-9-5-02p uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek
- Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí
- Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- Z-9-7-03p uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: hodnotí hospodářské poměry ČR, vyhledá na mapách oblasti těžby nerostných surovin, zdůrazní hospodářský význam místního regionu, analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům, porovná ekonomickou vyspělost ČR s ostatními evropskými zeměmi, zdůrazní spolupráci v Evropě	hospodářství ČR - průmysl	k učení komunikativní sociální a personální občanské digitální	environmentální výchova mediální výchova osobnostní a sociální výchova
vysvětlí princip základního členění zemědělství, zdůrazní význam zemědělské činnosti ve svém regionu, uvede na příkladech spolupráci v rámci Evropy	hospodářství ČR - zemědělství	komunikativní k řešení problémů	environmentální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
vysvětlí základní členění dopravy, zdůrazní význam dopravy v rámci ČR, poukáže na nedostatky v dopravě, objasní význam cestovního ruchu, vyjmenuje nejnámější rekreační oblasti v ČR	doprava, služby, rekreace	občanské k řešení problémů komunikativní digitální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR, uvádí příklady účasti a působnosti ČR v mezinárodních organizacích, ukáže na příkladech přeshraniční spolupráci se sousedními státy, uvědomuje si odlišnosti jednotlivých oblastí ČR	oblasti ČR	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální digitální	mediální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, orientuje se v základních globálních problémech lidstva, rozumí principu udržitelného rozvoje	obyvatelstvo světa, globální problémy lidstva	sociální a personální komunikativní k učení digitální	multikulturní výchova výchova demokratického občana
zhodnotí strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje,	světové hospodářství	komunikativní pracovní k učení k řešení problémů občanské	environmentální výchova mediální výchova

<p>porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit, zdůrazní postavení ČR a místního regionu, vyhledává, třídí a využívá geografické informace z různých zdrojů, pracuje s různými druhy map</p>		<p>digitální</p>	
<p>posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel, vysvětlí pojem poloha a rozloha státu, správní členění a formy vlády, rozlišuje základní pojmy politické geografie (stát, republika, monarchie)</p>	<p>politická mapa dnešního světa</p>	<p>sociální a personální komunikativní občanské digitální</p>	<p>výchova demokratického občana</p>

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Učební osnovu vypracovala: Mgr. Jarmila Olejníková

Platnost: 1. 9. 2024

Počet hodin v učebním plánu

ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
Počet hodin	1	1	1	0	3

I. Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem předmětu Hudební výchova je ukázat žákům jiné než pouze racionální poznávání světa. Umožňuje chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddelitelnou součást každodenního života. Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, barvy, gesta, mimiky.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti **Umění a kultura** z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Hudební výchovy:

- vede žáka k porozumění hudebnímu umění
- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o aktivní vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace
- rozvíjí žákovy hudebnosti a schopnosti, jež se projevují individuálními hudebními dovednostmi
- umožňuje uplatnit žákův individuální hlasový potenciál při zpěvu
- podporuje vytváření příležitostí „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření
- vede žáky k poznávání hudby ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí je hudbu analyzovat a interpretovat

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- individuální a skupinová práce s využitím pracovních listů, odborné literatury
- hudební koncerty
- krátkodobé projekty, ročníkové projekty
- využití interaktivní tabule k seznámení s hudebními interprety
- výuka je podporována moderními technologickými prvky, mediálními výukovými programy a propojována s reálnými situacemi

Předmět Hudební výchova úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Umění a kultura:

- Výtvarná výchova: učivo - rozvíjení smyslové citlivosti

Mezipředmětové vztahy jsou dále naplňovány v předmětech:

- Český jazyk: učivo – mluvený projev, zvuková stránka jazyka, tvořivé činnosti s literárním textem, interpretace literárních děl
- Cizí jazyk: učivo – mluvený projev, zvuková stránka jazyka, kultura dané země
- Dějepis: učivo - člověk a lidská společnost

Předmětem prolínají průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova
- mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, uvádí věci do souvislostí
- poznává smysl a cíl učení, posoudí vlastní pokrok, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vyhledává informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti, nenechá se odradit případným nezdarem
- volí vhodné způsoby interpretace a tvorby doprovodů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest a zvuků a jiných komunikačních prostředků
- užívá kultivovaný vokální, instrumentální i grafický projev, chápe zpěv a umění jako prostředek komunikace

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- vytváří pozitivní představy o vlastním hudebním projevu, který podporuje sebedůvěru

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot
- oceňuje naše tradice a kulturní dědictví, chápe českou lidovou píseň jako naše kulturní bohatství, které je třeba chránit
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, aktivně se zapojuje do kulturního dění

Kompetence pracovní

Žák:

- používá účelně základní doprovodní a rytmické nástroje, využívá získané dovednosti při ochraně kulturních a společenských hodnot
- hodnotí výsledky vlastní práce
- dodržuje Řád učebny hudební výchovy

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho
- tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

II. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova

Ročník: 6.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **HV-9-1-01** využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
- **HV-9-1-02** uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase
- **HV-9-1-03** reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
- **HV-9-1-04** rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě

- **HV-9-1-05** orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
- **HV-9-1-06** zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období
- **HV-9-1-07** vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

- *HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata*
- *HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně*
 - *pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu*
 - *rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru*
 - *uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl*

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
správně nasadí tón, dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu, zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně, respektuje dynamiku písně, umí rozlišit mluvený projev od pěveckého	pěvecký a mluvní projev, hlasová a rytmická cvičení, rytmický výevik s oporou hudebního nástroje	k řešení problému pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
orientuje se v hudebních výrazových prostředcích, sluchem rozliší melodii vzestupnou a sestupnou, rozliší základní vlastnosti tónu, postihuje rytmické změny v hudebním proudu	základní hudební výrazové prostředky - melodie, rytmus, tempo, dynamika, barva	k učení komunikativní digitální	mediální výchova osobnostní a sociální výchova
orientuje se v hudební teorii, zná pojem nota, pomlka, akord	zápis not do notové osnovy	pracovní	osobnostní a sociální výchova
reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	orientace v notovém záznamu, akord	k učení komunikativní pracovní	osobnostní a sociální výchova
umí použít k doprovodu jednoduché hudební nástroje, rozpozná zvuk hudebních nástrojů	jednoduché Orffovy hudební nástroje, jednoduché hudební nástroje melodické a rytmické	k řešení problémů pracovní	výchova demokratického občana
rozlišuje hudbu vokální a instrumentální, hudbu k různým příležitostem – lidovou, populární, orchestrální, komorní, rozezná hudební nástroje	hudební formy, hudba v chrámu, na zámku, v koncertní síni a k tanci, symfonický orchestr, lidová kapela, cimbálová muzika, rocková kapela, taneční orchestr	pracovní sociální a personální digitální	multikulturní výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
rozpozná některé z tanců různých stylových období, rozezná dvoudobý a třídobý takt	lidové tance, polka, valčík, vytleskávání, taktování	k řešení problémů komunikativní sociální a personální digitální	mediální výchova
zná písně a skladby různých stylů a žánrů, orientuje se v proudu znějící hudby	zpěv lidových a umělých písní českých, moravských a cizích národů	pracovní sociální a personální	multikulturní výchova
zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	hudba na jevišti (opera, muzikál), hudba a tanec, hudba a slovo, balet	k řešení problémů občanské digitální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
získává informace o jednotlivých hudebních obdobích	hudební slohy: pravěk, starověk	k řešení problémů občanské digitální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	mezipředmětové vztahy (rozvoj smyslové citlivosti, interpretace uměleckých děl) módnost a modernost	sociální a personální	mediální výchova

Ročník: 7.

Výstupy z RVP

Žák:

- **HV-9-1-01** využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
- **HV-9-1-02** uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase
- **HV-9-1-03** reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
- **HV-9-1-04** rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě
- **HV-9-1-05** orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
- **HV-9-1-06** zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období
- **HV-9-1-07** vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

- *HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata*
- *HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně*
 - *pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu*
 - *rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru*

- *uveďte některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl*

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
při zpěvu využívá správné pěvecké návyky, podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně, v jednohlase i vícehlase	lidský hlas a jeho rozdělení, hlasová hygiena lidové a umělé písně, jednohlas a vícehlas, hudební teorie (stupnice, noty, předznamení)	k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
zná druhy tanců	lidový tanec, balet, společenské tance	k řešení problémů pracovní digitální	výchova demokratického občana
reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	taktování složitějších rytmických útvarů, hudební doprovody lidových i umělých skladeb	k učení komunikativní pracovní	osobnostní a sociální výchova
při poslechu využívá získané zkušenost, spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností	hudební výrazové prostředky, hra na hudební nástroje, taneční kroky, hudební přehrávače a hudební nosiče	pracovní sociální a personální digitální	multikulturní výchova
rozpozná hudební nástroje, určí rozdíly hudby komorní a symfonické, hudby lidové a umělé, hudby duchovní a světské	hudební nástroje symfonického orchestru, druhy hudebních těles	k řešení problémů komunikativní sociální a personální	mediální výchova
získává informace o jednotlivých hudebních obdobích a jejich představitelích poslouchané skladby kriticky zhodnotí, rozliší a zařadí na základě svých schopností do jednotlivých období	hudební slohy: středověk, renesance, baroko, klasicismus, romantismus, hudba 20. století, skladatel a jeho dílo: Vivaldi, Bach, Mozart, Smetana, Dvořák Národní divadlo	k řešení problémů občanské k učení digitální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova
osvojuje si a pojmenuje základní hudební formy, rozpozná hudební formy poslouchaných skladeb	symfonie, opera, koncert, píseň	k řešení problémů občanské digitální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	poznávání jednotlivých uměleckých slohů, nešvary v hudbě (drogy, kultura), módnost a modernost	sociální a personální	mediální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Ročník: 8.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **HV-9-1-01** využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
- **HV-9-1-02** uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase
- **HV-9-1-03** reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
- **HV-9-1-04** rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě
- **HV-9-1-05** orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
- **HV-9-1-06** zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období
- **HV-9-1-07** vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

- *HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata*
- *HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně*
 - *pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu*
 - *rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru*
 - *uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl*

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně, v jednohlase i vícehlase	opakování učiva z předchozích ročníků, lidové a umělé písně s důrazem na dynamiku, melodii a rytmus, umělé písně v historickém sledu	k řešení problémů pracovní	výchova demokratického občana
dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu	dechová, hlasová a artikulační cvičení, správné držení těla při zpěvu ve stoje i v sedě	k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností, rozpozná hudební nástroje	vokální a poslechové činnosti se prolínají během celého školního roku, hudební nástroje historické a současné	k učení komunikativní pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
poznává skladby z různých hudebních stylů hudby, zařadí je do historických souvislostí	písně různých hudebních stylů	pracovní sociální a personální digitální	multikulturní výchova

rozpozná některé z tanců různých stylových období (společenský tanec, výrazový tanec, disco, breakdance)	hudebně pohybové činnosti	k řešení problémů komunikativní sociální a personální digitální	mediální výchova
orientuje se v proudu znějící české a zahraniční populární hudby, poslouchané skladby slovně zhodnotí, zařadí do jednotlivých období (jaká je a proč)	hudební žánry: jazz, swing, country, folk, rock and roll, rock, pop, disco, punk, rap, hip hop, techno	k učení k řešení problémů občanské digitální	multikulturní výchova
umí pojmenovat vybrané hudební formy, seznámí se s vybranými představiteli jednotlivých hudebních žánrů	hlavní představitelé hudebních žánrů	k řešení problémů občanské	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
zná charakteristické znaky a umí nalézt souvislosti z jiných oborů umělecké činnosti	vytváření vlastních soudů a preferencí módnost a modernost	sociální a personální	mediální výchova

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Učební osnovu vypracovala: Mgr. Eva Staňková

Platnost: od 1. 9. 2024

Počet hodin v učebním plánu

Ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
Počet hodin	2	2	1	1	6

I. Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem předmětu Výtvarná výchova je poskytovat znalosti a dovednosti nezbytné pro život v multikulturní společnosti, rozvíjet osobní a pracovní dovednosti, aby žáci byli tvořiví, kreativní a flexibilní při řešení problémů, učili se po celý život, využívali informačních technologií pro účast k přímé i nepřímé komunikaci během studia i v pracovním procesu. Náplň vyučovacího předmětu pomáhá žákům získat vědomosti, dovednosti a návyky, které jim umožní samostatné učení a utváření takových hodnot a postojů, které vedou k uvážlivému a kultivovanému chování, k zodpovědnému rozhodování a respektování práv a povinností občana našeho státu i Evropské unie. Pojetí základního vzdělání na 2. stupni je budováno na širokém rozvoji zájmů žáků, na vyšších učebních možnostech žáků a na provázanosti vzdělávání a života školy se životem mimo školu. To umožňuje využít náročnější metody práce i nové zdroje a způsoby poznávání, zadávat komplexnější a dlouhodobější úkoly či projekty a přenášet na žáky větší odpovědnost ve vzdělávání i v organizaci života školy.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Výtvarná výchova:

- Směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o předmět a umožňuje každému rozvoj smyslových a citových dovedností s ohledem na individuální schopnosti a dovednosti každého žáka
- Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění danému předmětu a jednotlivým výtvarným činnostem, učí žáky projevovat pozitivní city i prožívání životních zkušeností. Tím také rozvíjí jejich vnímavost a kladné citové vztahy a hodnoty k lidem, prostředí, k přírodě i ke světu
- Umožňuje poznat správnou strategii učení a fixaci získaných poznatků, motivuje je pro celoživotní učení
- Podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- Učí aplikovat poznatky z předmětu v praktickém životě
- Vede k chápání podstatných souvislostí mezi jednotlivými kulturami, jejich jedinečností i specifičností, vede je k toleranci a ohleduplnosti k jiným kulturám a výtvarným hodnotám a učí je žít společně s ostatními lidmi a jejich kulturami
- Seznamuje žáka se schopnostmi spolupracovat a respektovat práce jiných, podněcuje v jednotlivých hodinách výtvarné výchovy individuální přístupy k tvořivému procesu při zpracování daného námětu, čímž je motivuje i ke kreativnímu myšlení a otevřené výtvarné komunikaci

- Předmět výtvarná výchova tak připravuje žáky, aby uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti. Tím pomáhá žákům postupně utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence, čímž jim poskytuje pevný a spolehlivý základ nejen všeobecného vzdělání, ale pokládá také základy pro budoucí orientaci na volbu povolání. Ta by měla být cíleně zaměřena na výtvarné zpracování námětů a situací, které jsou blízké životu žáků i jejich praktickým reakcím na ně

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- Frontální výuka s demonstračními pomůckami
- Skupinová práce s využitím vlastních přinesených materiálů /například obrazové reprodukce daného autora či výtvarné skupiny/, projektové zpracování zadaného úkolu při využití internetových odkazů a webových stránek, odborné literatury, autobiografie, filmové nebo divadelní představení, skloubení mezipředmětových vztahů /např. český jazyk a literatura, dějepis, občanská výchova apod./
- Vycházky s bezprostředním pozorováním výtvarných děl a jejich společné hodnocení na různých vernisážích a výstavách nejen v místě bydliště, ale také během výtvarných exkurzí do Prahy, Vídně a dalších uměleckých galerií a muzeí
- Krátkodobé projekty, ročníkové projekty, které budou zaměřeny hlavně na osmé ročníky. V těchto projektových pracích budou žáci realizovat a prezentovat svůj projektový úkol od samého jeho počátku /zvolený námět, technika, způsob provedení - plošné, 3D, sochařství, malba, grafika apod./
- Využití interaktivní tabule nejen k prezentaci ročníkového projektu, ale také při různých motivačních hodinách, v nichž se žákům přiblíží jednotlivé tematické úkoly či celky. Žáci mají tak možnost sledovat tvorbu jednotlivých výtvarných umělců, porovnávat je v celosvětovém měřítku a mohou také vhodně zaujímat kritické objektivní či subjektivní postoje k danému autoru či námětu
- Výuka je podporována moderními technologickými prvky, mediálními výukovými programy a propojována s reálnými situacemi

Předmět výtvarná výchova úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti:

Umění a kultura

- Hudební výchova: poslechové činnosti – aktivní vnímání hudby, rozvoj smyslových a citových dovedností a schopností, vnímání reality. Vlastní tvořivý přístup k námětu a současně dobrá schopnost reprodukce, reagování na citové i smyslové podněty, zapojování všech žáků do tvůrčího procesu, sebekontrola, seberealizace, sebehodnocení, respektování činnosti ostatních

Mezipředmětové vztahy jsou dále naplňovány v předmětech:

- Dějepis - učivo : nejstarší civilizace a kořeny evropské kultury, Velká Morava a kulturní a umělecké odkazy českého státu, archeologické objevy a výzkumy na našem území i unikátní objevy v našem městě a jeho okolí (Hradiště, Mašovice), jednotlivé umělecké slohy (románské umění, gotika, renesance, baroko, rokoko, klasicismus, konstruktivismus, moderní umění – autoři a jejich díla s aspektem i na autory v našem regionu, ideál antické krásy a dokonalosti, přínos moderní doby pro vznik a tvorbu moderního umění), nové materiály, výtvarné techniky, poplatnost umění své době a kultuře
- Filmová a audiovizuální výchova - vede k vlastní tvůrčí zkušenosti žáků, zprostředkovává tři vzájemně propojené a na sebe navazující okruhy tvůrčí individuální činnosti, při nichž se uplatňuje subjektivita, pozorování a smyslové

vnímání, fantazie, tvořivost a citlivost a při kterých se prohlubují komunikační schopnosti žáků. Žáci se učí uplatňovat úhel záběru podobně jako ve výtvarné výchově, kdy žáci řeší zlatý řez při rozvržení výtvarné práce, pořizuje kresby různými technikami, cvičí vnímavost pozorováním dějů a sleduje příběh ve 3D rozměrném prostoru. Dále je veden k zobrazování předmětů, osob nebo zvířat do trojrozměrné podoby, přičemž studuje hru světla a stínu

Předmětem prolínají průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- vyčleňuje a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní proces učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu vzdělávání i celoživotnímu učení
- posuzuje získané poznatky, porovnává je a včleňuje do procesu učení. Získané poznatky třídí a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech i v praktickém každodenním životě
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící mu v procesu poznávání a učení, kriticky hodnotí výsledky svých dovedností
- samostatně pozoruje, experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro použití v budoucnosti

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- je schopen pochopit problém ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá přitom k tomu vlastní empirii a úsudek
- se pokouší diskutovat o možnostech řešení problémů a zadaných úkolů, vyhledává informace k řešení těchto otázek, snaží se najít jejich shodné i odlišné znaky a získaných vědomostí, poznatků a dovedností vhodně využívá k dalšímu objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy i ověřené postupy, které během tvůrčí práce správně aplikuje při řešení analogických problémů, sleduje osobnostní pokrok i rozvoj, dokáže správně analyzovat získané a naučené poznatky a je schopen správného sebehodnocení a seberealizace
- kriticky uvažuje a je schopen činit správná a uvážlivá rozhodnutí, přičemž si uvědomuje vlastní zodpovědnost za svá rozhodnutí i za výsledky své výtvarné činnosti

Kompetence komunikativní

Žák:

- odborně formuluje ve vyjadřování své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle i kultivovaně ve slovním i grafickém projevu
- snaží se o kultivovaný slovní a grafický projev, rozumí různým typům výtvarných technik, rozpoznává správně obrazové materiály, které se současně učí třídít podle jejich stylů, období a za jejichž pomoci se učí tvořivě reagovat na různé podněty, přemýšlet o nich a aktivně se zapojovat do společenského dění v oblasti kultury
- učí se naslouchat poznatkům od druhých a snaží se svým způsobem na ně vhodně reagovat, účinně se zapojuje do diskuze, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje

Kompetence sociální a personální

Žák:

- spolupracuje s pracovní skupinou na základě sjednaných pravidel
- snaží se upevňovat dobré mezilidské vztahy
- poskytuje vzájemnou pomoc, rovněž je schopen o pomoc požádat
- učí se vzájemnému naslouchání, podílí se na vytváření příjemné tvůrčí a pracovní atmosféry, čímž se snaží vytvořit pozitivní představu o sobě samém. To vede k podpoře žákovy sebedůvěry a k jeho individuálnímu rozvoji, současně se žák učí ovládat i řídit svoje chování ve skupině tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení i sebedůvěry

Kompetence občanské

Žák:

- usiluje o respektování názorů druhých, učí se vážit jejich vnitřních hodnot a je schopen vcítit se do situací a stavů ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, a tím si uvědomuje svoji povinnost postavit se vždy proti fyzickému i psychickému násilí na jednotlivci nebo celé skupině
- projevuje snahu se zodpovědně rozhodovat podle dané situace, dále poskytuje podle svých tvůrčích možností účinnou aktivitu a zodpovědnost při řešení uložených tematických úkolů, dokáže správně zachytit krizové situace ohrožujících život nebo zdraví člověka
- respektuje, chrání a váží si našich uměleckých a kulturních hodnot a tradic i historického dědictví našeho státu i celého světového uměleckého dědictví, projevuje svůj pozitivní postoj a názor k různým uměleckým dílům, má smysl pro kulturu a tvořivost, přičemž se dokáže aktivně zapojovat do současného kulturního dění tak, aby dokázal správně pochopit základní ekologické, globální i environmentální problémy a klíčové skutečnosti našeho kvalitního životního prostředí. Z těchto důvodů se správně rozhoduje v zájmu podpory a ochrany zdravého životního stylu, umění i rozvoje naší společnosti

Kompetence pracovní

Žák:

- je veden k efektivitě učení, kdy využívá vhodné materiály, nástroje i vybavení, vedoucí k dodržování určených pravidel, plní svoje povinnosti a závazky a adaptuje se vhodně a rychle na změněné nebo nové pracovní podmínky
- osvojuje si znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech, využívá dané vědomosti a poznatky pro svůj další vlastní rozvoj i pro svoji přípravu na budoucí volbu povolání i svoje profesní nebo tvůrčí zaměření a uplatnění
- přistupuje k výsledkům své tvůrčí pracovní činnosti nejen z pohledu kvality, funkčnosti, efektivnosti nebo společenského významu, ale současně i z hlediska ochrany svého

zdraví i zdraví svých spolužáků, dbá na soustavnou ochranu a tvorbu životního prostředí, chrání cenné a nenahraditelné kulturní i společenské hodnoty

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho
- tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

II. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova

Ročník: 6.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **VV-9-1-01** vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků
- **VV-9-1-05** rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku
- **VV-9-1-06** interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *VV-9-1-01p až VV-9-1-07p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru*
- *VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci*
- *VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity*

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
při vlastních tvůrčích činnostech zobrazuje prvky vizuálně obrazného vyjádření objasňuje funkci obrazných vyjádření k zaznamenání zrakových a pocitových zkušeností, učí se obohacovat o další smyslové vnímání realistického výtvarného záznamu ve skupině diskutuje a spolupracuje s kolektivem, respektuje práci a úspěchy vlastní i druhých	linie, tvary, objemy, efekty světelné a barevné kontrasty kombinace technik kompozice objektu do jednodušších celků	k učení k řešení problému komunikativní pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
využívá diferenciaci smyslového vnímání a zrakového působení, učí se individuálnímu pojetí skutečnosti, hledá sociální vztahy a propojení na kolektivní chápání umění jako prostředku individuálního uplatnění a zosobnění	smyslové vnímání a pociťování využití propagačních tiskovin	komunikativní pracovní sociální a personální občanská digitální	environmentální výchova mediální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
chápe možnosti a formy smyslového vnímání a prožívání rozpoznává inter – a externí vazby srovnávání na konkrétních příkladech typů a druhů výtvarného tvoření	práce s formátem, prostorem a materiálem	k učení komunikativní k řešení problémů pracovní digitální	mediální výchova
porovnává a vyhodnocuje vliv subjektivního vnímání v různých interpretacích vizuálně obrazného vyjádření i přístupy ke zdrojům inspirace formuje vlastní postoje k umění a chápe souvislosti formální i obsahové	subjektivní vnímání a pociťování obrazového výtvarného materiálu formování vlastních postojů	komunikativní sociální a personální občanské pracovní	osobnostní a sociální výchova mediální výchova

Ročník: 7.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **VV-9-1-01** vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků
- **VV-9-1-02** zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie
- **VV-9-1-04** vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- VV-9-1-01p až VV-9-1-07p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
- VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci
- VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
dokáže vytvořit interakci předmětů v prostorovém uspořádání a při vzájemných interakcích experimentuje na základě získaných nových poznatků i vlastních zkušeností při aplikaci současných moderních trendů v malířství, netradiční techniky a materiály práce z představy a podle předlohy	převedení smyslového vnímání a pocitování do obrazového vyjádření a tvarování komponování prostorových objektů do složitějších celků, sledování vzájemné propojenosti a souvislosti linií, barev, světla a stínu	k učení k řešení problému sociální a personální komunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova
využívá vhodných výrazových prostředků pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích aplikuje současné trendy v moderním umění učí se digitalizaci, animaci medializaci v umění chápe základy fotodokumentaristiky	smyslové účinky obrazového vyjádření a jejich dopad na diváka konfrontace v čase a v prostoru – aktuálnost a naléhavost reklamy výtvarné techniky pro vyjádření emocí, nálad, fantazie manipulace s objekty, pohyby těla, kompozice a abstrakce	komunikativní pracovní digitální	mediální výchova
přetváří prostředky výtvarného sdělení pro vlastní subjektivní vyjádření upravuje umělecké historické vizuální skutečnosti v kontextu nové doby a sleduje vazby na minulost chápe smyslový účinek výtvarného díla a jeho dopad na jednotlivce	formy vizuálně obrazných vyjádření hračky, objekty skulptura, volná plastika, vitráž	komunikativní řešení problému pracovní	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
ověřuje komunikační účinky vybraných nebo samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích nalézá vhodné formy prezentuje výtvarná díla	vlastní hodnocení vyjádření osobního postoje tvůrce k dílu nabývání komunikačního obsahu	k řešení problému k učení komunikativní sociální a personální pracovní digitální	mediální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
	díla a jeho proměny v čase		

Ročník: 8.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **VV-9-1-01** vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků
- **VV-9-1-02** zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie
- **VV-9-1-05** rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku
- **VV-9-1-06** interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků
- **VV-9-1-07** ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *VV-9-1-01p až VV-9-1-07p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru*
- *VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci*
- *VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních*
- *VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity*

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a interpretuje je ve svých vlastních obsahových a funkčních aspektech aplikuje smyslové obrazné vyjádření k zachycení osobních vizuálních zkušeností, které dále propojuje empiricky do dalších smyslových pocitů a vnímání	kompozice objektů do celků lineární, světlostní a barevné vztahy v kombinaci plastických a prostorových prostředků s prostředky vyjadřující časovou rovinu ve statickém i dynamickém vyjádření	k učení k řešení problémů komunikativní sociální a personální digitální	osobnostní a sociální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
rozšiřuje svůj obzor reality a fantazie	linie, textura, objem, osvětlení a barevné kvality, podobnost, rytmus, dynamické proměny, struktura		
upotřebuje výrazové prostředky pro zachycení jevů a procesů v metamorfizovaných kontravztazích pracuje s netradičními metodami současného moderního umění a propojením těchto prvků kompozičně začleňuje výtvarné prostředky digitalizace učí se fotodokumentaristice chápe medializaci a publicitu výtvarného díla	interakce zrakových vjemů + smyslové účinky na proces výtvarného díla hračky, objekty, ilustrace textů fotografie, elektronický obraz reklama, animovaný film, komiks	komunikativní pracovní k učení digitální	environmentální výchova mediální výchova osobnostní a sociální výchova
převádí umělecká smyslová obrazná vyjádření současnosti i minulosti na základě vlastních prožitků a pocitů diferencuje vlivy obrazných vyjádření a konfrontuje je na konkrétních příkladech, srovnává komunikační vlivy vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích	formy smyslově obrazných vyjádření skulptura, 3D projekce reflexe ostatních uměleckých druhů – hudebních, dramatických	k učení pracovní komunikativní k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova

Ročník: 9.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **VV-9-1-01** vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků
- **VV-9-1-02** zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie
- **VV-9-1-03** zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *VV-9-1-01p až VV-9-1-07p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru*
- *VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci*

- VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
trídí, kombinuje a realizuje výrazové prostředky pro individuální prezentaci své osobnosti porovnává a kvalifikuje efekt výtvarného zobrazení s efekty již existujícími realizuje svá výtvarná zobrazení a využívá formy uplatňované v současném výtvarné umění učí se počítačové grafice porozumí digitální technologii, /video, film /	smyslově obrazné vystižení pomocí daných prvků vztahy prvků v prostoru, jejich uspořádání uspořádání objektů do celku lineární, světlostní, barevné a tvarové kontrasty vzájemné vztahy vnímání okolního světa zrakem a ostatními smysly	k řešení problémů k učení komunikativní pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova mediální výchova
interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti vychází ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků trídí vizuálně obrazná vyjádření v rovině smyslového účinku, kategorizuje obrazná vyjádření	smyslové účinky obrazných vyjádření vliv a působení výtvarného díla na diváka a jeho bezprostřední okolí využití smyslových forem a prostředků pro zachycení pocitů, nálad, empirie a fantazie typy vyjádření, volba podle materiálu, techniky a formátu	komunikativní pracovní sociální a personální občanské digitální	environmentální výchova mediální výchova
porovnává komunikační vlivy vytříbených nebo samostatně utvořených vizuálně obrazných sdělení v různých sociálních vazbách a vztazích vyhledává jejich výstižnou formu sdělení	využití smyslových forem a prostředků pro zachycení citů, nálad, empirie a fantazie typy vyjádření podle funkce a obsahu výtvarného díla skulptura, volná plastika komiks, fotografie dramatická akce internet, výtvarné galerie	sociální a personální občanské pracovní k řešení problémů komunikativní digitální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Učební osnovu vypracovala: Mgr. Petra Moravcová

Platnost: od 1. 9. 2024

Počet hodin v učebním plánu

Ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
Počet hodin	0	1	0	1	2

I. Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem předmětu Výchova ke zdraví je poskytovat znalosti a dovednosti nezbytné pro život v multikulturní společnosti, rozvíjet osobní a pracovní dovednosti, aby žáci byli tvořiví, kreativní a flexibilní při řešení problémů, učili se po celý život, využívali informačních technologií pro účast k přímé i nepřímé komunikaci v každodenním životě. Náplň vyučovacího předmětu pomáhá žákům získat vědomosti, dovednosti a návyky, které jim umožní samostatné učení a utváření takových hodnot a postojů, které vedou k uvážlivému a kultivovanému chování, k zodpovědnému rozhodování a respektování práv a povinností občana našeho státu i Evropské unie. Toto pojetí je budováno na širokém rozvoji zájmů žáka, na vyšších učebních možnostech žáků a na provázanosti vzdělávání a života školy se životem mimo školu. To umožňuje využívat náročnější metody práce i nové zdroje a způsoby poznávání, zadávat komplexnější a dlouhodobější úkoly či projekty a přenášet na žáky větší odpovědnost ve vzdělávání i v organizaci života školy.

Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji ochrany zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické). Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci se rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Hlavním úkolem předmětu Výchova ke zdraví směřuje tak především k tomu, aby žáci poznávali problémy spojené s nemocí či jiným poškozením zdraví, seznamují se s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i za zdraví jiných.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Výchova ke zdraví

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění a pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků

z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů

- umožňuje poznat člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat poznatky z předmětu v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi zdravím a zdravými lidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- seznamuje žáka s ochranou zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- vede je k chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- vycházky s pozorováním určitého jevu nebo problematiky za účelem jejich vyhodnocení a správného pochopení
- krátkodobé projekty, ročníkové projekty, které se zaměřují na konkrétní sledované cíle, jejich prezentace před spolužáky a vyhodnocení celkového přínosu daného projektového zaměření jak pro jednotlivce, tak i celou společnost se zřetelem zdravotním, sociálním, fyzickým a duševním
- využití interaktivní tabule k prezentaci učiva, jeho jednotlivých tematických celků ve spolupráci s předem vybranými žáky, sledování jejich postojů k danému tématu i pochopení prevence zdraví v kontextu životních hodnot
- výuka je podporována moderními technologickými prvky, mediálními výukovými programy a propojována s reálnými situacemi, které měl žák možnost osobně zažít ve své rodině, mezi svými vrstevníky
- žák si vytváří vlastní názor k problematice zdraví, diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny a nejbližších
- učí se vyhodnocovat na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt
- uplatňuje osvojení dovedností komunikační obrany proti manipulaci, agresi, šikaně, drogám, alkoholu atd.

Řád učebny je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmět Výchova ke zdraví úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a zdraví

- Tělesná výchova je součástí komplexního vzdělávání žáků v problematice zdraví. Směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení. Právě v tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků. Základní vzdělávání v těchto předmětech reaguje a okamžitě na poznatky lékařské vědy. Účast žáků ve zdravotní tělesné výchově tak vede žáky k poznání charakteru jejich zdravotního oslabení i míry

rozsahu omezení některých činností, přičemž současně předkládá konkrétní způsoby ovlivňování zdravotních oslabení a jejich zařazování do denního zdravého režimu žáků.

Mezipředmětové vztahy jsou dále naplňovány v předmětech:

- Přírodopis: anatomie člověka, nejčastější onemocnění dětí a mládeže, zdravotní prevence nemocí, zásady první pomoci
- Výtvarná výchova: rizikové faktory v kolektivu a ve společnosti, globální myšlení a zodpovědnost za zdraví každého z nás
- Chemie: složení ovzduší, skladba lidského těla, prvky důležité pro zdraví člověka, přísun minerálů, chemické reakce v lidském těle,
- Fyzika: základní fyzikální zákonitosti lidského těla, spalování energie, pohyb, jednoduché stroje, základní fyzikální veličiny v kontextu zdravotní výchovy
- Informatika: práce na interaktivní tabuli, využití internetu při získávání nejnovějších poznatků o zdraví člověka a při jeho preventivní ochraně,
- Občanská nauka: spolupráce s Oblastní charitou Znojmo a Policií ČR Znojmo

Předmětem prolínají průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- vyčleňuje pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- posuzuje získané poznatky, porovnává je a včleňuje je do jednotlivých fází procesu učení tak, aby poznal smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problém bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohla své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- poznává smysl a cíl učení, operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané poznatky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro budoucí využití

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- je schopen pochopit problém, volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení problémů logické a empirické postupy
- pokouší se diskutovat o možnostech řešení nejrůznějších problémových situací ve škole i mimo školu, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastních úsudků a zkušeností

- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen obhájit je, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činností
- využívá získané poznatky, vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému

Kompetence komunikativní

Žák:

- odborně formuluje ve vyjadřování své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- učí se naslouchat poznatkům od druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

Kompetence sociální a personální

Žák:

- spolupracuje s pracovní skupinou na základě sjednaných pravidel
- snaží se upevňovat dobré mezilidské vztahy
- poskytuje vzájemnou pomoc, rovněž je schopen o pomoc požádat
- učí se vzájemnému naslouchání, přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Žák:

- usiluje o respektování názorů druhých a jejich přesvědčení, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací druhých lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost se postavit proti fyzickému i psychickému násilí
- projevuje snahu se zodpovědně rozhodovat podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu

Kompetence pracovní

Žák:

- je veden k efektivitě učení, používá bezpečně a účinně materiály a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- osvojuje si znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech
- v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho
- tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

II. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 7.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **VZ-9-1-01** respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě
- **VZ-9-1-02** vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví
- **VZ-9-1-03** vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví

- **VZ-9-1-04** posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví
- **VZ-9-1-05** usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví
- **VZ-9-1-06** vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí
- **VZ-9-1-09** projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce
- **VZ-9-1-10** samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím
- **VZ-9-1-11** respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *VZ-9-1-01p* chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny
- *VZ-9-1-03p* uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
- *VZ-9-1-04p, VZ-9-1-09p* respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
- *VZ-9-1-05p* projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: usiluje o uspokojování základních lidských potřeb a hodnot	základní lidské potřeby a jejich hierarchie	k učení	
vyjadřuje vlastní názor a chápe nutnost osobnostního a sociálního rozvoje jedince	osobnostní a sociální rozvoj – sebepoznání, sebepojetí	sociální a personální komunikativní	osobnostní a sociální výchova
vnímá na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím	tělesná a duševní hygiena, stres	k řešení problémů	environmentální výchova
osvojuje si chování podporující dobré vztahy v rodině i v komunitě a objasňuje funkci aktivního naslouchání	pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery, utváření fungujících vztahů v rodině, skupině, komunitě	sociální a personální komunikativní	
osvojuje si mezilidské vztahy, komunikaci a kooperaci, přijímá názory druhých projevuje empatii, diskutuje ve skupině	mezilidské vztahy, komunikace a bezpečné chování - s vrstevníky, cizími lidmi, prostřednictvím médií	sociální a personální komunikativní digitální	mediální výchova

Ročník: 9.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **VZ-9-1-07** dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky,
- **VZ-9-1-08** uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
- **VZ-9-1-12** respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování
- **VZ-9-1-13** uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým
- **VZ-9-1-14** vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *VZ-9-1-07p* *dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování*
- *VZ-9-1-08p* *svěří se se zdravotním problémem*
- *VZ-9-1-13p* *dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her*
- *VZ-9-1-13p* *uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy*
- *VZ-9-1-14p* *zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí*

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: je schopen vyznat se v základech zdravé výživy a v poruchách příjmu potravy, učí se základy spojené se zdravou výživou, vyjmenuje základní složky potravy	výživa a zdraví, poruchy příjmu potravy	k učení digitální	
přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování	sexuální dospívání a reprodukční zdraví, prevence pohlavně přenosných chorob, poruchy pohlavní identity	sociální a personální komunikativní	osobnostní a sociální výchova
zná zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek	autodestruktivní závislosti (alkohol, kouření, drogy, internet, doping ve sportu)	k učení digitální	

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, dokáže v případě potřeby vyhledat odbornou pomoc sobě nebo druhým	šikana a jiné projevy násilí (sexuální zneužívání, kriminalita), vliv sekt	sociální a personální komunikativní občanské	
chápe podstatu mediálního sdělení, vyhodnocuje na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv reklamy	manipulativní reklama a informace	sociální a personální komunikativní digitální	mediální výchova

Poznámka: DOPSÁNO DLE INFORMACÍ Z RVP

Vzhledem k provázanosti s výukou přírodopisu jsou následující výstupy z RVP odučeny v rámci hodin přírodopisu v 8. a 9. ročníku:

Žák:

- **VZ-9-1-15** projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního života; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc
- **VZ-9-1-16** uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *VZ-9-1-15p uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla*
- *VZ-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel*

Učivo:

- ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu nákazy a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzem a stykem se zvířaty
- zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)
- ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Učební osnovu vypracoval: Mgr. Petr Štraus

Platnost: od 1. 9. 2024

Počet hodin v učebním plánu

Ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
Počet hodin	3	2	2	2	9

I. Charakteristika vyučovacího předmětu

Tělesná výchova směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je žákův prožitek z pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činnosti i hodnocení výkonu žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení. Součástí tělesné výchovy se stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Tělesná výchova je zaměřeno na:

- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje

- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevnování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka
- skupinová a kooperativní výuka
- individualizovaná a diferencovaná výuka
- metoda prožitku
- názornost
- metoda demonstrace s vysvětlováním
- metoda instruktáže
- sebehodnocení a sebekontrola
- sportovní akce
- porovnání výsledků a orientace v tabulkách výsledků
- metoda srovnávání a třídění dat
- výuka probíhá v tělocvičně a na hřišti nebo mimo školu (plavecký bazén, zimní stadion)

Předmět Tělesná výchova úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a zdraví:

- Výchova ke zdraví - výživa a zdraví, vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví, tělesná a duševní hygiena

Mezipředmětové vztahy jsou dále naplňovány v předmětech:

- Přírodopis - anatomie člověka
- Zeměpis - pohyb a orientace v terénu, počasí, státy a místa konání významných sportovních akcí a jejich účastníků
- Fyzika - technika pohybů
- Matematika - záznam a vyhodnocování výkonů
- Hudební výchova - rytmus pohybů
- Český jazyk - názvosloví
- Dějepis - rekordy školy, ČR, Evropy, světa; významná jména a místa ve vztahu ke sportu
- Výtvarná výchova - estetika pohybu

Předmětem prolínají průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova
- environmentální výchova
- mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- poznává smysl a cíl svých aktivit
- plánuje, organizuje a řídí vlastní činnost
- užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu
- různým způsobem zpracovává informace o pohybových aktivitách ve škole

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace a plánuje způsob řešení problémů
- vyhledává informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit
- uvědomuje si zodpovědnost svých rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- je schopen obhájit svá rozhodnutí – využívá osvědčené postupy při soutěžích, sportovních, dopravních a zdravotních

Kompetence komunikativní

Žák:

- komunikuje na odpovídající úrovni sportovce, diváka a rozhodčího
- osvojuje si kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojuje do diskuse
- komunikuje při pohybových akcích

Kompetence sociální a personální

Žák:

- spolupracuje ve skupině, upevňuje mezilidské vztahy
- podílí se na vytváření pravidel práce v týmu, cvičení ve družstvech a při všech kolektivních hrách
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj
- rozvíjí volní vlastností a snaží se překonávání překážek

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje názory ostatních
- formuje si volní a charakterové rysy
- zodpovědně se rozhoduje podle dané situace
- aktivně se zapojuje do sportovních aktivit

- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák)

Kompetence pracovní

Žák:

- je veden k efektivitě při organizování vlastní práce
- spoluorganizuje svůj pohybový režim
- využívá znalostí a dovedností v běžné praxi, používá jednoduché načiní a nářadí
- ovládá základní postupy první pomoci

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho
- tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

II. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Tělesná výchova

Ročník: 6.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **TV-9-1-01** aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- **TV-9-1-02** usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program
- **TV-9-1-03** samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly
- **TV-9-1-04** odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
- **TV-9-1-05** uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost
- **TV-9-2-01** zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech

- **TV-9-2-02** posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny
- **TV-9-3-01** užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
- **TV-9-3-02** naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- **TV-9-3-03** dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- **TV-9-3-04** rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
- **TV-9-3-05** sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
- **TV-9-3-06** zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
- **TV-9-3-07** zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí*
- *TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy*
- *TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem*
- *TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity*
- *TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného*
- *TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu*
 - *chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti*
- *TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech*
- *TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků*
- *TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka*
- *TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu*
- *TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji*
- *TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka*
- *TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je*
- *TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže*

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti odmítá drogy i jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etiketou a zdravím předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	význam pohybu pro zdraví hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech průpravná, kompenzační, vyrovnávací zdravotně zaměřená cvičení	pracovní sociální a personální k učení občanské	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova environmentální výchova
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	pohybové hry rušné a závodivé hry	k řešení problémů komunikativní sociální a personální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
zná osvojované pojmy seznamí se se základy dopomoci dovede využívat gymnastické cviky a gymnastické náčiní pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla	gymnastika – cvičení na náradí a s náčiním, kruhová cvičení, cvičení na stanovištích, akrobacie	k učení k řešení problémů sociální a personální	výchova demokratického občana osobnostní a sociální výchova
seznamuje se s druhy cvičení a pohybu s hudbou zvládá základy cvičení s hudbou	kondiční formy cvičení s hudbou	občanské k učení	
dodržuje zásady bezpečnosti při úpolových cvičeních chová se v duchu fair play zvládá základní přetlaky a přetahy	úpoly	pracovní	multikulturní výchova
vydá povel pro start používá aktivně základní osvojované pojmy uběhne krátké sprinty do 100m a základní vytrvalostní běhy předvede základní techniku hodů míčkem, skoku dalekého, skoku vysokého, nízkého startu a štafetového běhu používá základní průpravná cvičení pro osvojení základních atletických činností	atletika atletická abeceda, běhy, hody, skoky odznak všestrannosti - víceboj	k učení pracovní sociální a personální	environmentální výchova
vysvětlí význam sportovních uplatňuje základní pravidla sportovních her zvládá základní herní činnosti jednotlivce	sportovní hry: fotbal, basketbal, florbal, házená a ostatní hry dle možnosti školy	komunikativní pracovní k řešení problémů k učení	multikulturní výchova výchova demokratického občana mediální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence	komunikace v TV tělovýchovné názvosloví historie a současnost sportu	komunikativní pracovní k učení občanské	výchova demokratického občana osobnostní a sociální výchova

Ročník: 7.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **TV-9-1-01** aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- **TV-9-1-02** usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program
- **TV-9-1-03** samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly
- **TV-9-1-04** odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
- **TV-9-1-05** uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost
- **TV-9-2-01** zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- **TV-9-2-02** posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny
- **TV-9-3-01** užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
- **TV-9-3-02** naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- **TV-9-3-03** dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- **TV-9-3-04** rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
- **TV-9-3-05** sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
- **TV-9-3-06** zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
- **TV-9-3-07** zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí*
- *TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy*
- *TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem*
- *TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity*
- *TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného*
- *TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu*
 - *chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti*
- *TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech*
- *TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků*
- *TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka*
- *TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu*
- *TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji*
- *TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka*
- *TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je*
- *TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže*

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti odmítá drogy i jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etiketou a zdravím předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	význam pohybu pro zdraví hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech průpravná, kompenzační, vyrovnávací zdravotně zaměřená cvičení	pracovní sociální a personální k učení občanské	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova environmentální výchova
zvládá v souladu s individuálními předpoklady	pohybové hry rušné a závodivé hry	k řešení problémů komunikativní sociální a personální	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech			
zná osvojované pojmy seznámí se se základy dopomoci dovede využívat gymnastické cviky a gymnastické náčiní pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla	gymnastika – cvičení na náradí a s náčiním, kruhová cvičení, cvičení na stanovištích, akrobacie	k učení k řešení problémů sociální a personální	výchova demokratického občana osobnostní a sociální výchova
seznamuje se s druhy cvičení a pohybu s hudbou zvládá základy cvičení s hudbou	kondiční formy cvičení s hudbou	občanské k učení	osobnostní a sociální výchova
doдрžuje zásady bezpečnosti při úpolových cvičeních chová se v duchu fair play zvládá základní přetlaky a přetahy	úpoly	pracovní	multikulturní výchova
vydá povely pro start používá aktivně základní osvojované pojmy uběhne krátké sprinty do 100m a základní vytrvalostní běhy předvede základní techniku hodů míčkem, skoku dalekého, skoku vysokého, nízkého startu a štafetového běhu používá základní průpravná cvičení pro osvojení základních atletických činností	atletika atletická abeceda, běhy, hody, skoky odznak všestrannosti - víceboj	k učení pracovní sociální a personální	environmentální výchova
vysvětlí význam sportovních uplatňuje základní pravidla sportovních her zvládá základní herní činnosti jednotlivce	sportovní hry: fotbal, basketbal, florbal, házená a ostatní hry dle možnosti školy	komunikativní pracovní k řešení problémů k učení	multikulturní výchova výchova demokratického občana mediální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence	komunikace v TV tělovýchovné názvosloví historie a současnost sportu	komunikativní pracovní k učení občanské	multikulturní výchova výchova demokratického občana environmentální výchova

Ročník: 8.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **TV-9-1-01** aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- **TV-9-1-02** usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program
- **TV-9-1-03** samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly
- **TV-9-1-04** odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
- **TV-9-1-05** uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost
- **TV-9-2-01** zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- **TV-9-2-02** posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny
- **TV-9-3-01** užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
- **TV-9-3-02** naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- **TV-9-3-03** dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- **TV-9-3-04** rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
- **TV-9-3-05** sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
- **TV-9-3-06** zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
- **TV-9-3-07** zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí*
- *TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy*
- *TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem*
- *TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity*
- *TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného*
- *TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu*

- *chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti*
- *TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech*
- *TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků*
- *TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka*
- *TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu*
- *TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji*
- *TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka*
- *TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je*
- *TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže*

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti odmítá drogy i jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etiketou a zdravím předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	význam pohybu pro zdraví hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech průpravná, kompenzační, vyrovnávací zdravotně zaměřená cvičení	pracovní sociální a personální k učení občanské	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova environmentální výchova
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	pohybové hry rušné a závodivé hry	k řešení problémů komunikativní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova
zná osvojované pojmy seznámí se se základy dopomoci dovede využívat gymnastické cviky a gymnastické náčiní pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla	gymnastika – cvičení na náradí a s náčiním, kruhová cvičení, cvičení na stanovištích, akrobacie	k učení k řešení problémů sociální a personální	výchova demokratického občana
seznamuje se s druhy cvičení a pohybu s hudbou zvládá základy cvičení s hudbou	kondiční formy cvičení s hudbou	občanské k učení	osobnostní a sociální výchova
dodržuje zásady bezpečnosti při úpolových cvičeních chová se v duchu fair play	úpoly	pracovní	multikulturní výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
zvládá základní přetlaky a přetahy			
vydá povely pro start používá aktivně základní osvojované pojmy uběhne krátké sprinty do 100m a základní vytrvalostní běhy předvede základní techniku hodů míčkem, skoku dalekého, skoku vysokého, nízkého startu a štafetového běhu používá základní průpravná cvičení pro osvojení základních atletických činností	atletika atletická abeceda, běhy, hody, vrhy, skoky odznak všestrannosti - víceboj	k učení pracovní sociální a personální	environmentální výchova
vysvětlí význam sportovních uplatňuje základní pravidla sportovních her zvládá základní herní činnosti jednotlivce	sportovní hry: fotbal, basketbal, florbal, házená a ostatní hry dle možnosti školy	komunikativní pracovní k řešení problémů k učení	multikulturní výchova výchova demokratického občana mediální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence	komunikace v TV tělovýchovné názvosloví historie a současnost sportu	komunikativní pracovní k učení občanské	multikulturní výchova výchova demokratického občana environmentální výchova

Ročník: 9.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **TV-9-1-01** aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- **TV-9-1-02** usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program
- **TV-9-1-03** samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly
- **TV-9-1-04** odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
- **TV-9-1-05** uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost
- **TV-9-2-01** zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- **TV-9-2-02** posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny
- **TV-9-3-01** užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu

- **TV-9-3-02** naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- **TV-9-3-03** dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- **TV-9-3-04** rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
- **TV-9-3-05** sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
- **TV-9-3-06** zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
- **TV-9-3-07** zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí*
- *TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy*
- *TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem*
- *TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity*
- *TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného*
- *TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu*
 - *chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti*
- *TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech*
- *TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků*
- *TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka*
- *TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu*
- *TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji*
- *TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka*
- *TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je*
- *TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže*

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti odmítá drogy i jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etiketou a zdravím předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	význam pohybu pro zdraví hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech průpravná, kompenzační, vyrovnávací zdravotně zaměřená cvičení	pracovní sociální a personální k učení občanské	osobnostní a sociální výchova multikulturní výchova environmentální výchova
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	pohybové hry rušné a závodivé hry	k řešení problémů komunikativní sociální a personální	osobnostní a sociální výchova
zná osvojované pojmy sezná se se základy dopomoci dovede využívat gymnastické cviky a gymnastické náčiní pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla	gymnastika – cvičení na náradí a s náčiním, kruhová cvičení, cvičení na stanovištích, akrobacie	k učení k řešení problémů sociální a personální	výchova demokratického občana
seznamuje se s druhy cvičení a pohybu s hudbou zvládá základy cvičení s hudbou	kondiční formy cvičení s hudbou	občanské k učení	osobnostní a sociální výchova
održuje zásady bezpečnosti při úpolových cvičeních chová se v duchu fair play zvládá základní přetlaky a přetahy	úpoly	pracovní	multikulturní výchova
vydá povely pro start používá aktivně základní osvojované pojmy uběhne krátké sprinty do 100m a základní vytrvalostní běhy předvede základní techniku hodů míčkem, skoku dalekého, skoku vysokého, nízkého startu a štafetového běhu používá základní průpravná cvičení pro osvojení základních atletických činností	atletika atletická abeceda, běhy, hody, vrhy, skoky odznak všestrannosti - víceboj	k učení pracovní sociální a personální	environmentální výchova
vysvětlí význam sportovních uplatňuje základní pravidla sportovních her zvládá základní herní činnosti jednotlivce	sportovní hry: fotbal, basketbal, florbal, házená a ostatní hry dle možnosti školy	komunikativní pracovní k řešení problémů k učení	multikulturní výchova výchova demokratického občana mediální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence	komunikace v TV tělovýchovné názvosloví	komunikativní pracovní k učení	multikulturní výchova výchova demokratického občana

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
	historie a současnost sportu	občanské	environmentální výchova

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Učební osnovu vypracovala: Mgr. Veronika Kadlčíková

Platnost: od 1. 9. 2024

Počet hodin v učebním plánu

Ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
Počet hodin	1	0	0	0	1

I. Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem předmětu Příprava pokrmů je poskytovat znalosti a dovednosti nezbytné pro život v multikulturní společnosti, rozvíjet osobní a pracovní dovednosti, aby žáci byli tvořiví, kreativní a flexibilní při řešení problémů, učili se po celý život, využívali informačních technologií pro účast k přímé i nepřímé komunikaci. Cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Žáci se učí plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu a soustavně jsou vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce** z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Příprava pokrmů vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a odpovědnosti za kvalitu svých i společenských výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů a pomůcek při práci i v běžném životě
- uplatňování, tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a osvojení potřebných poznatků a dovedností pro možnost uplatnění, pro volbu vlastní profesní orientace

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce s využitím odborné literatury
- získávání zkušeností spoluprací s odbornými školami

Předmět Příprava pokrmů úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a svět práce:

- Pěstitelské práce: učivo - zelenina, ovocné rostliny, léčivé rostliny a koření a chovatelství
- Design a konstruování: učivo - návod, předloha
- Provoz a údržba domácností: učivo - finance, provoz a údržba domácností, elektrotechnika domácností

Mezipředmětové vztahy jsou dále naplňovány v předmětech:

- Biologie rostlin: učivo - význam rostlin a jejich ochrana
- Biologie živočichů: učivo - rozšíření, význam a ochrana živočichů
- Výchova ke zdraví: učivo - zdravý způsob života a péče o zdraví, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, hodnota a podpora zdraví

Předmětem prolínají průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova
- environmentální výchova
- mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- žák užívá odbornou kuchařskou literaturu
- získané poznatky propojuje a prakticky je využívá
- procvičuje orientaci v pracovních postupech při přípravě pokrmů
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vyhledává nejvhodnější způsob přípravy pokrmů, včetně šetření potravinami a energií
- na konkrétních příkladech se učí pochopit a vysvětlit nevhodné působení reklamy na zdravou výživu
- samostatně řeší problémy

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně
- naslouchá promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuze
- využívá získané dovednosti k plnohodnotné a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu

- ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Žák:

- používá získané poznatky a dovednosti v běžném životě
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle možností účinnou pomoc
- respektuje, chrání naše tradice a kulturní i historické dědictví

Kompetence pracovní

Žák:

- používá bezpečně a účinně vybavení cvičné kuchyňky, dodržuje Řád odborné učebny, cvičné kuchyňky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, hospodárnosti a funkčnosti, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho
- tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

II. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Příprava pokrmů

Ročník: 6.

Výstupy z RVP

Žák:

- **ČSP-9-5-01** používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- **ČSP-9-5-02** připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy
- **ČSP-9-5-03** dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti
- **ČSP-9-5-04** dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

- ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy
- ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu
- ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče, rozpozná a popíše základní vybavení kuchyně, popíše základní pravidla pro práci s inventářem kuchyně a se spotřebiči, účelně a bezpečně zachází s vybavením kuchyně, vybere vhodné nástroje a spotřebiče pro přípravu jednoduchých pokrmů	kuchyně - základní vybavení, udržování pořádku a čistoty	k učení sociální a personální	osobnostní a sociální výchova
připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy vybere vhodné suroviny pro přípravu pokrmů, používá recept a dodržuje logické kroky při přípravě pokrmů, rozpozná zdravé a nezdravé pokrmy, zná rizika spojená s jejich konzumací	potraviny - výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku příprava pokrmů - úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	k řešení problému komunikativní pracovní	multikulturní výchova
dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti, zná a používá při jídle základní přístroje, chová se společensky přijatelně doma, v jídelně a v restauraci, využije své znalosti o stolování s kamarády, známými a rodiči, provede základní obsluhu kamarádů, známých i rodičů u stolu	úprava stolu a stolování - jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole	k řešení problému komunikativní sociální a personální pracovní digitální	osobnostní a sociální výchova
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni, popíše a vysvětlí, jakým způsobem ochrání nástroje a zařízení kuchyně před poškozením, dodržuje hygienu práce, udržuje čistotu a bezpečnost v kuchyni	bezpečnost a hygiena provozu	k řešení problému občanské	osobnostní a sociální výchova

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Učební osnovu vypracovala: Mgr. Jarmila Olejníková

Platnost: od 1. 9. 2024

Počet hodin v učebním plánu

Ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
Počet hodin	0	1	0	0	1

I. Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem předmětu Pěstitelské práce je poskytovat znalosti a dovednosti nezbytné pro život v multikulturní společnosti, rozvíjet osobní a pracovní dovednosti, aby žáci byli tvořiví, kreativní a flexibilní při řešení problémů, učili se po celý život. Oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Náplň vyučovacího předmětu pomáhá žákům získat vědomosti, dovednosti a návyky, které jim umožní samostatné učení a utváření takových hodnot a postojů, které vedou k uvážlivému a kultivovanému chování, k zodpovědnému rozhodování a respektování práv a povinností občana našeho státu i Evropské unie.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Pěstitelské práce:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu, o pozitivní vztah k práci
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění problematice vztahu člověka v přírodě
- umožňuje poznat základy pěstování rostlin, základní pracovní návyky
- vede k osvojení správné volby a používání zemědělských nástrojů, nářadí a pomůcek při práci, osvojení si práce s dostupnou zemědělskou technikou
- učí aplikovat poznatky z předmětu v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi praktickou činností a vlastním výsledkem práce
- vede žáka k získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- žák poznává postupy, suroviny, plodiny a jejich užité vlastnosti a osvojí si jednoduché pracovní postupy pro běžný život
- osvojí si a uplatňuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně

- žák získá pozitivní vztah k práci a odpovědný a tvořivý postoj k vlastní činnosti a její kvalitě

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce s praktickým využitím pracovních nástrojů a teorie z odborné literatury
- vycházky s pozorováním přírody, změn v přírodě, ročních období
- krátkodobé projekty, ročníkové projekty
- využití nabídky besed a přednášek týkající se problematiky předmětu
- výuka je propojována s reálnými situacemi z běžného pracovního života

Předmět Pěstivelské práce úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda

- Přírodopis: druhy půdy, hnědozem, černozem, půda- složení
- Zeměpis: zemědělství ČR, pěstování rostlin v regionu, podnebí

Mezipředmětové vztahy jsou dále naplňovány v předmětu:

- Svět práce: trh práce, druhy pracovišť, druhy práce v regionu, rozvoj schopností poznávání...

Předmětem prolínají průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- environmentální výchova
- mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák

- poznává smysl a cíl učení
- má pozitivní vztah k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky
- umí posoudit vlastní pokrok
- kriticky zhodnotí výsledky své práce a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Žák

- promýšlí pracovní postupy praktických cvičení
- při řešení se učí chápat, že se při práci budou setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení
- poznatky aplikuje v praxi

Kompetence komunikativní

Žák

- se učí správnému technologickému postupu při práci
- při komunikaci používá správné technické názvosloví
- využívá informační zdroje k získání nových poznatků

Kompetence sociální a personální

Žáci

- pracují ve skupinách
- spolupracují při řešení problémů
- přispívají k diskusi a respektují názory jiných
- učí se věcně argumentovat

Kompetence občanské

Žáci

- respektují pravidla při práci
- dokáží přivolat pomoc při zranění
- chápou základní ekologické souvislosti, chrání a oceňují naše kulturní tradice a historické dědictví

Kompetence pracovní

Žák

- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
- používá bezpečně a účinně nástroje, vybavení, materiály
- dodržuje technologický postup a pravidla, plní povinnosti, myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- dbá na ochranu životního prostředí
- své znalosti využívá v běžné praxi

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho
- tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

II. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Pěstitelské práce:

Ročník: 7.

Výstupy z RVP:

Žák:

- ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
- ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu
- ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
- ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
- ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
- ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě
- ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
- ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
- ČSP-9-3-05p dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami

Vzhledem k provázanosti s výukou přírodopisu jsou následující **výstupy z RVP Biologie rostlin** odučeny v rámci hodin pěstitelských prací v 7. ročníku:

Žák:

- P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
- P-9-3-02 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin
- P-9-3-03 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření z RVP Biologie rostlin:

Žák:

- P-9-3-02p rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití
- P-9-3-02p uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování
- P-9-3-03p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce

Učivo:

- anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)
- fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování
- systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kaprad'orostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných

a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců

- význam rostlin a jejich ochrana

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: seznámí se s řádem bezpečnosti práce chápe hygienu na pracovišti ve skupině diskutuje o problematice bezpečnosti ve skleníku a na pozemku	bezpečnost práce, pracovní řád údržba pracoviště zásady čistoty a hygieny na pracovišti	k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
vytvoří jednoduchou vazbu pozná druhy hnojiv v návaznosti na aktuální potřebu ošetří rostliny aplikuje v životě znalosti léčivých rostlin	úprava květin a tvorba jednoduché vazby hnojiva a rostliny ošetřování rostlin léčivé rostliny a byliny	komunikativní pracovní	environmentální výchova mediální výchova
používá a volí vhodné pracovní pomůcky provádí údržbu pomůcek se vede k organizaci uskladnění nářadí podílí se na vytváření školní zahradní učebny aplikuje teorii v praxi	použití vhodného nářadí a náčiní při zpracování půdy použití vhodných ochranných pomůcek údržba nářadí a jeho uskladnění tvorba školní zahradní třídy	pracovní k učení	osobnostní a sociální výchova
seznámí se s různými druhy ovocných stromů a keřů vyhledávání informací o léčivých rostlinách užívá léčivé rostliny v běžném životě aplikuje teorii v praxi	druhy ovocných rostlin léčivé rostliny a jejich účinky pěstování koření, bylin pěstování vybraných druhů zeleniny	pracovní	mediální výchova
posoudí možnosti chovu domácích zvířat posoudí náročnost a problematiku chovu zabývá se způsoby chovu zvířat naučí se vnímat potřeby domácích zvířat	chov drobných domácích zvířat podmínky chovu hygienu a bezpečnost chovu kontakt se zvířaty	pracovní sociální a personální	morální rozvoj, řešení problémů a rozhodovací dovednosti

TECHNICKÉ PRÁCE

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Učební osnovu vypracoval: Vítězslav Minařík

Platnost: od 1. 9. 2024

Počet hodin v učebním plánu

Ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
Počet hodin	0	0	1	0	1

I. Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem předmětu Technické práce je poskytovat znalosti a dovednosti nezbytné pro život v multikulturní společnosti, rozvíjet osobní a pracovní dovednosti, aby žáci byli tvořiví, kreativní a flexibilní při řešení problémů, učili se po celý život, využívali informačních technologií pro účast k přímé i nepřímé komunikaci. Náplň vyučovacího předmětu pomáhá žákům získat vědomosti, dovednosti a návyky, které jim umožní samostatné učení a utváření takových hodnot a postojů, které vedou k uvážlivému a kultivovanému chování, k zodpovědnému rozhodování a respektování práv a povinností občana našeho státu i Evropské unie. Vyučovací předmět postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejích rozmanitých podobách a širších souvislostech. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Technické práce

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu, o pozitivní vztah k práci
- spojuje digitální technologie a práci s technickými materiály
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění problematice vztahu člověk, příroda a digitální technologie
- umožňuje poznat základní pracovní návyky
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat poznatky z předmětu v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi praktickou činností a vlastním výsledkem práce
- vede žáky k získávání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- podporuje u žáků osvojování jednoduchých pracovních postupů pro běžný život
- učí osvojovat a uplatňovat zásady bezpečnosti a ochrany při práci, hygieny práce, plánování práce a technologické kázně
- umožňuje žákům získávat pozitivní vztah k práci a odpovědný a tvořivý postoj k vlastní činnosti a její kvalitě

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce s praktickým využitím pracovních nástrojů a teorie z odborné literatury
- vycházky s pozorováním přírody
- získávání zkušeností spoluprací s odbornými školami
- využití nabídky besed a přednášek, které se týkají problematiky předmětu
- výuka je propojována s reálnými situacemi z běžného pracovního života

Řád odborné učebny školních dílen je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Zásady chování ve školní dílně

- do školní dílny žák vstupuje pouze se souhlasem učitele
- žák nepoužívá mobilní telefon a jiné elektronické zařízení bez výslovného povolení učitele
- do školní dílny žák používá vhodné oblečení
- po příchodu na pracoviště žák zkontroluje nářadí a pořádek na pracovišti, zjištěné závady ihned ohlásí učiteli, poškozené nářadí nepoužívá
- na pracovišti udržuje žák pořádek a čistotu, přidělené pracoviště neopouští bez souhlasu učitele
- žák pozorně sleduje výklad učitele a instruktáž k provádění práce, pracuje soustředěně, při práci nežertuje a nebaví se se spolužáky
- při práci používá žák ochranné pomůcky všude, kde je to možné
- žák dbá na osobní bezpečnost a bezpečnost svých spolužáků
- s elektrickými zařízeními smí žák pracovat jen v přítomnosti učitele, musí být dodržena všechna bezpečnostní opatření
- žák šetří nejen nářadí a zařízení, ale i suroviny, s nimiž pracuje
- i sebemenší poranění žák ohlásí ihned učiteli a nechá si je ošetřit
- rozpracované výrobky žák označí svým osobním číslem a uloží je na příslušné místo
- do skladu a strojovny žák vstupuje jen se souhlasem učitele a v pouze v jeho doprovodu
- po skončení práce žák uklidí pracoviště, ošetří a uloží nářadí a měřidla, případné závady ohlásí učiteli
- na konci vyučování si žák umyje ruce, převleče se a uloží pracovní oděv a obuv

Předmět Technické práce úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a svět práce

- Provoz a údržba domácnosti: orientace v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů, správné zacházení s pomůckami, nástroji a nářadím, provádění drobné domácí údržby, dodržování základních hygienických a bezpečnostních pravidel a předpisů, poskytování první pomoci při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem.
- Předmět Technické práce je navržen tak, aby doplňoval ostatní předměty této oblasti a poskytoval žákům ucelené a integrované vzdělávací zkušenosti. Propojení těchto předmětů napomáhá rozvoji širokého spektra dovedností, které jsou klíčové pro úspěšný osobní i profesní život žáků. Tento přístup podporuje nejen získávání teoretických znalostí, ale také praktických schopností, které jsou nezbytné v reálném světě.

Mezipředmětové vztahy jsou dále naplňovány v předmětech:

- Přírodopis: lesy a jejich význam (práce se dřevem)
- Pěstitelské práce a chovatelství - konstrukce a údržba zahradních zařízení a chovatelských potřeb
- technologií, jsou přímo aplikovatelné při zajišťování efektivního chodu domácnosti
- Informatika: učivo - počítačová grafika, rastrové a vektorové programy

Předmětem prolínají průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova
- environmentální výchova
- mediální výchova
- morální rozvoj, řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- poznává smysl a cíl učení
- má pozitivní vztah k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky
- umí posoudit vlastní pokrok
- kriticky zhodnotí výsledky své práce a diskutuje o nich
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- promýšlí pracovní postupy
- samostatně řeší problémy
- vyhledává informace vhodné k řešení problémů, využívá získané dovednosti k objevování různých variant řešení
- vnímá nejrůznější problémové situace, rozpozná a pochopí problém
- poznatky aplikuje v praxi

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně
- při komunikaci používá správné technické názvosloví
- využívá informační zdroje k získávání nových poznatků
- učí se naslouchat poznatkům od druhých a snaží se svým způsobem na ně vhodně reagovat
- využívá získané komunikativní dovednosti k plnohodnotné a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Žák:

- spolupracuje s pracovní skupinou na základě sjednaných pravidel
- snaží se upevňovat dobré mezilidské vztahy
- poskytuje vzájemnou pomoc, rovněž je schopen o pomoc požádat
- učí se věcně argumentovat
- respektuje názory jiných

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje pravidla při práci
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle možností účinnou pomoc
- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení

Kompetence pracovní

Žák:

- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
- používá bezpečně a účinně nástroje, vybavení a materiály
- dodržuje technologické postupy a pravidla, plní povinnosti, myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- dbá na ochranu životního prostředí
- své znalosti využívá v běžné praxi

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho
- tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

II. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Technické práce

Ročník: 8.

Výstupy z RVP: Práce s technickými materiály

Žák:

- ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
- ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost
- ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku
- ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
- ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost
- ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech
- ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu
- rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti
- zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu
- správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky
- dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím poskytne první pomoc při úrazu organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	bezpečnost práce	komunikativní, k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
užívá technickou dokumentaci, zvládá čtení technických výkresů	technické náčrtý a výkresy	k řešení problémů, pracovní, sociální a personální, komunikativní	osobnostní a sociální výchova, mediální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
ovládá pravidla projektování a konstruování	projektování a konstruování	k učení, k řešení problémů, pracovní, komunikativní, sociální a personální digitální	osobnostní a sociální výchova, mediální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
dokáže rozeznat rozdíly mezi jednotlivými druhy dřeva zná vlastnosti dřeva, kovů, plastů umí vysvětlit rozdíl mezi druhy materiálu	vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)	k učení, k řešení problémů, pracovní, komunikativní, sociální a personální	osobnostní a sociální výchova, mediální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
řeší jednoduché technické úkoly se dřevem	práce se dřevem	pracovní, komunikativní, sociální a personální	osobnostní a sociální výchova
zdůrazní význam plastů v současné době, uvede na příkladech jejich zastoupení v našich domácnostech, rozeznává různé druhy plastů a určuje jejich základní fyzikální a technické vlastnosti	práce s plasty	pracovní, k učení, k řešení problémů	osobní a sociální výchova, environmentální výchova
při práci s kovem prokáže praktické dovednosti	práce s kovy	komunikativní, k učení, pracovní	mediální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
dokáže popsat úlohy pracovních postupů určuje vliv techniky na člověka	úloha techniky v životě člověka	k učení, k řešení problémů, pracovní, komunikativní, sociální a personální digitální	osobnostní a sociální výchova, mediální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
vysvětlí vazby mezi technikou a životním prostředím vnímá vliv techniky na životní prostředí	technika a životní prostředí	k učení, k řešení problémů, pracovní, komunikativní, sociální a personální	osobnostní a sociální výchova, mediální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
vnímá vliv techniky na osobní volný čas vysvětlí vliv techniky na tradice a řemesla	technika a volný čas, tradice a řemesla	k učení, pracovní, komunikativní, sociální a personální digitální	osobnostní a sociální výchova, mediální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Výstupy z RVP: Design a konstruování

Žák:

- ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model
- ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.
- ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
- ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- ČSP-9-2-01p sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model
- ČSP-9-2-03p ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
- ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny, ve skupině diskutuje o zásadách bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, dle svých možností je schopen poskytnout základní první pomoc při úrazech, objasní funkci řádu školních dílen	bezpečnost v hodinách technických prací	komunikativní, k řešení problémů	osobnostní a sociální výchova
dodržuje konstrukční pravidla a konstruuje základní objekty provádí testy funkčnosti a odolnosti	stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž	k učení, k řešení problémů, pracovní, sociální a personální	osobnostní a sociální výchova, mediální výchova digitální
provádí montáž, údržbu nebo demontáž podle návodu	návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program	k učení, k řešení problémů, pracovní, sociální a personální	osobnostní a sociální výchova, mediální výchova
dokáže pracovat v CAD prostředí, vytvoří 3D model a vytiskne na 3D tiskárně	sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model	K učení, k řešení problémů, pracovní, sociální a personální	osobnostní a sociální výchova, mediální výchova

Výstupy z RVP: Využití digitálních technologií

Žák:

- ČSP-9-7-01 ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky
- ČSP-9-7-02 propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení
- ČSP-9-7-03 pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava
- ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením

- **ČSP-9-7-05** dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *ČSP-9-7-01p ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu*
- *ČSP-9-7-02p propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení*
- *ČSP-9-7-03p pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb*
- *ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením*
- *ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu*

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny, ve skupině diskutuje o zásadách bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím, dle svých možností je schopen poskytnout základní první pomoc při úrazech, objasní funkci řádu školních dílen	bezpečnost v hodinách technických prací	komunikativní, k řešení problémů digitální	osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání
užívá technickou dokumentaci, dokáže řešit problémy podle návodu, podle instrukcí vytváří a pracuje v digitálním prostředí	ovládá základní funkce digitální techniky, ošetřuje digitální techniku	k učení, k řešení problémů, pracovní, sociální a personální digitální	osobnostní a sociální výchova, mediální výchova

SVĚT PRÁCE A VOLBA POVOLÁNÍ

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Učební osnovu vypracoval: Mgr. Petra Moravcová

Platnost: od 1. 9. 2024

Počet hodin v učebním plánu

Ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
Počet hodin	0	0	0	1	1

I. Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem předmětu Svět práce a volba povolání je poskytovat znalosti a dovednosti nezbytné pro život v multikulturní společnosti, rozvíjet osobní a pracovní dovednosti, aby žáci byli tvořiví, kreativní a flexibilní při řešení problémů, učili se po celý život, využívali informačních technologií pro účast k přímé i nepřímé komunikaci. Oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Tematický okruh Svět práce je povinný pro všechny žáky v plném rozsahu a vzhledem k jeho zaměření na výběr budoucího povolání. Žáci se aktivně účastní besed (Úřad práce), exkurzí na pracoviště, v hodinách vyhledávají na IT pracovní možnosti na trhu práce.

V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů. Náplň vyučovacího předmětu pomáhá žákům získat vědomosti, dovednosti a návyky, které jim umožní samostatné učení a utváření takových hodnot a postojů, které vedou k uvážlivému a kultivovanému chování, k zodpovědnému rozhodování a respektování práv a povinností občana našeho státu i Evropské unie.

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce a Člověk a společnost z RVP pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu Svět práce a volba povolání

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o své budoucí povolání a pracovní budoucnost
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění problematice na trhu práce
- umožňuje formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského a pracovního života
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- postupně rozvíjí budoucí pracovní profil žáka
- utváří vztah žáků ke skutečnosti
- formuje vědomí odpovědnosti za vlastní život a za pracovní úspěch či neúspěch
- vede k sebepoznávání
- učí aplikovat poznatky z předmětu v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi osobním, pracovním a společenským životem

- náplň předmětu umožňuje chápání práce a pracovní činnosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- nastiňuje orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce s využitím pracovních listů, odborné literatury a IT technologie
- besedy, praktické exkurze
- krátkodobé projekty, ročníkové projekty
- využití IT technologie – pracovní dotazníky, testy, průzkum pracovního trhu
- výuka je podporována moderními technologickými prvky, mediálními výukovými programy a propojována s reálnými situacemi

Předmět Svět práce a volba povolání úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a svět práce

- Příprava pokrmů: vaření polévek, zeleninová polévka, hlavní chod
- Pěstitelské práce, chovatelství: pěstování rostlin a květin, chov drobných zvířat
- Design a konstruování: sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, návod

Mezipředmětové vztahy jsou dále naplňovány v předmětech:

- Občanská nauka: hodnotový systém, finanční ohodnocení práce, hodnoty člověka
- Informatika: internet Explorer, vyhledávání pojmů, ověřování informací na internetu

Předmětem prolínají průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova
- environmentální výchova
- mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojuje získané poznatky do širších celků, nalézá souvislosti
- získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozuje z nich závěry

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- tvořivě přistupuje k řešení problému, umí vyhledat vhodné informace, pracovat s nimi a umí nalézt řešení
- umí kriticky myslet a je schopen hájit svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně
- umí naslouchat k promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje
- komunikuje na odpovídající úrovni
- umí využívat ke komunikaci vhodné technologie

Kompetence sociální a personální

Žák:

- umí spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchají a pomáhají
- upevňuje dobré mezilidské vztahy
- umí hodnotit svoji práci i práci ostatních

Kompetence občanské

Žák:

- zná legislativu a obecné morální zákony a dodržuje je
- respektuje názory ostatních
- formuje volní a charakterové rysy
- zodpovědně se rozhoduje podle dané situace

Kompetence pracovní

Žák:

- je veden k efektivitě při organizování vlastní práce
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho
- tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

II. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Svět práce a volba povolání

Ročník: 9.

Výstupy z RVP:

Žák:

- **ČSP-9-8-01** orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí
- **ČSP-9-8-02** posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy
- **ČSP-9-8-03** využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání
- **ČSP-9-8-04** prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- *ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách*
- *ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlednutím k potřebám běžného života*
- *ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání*
- *ČSP-9-8-04p prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání*
 - *byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů*
 - *byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání*

Výstupy z RVP předmětu Výchova k občanství Člověk, stát a hospodářství:

Žák:

- **VO-9-3-01** rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady
- **VO-9-3-02** sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti
- **VO-9-3-03** na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení
- **VO-9-3-04** vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít
- **VO-9-3-05** uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu
- **VO-9-3-06** na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz

- **VO-9-3-07** rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření z RVP předmětu *Výchova k občanství* Člověk, stát a hospodářství:

Žák:

- *VO-9-3-02p* stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- *VO-9-3-02p* sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti
- *VO-9-3-03p* ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
- *VO-9-3-04p* uvede příklady služeb, které banky nabízejí
- *VO-9-3-07p* uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany

Učivo

- **majetek, vlastnictví** – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví
- **peníze** – formy placení
- **hospodaření** – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní
- **banky a jejich služby** – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků
- **principy tržního hospodářství** – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
seznámí se problematikou na regionálním trhu práce vyhledá druhy pracovišť – IT objasní charakter pracovních činností ve skupinách diskutuje k problematice kvalifikace porovnává možnosti práce mužů a žen	trh práce – povolání lidí druhy pracovišť, pracovních objektů charakter a druhy pracovních činností požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní rovnost příležitostí na trhu práce	kompetence k řešení problémů, komunikativní digitální	osobnostní a sociální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
posoudí své možnosti při rozhodování o výběru povolání posoudí vhodnost povolání a profesní přípravy absolvuje vstupní zdravotní kontrolu na nové pracoviště účastní se besed, exkurzí na pracoviště	volba profesní orientace osobní zájmy a cíle tělesný a zdravotní stav využívání poradenských služeb	komunikativní pracovní	environmentální výchova mediální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
uvědomí si své školní úspěchy reaguje na své výsledky připravuje se na přijímací zkoušky, pohovory	možnosti vzdělávání náplň učebních a studijních oborů	komunikativní pracovní	mediální výchova, osobnostní a sociální výchova

Výsledky vzdělávání Žák:	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
	přijímací řízení, informace a poradenské služby		
aplikuje modelové situace vyhledává práci tvoří vlastního životopisu účastní se modelové situace- pohovor u zaměstnavatele popíše problematiku nezaměstnanosti v regionu diskutuje ve skupinách – práva a povinnosti (zaměstnanců) diskutuje ve skupinách – práva a povinnosti (zaměstnavatelů)	zaměstnání pracovní příležitosti v regionu, životopis, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, práva zaměstnanců a jejich povinnosti práva zaměstnavatelů a jejich povinnosti	komunikativní, sociální a personální, k řešení problémů	multikulturní výchova, výchova demokratického občana
nemá obavy z podnikání vyhledá druhy podnikání a objasní strukturu daného oboru uvede na příkladech běh firmy uvede příklady z rodinného prostředí- firmy	podnikání druhy a struktura organizace podniku drobné a soukromé podnikání	kompetence k učení, řešení problému, personální, občanské, pracovní	multikulturní výchova, environmentální výchova, výchova demokratického občana
rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	majetek, vlastnictví (formy, hmotné a duševní vlastnictví – jejich ochrana, hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví)		
na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	peníze (formy placení)		
sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu	hospodaření (rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing, rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti, význam daní)		
vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	banky a jejich služby (aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků)		

Výsledky vzdělávání	Učivo	Klíčové kompetence	Průřezová témata
Žák: uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu			
na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	princip tržního hospodářství (nabídka, poptávka, trh, tvorba ceny, inflace, podstata fungování trhu)		

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1 Obecná ustanovení

Na základě ustanovení zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) vydávám jako statutární orgán školy tuto směrnici.

Směrnice je součástí školního řádu školy, podle § 30 odst. (2) školského zákona („Školní řád obsahuje také pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků a studentů.“). Směrnice je umístěna na webových stránkách školy a na přístupném místě školy podle § 30 školského zákona, prokazatelným způsobem s ním byli seznámeni zaměstnanci, žáci (studenti) školy a byli informováni o jeho vydání a obsahu zákonní zástupci nezletilých dětí a žáků.

6.2 Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou, zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci, studenti, zákonní zástupci dětí a nezletilých žáků, popřípadě osoby, které vůči zletilým žákům plní vyživovací povinnost, byly včas informovány o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte, žáka.
2. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
3. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitelka školy se souhlasem školské rady.
4. Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.
5. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitelka školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka. Výsledky vzdělávání žáka v základní škole speciální se hodnotí slovně.
6. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval.
7. Ředitelka školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

8. Výhovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitel školy nebo školského zařízení nebo třídní učitel.

9. Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka nebo studenta vůči pracovníkům školy nebo školského zařízení se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených tímto zákonem.

6.2.1 Základní vzdělávání

1. Ředitelka školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.

2. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelkou školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

3. Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- a) napomenutí třídního učitele
- b) důtku třídního učitele
- c) důtku ředitelky školy

4. Pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění a ukládání napomenutí a důtek jsou součástí školního řádu.

5. Třídní učitel neprodleně oznámí ředitelce školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitelky školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.

6. Ředitelka školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

7. Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

8. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

9. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku podle § 52 odstavce 6 věty třetí školského zákona. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

10. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

11. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitelku školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitelka školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitelka školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitelka školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitelka školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle § 30 odst. 2. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitelka školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitelky školy nebo krajského úřadu. Ředitelka školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučení vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.

12. Pokud žák, který byl rozhodnutím soudu svěřen do střídavé výchovy rodičů, plní povinnou školní docházku střídavě ve dvou základních školách, vydává mu vysvědčení základní škola, v které zahájil vzdělávání dříve, pokud k tomu nebyla dohodou rodičů nebo rozhodnutím soudu určena druhá škola. Při hodnocení výsledků vzdělávání žáka za pololetí školního roku zohlední škola, která bude vydávat vysvědčení, hodnocení výsledků vzdělávání žáka druhou školou.

6.2.2 Pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků.
2. Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků.
3. Chyba je přirozená součástí procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat, hodnocení žákova výkonu nelze provést jen klasifikací, musí být doprovázeno rozborem chyb žáka. Chyba je důležitý prostředek učení.
4. Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit:
 - a) co se mu daří
 - b) co mu ještě nejde, jaké má rezervy
 - c) jak bude pokračovat dál
5. Pedagogové vedou žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
6. Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.

7. Na konci pololetí žák písemnou nebo ústní formou provede sebehodnocení v oblasti:

- a) zodpovědnost
- b) motivace k učení
- c) sebedůvěra
- d) vztahy v třídním kolektivu.

8. Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

6.3 Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace, zásady pro používání slovního hodnocení

6.3.1 Stupně hodnocení prospěchu a chování

1. Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) 1 - velmi dobré,
- b) 2 - uspokojivé,
- c) 3 - neuspokojivé.

Stupeň 1 (velmi dobré): žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé): chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školnímu řádu; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy, ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé): chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitelky školy dopouští dalších přestupků.

2. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

3. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- a) 1 - výborný,

- b) 2 - chvalitebný,
- c) 3 - dobrý,
- d) 4 - dostatečný,
- e) 5 - nedostatečný.

4. Při hodnocení touto stupnicí jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

5. Při hodnocení žáka podle odstavců 1 a 3 se na prvním stupni použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně hodnocení podle odstavců 1 a 3.

6. Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) prospěl (a) s vyznamenáním,
- b) prospěl (a),
- c) neprospěl (a)
- d) nehodnocen (a).

7. Žák je hodnocen stupněm

a) prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré,

b) prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,

c) neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,

d) nehodnocen(a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

8. Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) pracoval(a) úspěšně,
- b) pracoval(a).

9. Při hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura určeného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání se na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy

v České republice vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka.

6.3.2 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika, svět práce.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu
- kvalita výsledků činností
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

6.3.3 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření

Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní vyučování (příprava pokrmů, pěstitelské práce, technické práce).

Při klasifikaci v předmětech uvedených v s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, náradí a měřidel.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, náradí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

6.3.4 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova, tělesná výchova. Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

6.3.5 Zásady pro používání slovního hodnocení včetně předem stanovených kritérií

1. O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitelka školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.

2. Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

3. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.

4. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitelka školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

5. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení práce žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

6. Zásady pro vzájemné převedení klasifikace a slovního hodnocení

Prospěch	
Ovládnutí učiva	
1 – výborný	Ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	Ovládá
3 – dobrý	V podstatě ovládá
4 – dostatečný	Ovládá se značnými mezerami
5 – nedostatečný	Neovládá
Myšlení	
1 – výborný	Pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti, samostatný
2 – chvalitebný	Uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	Menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	Nesamostatné myšlení, pouze s nápovědou
5 – nedostatečný	Odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Vyjadřování	
1 – výborný	Výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	Celkem výstižné
3 – dobrý	Myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	Myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 – nedostatečný	Nedokáže se samostatně vyjádřit, i na návodné otázky odpovídá nesprávně

Celková aplikace vědomostí	
1 – výborný	Užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	Dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	Řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	Dělá podstatné chyby, nesehná je překonává
5 – nedostatečný	Praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Aktivita, zájem o učení	
1 – výborný	Aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	Učí se svědomitě
3 – dobrý	K učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	Malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 – nedostatečný	Pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné
Chování	
1 – velmi dobré	Uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojedinele. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 – uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 – neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

6.4 Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

1. Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.

2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelkou školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitelka školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

4. V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

6.4.1 Odlišnosti pro individuální vzdělávání

Pokud má zákonný zástupce pochybnosti o správnosti hodnocení žáka, může do 8 dnů od konání zkoušek písemně požádat ředitelku školy o přezkoušení žáka; byl-li zkoušejícím žáka ředitel školy, krajský úřad. Pokud ředitelka školy nebo krajský úřad žádosti vyhoví, nařídí komisionální přezkoušení žáka.

6.4.2 Kurz pro získání základního vzdělání

Žákovi, který byl v kurzu při zkouškách na závěr kurzu hodnocen z jednoho nebo více předmětů stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením, umožní ředitelka školy vykonání opravné zkoušky. Opravná zkouška je komisionální a koná se:

- a) do dvou měsíců od poslední zkoušky na závěr kurzu, jestliže byl žák hodnocen stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nejvýše ze dvou předmětů,
- b) nejdříve za půl roku od poslední zkoušky na závěr kurzu, jestliže byl žák hodnocen stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením z více než dvou předmětů.

6.4.3 Odlišnosti pro komisionální přezkoušení na základní škole a pro opravné zkoušky

1. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitelka školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitelka školy, jmenuje komisi krajský úřad.

2. Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- a) předseda, kterým je ředitelka školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitelka školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
- b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu a přísedící.

3. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením

nebo stupněm prospěchu. Ředitelka školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

4. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

5. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

6. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitelka školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

7. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

6.5 Způsob získávání podkladů pro hodnocení

1. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěm žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

2. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné, pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

3. Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

4. Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého teoreticky zaměřeného předmětu, alespoň dvě známky za každé pololetí. Známky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období.

Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřijatelné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

5. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka, a to zejména prostřednictvím zápisů do elektronické žákovské knížky, současně se sdělováním známek žákům.

6. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

7. O termínu písemné zkoušky, která má trvat jednu celou vyučovací hodinu, informuje vyučující žáky nejméně týden předem. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

8. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

9. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech...) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkoušuje.

10. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známám, které žák získal a které byly sděleny rodičům.

11. Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitelka školy, zapíše učitelé příslušných předmětů výsledky celkové klasifikace do třídního výkazu a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.

12. Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí; třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají.

13. Informace jsou rodičům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách nebo konzultačních hodinách, na které jsou rodiče písemně zváni. Rodičům, kteří se nemohli dostavit na školou určený termín, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zástupcům žáka, nikoli veřejně.

14. V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

15. Vyhodnocený písemný test, práce je předán žákovi. Zákonný zástupce je informován zápisem známky do elektronické žákovské knížky a současně informován školním řádem, že žáci přinášejí vyhodnocení písemného testu, práce domů. Celo hodinové písemné testy, práce se uchovávají u příslušného vyučujícího po celou dobu klasifikačního období, tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. dalšího školního roku.

16. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu. Zejména:

- neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden,
- účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotiti to, co umí,
- učitel klasifikuje jen probrané učivo,
- prověřování znalostí se provádí až po dostatečném procvičení učiva.

17. Třídní učitelé, výchovný poradce jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

18. Klasifikace chování

a) Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ni ředitelka po projednání v pedagogické radě. Pokud třídní učitel tento postup nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování (školní řád).

b) Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.

6.6 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem, žákem a studentem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Škola je otevřená žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně. Pro všechny skupiny je stanoven koordinátor práce s těmito žáky.

Od 1. 9. 2012 je koordinací práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pověřena Mgr. Petra Veselá a koordinací práce s mimořádně nadanými žáky Mgr. Sylva Česneková.

6.6.1 Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Podle ŠVP se uskutečňuje vzdělávání všech žáků dané školy. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP. PLPP a IVP zpracovává škola.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je

možné přizpůsobit i výběr učiva. Upravené očekávané výstupy pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními vzdělávané podle RVP ZV musí být na vyšší úrovni, než jsou očekávané výstupy stanovené v RVP ZŠ. Úpravy obsahu a realizace vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpůrných opatření jsou předmětem metodické podpory. To znamená, že části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem. V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů) stanovené v RVP ZV. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představitivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti. Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

6.6.2 Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole

Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole V ŠVP škola stanoví:

- pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP,
- pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP.

V ŠVP může škola případně stanovit:

- pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (zájmové organizace, vzdělávací instituce, sponzoři atd.),
- zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami,
- specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, jakými jsou například: dělení a spojování hodin, prodloužení základního vzdělávání na 10 let, odlišná délka vyučovacích hodin,
- učební osnovy předmětů speciálně pedagogické péče.

Příklady konkrétních zaměření předmětů speciálně pedagogické péče jsou uvedeny v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Osnovy předmětů speciálně pedagogické péče jsou v ŠVP vytvářeny podle specifik obtíží žáků, škola dodržuje nejvyšší počet povinných vyučovacích hodin, případně využívá jejich dělení.

6.6.3 Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků je potřebné zabezpečit (případně umožnit):

- uplatňování principu diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky,
- všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání žáků,
- při vzdělávání žáka, který nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost,
- při vzdělávání žáka, který při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám,
- v odůvodněných případech odlišnou délku vyučovacích hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dělení a spojování vyučovacích hodin,
- pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona případné prodloužení základního vzdělávání na deset ročníků,
- formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
- spolupráci se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP),
- spolupráci s ostatními školami.

6.7 **Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných**

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Škola je povinna vytvářet ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných. Výuka žáků by měla probíhat takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory. Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků je třeba věnovat pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

6.7.1 Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků vychází způsob jejich vzdělávání důsledně z principu nejlepšího zájmu žáka. V ŠVP škola stanoví:

- pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP nadaného a mimořádně nadaného žáka,
- pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP mimořádně nadaného žáka.

V ŠVP může škola případně stanovit:

- zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky,

- pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky školy (zájmové organizace, vzdělávací instituce, sponzoři atd.),
- specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků jakými jsou například:
 - a) předčasný nástup dítěte ke školní docházce,
 - b) vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech,
 - c) specializované třídy pro vzdělávání mimořádně nadaných žáků;
 - d) účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole,
 - e) občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka,
 - f) obohacování vzdělávacího obsahu,
 - g) zadávání specifických úkolů, projektů,
 - h) příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol,
 - i) nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit.

6.7.2 Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Dítětem, žákem a studentem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním. Zdravotním postižením je pro účely školských předpisů mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus a vývojové poruchy učení nebo chování. Zdravotním znevýhodněním zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání. Sociálním znevýhodněním je rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova, nebo postavení azylanta a účastníka řízení o udělení azylu na území České republiky.

2. Děti, žáci a studenti se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení.

3. Při hodnocení žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.

4. Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píše žáci po předchozí přípravě. Pokud je to nutné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.

5. Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.

6. Klasifikace byla provázena hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat.

7. Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován.

8. V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.

9. Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.

10. Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.

11. Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.

12. Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

13. Vyučující respektuje doporučené způsoby práce a hodnocení žáka, popsané ve zprávě o psychologickém vyšetření. Volí takové způsoby prověřování znalostí žáka, ve kterých se co nejméně projevuje zdravotní postižení (např. doplňování jevů místo diktátů, ústní zkoušení místo písemných prací či naopak, zkrácený rozsah písemných prací).

14. Podle druhu postižení využívá speciální metody, postupy, formy a prostředky vzdělávání a hodnocení, kompenzační, rehabilitační a učební pomůcky, speciální učebnice a didaktické materiály.

6.7.3 Hodnocení nadaných dětí, žáků a studentů

1. Ředitelka školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebo student nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.

2. Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky. Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí. Ředitelka školy zruší povolení individuálního vzdělávání, pokud žák na konci druhého pololetí příslušného školního roku neprospěl, nebo nelze-li žáka hodnotit na konci pololetí ani v náhradním termínu.

Zpracovaly: Mgr. Petra Lacinová, Mgr. Petra Moravcová

Ve Znojmě, dne 15. 8. 2024

Mgr. Simona Škaroupková
ŘEDITELKA ŠKOLY